

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ

ΕΠΙΚΤΗΤΟΥ 1 ΠΑΓΚΡΑΤΙ ΤΗΛ. 75.67.111 * ΕΤΟΥΡΝΑΡΗ 57, ΤΗΛ. 52.37.543

ΠΛΑΤΩΝΟΣ

ΦΑΙΔΩΝ - περί ἀθανασίας τῆς ΨΥΧΗΣ

ΚΑΘΕ ΣΑΒΒΑΤΟ 6:30 Μ.Μ. ΕΤΟΥΡΝΑΡΗ 57

ΜΕ ΤΟΝ ΡΑΔΑΜΑΝΟΥ ΔΝΑΣΤΕΑΣΚΗ

ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ

ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΡΟΜΟΣ ΑΥΤΟΜΥΗΤΙΚΗΣ

ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ 6:30 Μ.Μ. ΕΠΙΚΤΗΤΟΥ 1

ΜΕ ΤΟΝ ΡΑΔΑΜΑΝΟΥ ΔΝΑΣΤΕΑΣΚΗ

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ

ΤΑ ΑΠΟΡΡΗΤΑ

ΜΥΘΟΣ & ΨΥΧΗ

ΚΑΘΕ ΔΕΥΤΕΡΑ 8 Μ.Μ. ΕΤΟΥΡΝΑΡΗ 57

ΜΕ ΤΗΝ ΑΛΤΑΝΗ

ΕΠΙΚΤΗΤΟΥ 1

ΠΕΜΠΤΗ 8 Μ.Μ.

Ι.ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΟΙΛΗ ΓΗ

ΜΥΣΤΙΚΗ ΑΘΗΝΑ
ΜΥΣΤΙΚΗ ΑΚΡΟΠΟΛΗ

ΛΟΓΟΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
ΜΕΤΑΛΛΑΞΗ

ΕΠΙΚΤΗΤΟΥ 1

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 8 Μ.Μ.

Ε. ΣΑΡΑΓΑΣ

ΓΕΜΙΚΗ ΕΙΣΟΔΟΣ 8 ΕΥΡΩ

Πληροφορούμε τους φίλους μας
ότι παράλληλα με τον γνωστό χώρο
του ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΥ στην Στουρνάρη 57,
λειτουργεί ήδη ο νέος χώρος
εκδηλώσεων και μαθημάτων στο Παγκράτι.
'Η διεύθυνση είναι 'Επικτήτου 1 και Πασιτέλους,
στο ύψος της Εδτιχίδου 16, Έναντι του 'Αλσους Παγκρατίου.
ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΥ
τηλ. 75.12.156 - 75.67.111

'Η πρόσβασή σας στον χώρο
μπορεί να γίνει με τὰ τρόλεϋ 2, 4 και 11
ή με τὰ λεωφορεία 203, 204, 209, 210, 211
στάση πλατεία Πλαστήρα ή Παγκρατίου.

ISSN 1108-832800

9771108832008

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ

ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΓΗΣΠΑΙΣΕΙΜΙΚΑΙΟΥΡΑΝΟΥΔΑΣΤΕΡΟΕΝΤΟΣΔΙΥΔΔ'ΕΜΙΔΥΟΕΚΑΙΑΠΟΛΛΥΜΑΙ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ * ΕΤΟΥΡΝΑΡΗ 57, 104.32 ΑΘΗΝΑΙ * ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΝ ΗΛΙΟΣΤΑΣΙΟΝ * ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2001 (ΤΕΥΧΟΣ 16^{ον}) ΔΡΧ. 1.700 - 5 ΕΥΡΩ

ΣΩΗ ΨΥΧΗ - ΠΕΡΙ ΚΟΣΜΙΚΩΝ ΑΚΤΙΝΩΝ

Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΟΣ - ΑΝΑΒΙΩΣΗ ΤΩΝ ΜΑΝΤΕΙΩΝ

Η ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

Η ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΙΕΡΟ ΔΕΝΤΡΟ ΚΑΙ ΤΑ ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΑ ΕΘΙΜΑ

ΑΛΤΑΝΗ - Η ΑΛΛΑΓΗ ΤΟΥ ΡΟΥ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ 11-9-2001

Η ΠΥΡΑΜΙΣ ΤΗΣ ΑΡΙΘΜΟΣΟΦΙΑΣ

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ

ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Τριμηνιαία έκδοσις

Έτος Δ' Άρ. Τεύχος 16 - Δεκέμβριος 2001

Στουρνάρη 57, 104.32 Αθήναι
 Έπικτήτου 1, 116.35 Παγκράτι Αθήναι
 Τηλ.: 010.52.37.543, 010.75.12.156
 Τηλεομοιότυπον.: 010.52.26.694
 ISSN 1108-832X

Ίδιοκτήτης - Έκδοτης - Διευθυντής
 Ραδάμανθους - Αντώνιος Αναστασάκης
 Στοιχειοθεσία - Καλλιτεχνική επεξεργασία:
 Μουστάκη Δήμητρα
 Διορθώσεις: Δήμητρα Αθανασοπούλου
 Εκτύπωσης: Γ. Χ. Ζαχαροπούλου-Δ. Σιταρής
 Λευκάδος 9 - Μοσχάτο

Τά κείμενα, όπως και η γλώσσα
 κάθε δημοσιεύματος απηχούν τις απόψεις
 του εκάστοτε γράφοντος.

ΕΑΝ ΕΠΙΘΥΜΕΙΤΕ

ΝΑ ΓΙΝΕΤΕ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ

αποστείλατε για έτήσια συνδρομή
 ταχυδρομική επιταγή (20 ΕΥΡΩ)
 στο όνομα:

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ ΣΤΟΥΡΝΑΡΗ 57
 104.32 ΑΘΗΝΑΙ

ή καταθέσατε 20 ΕΥΡΩ
 στην Alpha Bank (Πίστewς)
 Άρ. Λογαριασμού:

104.002.786.016.548

στο όνομα ΑΝΤ. ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗΣ
 ή τηλεφωνήσατε στο 010.52.37.543

Συνδρομές εξωτερικού: 40 ΕΥΡΩ

Δωρίσατε
μία συνδρομή στους φίλους σας

Παρακαλείσθε
 όσοι δέν έχετε ανανεώσει
 την συνδρομή σας
 όπως αποστείλετε
 ταχ. επιταγή 20 ΕΥΡΩ
 στην διεύθυνση του Ίδεο-
 θεάτρου με την ένδειξη
 "ανανέωση συνδρομής"

περιεχόμενα

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΝΥΚΤΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

ΣΕΛ. 3

ΧΡΟΝΟΣ ΤΕΛΕΙΟΠΟΙΗΕΩΣ

Ν. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ ΣΕΛ. 4

ΟΙ ΕΧΕΞΕΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΨΥΧΗΝ

Σ. Κ. ΝΑΓΟΣ ΣΕΛ. 6

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΛΗΣ ΣΕΛ. 9

ΠΕΡΙ ΚΟΣΜΙΚΩΝ ΔΚΤΙΝΩΝ

Σ. ΝΑΓΟΣ ΣΕΛ. 15

Η ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΑΡ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ΣΕΛ. 21

ΕΧΕΥΕΙΣ ΕΧΕΤΙΚΩΣ ΜΕ ΤΗΝ
 ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΟΝ ΑΛΛΑΓΗ ΤΟΥ ΡΟΥ
 ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ 11ΗΝ
 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2001
 ΚΑΙ Η ΠΥΡΑΜΙΣ ΤΗΣ ΑΡΙΘΜΟΣΟΦΙΑΣ
 ΑΛΤΑΝΗ ΣΕΛ. 32

Η ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΕΥΕΤΑΞΗ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΩΝ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ ΣΕΛ. 38

ΤΟ ΙΕΡΟ ΔΕΝΔΡΟ ΚΑΙ ΤΑ ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΑ ΕΘΙΜΑ

ΔΙΔΩ ΚΑΛΛΕΡΓΗ ΣΕΛ. 47

ΕΠΙΤΑΚΤΙΚΗ ΣΗΜΕΡΑ Η ΑΝΑΒΙΩΣΗ
 ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΤΩΝ ΜΑΝΤΕΙΩΝ
 ΝΤΟΡΕΤΑ ΠΕΠΠΑ ΣΕΛ. 53

ΑΡΧΗ ΕΟΦΙΑΣ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΕΠΙΕΚΕΥΙΣ
 ΑΡΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΣΕΛ. 55

ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΝΥΚΤΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Εκχειλίζει ο χρόνος μέσα στο άπειρον. Οί καιροί δένονται μεταξύ τους σαν αλυσίδα και γίνονται οί εποχές τό λαμπερό διάδημα του Γαλαξία. Τό χθές, τό σήμερα, τό αύριο σημαδεύει την ζωή μας ανέγγιχτο και αδιάφορο. Προχωρεί πρός τό αιώνιον, τό άγνωστον, την λήθη και την σιωπή. Αύτοί οί πάγοι της αιώνιας σιωπής πού δέν έχουν όνομα, έξόν από την Ίστορία, πού καταγράφει επάνω τους τό πεπρωμένο της Γής, την Άνθρώπινη παρουσία, τό ζωικόν και φυτικόν βασίλειο, την παντοδυναμία των ώκεανών, την υπερφάνεια των βουνοκορφών, την απελπισία των ερήμων και, κυρίως, τον έγωισμό και την ματαιοδοξία των ανθρώπων.

Ω, αυτή η σιωπή, η αιώνια σιωπή, ο λήθαργος του μαρμάρου και του ξύλου, μυστικοπάθεια των έρειπωμένων ναών, η σιωπή των πυραμίδων, της παγόδας, τό άσπιλο χιόνι των Ίμαλαίων, η άκρη του Βορρά και του Νότου των αιώνιων πάγων, η σιωπή των δένδρων, των θαλασσών, της βροχής στους δρόμους με τί όνομα νά βαφτίσω, τώρα, πού άκούω πάλι μέσα μου νά κτυπά τό σκῆπτρο της η βασίλισσα των βασιλισσών, η νύκτα...

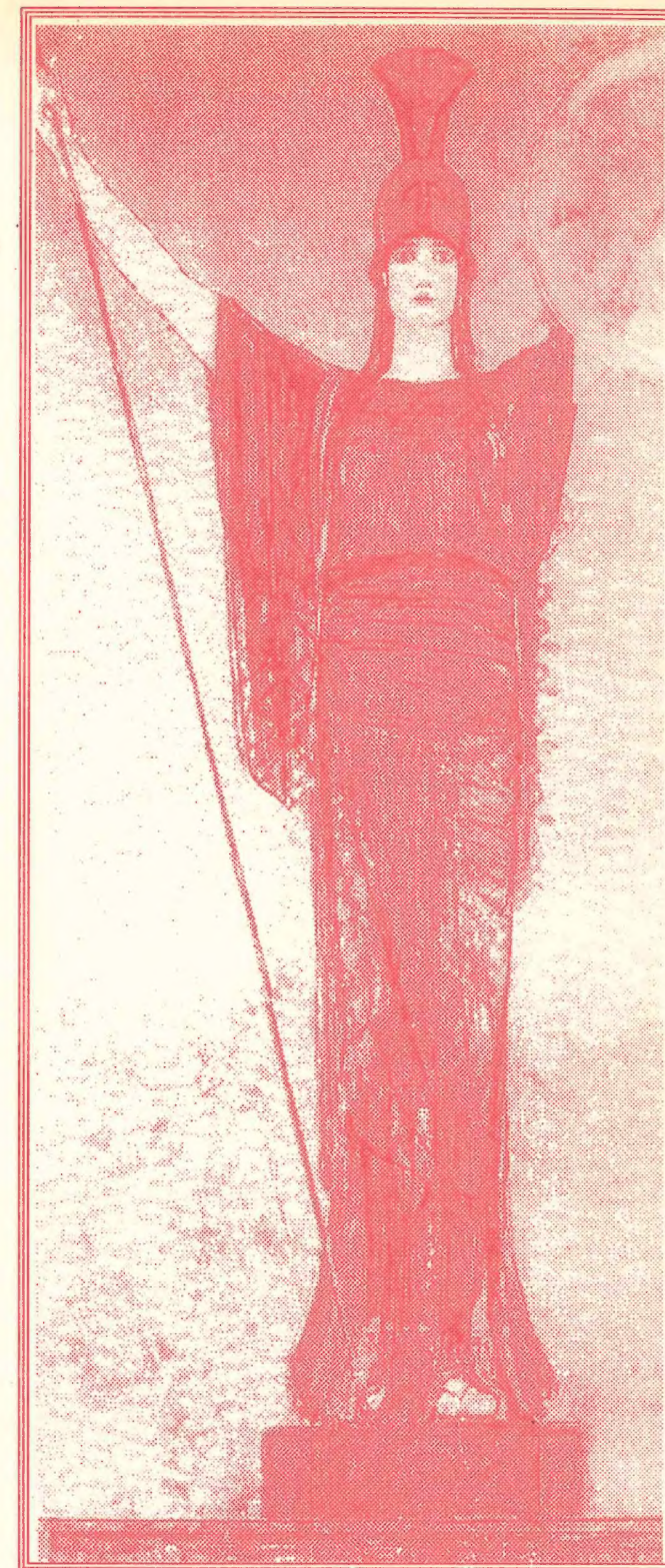
Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΝΥΚΤΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ...

Κλείνω τά μάτια μου και προσεύχομαι. Τίποτε άλλο πιά απλό, πιά ιερό, πιά απέριττο, την στιγμή τούτη, από την δέση ενός άνδρα, μιās γυναίκας! Η θεά Άθηνά στέκεται όλόρθη μπρός μου και ύπαγορεύει τον ύστατο λόγο: «Είρήνη Υμῖν».

Σέ σένα, Πάναγνη Αύγή του καινούργιου Χρόνου, απευθύνω την φωνή μου. Μή μολύνεις τίς άκρες των δακτύλων σου από τό αίμα των ρόδων, πού έχουν ψυχή, έχουν ρυθμό, έχουν ζωή κρυμμένη στις ρίζες τους. Μή μολυνθής ακόμα από τό ανθρώπινο αίμα, τον ρύπο της αδιαλλαξίας, της ψευτιάς, την έχθρητα του πάθους πού κονταροχτυπά τίς ψυχές μας.

Μείνε άθώα, άγνή, άειπάρθενη τίς πρῶτες αυτές ώρες, πού γεννιέσαι στην αιωνιότητα. Αύριο -τό ξέρουμε και αυτό- θά γονατίσης, θά λυγίσης και έσύ στην αιώνια μοίρα του κεραυνού, πού στέλνει ο άνθρωπος στον άλλον άνθρωπο.

Μά σύ, άμόλυντη στιγμή, στιγμούλα του καινούργιου χρόνου, φορās ακόμα την σεπτήν έσθῆτα μιās κόρης των Παναθηναίων και προχωρείς πρός τό ύψωμα της Αιωνιότητας.

Σέ σένα απευθύνω τον χαιρετισμό μου.
 Και από τά χείλη μου τό φίλημα τούτο,
 άνθος ευλάβειας γέρνει στο υπέροχο Σιῆθος Σου,
 θεά Άθηνά μου, στον πάμφωτο ΝΟΥ Σου.

Είθε η θεά της Σοφίας
 νά μās χαρίση την δωρεάν της και
 νά μās καταυγάση με τό πνευματικό φῶς.

Έταῖροι κοινῶν ιδεῶν, εὐχόμεθα
 ευδαίμονα βίον και ὄλβιον εἶναι.

ΧΡΟΝΟΣ ΤΕΛΕΙΟΠΟΙΗΣΕΩΣ

Διευθύνω έορτάζουμε την ανατολή ενός καινούργιου χρόνου και στέλνουμε ευχετήρια σε συγγενείς και φίλους με τις στερεότυπες εύχές: «ευτυχισμένος ο καινούργιος χρόνος» ή «αἴσιον τό νέον έτος» κ.λπ. Έτσι αναγνωρίζουμε πλανάως ότι είναι δυνατόν ο καινούργιος χρόνος να μή μᾶς φέρη ευτυχία ή να μᾶς φανή δυσμενής. Θεωρούμε ότι ο καινούργιος χρόνος είναι υπεύθυνος και συντελεστικός για την ευτυχία μας ή για την δυστυχία μας.

Προσωποποιούμε τρόπον τινά τον χρόνο και του δίνουμε βουλητική οντότητα και πᾶμε να φορτώσουμε σ' αυτόν τα αίτια της πιθανής ευτυχίας μας ή αποτυχίας. Έτσι παρασυρόμαστε στην αυταπάτη ότι ο χρόνος είναι μία μοίρα για μᾶς. Μία μοίρα αναπόφευκτη και αμετάβλητη.

Δέν βλέπουμε τον χρόνο σάν ένα πλαίσιο πού εμείς τό γεμίζουμε με τις σκέψεις μας, με τα αισθήματά μας, με την πείρα μας. Ξεκινᾶμε τον ρόλο πού παίζει για την δική μας πρόοδο, τελειοποίηση και ευτυχία, ή έσωτερική επεξεργασία των κρούσεων και των πιέσεων πού έξασκεϊ πάνω μας τό περιβάλλον καθώς και ο τρόπος με τον όποιον αντιδρούμε ή ενεργούμε κατά την αντιμετώπιση αυτών.

Και επειδή όλα αυτά γίνονται μέσα στον χρόνο, έπεται ότι ή κακή χρήση του χρόνου, ή χωρίς σύνεση σπατάλη του, είναι απώλεια ευκαιρίας, πού μᾶς δίνεται για την πρόοδό μας, την τελειοποίησή μας, την ευτυχία μας.

Πρέπει να μή μᾶς διαφεύγη ή άξία του χρόνου. Κάθε λεπτό πού τό χρησημοποιούμε προς την κατεύθυνση της πραγματικής μας τελειοποίησης μπορεί να παραβληθῇ προς ένα κεφάλαιο πού διαρκώς επαυξάνεται, ενώ ταυτόχρονα προστίθεται σε αυτό ένας υπέρμετρος τόκος.

Τό κλειδί όμως της τελειοποίησής μας, δέν βρίσκεται στην απόκτηση διαρκώς μεγαλύτερης ευμάρειας και περισσοτέρων γνώσεων ή και άφθονότερης ψυχαγωγίας.

Αυτό κυρίως έγκειται σε μία προοδευτική αυτοανακάλυψη πού φωτίζει με διαρκώς αυξανόμενο καταγασμό την πραγματική φύση μας, την πραγματική σύνθεσή μας. Στόν βαθμό και στόν ρυθμό με τον όποιον αυτή ή αυτοανακάλυψη συντελείται γίνεται μέσα μας μία αλλαγή, μία ανακαίνιση, αλλάζουμε ποιοτικώς. Αποκτούμε μία άλλης ποιότητας έσωτερική ζωή.

Αυτή δέ ή αλλαγή της ποιότητας με την σειρά της επιταχύνει την πορεία προς την αυτοανακάλυψη. Αυτή συνοδεύεται με μία αίσθηση ευδαιμονίας, πού έχει χαρακτήρα μονιμότητας, πού δέν τον έχουν οι χαρές και οι τέρψεις πού είχαμε δοκιμάσει πρωτότερα.

Για να φθάσουμε σε αυτήν την έσωτερική αλλαγή δέν μᾶς χρειάζεται να θάσουμε μία προοπτική χρόνου. Δέν έχουμε ανάγκη να προγραμματίσουμε ότι αυτή θα έλθῃ όταν συμπληρωθῇ τόσος ή τόσος καιρός. Με αυτήν την έννοια και ο πιο μικρός χρόνος αποβαίνει πολύτιμος, ανεκτίμητος. Αυτή ή αυτοανακάλυψη δέν μπορεί να επιτελεσθῇ χωρίς να αποκτήσουμε ένα έλεύθερο πνεύμα. Άς τό αναγνωρίσουμε ότι όποιεσδήποτε προκαταλήψεις μας, προτιμήσεις μας, συμπάθειές μας και αντιπάθειες, άνεξέλεγκτες πίστεις ύψώνουν ένα φραγμό και απλώνουν μία καλύπτρα πού έμποδίζει την αυτοέρευνα.

Αυτή ή αυτοέρευνα περνάει από μεταβατικούς σταθμούς. Πρέπει στην αρχή να κατορθώσουμε να έλέγχουμε την βλαπτικότητα ή την ώφελιμότητα των αισθημάτων μας, των συναισθημάτων μας, των ένστικτων, των όρμων, των παθών μας κ.λπ. Τοῦτο, διότι όταν

οι βουλητικές μας ενέργειες ρυθμίζονται και υπαγορεύονται από τα αισθήματά μας, τα συναισθήματά μας και τα ένστικτά μας, ακολουθοῦμε επικίνδυνη πορεία. Τα ένστικτα μόνο ζωώδεις τύπους ανθρώπων παράγουν. Τα δέ άνεξέλεγκτα συναισθήματα, ανθρώπους πού είναι έρμαια των έκάστοτε συμπαθειών τους και αντιπαθειών τους. Όταν, πάλι, τό βουλητικό ενεργούσε προς ίκανοποίηση των παθών, ή κοινωνία θα γεμίζε από ανθρώπους πού θα χαλούσαν τον ρυθμό της και θα κατέλυαν κάθε έννοια ανθρωπισμού, δικαιοσύνης και καθήκοντος.

Πρέπει τό βουλητικό να περιέλθῃ στον έλεγχο της διανοίας και ή διάνοια να διέπεται από όρθές αρχές. Τό να υπαχθῇ ή δράση της διανοίας σε αρχές είναι τό επόμενο στάδιο.

Νά αποκτήσῃ λοιπόν κανείς σωστές αρχές. Αυτό είναι ένας λόγος. Χωρίς την γνώση της φύσεως της ανθρωπίνης ψυχής και της θέσεως αυτής μέσα στην παγκόσμια ζωή, και χωρίς την κατανόηση του δεσμού της παγκόσμιας ζωής με τις λειτουργίες της φύσεως εν γενεί, δέν μπορούμε να μιλάμε για σωστές αρχές.

Όλες λοιπόν οι προσπάθειες πού γίνονται προς την κατεύθυνση αυτή είναι βασικής σημασίας. Από αυτόν τον σταθμό οδηγούμεθα σε ένα άλλον.

Είναι τό να έννοήσουμε βαθύτερα την φύση του έαυτού μας με αυτοπαρατήρηση, με διαλογισμό πάνω στην έννοια, και τό περιεχόμενο της διαθέσεως για ζωή, επάνω στον έσωτερο μηχανισμό της αντιλήψεως της δράσεως του περιβάλλοντος επάνω μας και της αντιδράσεώς μας σε αυτήν. Επίσης επί της αναλύσεως των κινήτρων πού καθορίζουν τις αποφάσεις μας. Αυτή ή ένδοσκόπηση, όταν γίνεται άκούραστα, με συνέχεια και συνέπεια θα μᾶς οδηγήσῃ στην αυτοανακάλυψη πού φέρνει την λύτρωση και την ευδαιμονία.

Στό πέραςμα από αυτούς τους σταθμούς τό ζήτημα του χρόνου μᾶς παρουσιάζεται με μία καινούργια όψη. Βλέπουμε ότι δέν μπορούν να χαραχθούν προγράμματα πού να όρίζουν απαιτούμενα χρονικά όρια. Η πραγματική πρόοδός μας δέν έγκειται στην έκτύλιξη του χρόνου. Ο δέ χρόνος πού θα αναλωθῇ σ' αυτό τό έργο θα έκῃ μεγίστη άξία συγκρινόμενος με τον χρόνο πού διαθέσαμε ή θα διαθέσουμε για άλλους σκοπούς.

Όταν θα φθάσουμε στην αυτοανακάλυψη, ο χρόνος θα παύσῃ να υπάρχει για μᾶς με την έννοια πού τον γνωρίζαμε και θα μᾶς φαίνεται ότι σταμάτησε να κυλᾷ.

Ν. Παπαγεωργάκης

ΑΓΩΓΗ

ΛΟΓΟΥ

ΤΜΗΜΑ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
ΑΡΧΑΙΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΤΡΑΓΩΔΙΑΣ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΟΡΘΟΦΩΝΙΑΣ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ Η ΑΝΑΓΚΗ ΤΗΣ ΕΚΦΡΑΣΕΩΣ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

ΤΕΛΟΣ ΠΙΑ ΣΤΟ ΒΡΑΧΝΙΑΣΜΑ
ΠΡΟΣΤΑΤΕΨΤΕ ΤΙΣ ΦΩΝΗΤΙΚΕΣ ΣΑΣ
ΧΟΡΔΕΣ - ΑΠΟΚΤΗΣΤΕ ΦΩΝΗ
ΜΕ ΟΓΚΟ - ΕΝΤΑΣΗ - ΔΙΑΥΓΕΙΑ

Τά μαθήματα είναι απαραίτητα για όμιλητές, πολιτικούς, δικηγόρους, εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων, νηπιαγωγούς, ξεναγούς, στελέχη επιχειρήσεων, δημοσιογράφους, εκφωνητές, ήθοποιούς, υποψηφίους Δραματικών Σχολών, τραγουδιστές, αλλά και για όλους όσους θέλουν να βελτιώσουν τον λόγο τους!

ΕΛΕΥΘΕΡΩΣΤΕ ΤΗΝ ΕΚΕΨΗ ΣΑΣ,
ΕΚΦΡΑΣΤΕ ΤΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΣΑΣ
ΑΡΘΡΩΣΤΕ ΤΕΛΕΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΜΗΣΤΕ!

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ

ΑΝΑΠΝΟΗ
ΔΙΑΦΡΑΓΜΑΤΙΚΗ
ΟΡΘΟΦΩΝΙΑ
ΥΠΟΚΡΙΤΙΚΗ
ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ
ΜΝΗΜΗΣ

ΜΕ ΤΟΝ ΗΘΟΠΟΙΟ - ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΗ
ΡΑΔΑΜΑΝΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗ

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ, ΣΤΟΥΡΜΑΡΗ 57 & Γ' ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΔΟΗΝΑΙ
ΕΠΙΚΗΤΟΥ 1 ΚΑΙ ΠΑΣΙΤΕΛΟΥΣ ΠΑΓΚΡΑΤΙ (ΕΥΤΥΧΙΔΟΥ 16, ΕΝΑΝΤΙ ΛΛΕΟΥΣ)

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: 52.37.543 - 75.12.156

ΟΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Ἡ ἔννοια τῆς ζωῆς δέν εἶναι εὐκόλῳ νά καθορισθῇ ὑπό τῆς ἐπιστήμης καί διὰ τοῦτο ὑπάρχουν πολλοί καί διάφοροι ὁρισμοί αὐτῆς. Γιά νά ἐξετάσουμε τά φαινόμενα τῆς ζωῆς πρέπει νά κάνουμε διάκριση μεταξύ ζώντων καί ἀποθανόντων ὁργανισμῶν ὡς καί μεταξύ ὁργανικῶν καί ἀνοργάνων σωμάτων. Ἔτσι βρίσκουμε ὅτι οἱ ὁργανισμοί ἀποτελοῦνται ἀπό κύτταρα, ἱστούς καί ὄργανα καί ἀπό χημικές ἐνώσεις, ὅπως εἶναι τό λεύκωμα, τό ἄμυλον κ.λπ., παρουσιάζουν δέ αὐξησι ἀπογόνων καί ἰδίαν θρέψη ἡ ὁποία συνίσταται στήν διαρκῆ σύνθεση καί ἀποσύνθεση τοῦ ὁργανισμοῦ.

Ἐπίσης παρουσιάζουν σκοπιμότητα στήν κατασκευή αὐτῶν, ἐρεθιστικότητα ὡς καί ψυχικά φαινόμενα. Ὅλα αὐτά παρουσιάζονται στό κύτταρον, τό ὁποῖον εἶναι ἡ μικροτέρα ζῶσα μονάς.

Τό περιεχόμενον τοῦ κυττάρου εἶναι τό πρῶτο πλάσμα τό ὁποῖον εἶναι ἡ ζῶσα οὐσία. Ἐκαστος ὁργανισμός προέρχεται ἐξ ἑνός κυττάρου ἐκ τοῦ ὁποίου διά διαιρέσεως προέρχονται δύο, τέσσερα, ὀκτώ κ.ο.κ. ὅμοια κατ' ἀρχάς κύτταρα. Ἐκ τῶν ὁμοίων δέ τούτων, κατ' ἀρχάς, κυττάρων προέρχεται ἔπειτα ἡ θαυμάσια ποικιλία τῶν ἰστών καί ὁργάνων, ἥτοι ὅλος ὁ σκοπίμως κατασκευασμένος ὁργανισμός. Διά πειραμάτων ἀπεδείχθη ὅτι ἕκαστον κύτταρον, ἄν καί ἔχει τήν δυναμικότητα νά παραγάγῃ ὁλόκληρον τόν ὁργανισμόν, ἐν τούτοις συντελεῖ στήν ἁρμονικήν συμπλήρωσιν ὅλου τοῦ ὁργανισμοῦ. Κατά ταῦτα, τά κύρια προβλήματα τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεῦνης εἶναι σήμερον:

α) Τί γίνεται ἐντός τοῦ πρωτοπλάσματος ὥστε νά χαρακτηρίζεται διά τοῦτο ἡ ζωή καί

β) Ποῖοι εἶναι οἱ νόμοι καί τά αἷτια, δυνάμει τῶν ὁποίων, ἐκ τῶν ὁμοίων κυττάρων, παράγονται βαθμίδον ἀνόμοια πρὸς σχηματισμόν τοῦ ὁργανισμοῦ.

Θρ. Βλησίδης
Καθηγητής τῆς Βιολογίας
Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΨΥΧΗΝ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΜΥΣΤΑΓΩΓΙΑΝ

Προκειμένου νά δώσουμε χαρακτηρισμούς περί τῆς ἐννοίας τῆς ζωῆς δέον νά ἐξετάσουμε τήν ἔννοιαν αὐτήν ἀπό καθολικῆς ἀπόψεως καί ἔπειτα νά ἐλθουμε στό ἐπίπεδο τῆς ἐρεῦνης στά ὄντα τῆς Φύσεως. Ὅταν μιᾶμε περί ζωῆς, πρέπει νά ἔχουμε τήν ἔννοιαν τοῦ Εἶναι τῶν πραγμάτων τῆς Φύσεως, διότι ἡ ἔννοια τοῦ Εἶναι τῶν πραγμάτων τῆς Φύσεως καί ἡ ἔννοια τῆς ζωῆς εἶναι ταυτόσημος. Δέν δύναται νά ὑπάρχῃ κάτι στόν ἀπειρο κόσμο χωρὶς τοῦτο νά ἔχῃ ζωή. Ἡ καθολικὴ κατὰ συνέπειαν ἔννοια τῆς ζωῆς εἶναι γενική, προκειμένου νά ἐντοπίσουμε ποιές εἶναι οἱ χαρακτηριστικὲς ιδιότητες αὐτῆς καί ποιές οἱ σχέσεις τῆς πρὸς τήν καθολικὴ ἔννοιαν αὐτῆς (τῆς ζωῆς).

Ἐνα ἀπὸ τά οὐσιωδέστερα φαινόμενα αὐτῆς (τῆς ζωῆς τῶν ὄντων), εἶναι ὅτι διὰ νά διακωνίζεται τό εἶδος τῆς μορφῆς δέον τοῦτο νά γίνεται στήν ἐν τῷ συνόλῳ λειτουργία τοῦ ὁργανισμοῦ τῶν ὄντων. Ἀπόδειξη τούτου εἶναι ὅτι δέν μπορούμε νά ἀποσπάσουμε ἕνα ὄργανο μιᾶς μορφῆς ζώου καί ἐκ τούτου νά προκύψῃ ἡ διαίωσις τῆς μορφῆς τοῦ ζώου, ὅπως συμβαίνει στόν φυτικό κόσμο ἀπὸ τόν ὁποῖον ἀποσπῶμε ἕνα μέρος τῆς μορφῆς, π.χ. ἑνός δένδρου, καί δι' αὐτοῦ ἀναπαράγουμε τήν ὅλην μορφήν αὐτοῦ.

Εἰς τό φαινόμενον τοῦτο πρέπει νά παρατηρήσουμε ὅτι ἡ ἐνέργεια τῆς μορφῆς τῶν ὄντων ἔχει καί ἄλλον παράγοντα, ὁ ὁποῖος ἀναφέρεται στήν λειτουργία τοῦ ψυχικοῦ ὄντος. Καί αὐτό εἶναι ἐκεῖνο τό ὁποῖον μᾶς δίδει τήν χωριστὴν ἔννοιαν τῆς ζωῆς τῶν ὄντων ἀπὸ τήν καθόλου ἔννοιαν ταύτης (ζωῆς). Γιά νά ἀποδειχθῇ ὁμῶς ἡ σχέση τῆς ἐννοίας τῆς ζωῆς πρὸς τήν ψυχήν, πρέπει νά ἀρχίσῃ ἡ ἐξέταση αὐτῆ ἀπὸ τά οὐσιαστικά Εἶναι τῆς Φύσεως στίς καθέκαστα δημιουργίες.

Διά τῆς ἐνδελεχοῦς λοιπόν μελέτης τῶν κοσμογονικῶν οὐσιῶν θά μπορούμε νά συλλάβουμε τήν πραγματικὴ ἔννοια τῆς ζωῆς, ὡς καί τήν ἄμεση αὐτῆς σχέση πρὸς τήν ψυχή.

Ἡ μυσταγωγικὴ φιλοσοφία δέχεται ὅτι οἱ πρωταρχικὲς καί αἰδίες οὐσίες, ἐκ τῶν ὁποίων συγκροτοῦνται οἱ κόσμοι, εἶναι δύο. Ἡ μία τούτων εἶναι συνεχὴς πρὸς ἑαυτήν καί ἀμέριστος. Εἶναι τό περιέ-

χον τοῦ ἀπείρου ἐντός τοῦ ὁποίου δρᾷ ἡ ἑτέρα οὐσία ἡ ὁποία δέν εἶναι συνεχὴς πρὸς ἑαυτήν ἀλλὰ μοριακὴ καί ἡ ὁποία μᾶς δίδει τήν ἔννοιαν τοῦ περιεχομένου τῶν κόσμων.

Ἡ πρώτη εἶναι ἡ Μονάς, ἡ ὁποία καί ΛΟΓΟΣ καί ΠΑΤΗΡ ἐκλήθη τῆς Φύσεως. Εἶναι τό πάντοτε ΕΝ καί πάντοτε τό αὐτό, κατὰ τόν Θεῖον Ὅρφεα, εἶναι ὁ ΛΟΓΟΣ δι' οὗ τά πάντα ἐγένοντο κατὰ Ἰωάννην.

Ἡ δευτέρα εἶναι κατ' ἀντίθεση τῆς ΜΟΝΑΔΟΣ-ΠΛΗΘΟΣ, ἡ ΜΗΤΗΡ τῆς Φύσεως ἡ ὁποία διὰ τῆς συνεργασίας τῆς μετὰ τῆς ΜΟΝΑΔΟΣ ἐμφανίζει τοὺς κόσμους καί τά καθέκαστα αὐτῶν.

Ἡ ΜΟΝΑΣ εἶναι ἡ ἐνεργητικὴ, ἡ δέ ΔΥΑΣ (ΠΛΗΘΟΣ) ἡ παθητικὴ οὐσία τῆς Φύσεως.

Ἡ ΜΟΝΑΣ εἶναι ἡ γονιμοποιὸς οὐσία ἐκ τῆς ὁποίας προκύπτουν τά σπέρματα τῶν μορφῶν ἡ γίνονται διὰ τῆς ἐξελικτικῆς τῆς ἐνεργείας, ἡ δέ ΔΥΑΣ ἡ γονιμοποιουμένη ἐκ τῆς ὁποίας γίνεται τό μορφικόν συγκρότημα τῶν κόσμων.

Ἡ αἰδὶος οὐσία ἡ ὁποία χαρακτηρίζεται ὑπὸ τήν ἔννοιαν τοῦ πλήθους ἐκλήθη τό πρῶτον ὑπὸ τῶν Πυθαγορείων ΑΟΡΙΣΤΟΣ ΔΥΑΣ.

Οἱ οὐσίες Μονάς καί Ἀόριστος Δυάς δημιουργοῦν τοὺς κόσμους καί τίς μορφές αὐτῶν.

Καί ἡ μὲν Μονάς ἀποτελεῖ τόν συνθετικόν λόγον τῶν μορφῶν ἡ δέ Δυάς τό πλήθος τῶν στοιχείων τῶν συγκροτούντων τίς μορφές.

Ἡ ἔνωση τῶν δύο αὐτῶν αἰδίων οὐσιῶν, ἐμφανίζει τά δημιουργήματα στά ὁποῖα ὁ ρόλος τοῦ Πατρός (Μονάδος) εἶναι ρόλος γονιμοποιῶ τῆς δέ Μητρός (Δυάδος) γονιμοποιουμένης.

Ἡ ἐκ τῆς συνεργασίας τῶν δύο τούτων οὐσιῶν ἐμφάνισις τῶν δυναμικοτήτων αὐτῶν ἀποτελεῖ τήν ἔννοιαν τῆς καθολικῆς ζωῆς τῆς Φύσεως ἡ καί τῆς γενικῆς ἡ μὴ, τῆς ἀτομικῆς ψυχῆς αὐτῆς.

Ἡ ἐκ τῶν οὐσιῶν αὐτῶν ἐκπόρευσις δυνάμεων οἱ ὁποῖες μᾶς δίδουν τήν ἔννοιαν τῆς καθολικῆς ζωῆς καί ψυχῆς, εἶναι ἡ πρώτη ἐνδειξη ὅτι οἱ δημιουργούμενοι ὑπ' αὐτῶν κόσμοι δέν ὑπόκεινται εἰς οὐσιαστικόν ἐξαφανισμόν ἀλλὰ μόνον εἰς ἀέναον μεταμόρφωσιν. Ἡ ἐμφάνισις τῆς ἐννοίας τῆς καθολικῆς ζωῆς καί ψυχῆς προδίδουν ὅτι στίς αἰδίους οὐσίες ὑπάρχουν λανθάνουσες δυναμικότητες, οἱ ὁποῖες θά μεταφερθοῦν βαθμιαίως εἰς ἐν ἐνεργεῖα τοιαύτης χωρὶς νά σημειώσουν τερματισμόν στόν ἀπειρο χρόνον.

Ἡ αἰδὶος οὐσία Μονάς χαρακτηρίσθηκε ὑπὸ τοῦ φιλοσόφου καί μύστου Ἐμπεδοκλέους ὡς ἔχουσα

δύο πρωταρχικοὺς νόμους, τοὺς νόμους τῆς Φιλότητος καί τοῦ Νείκους. Διά τοῦ νόμου τῆς Φιλότητος αὕτη συγκροτεῖ τό μοριακὸν πλῆθος τῆς ἀορίστου

Δυάδος εἰς πλάσμα μορφικόν. Διά τῆς λειτουργίας τοῦ πλάσματος τούτου ἐξαναγκάζονται εἰς ἐκδήλωσιν δυναμικότητες καί τῶν δύο οὐσιῶν οἱ ὁποῖες εὐρίσκοντο πρότερον εἰς λανθάνουσα κατάστασιν. Τέτοιες ἐκδηλώσεις προχωροῦν μέχρι τοῦ σημείου τό ὁποῖον ἡ δυναμικότης τοῦ πλάσματος ἐπιτρέπει, ἔάν τό πλάσμα εἶναι ἐκ φύσεώς του κατάλληλον πρὸς τοῦτο. Ἀπὸ τοῦ σημείου τούτου καί ἐκεῖθεν, ὁ νόμος τῆς Φιλότητος δέν δύναται νά ἐνεργήσῃ, ὁπότε ἔρχεται εἰς λειτουργία ὁ νόμος τοῦ Νείκους καί διὰ τῆς λειτουργίας του ἀποσυνθέτει τό μορφικόν πλάσμα.

Οἱ νόμοι τῆς Φιλότητος καί τοῦ Νείκους εἶναι τά αἷτια διὰ τῶν ὁποίων καθίστανται πεπερασμένα τά μορφικά πλάσματα τῆς Φύσεως καί διὰ τοῦτο οἱ Πυθαγόρειοι, τίς ἐκδηλώσεις τῶν δυνάμεων καί ἐνεργειῶν τῆς αἰδίου οὐσίας τῆς Μονάδος, χαρακτήριζαν μέ τήν ἔννοιαν τῶν περιττῶν ἀριθμῶν.

Ἡ αἰδὶος οὐσία Δυάς χαρακτηρίσθηκε ὑπὸ τοῦ Ἐμπεδοκλέους ὡς ἔχουσα τέσσερα Ριζώματα, ἥτοι τέσσερις διαφορετικὲς καταστάσεις. Τό αὐτό ἰσχυρίσθηκαν καί ὅλοι οἱ Μυσταγωγοὶ Φιλόσοφοι. Οἱ τέσσερις αὐτές καταστάσεις τῆς Δυάδος ἐμφανίζουν τά μόρια αὐτῆς μέ διαφορετικὴ ἐξελικτικὴ δυναμικότητα. Ἡ διαφορετικὴ κατάσταση αὐτῶν εἶναι τό αἷτιον τῆς συμπλοκῆς τῶν διαφορετικῶν στοιχείων τῆς Φύσεως τά ὁποῖα συγκροτεῖ ὡς διάμεσος λόγος ἡ Μονάς καί εἶναι ἐκεῖνα τά ὁποῖα δέν ὑπόκεινται στά ἀντιδραστήρια τῆς Χημείας. Πρόδηλος ὅτι ἡ διαφορετικότης καί τό πλῆθος τῶν χημικῶν στοιχείων ὀφείλεται στίς τέσσερις καταστάσεις τῆς Δυάδος, τῶν δυνάμεων αὐτῶν καί τῶν ἱκανοτήτων οἱ ὁποῖες προκύπτουν ἐκ τῆς δυναμικῆς ἐξελίξεως τῆς Μονάδος.

Οἱ λειτουργίες τῶν στοιχείων τούτων προκαλοῦν μείζονες ἐκδηλώσεις λανθανουσῶν δυνάμεων ἀμφοτέρων τῶν οὐσιῶν καί οἱ λειτουργίες αὐτῶν εἶναι ἐκεῖνες οἱ ὁποῖες ἐξωθοῦν τά στοιχεῖα σὲ συγκροτήματα ἀρτιωτέρων μορφῶν, ἡ διαφορετικότης καί ἐνεργητικότης τῶν ὁποίων εἶναι ἀνάλογος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν συμμετασχόντων στά συγκροτήματα τῶν στοιχείων.

Τά συγκροτήματα τῶν μορφῶν ἐξελίσσονται μέχρι τοῦ φυτικοῦ βασιλείου καί στό σημεῖο αὐτό ἡ ἔννοια τῆς ζωῆς εἶναι ταυτόσημος μέ τήν ἔννοιαν τῆς καθολικῆς ψυχῆς. Δηλαδή τά φαινόμενα αὐτῶν εἶναι αὐτές οἱ ἐνεργεῖες οἱ προκύπτουσες ἐκ τῆς συνεργασίας καί ἄλλης ἐπιδράσεως τῶν στοιχεια-

κων οργανώσεων της Φύσεως. Τοῦτο ὅμως δέν εἶναι καί ἐκεῖνο τό ὁποῖον γίνεται στους οργανισμούς τῶν ζώων, θέμα τό ὁποῖον θέλουμε νά ἐξετάσουμε ἐν συνεχείᾳ.

Προηγουμένως λέγαμε ὅτι ἐκεῖνο τό ὁποῖο παρατηροῦμε στους οργανισμούς τῶν φυτῶν δέν γίνεται καί στους οργανισμούς τῶν ζώων. Γίνεται ὅμως κάτι ἄλλο καί τοῦτο εἶναι ἐκεῖνο τό ὁποῖον ἐμφανίζει τίς διαφορετικές ιδιότητες στους οργανισμούς τῶν ζώων καί δή τήν χωριστήν ἔννοια τῆς ζωῆς τῶν ὄντων ἀπό τήν ἔννοια τῆς καθολικῆς ζωῆς τῶν κατωτέρων μορφῶν τῆς Φύσεως.

Στους οργανισμούς τῶν ζώων παρατηροῦμε λειτουργίες προερχόμενες ἐκ δύο οὐσιῶν, ἐκείνης ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τήν ψυχή τῶν ζώων καί ἐκείνης ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τόν οργανισμό τῶν ζώων.

Οἱ νόμοι τῆς κινήσεως, τῆς αὐτοβούλου κινήσεως, καί τῆς αἰσθητικότητας τῶν ὄντων, ἐκλαμβάνονται ὑπό τῶν ἐπιστημόνων ὅτι εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς συνισταμένης τῶν λειτουργιῶν τοῦ οργανισμοῦ.

Τοῦτο εἶναι τό κεφαλαιῶδες σφάλμα. Διότι ἡ αὐτόβουλος κίνηση καί ἡ αἰσθητικότης μεταδίδονται στόν οργανισμό ἐκ τῆς ἐν αὐτῷ λειτουργοῦσης ψυχῆς καί λαμβάνουν αὐτές τόν τύπο τῆς ἐνεργείας διά τῆς μεταδόσεως αὐτῆς.

Ἡ ἐνέργεια τῶν ζώντων οργανισμῶν εἶναι τό παράγωγον τῆς οὐσίας τῆς ψυχῆς τῶν ὄντων καί τοῦτο λειτουργεῖ μόνον δι' οργανισμῶν.

Ἀλλά ὀφείλουμε νά διακρίνουμε ὅτι μεταξύ τῶν οὐσιῶν τῆς ψυχῆς καί τοῦ οργανισμοῦ ὑπάρχει καί ἄλλος παράγων, ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος συνδέει τά στοιχεῖα στόν σχηματισμόν τῶν ὀργάνων καί ὁ παράγων αὐτός προέρχεται ἐξ ἐκείνου τό ὁποῖον ὀνομάζουμε Καθολική Ψυχή τῆς Φύσεως.

Ὁ παράγων αὐτός εἶναι ὁ μεταφέρων τούς νόμους τῆς κινήσεως καί αἰσθητικότητας ἐκ τῆς οὐσίας τῆς ψυχῆς πρὸς λειτουργία ἐν τῷ καθόλου οργανισμῷ αὐτῆς. Τόν παράγοντα αὐτόν καλοῦμε ἐνέργεια τοῦ οργανισμοῦ.

Τί εἶναι λοιπόν ἡ οὐσία τῆς ἀτομικῆς ψυχῆς; Ἡ ἐξέλιξη τῶν μορίων τῆς οὐσίας ἐκείνης τήν ὁποία καλέσαμε Δυάδα, φθάνει διά τῆς ἐξελίξεως μέχρι ἑνός σημείου ὅποτε ἐντός ἐκάστου τῶν μορίων αὐτῶν εἰσέρχεται οὐσία τῆς Μονάδος καί συναποτελοῦν μίαν ἀτομικότητα τήν ὁποίαν δυνάμεθα νά διακρίνουμε ὑπό τήν ἔννοια τοῦ πρωτοψυχικοῦ πλάσματος ἢ πρωτοζωικοῦ κυττάρου. Πρωτοζωικοῦ κυττάρου τό ὁποῖον δέν δύναται νά πολλαπλασιασθῇ οὔτε διά διχασμοῦ οὔτε διά ἀναπαραγωγῆς, διότι τίς δυναμικότητές του αὐτές τίς μεταδίδει στά ὀργανικά

ἐκεῖνα κύτταρα τά ὁποῖα παρασκευάζει ὅπως χρησιμοποίησιν ὡς ὀργανισμούς του, μέσῳ τῶν ὁποίων θά ἐξωτερικεύσῃ ἐφ' ἐξῆς τίς δυναμικότητες αὐτοῦ.

Ἡ παραγωγικότης τοῦ πρωτοψυχικοῦ τούτου πλάσματος στρέφεται στό ἔνδον αὐτοῦ καί τά ἀποτελέσματα αὐτῆς διακρίνομεν ὑπό τόν τύπον τῶν ιδεῶν.

Ὁ διχασμός καί ἡ ἀναπαραγωγή τῶν κυττάρων τῶν ζώντων ὀργανισμῶν γίνεται διά τῆς παροχῆς ἐνεργειῶν ψυχικοῦ πλάσματος καί γίνεται ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχει συνεργασία ψυχικοῦ πλάσματος καί ὀργανισμοῦ.

Ἐάν ἀποσπάσουμε τό ψυχικό πλάσμα τοῦ ὀργανισμοῦ του, ἡ δύναμη τῆς ἀναπαραγωγῆς τῶν κυττάρων του θά ἐκλείψῃ καί τότε θά ἐπέλθῃ ἡ μεταβολή ἀπό ζῶντος εἰς νεκρόν ὀργανισμόν.

Τό αὐτό γίνεται καί ὅταν ἡ καθολική ψυχή τῆς Φύσεως δέν δύναται νά ἐκδηλώσῃ δυνάμεις τῆς στοῦς ἀπό τοῦ φυτικοῦ κόσμου καί κάτωθεν ὀργανισμούς, λόγῳ τῆς καταπαύσεως τῶν ἱκανοτήτων τῆς μορφῆς νά προσκολλᾷ τήν ἐκδήλωσιν λανθανουσῶν δυνάμεων τῶν οὐσιῶν ἐκ τῶν ὁποίων αὐτή ἐγένετο.

Ἡ ἔννοια κατά συνέπειαν τῆς ζωῆς εἶναι ἀλληλένδετος πρὸς τήν ψυχή καί δέν δύναται νά ὑπάρξῃ ἡ μία ἄνευ τῆς ἄλλης. Μέ ἄλλους λόγους δέν δύναται νά φανερωθῇ ἡ ἔννοια τῆς ψυχῆς ἄνευ τῆς ἔννοιας τῆς ζωῆς.

Ἀπό τῆς ἐμφανίσεως τῆς ἀτομικῆς ψυχῆς ἄρχισε ἡ δημιουργία τῶν ὀργανισμῶν τῶν ὄντων οἱ ὁποῖοι ἀπετέλεσαν τό μέσον διά τοῦ ὁποῖου ἐκπορεύονται οἱ δυνάμεις καί οἱ ἐνέργειες ἐν γένει τῶν ἀτομικῶν ψυχῶν.

Ἡ ἀπό τοῦ σημείου τούτου ἀρχομένη ζωολογική κλίμαξ, τό ὁποῖον εἶναι ἡ ἀφετηρία δημιουργίας πρωταρχικῶν κυτταρικῶν ὀργανισμῶν, διά τῆς ἐξελίξεως ἐκτείνεται μέχρι τοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος.

Ἀλλά καί πέραν αὐτοῦ, ἡ ἀτομική ψυχή θά εἰσέλθῃ στοῦς κόσμους τῶν ὁποίων τίς ὀργανικές λειτουργίες δέν δυνάμεθα νά ἐξετάσουμε, διότι ἡ ἀντικειμενική αὐτῶν ἐμφάνισις δέν δύναται νά ἔχῃ σχέση καί ἀναλογία πρὸς τά αἰσθησιακά μας ὄργανα τῶν ὁποίων οἱ ἱκανότητες περιορίζονται μέσα στό περιβάλλον τό ὁποῖον ζοῦμε.

Σ. Κ. ΝΑΓΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Ἡ φιλοσοφία τοῦ Πλάτωνος

Ὁ βίος καί οἱ πολιτικές ἐπιδιώξεις τοῦ Πλάτωνος

Ὁ Πλάτων (427-348) εἶναι ὁ μοναδικὸς μεταξύ τῶν μαθητῶν τοῦ Σωκράτους, ὁ ὁποῖος κατ'ὀρθωσιν νά κατανοήσῃ ἀπὸ ὅλες τίς πλευρές τῆς τῆν προσωπικότητά καί τῆν φιλοσοφία τοῦ διδασκάλου. Προικισμένος ἀπὸ δημιουργικὴ μεγαλοφυΐα καί συνθετικὸ πνεῦμα, ἀνέπτυξε ὅ,τι παρέλαβε ἀπὸ τίς διδασκαλίες του, τὸ συνεδύασε μὲ ὅλα τὰ προηγούμενα καί σύγχρονα φιλοσοφήματα καί συναπέρτισε ἕνα ἐνιαῖο ἁρμονικὸ σύνολο θαυμαστῆς σαφηνείας καί περιεκτικότητος.

Διὰ τῆς συνθέσεώς του ταύτης προκαθώρισε τὴν μελλοντικὴ πορεία καί ἐξέλιξη τῆς φιλοσοφίας. Οἱ ἀδήποτε φιλοσοφία δέν δύναται παρὰ νά λάβῃ θέσιν ἔναντι τῆς πλατωνικῆς. Ὅποιοσδήποτε ἀποφασίσῃ νά φιλοσοφήσῃ, εὐρίσκεται ὑπὸ ἀδήριτον ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων ἐκπηγάζοντα ἀναγκασμὸν νά ἐκλέξῃ ἢ θά εἶναι πλατωνιστὴς ἢ ἀντιπλατωνιστὴς.

Δύναται κανεὶς νά ἀποδεχθῇ ἢ καὶ νά ἀπορρίψῃ τὰ δόγματα τοῦ πλατωνισμοῦ, οὐδέποτε ὅμως νά τὰ ἀντιπαρέλθῃ μὲ ἀδιαφορία.

Ὁ Πλάτων ἦταν γνήσιος πολίτης τῶν Ἀθηναίων, ἀνάγων τὴν καταγωγὴν του ἐκ τοῦ πατρὸς του Ἀρίστωνος εἰς τὸν βασιλέα Κόδρον καί ἐκ τούτου εἰς τὸν Ποσειδῶνα. Τῆς μητρὸς του Περικτιόνης πρόπαππος ἦταν ὁ Δρωπίδης, σύγχρονος τοῦ Σόλωνος συνδεδεμένος μαζί του διὰ στενῆς οἰκειότητος καί φιλίας: «Οἰκεῖοι καὶ σφόδρα φίλοι» (Πλάτ. Τίμ. 20 D).

Λόγῳ τῆς καταγωγῆς του αἰσθανόταν σφοδρὴ ἐπιθυμία - ὅπως λέει ὁ ἴδιος στὴν ἐβδόμη τοῦ ἐπιστολῆ - νά ἀναμειχθῇ στὰ πολιτικά: «Νέος ἐγὼ ποτε ὦν πολλοῖς δὴ ταῦτόν ἐπαθον· ὡήθην, εἰ θάπτιον ἐμαυτοῦ γενοίμην κύριος, ἐπὶ τὰ κοινὰ τῆς πόλεως εὐθύς ἰέναι». (Ὅταν ἤμουν παιδί ἐπαθα ὅ,τι

πολλοὶ ἄλλοι κατέλθῃ στὴν σκέψη εὐθύς ὡς ἔλθω σέ ἡλικία νά διαθέτω τὸν ἑαυτόν μου νά ἀσχοληθῶ μὲ τὰ πολιτικά). Ἡ ἀκτινοβολία τῆς προσωπικότητος τοῦ Σωκράτους τὸν αἰχμαλώτισε. Τὸν ἀκολούθησε θεωρῶντας τὸν ἀληθινὸ διδάσκαλο τῆς πολιτικῆς ἀρετῆς.

Κατὰ τὸ 404 συνέβη ἡ κατάλυσις τῆς δημοκρατίας καί ἡ πολιτικὴ ἐξουσία περιῆλθεν στὰ χέρια τῶν 30 τυράννων, μεταξύ τῶν ὁποίων συνεκατελέγοντο ὁ Κριτίας καί ὁ Χαρμίδης, ἀμφότεροι στενοὶ συγγενεῖς τοῦ Πλάτωνος.

Ἐνῶ δὲ ὁ νεαρὸς τότε Πλάτων ἔτρεφε τίς καλύτερες ἐλπίδες σχετικῶς μὲ τὰ ἀποτελέσματα τὰ ὁποῖα προσδοκοῦσε ὅτι θά ἀπέρρεαν ἀπὸ τὴν πολιτικὴν ἐκείνη μεταβολή, τὰ πράγματα τὸν διέψευσαν.

Οἱ Τριάκοντα διέπραξαν πολλὰ ἀδικήματα: «Ὡλήθην γὰρ αὐτοὺς ἐκ τινος ἀδίκου βίου ἐπὶ δίκαιον τρόπον ἄγοντας διοικήσειν τὴν πόλιν... Καὶ ὄρων δὴπου τοὺς ἄνδρας ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ χρυσὸν ἀποδείξαντας τὴν ἔμπροσθεν πολιτείαν». (Φαντάσθηκα ὅτι αὐτοὶ (οἱ τριάκοντα) ἐπαναφέροντες ἀπὸ κάποιο ἀδικοῦ βίου σὲ μία δίκαιη νοοτροπία θά διοικήσουν τὴν πόλιν. Καὶ ὅμως εἶδα ὅτι ἐντὸς ὀλίγου χρόνου ἔδειξαν ὅτι τὸ προηγούμενο πολίτευμα ἦταν χρυσοῦς).

Τὴν ἴδια ἀπογοήτευση αἰσθάνθηκε καί ἀπὸ τὴν γενομένη μεταπολίτευση καί ἐπανίδρυση τῆς δημοκρατίας.

Σὲ αὐτὴν τὴν ἐπιστολὴν ἐκφράζει τὴν πικρία του γιὰ τὴν ἀδικὴν καταδίκη τοῦ Σωκράτους κατὰ τὸ 399. Ἡ ἐμφανὴς αὐτὴ ἀδικία τὸν ἔκαμε νά ἐννοήσῃ ὅτι στὴν πολιτεία εἶχε ἐπικρατήσῃ τελεία διαφθορά, ἡ ὁποία καθιστοῦσε κάθε προσπάθεια διορθώσεως τῶν πραγμάτων μάταιη. Κατέληξε λοιπὸν στὸ συμπέρασμα ὅτι ἔπρεπε ἐπὶ τοῦ παρόντος νά ἀποστῇ κάθε ἀναμείξεως στὴν ἐνεργὸ πολιτικὴ ἐν ἀναμονῇ εὐνοϊκωτέρων περιστάσεων.

«Πολλῆς μεστὸν ὄντα ὁρμῆς ἐπὶ τὸ πράττειν τὰ κοινά, βλέποντα εἰς ταῦτα καὶ φερόμενα ὁρῶντα πάντη πάντων, τελευτῶντα ἰλιγγίων, καὶ τοῦ μὲν σκοπεῖν μὴ ἀποστῆναι πῇ ποτε ἄμεινον ἂν γίγνοιτο... τοῦ δὲ πράττειν αὐτὸ περιμένειν ἀεὶ τοὺς καιρούς». (Ἐνῶ ἐγὼ ἤμουν γεμῆτος πολλῆς ὁρμῆς νὰ ἀναμειγνύωμαι ἐνεργῶς στὴν πολιτικὴ ἐπειδὴ, ἀποβλέποντας στὴν παροῦσα πολιτικὴ κατάσταση, ἔβλεπα ὅτι εὐρίσκετο ἀπὸ πάσης ἀπόψεως σὲ ὁλοκληρωτικὴ ἀναστάτωση, στὸ τέλος ἔπαθα ἰλιγγο καὶ δὲν ἔπαυσα μὲν ποτὲ νὰ ἐξετάζω κατὰ ποῖον τρόπον θὰ ἦταν δυνατόν νὰ ἐπέλθῃ βελτίωση... περίμενα ὁμως πάντοτε τὴν κατάλληλην εὐκαιρία).

Μετὰ τὴν καταδίκη τοῦ Σωκράτους, μὲ τὴν ψυχὴ πλήρη ἀπὸ ἀγανάκτηση, ἦλθε ὁ Πλάτων μαζί μὲ ἄλλους σωκρατικούς στὰ Μέγαρα πλησίον τοῦ Εὐκλείδου. Ἐκεῖ δὲν φαίνεται νὰ ἔμεινε πολὺ καιρὸ, διότι ἐν τῷ μεταξύ κατὰ τὸ 395 ἐξεργάσθη ὁ Κορινθιακὸς πόλεμος, στὸν ὁποῖο θὰ ἔλαβε καὶ ὁ Πλάτων μέρος.

Κατὰ τὸ 389 ἐπεχείρησε τὸ πρῶτο μέγα ταξίδι τοῦ στὴν Αἴγυπτο. Ἐκεῖ ἦλθε σὲ ἐπικοινωνία μὲ τοὺς ἱερεῖς καὶ θαύμασε τὴν σταθερότητα τοῦ ρυθμοῦ τῆς κοινωνικῆς ζωῆς. Ἐπιστρέφοντας στὴν Ἑλλάδα διῆλθε διὰ τῆς Κυρήνης, ὅπου γνωρίσθηκε μὲ τὸν ἔξοχο μαθηματικὸ Θεόδωρο τὸν Κυρηναῖο. Ἀπὸ τὴν Κυρήνη ἦλθε στὴν Κάτω Ἰταλία καὶ συνεδέθη μὲ τοὺς Πυθαγορείους, μεταξύ τῶν ὁποίων ἐξαιρετικὴ θέση εἶχε ὁ μέγας μαθηματικὸς καὶ μηχανικὸς Ἀρχύτας. Ἀπὸ τὴν Κάτω Ἰταλία μετέβη στὴν Σικελία ἀφοῦ παρέμεινε στὴν αὐλὴ τοῦ τυράννου τῶν Συρακουσῶν Διονυσίου τοῦ Πρώτου.

Οἱ σχέσεις του μὲ τὸν Τύραννο φαίνεται ὅτι δὲν ὑπῆρξαν φιλικές καὶ αὐτὸς γιὰ νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπ' αὐτὸν τὸν παρέδωσε στὸν πολιτικὸ ἀπεσταλμένο τῆς Σπάρτης Πόλιδα. Μὲ δική του διαταγὴ ὁ Πλάτων ἐλογίσθη αἰχμάλωτος πολέμου καὶ ἐξετέθη πρὸς πώληση στὴν ἀγορὰ τῶν δούλων στὴν Αἴγινα. Ἐκεῖ παρατυχὼν ὁ ἐκ Κυρήνης Ἀννίκερις τὸν ἐξαγόρασε καὶ τὸν διευκόλυνε νὰ ἐπανέλθῃ στὴν Ἀθήνα.

Οἱ φίλοι τοῦ Πλάτωνος στὴν Ἀθήνα συνέλεξαν 30 μνές, τὸ ἀντίτιμο δηλαδὴ τῆς ἐξαγορᾶς του, καὶ τὸ προσέφεραν στὸν Ἀννίκερι. Ἐκεῖνος ὁμως τοὺς ἐπέστρεψε τὸ προσφερθὲν χρηματικὸ ποσόν, λέγοντας ὅτι δὲν ἦταν μόνον ἐκεῖνοι ἄξιοι νὰ φροντίζουν γιὰ τὸν Πλάτωνα: «Οὐ μόνον ἐκείνους ἀξιόους εἶναι Πλάτωνος κήδεσθαι».

Μὲ τὸ χρηματικὸ τοῦτο ποσὸν ἀγοράσθηκε κατὰ τὸ 388 μικρὸ κτῆμα παρὰ τὸ ἱερὸν τοῦ ἥρωος Ἀκαδήμου, ὅπου ἰδρύθηκε ἡ Ἀκαδημία ὡς τόπος διαμονῆς καὶ διδασκαλίας τοῦ Πλάτωνος καὶ τῶν μαθητῶν του. Ἐκεῖ ἄρχισε τὴν διδασκαλικὴν δράση του ἀπὸ τοῦ 387 ὁ Πλάτων, ἀφοῦ κατῴρθωσε νὰ συγκεντρώσῃ μαθητὲς ἀπὸ ὅλες τὶς ἑλληνικὲς περιοχές.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων προσῆλθε στὴν Ἀκαδημία ἀπὸ τὶς Συρακοῦσες καὶ ὁ Δίων, ἀδελφὸς τῆς συζύγου τοῦ τυράννου Διονυσίου τοῦ Πρώτου, Ἀριστομάχης. Ἐκεῖνος ἀσκούσε μεγάλη ἐπιρροὴ στὸν διαδεχθέντα τὸν τύραννο, Διονύσιον τὸν δεύτερο, υἱοῦ τοῦ Διονυσίου τοῦ πρώτου, ὅχι ἀπὸ τὴν Ἀριστομάχη, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἐτέρα σύζυγό του.

Ὁ Πλάτων οὐδέποτε εἶχε ἀποστῆ τῶν ἀρχικῶν του προθέσεων νὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ τῆς διαμορφώσεως τῆς πολιτικῆς ζωῆς. Βλέποντας ὅτι ὁ ἴδιος δὲν εἶχε τὰ ὑλικά μέσα γιὰ νὰ θέσῃ σὲ ἐφαρμογὴ τὰ σχέδιά του, προσπαθοῦσε νὰ προσελκύσῃ στὶς ἀντιλήψεις του κάποιον πολιτικὸ δυνάστη ἱκανὸ νὰ πραγματοποιήσῃ τίς ὑπ' αὐτοῦ προτεινόμενες πολιτικὲς μεταρρυθμίσεις. Εἶχε στραφῇ στὴν Μακεδονία, ὅπου ἀπέστειλε στὸν βασιλέα Περδίκκαν τὸν μαθητὴ του Εὐφραῖον.

Ὅταν συνεδέθη μὲ τὸν Δίωνα, προθύμως ἀνταποκρίθηκε στὴν πρόταση τὴν ὁποία ἐκεῖνος τοῦ ὑπέβαλε γιὰ μετάβασί του στὴν Σικελία, γιὰ νὰ ἐπιχειρήσῃ ἐκεῖ διὰ τοῦ Διονυσίου τοῦ δευτέρου νὰ πραγματοποιήσῃ τίς πολιτικὲς του ἐπιδιώξεις. Ἐπεχείρησε γι' αὐτὸν τὸν σκοπὸ κατὰ τὸ 366 τὸ δεύτερο ταξίδι του στὴν Σικελία. Ἐκεῖ ἔμεινε ἐπὶ ἓνα ἔτος χωρὶς νὰ δυνηθῇ νὰ φέρῃ οὐδὲν ἀποτέλεσμα.

Κατὰ τὸ 365 ἐπανῆλθεν στὴν Ἀθήνα γιὰ νὰ ἐπιχειρήσῃ κατὰ τὸ 361 τὸ τρίτο στὴν Σικελία ταξίδι του. Ὁ σκοπὸς του ἦταν κυρίως νὰ συνδιαλλάξῃ τὸν Δίωνα πρὸς τὸν Διονύσιο. Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ τρίτο του ταξίδι ὑπέστη τίς ἴδιες ἀπογοητεύσεις.

Περίεπεσε στὴν δυσμένεια τοῦ τυράννου, ὁ ὁποῖος τὸν φυλάκισε ἀφοῦ δέχθηκε κατόπιν διὰ τῆς ἐπεμβάσεως τοῦ Ἀρχύτα νὰ τοῦ ἐπιτρέψῃ τὴν ἐπάνοδο στὴν Ἀθήνα κατὰ τὸ 360.

Ἐκτοτε ὁ Πλάτων ἀπέσχε κάθε ἐνεργοῦ ἐπεμβάσεως στὴν ἐνεργὸ πολιτικὴ, περιορισθεὶς στὴν διδασκαλία καὶ τὴν ἐπιστημονικὴ ἔρευνα. Κατὰ τὸ 353 συνέβη ἡ δολοφονία τοῦ φίλου του Δίωνος, ἡ ὁποία τὸν βύθισε σὲ βαρύτατο πένθος. Ἀπέ-

θανε κατὰ τὸ 348, δηλαδὴ κατὰ τὸ ἔτος κατὰ τὸ ὁποῖο ἄρχισε ὁ Φίλιππος τὸν πόλεμο κατὰ τῶν Ἀθηναίων, ὁ ὁποῖος ἦταν προωρισμένος μετὰ ἀπὸ μία δεκαετία νὰ τερματισθῇ μὲ τὴν μάχη τῆς Χαιρωνείας, ἡ ὁποία ἔθεσε τέρμα στὴν πολιτικὴ ἀνεξαρτησία τῶν Ἀθηνῶν.

Λίγους μῆνες πρὸ τοῦ θανάτου του ὁ Πλάτων ἔκαμε τὴν περίφημη «περὶ τοῦ ἀγαθοῦ» διάλεξή του, διὰ τῆς ὁποίας ἐπικειροῦσε νὰ ἐμφανίσῃ ὑπὸ ἐνιαία συστηματικὴ μορφή τὶς ἀριθμολογικὲς θεωρίες, πού εἶχεν ἀναπτύξει κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς ζωῆς του. Στὴν διάλεξιν παρέστη ὁ Ἀριστοτέλης, ὁ ὁποῖος κάνει συχνὰ λόγο περὶ αὐτῆς στὰ τελευταῖα βιβλία τῶν «Μετὰ τὰ Φυσικά». Τὸ τέλος τῆς ζωῆς του ὑπῆρξε ἥρεμο. Τὴν ἡμέρα τοῦ θανάτου του εἶχε δεξιωθῇ κάποιον ξένο ἀπὸ τὴν Χαλδαία καὶ εἶχε προστάξῃ τὴν ἐκ Θράκης θεραπαινίδα νὰ ἐκτελέσῃ κάποια μουσικὴ σύνθεσιν.

Ἡ πολυμέρεια τῆς δράσεως τοῦ Πλάτωνος

Ἀποτελεῖ μοναδικὸ φαινόμενο στὴν παγκόσμιο πνευματικὴ ἱστορία ἡ πολυμέρεια τὴν ὁποία ἐνεφάνισε ὁ μέγας Ἀθηναῖος φιλόσοφος. Ὡς λογοτέχνης δημιούργησε νέο φιλολογικὸ εἶδος, τὸν διάλογο, καὶ ἐπέδειξε ἀπαράμιλλη ἱκανότητα στὴν ἀναπαράστασιν τοῦ ζωντανοῦ ἀνθρωπίνου λόγου καὶ τὴν δημιουργία καλλιτεχνικῆς συγκινήσεως.

Κάθε διάλογος εἶναι ἄριστο καλλιτεχνικὸ ἔργο, γεμῆτο ἀπὸ δραματικότητα καὶ πνευματικὸ περιεχόμενο. Δὲν ἐξαντλεῖται ὁμως ἡ δράση τοῦ Πλάτωνος μόνον στὶς συγγραφές. Ἀναπτύσσει παραλλήλως καὶ ὑπέροχην δραστηριότητα κατὰ τὸν χειρισμὸ τοῦ προφορικοῦ διαλόγου ὡς διδάσκαλος. Ἔτρεφε πάντοτε μεγαλύτερη ἐκτίμησιν στὸν ζωντανὸ προφορικὸ λόγο καὶ θεωροῦσε τὸν γραπτὸ νεκρωμένο σῆμα.

Στὴν Ἀκαδημία ἀνέπτυσε πρὸ τῶν μαθητῶν του συστηματικῶς τίς φιλοσοφικὲς του δοξασίες, «τὰ ἄγραφα δόγματα», πρὸς τὰ ὁποῖα παραβαλλόμενοι οἱ διάλογοί του κρίνονται ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἴδιο «παιδιαί», παιγνίδια.

Ὡς ὁργανωτὴς τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεῦνης ὑπῆρξε ὑπέροχος. Στὴν Ἀκαδημία εἶχαν συγκεντρωθῇ οἱ μεγαλύτεροι ἐπιστήμονες τῆς ἐποχῆς, ὁ μαθηματικὸς καὶ ἀστρονόμος Εὐδοξος, ὁ

Θεαίπτιος, ὁ Μέναιχμος, ὁ Ἐλικῶν, ὁ Ἀθήναιος, ὁ ἐκ Σικελίας ἱατρὸς Φιλιστίων καὶ πολλοὶ ἄλλοι.

Ὁ Πλάτων καθώριζε τὰ προβλήματα τῆς ἐρεῦνης καὶ συσχέτιζε τὰ πορίσματα τῶν ἐργασιῶν. Συγχρόνως ὁ Πλάτων δροῦσε καὶ ὡς πολιτικός. Ὁ ἴδιος ἔκαμε τρεῖς ἀπόπειρες γιὰ νὰ χρησιμοποιήσῃ τὴν δύναμιν πού εἶχαν στὰ χέρια τοὺς οἱ τύραννοι τῶν Συρακουσῶν γιὰ πολιτικούς σκοπούς. Στὴν Ἀκαδημία μαθήτευσαν πολλὲς πολιτικὲς προσωπικότητες, ὅπως ὁ στενότερος φίλος τοῦ Πλάτωνος Δίων ὁ Συρακόσιος, ὁ Τιμόθεος, ὁ Χαβρίας, ὁ Ἀριστῶννμος, ὁ Εὐφραῖος ὁ ὁποῖος ἀπεστάλη στὴν αὐλὴ τοῦ Περδίκκα. Ὁ φιλόσοφος αὐτὸς ἐπεισε τὸν Περδίκκα νὰ δώσῃ τμήμα τῆς χώρας στὸν Φίλιππο πρὸς διοίκησιν. Μὲ τὴν Ἀκαδημία φιλικώτατες σχέσεις εἶχε καὶ ὁ τύραννος τοῦ Ἀταρνέως Ἑρμίας.

Ἡ Ἀκαδημία ἦταν εἶδος ἰδρύματος πρὸς καλλιέργειαν τῶν πολιτικῶν καὶ φυσικομαθηματικῶν ἐπιστημῶν, ἀπετέλεσε δὲ τὸ πρότυπο τῶν Ἀκαδημιῶν τῆς νεωτέρας ἐποχῆς. Οἱ ἰδρυθεῖσες στὴν Ἰταλία κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν Ἀκαδημίες εἶχαν ὡς ὑπόδειγμα τὴν Ἀκαδημίαν τοῦ Πλάτωνος.

Ἡ ἀνθρωπότητα ὀφείλει ἐπίσης μεγάλην εὐγνωμοσύνην στὸν Ἀθηναῖο φιλόσοφο, διότι αὐτὸς πρῶτος ἔκαμε συστηματικὸν λόγον περὶ παιδείας, ἀναδεικνύει τὴν ἐπιστήμην τῆς ἀγωγῆς. Στὴν παροῦσα ἐκθεσὶς θὰ ἀσχοληθούμε μόνον μὲ τὸ φιλοσοφικὸ τοῦ ἔργο.

Αἱ φιλοσοφικαὶ συγγραφαὶ τοῦ Πλάτωνος

Μέχρις ἡμῶν διεσώθησαν 36 φιλοσοφικὰ ἔργα, κατατασσόμενα εἰς ἑννέα τετραλογίες. Ἀπαντα ταῦτα, ἐκτὸς τῆς Ἀπολογίας τοῦ Μενεξένου καὶ τῶν Ἐπιστολῶν, εἶναι διάλογοι. Κατόπιν πολυμύχθων ἐκ μέρους τῶν νεωτέρων φιλολόγων ἐρευνῶν, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὰ κυριώτερα θέματα τῶν ἐρευνῶν τοῦ Πλάτωνος, δυνάμεθα νὰ κατατάξωμεν τοὺς διαλόγους εἰς τὰς ἀκολούθους ὁμάδας:

1η ὁμὰς διαλόγων τῆς νεανικῆς ἐποχῆς τοῦ Πλάτωνος, ἀναφερομένων εἰς τὸν ὁρισμὸν τῆς ἀρετῆς, φιλίας, δικαιοσύνης καὶ τοῦ καλοῦ. Πρωταγόρας, Λάχης, Θρασύμαχος (δηλαδὴ Α' βιβλίον Πολιτείας), Χαρμίδης, Εὐθύφρων, Λῦσις, Ἰππίας μείζων.

2α όμας διαλόγων αναφερομένων εις τόν φιλόσοφον, ποιητήν και σοφιστήν. **Ἰνναρχος, Ἰων, Ἰππίας ἐλάσσων, Θεάγης.**

3η όμας διαλόγων αναφερομένων εις τήν διαμόρφωσιν τοῦ φιλοσόφου. **Ἀπολογία Σωκράτους, Κρίτων, Εὐθύδημος, Κρατύλος, Μενέξενος (386).**

4η όμας μεταβατικῆς ἐποχῆς. **Γοργίας (389) και Μένων (385).**

5η όμας διαλόγων τῆς μεσαίας περιόδου, δι' ὧν ἰδανικοποιεῖται ἡ μορφή τοῦ Σωκράτους. **Συμπόσιον, Φαῖδων, Πολιτεία.**

6η όμας διαλόγων αναφερομένων εις τήν ἐπιστήμην και διαλεκτικήν. **Θεαίτητος, Παρμενίδης, Φαῖδρος, Σοφιστής, Πολιτικός και Φίληθος (362).**

7η όμας διαλόγων τῆς γεροντικῆς ἡλικίας αναφερομένων εις τήν μυθολογικήν κοσμογονίαν και νομοθεσίαν. **Τίμαιος, Κριτίας, Νόμοι (354-348).**

Συστηματική διαίρεσις τῆς πλατωνικῆς φιλοσοφίας

Προκειμένου νά προβῶμεν εις ἔκθεσιν τοῦ περιεχομένου τῆς πλατωνικῆς φιλοσοφίας, παρατηροῦμεν ὅτι ἡ ἐννοια τοῦ συστήματος, ὅπως τὸ νοοῦμεν σήμερον, ἀπουσιάζει ἀπὸ τὴν φιλοσοφίαν τοῦ Πλάτωνος και τοῦ Ἀριστοτέλους. Τὴν κατὰ σύστημα διαίρεσιν ἤρχισαν νά εἰσαγάγουν οἱ στωικοὶ φιλόσοφοι, ὅπως μαρτυρεῖ ὁ Σέξτος ὁ Ἐμπειρικός (πρὸς Λογικούς Ι, 198, 3), ὁρίζων τὴν ἀλήθειαν ὡς καθωρισμένον σύστημα, τὸ δὲ σύστημα ὡς ἄθροισμα ἀπαρτιζόμενον κατόπιν συνθέσεως διαφόρων στοιχείων: **«Ἡ δὲ ἀλήθεια ὡς ἂν ἐπιστήμη καθεστηκυῖα, συστηματική τε και πλειόνων ἄθροισμα τυγχάνειν ὑπείληπται».** (Ἡ δὲ ἀλήθεια ἐφ' ὅσον λαμβάνει τὴν μορφήν καθωρισμένης ἐπιστήμης, ἐκλαμβάνεται ὡς σύστημα και ὡς ἄθροισμα συναπαρτιζόμενον ἀπὸ περισσότερα τοῦ ἐνὸς στοιχεῖα).

Κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς μεταγενεστέρους ὁ Πλάτων ἀποκρούει τὰ τεχνητὰ συστήματα και κηρύσσεται ὑπὲρ τῆς ὀργανικῆς ὁλότητος. Εἰς τὸν «Φαῖδρον» τοῦ γράφει: **«Δεῖ πάντα λόγον ὥσπερ ζῶον συνεστάναι σῶμά τι ἔχοντα αὐτὸν αὐτοῦ, ὥστε μήτε ἀκέ-**

φαλον εἶναι μήτε ἄπουν, ἀλλὰ μέσα τε ἔχειν και ἄκρα, πρέποντ' ἀλλήλοισι και τῷ ὅλῳ γεγραμμένα». (Κάθε σύγγραμμα πρέπει νά

ἔχη σύστασιν ἀνάλογον με τὴν σύστασιν τῶν ζώων, νά ἔχη ἓν σῶμα τὸ ὁποῖον νά εἶναι ἰδικόν του κατὰ τρόπον, ὥστε νά μὴ εἶναι ἐστερνημένον οὔτε κεφαλῆς οὔτε ποδῶν, ἀλλὰ νά ἔχη μέσα και ἄκρα συντεθειμένα κατὰ τρόπον, ὥστε νά εἶναι ἐνηρμονισμένα και ἁμοιβαίως και πρὸς τὸ ὅλον). Ἡ φερομένη ὡς πλατωνική διάκρισις τῶν φιλοσοφικῶν ἐπιστημῶν εις λογικήν (διαλεκτικήν), ἔθικὴν και φυσικήν, δὲν προέρχεται ἀπὸ τὸν Πλάτωνα, ἀλλ' εἰσῆχθη ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων. Συνεπῶς ἡ εις διαφόρους φιλοσοφικοὺς κλάδους διατομή γίνεται διὰ λόγους καθαρῶς διδακτικούς.

Ἡ πλατωνική ὄντολογία

Οὐδεὶς ἐκ τῶν προηγούμενων φιλοσόφων εἶχεν ἀπασχοληθῇ τόσον ἐπιμόνως με τὸ ὄντολογικὸν πρόβλημα ὅσον ὁ Πλάτων. Ὁ Σωκράτης, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τοὺς πλατωνικοὺς διαλόγους, ὡς ἀφετηρία του ἐκρησιμοποιεῖ τὴν ἐρώτησιν «τί ἐστὶ» ἀνδρεία, δικαιοσύνη, σωφροσύνη και πᾶσα ἄλλη ἀρετή. Ἀπὸ τὴν ἀφετηρίαν ὁρμώμενος ὁ Πλάτων θέτει ὡς ἀπορητικὸν ἐρώτημα αὐτὴν ταύτην τὴν «οὐσίαν». Δὲν περιορίζεται νά ἐρευνήσῃ μαζί με τὸν Σωκράτη τί εἶναι τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ ὄν. Προχωρεῖ εις τὴν θέσιν γενικωτέρου ἐρωτήματος. Θέλει νά μάθῃ τί εἶναι τέλος πάντων αὐτὸ τὸ ὁποῖον ἐννοοῦμεν ὅταν λέγομεν ὄν. Θέτει συγκεκριμένως τὴν ὄντολογικὴν ἀπορίαν. Εἰς τὸν «Σοφιστήν» τοῦ διατυπώνει κατὰ τρόπον ὅλως ἐμφανῆ τὴν ἐν λόγῳ ἀπορίαν ἐρωτῶν: **«Τί ποτε βούλεσθε σημαίνειν ὁπόταν ὄν φθέγγησθε».** (Τί θέλετε νά σημάνετε ὅταν προφέρετε τὴν λέξιν ὄν) (Πλάτ. Σοφ. 244α).

Μὲ τὴν πλατωνικήν λοιπὸν φιλοσοφίαν τίθεται τὸ πρόβλημα τῆς οὐσίας, τὸ ὄντολογικὸν πρόβλημα ὅπως λέγομεν ἡμεῖς σήμερον. Διὰ πρώτην φοράν ὁ Πλάτων ἐκρησιμοποιεῖ τὴν λέξιν «οὐσία» ὡς φιλοσοφικὸν ὄρον. Προηγούμενως ἡ λέξις αὕτη εἶχε μόνον οἰκονομικὴν σημασίαν. Ἐσήμαινε τὰ ὑπάρχοντα τὰ ὁποῖα εἶναι εις τὴν κατοχὴν και τὴν διάθεσιν τοῦ ἀνθρώπου, ἐκρησιμοποιεῖντα διὰ τὴν συν-

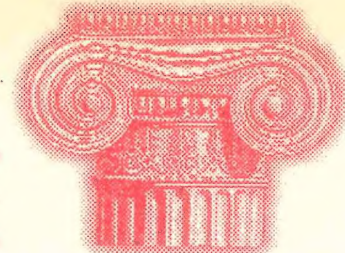

τήρησιν του. Χρησιμοποιῶν λοιπὸν εις φιλοσοφικὴν σημασίαν τὴν λέξιν οὐσία ὁ Ἀθηναῖος φιλόσοφος, θέλει νά δηλώσῃ ὅτι ὑπάρχει κάτι

τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ μέσα εις τὸ σύμπαν γενικῶς τὴν σταθερὰν βάσιν. Κάτι τὸ ὁποῖον συντηρεῖ και διδὲι ὑπαρξιν εις ὅλα τὰ ὄντα. Ἐρωτᾷ τί εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐκρησιμεύει ὡς ἀπαρχὴ και θεμέλιον διὰ νά ὑπάρχῃ οἷονδήποτε ὄν. Ἐνῶ ὁ σοφιστὴς Γοργίας ἐκήρυττε τὸν μηδενισμόν τοῦ ὄντος, λέγων ὅτι τὸ ὄν οὔτε ὑπάρχει οὔτε δύναται νά γνωσθῇ, οὔτε δύναται νά καταστῇ θέμα λεκτικῆς ἀνακοινώσεως, ὁ Πλάτων ἀντιτάσσει τὴν ὄντολογικὴν πραγματοκρατίαν (ρεαλισμόν) ἰσχυρίζόμενος ὅτι τὸ ὄν ὑπάρχει ὅχι ὅπως τὸ ἐννόουν οἱ Ἐλεᾶται ἀκίνητον και ἐστερνημένον ζῶης, ἀλλὰ πλήρες κινήσεως και φρονήσεως.

Εἰς τὸν «Σοφιστήν» τοῦ (248 Ε) ἐκφράζει ἄνευ δισταγμοῦ τὸν ὄντολογικὸν αὐτὸν ρεαλισμόν γράφων: **«Τί δὲ πρὸς Διός; Ὡς ἀληθῶς κίνησιν και ζῶην και ψυχὴν και φρόνησιν ἢ ῥαδίως πεισθησόμεθα τῷ παντελῶς ὄντι μὴ παρῆναι, μηδὲ ζῆν αὐτὸ μηδὲ φρονεῖν, ἀλλὰ σεμνὸν και ἅγιον, νοῦν οὐκ ἔχον, ἀκίνητον ἐστὼς ἔσται».** (Τί δὲ μὰ τὸν Δία; Θὰ πεισθῶμεν εὐκόλως ὅτι πραγματικῶς εις τὸ ὁλοκληρωτικῶς ὑπάρχον ὄν δὲν ὑπάρχει κίνησις και ζῶη και ψυχὴ και φρόνησις, και ὅτι αὐτὸ οὔτε ζῶν οὔτε φρόνησιν ἔχει, ἀλλὰ μὲ σεμνότητα και ἀγιότητα, χωρὶς νά ἔχη νοῦν και κίνησιν θὰ διατελῇ εις αἰωνίαν ἡρεμίαν). Μίαν τοιαύτην ἀποστέρησιν ζῶης και φρονήσεως ἀπὸ τὸ ὄν ὁ Πλάτων δὲν τὴν δέχεται. Κατ' αὐτὸν τὸ «παντελῶς ὄν», δηλαδὴ ἡ καθαρὸ γνησίαι και πρωταρχικὴ οὐσία, ἔχει και ζῶην και κίνησιν και νόησιν. Ἡ πλατωνικὴ οὐσία δὲν εἶναι προῖον λογικῆς ἀφαιρέσεως, ἢ λογικὸν ἰδεῶδες, ἀλλὰ ἀρχὴ ἀκτινοβολοῦσα κίνησιν, ζῶην και νόησιν. Ἀποστολὴ τοῦ φιλοσόφου εἶναι νά στρέψῃ τὸν ὀφθαλμὸν τῆς ψυχῆς του πρὸς τὸ «παντελῶς ὄν», νά ἐμβαθύνῃ εις τὸ νόημα τῆς οὐσίας. Εἶναι ὅμως δυνατόν νά ὑψώσωμεν τὸ βλέμμα μας πρὸς τὸ ὄν και νά ἀντικρύζωμεν τὴν ὄψιν του, τὴν «ιδέαν» τοῦ ὄντος, ὅπως συνηθίζει νά λέγῃ ὁ Πλάτων;

Ἡ ἀπάντησις τοῦ Ἀθηναίου φιλοσόφου εἶναι καταφατική. Εἶναι δύσκολον, μᾶς λέγει, νά ὑψωθῶμεν εις τὴν θεώρησιν τοῦ ὄντος, διότι τοῦτο ἀκτινοβολεῖ ἐκτυφλωτικὴν λάμψιν. Ὁ φιλόσοφος ὅμως ὅταν ἔχη καρτερίαν, δύναται νά ὑψώσῃ τὸ βλέμμα του πρὸς τὰ

ἐκεῖ και νά ἀντικρύσῃ τὴν μορφήν τοῦ ὄντος. Εἰς τὸν «Σοφιστήν» μᾶς δίδεται μία τοιαύτη ὑπόσχεσις χωρὶς νά ἀποκρύπτωνται και αἱ σχετικαὶ δυσχέρειαι: **«Ὁ δὲ γε**

φιλόσοφος τῇ τοῦ ὄντος ἀεὶ διὰ λογισμῶν προσκείμενος ἰδέα, διὰ τὸ λαμπρὸν αὐτῆς τῆς χώρας οὐδαμῶς εὐπετὴς ὀφθῆναι· τὰ γὰρ τῆς τῶν πολλῶν ψυχῆς ὄμματα καρτερεῖν πρὸς τὸ θεῖον ἀφορῶντα ἀδύνατα». (Ὁ φιλόσοφος ἐπειδὴ εἶναι προσκολλημένος πάντοτε διὰ τῶν λογισμῶν του εις τὴν ὄψιν τοῦ ὄντος, ἐπειδὴ διατρίβει εις ἓνα κῶρον γεμάτον ἀπὸ λάμψιν, δὲν εἶναι εὐκόλῳ νά γίνῃ ὀρατός. Διότι οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ψυχῆς τῶν πολλῶν ἀνθρώπων δὲν ἔχουν τὴν δύναμιν μετὰ καρτερίας νά κατευθύνουν τὰ βλέμματά των πρὸς τὸ θεῖον) (253 Α).

Τὸ ὄν ταυτίζεται κατὰ τὸν Πλάτωνα με τὸ θεῖον, ὁ δὲ φιλόσοφος ἔχει ἐστραμμένα τὰ μάτια τῆς ψυχῆς του εις τὸ ὄραμα τοῦ θεοῦ ὄντος. Δι' αὐτὸ περιβάλλεται και αὐτὸς ἀπὸ τὴν θεῖαν ἀκτινοβολίαν. Οἱ περισσότεροι ὅμως ἄνθρωποι δὲν ἔχουν τὴν καρτερικότητα νά ὑψώσουν μέχρις ἐκεῖ τὰ βλέμματά των. Τὸ ὄραμα τὸ ὁποῖον ἐμφανίζεται εις τοὺς ἀνθρωπίνους πνευματικούς ὀφθαλμούς ὅταν «διὰ λογισμῶν» και οὐκ διὰ τῶν αἰσθήσεων ἀντικρύζουν τὸ ὄν, τὸ ὀνομάζει ὁ Πλάτων «ιδέαν». Συνεπῶς ὑποστηρίζει ὅτι ἡ «ιδέα» εἶναι μία ἀποψις, δι' ἧς ἐμφανίζεται τὸ ὄν. Ἐχει τὸ πνεῦμα τοῦ φιλοσοφοῦντος ἀνθρώπου τὴν δύναμιν νά ἀντιληφθῇ τὸ ὄν ὅπως εἶναι.

Αὕτη δὲ ἡ θέα τοῦ ὄντος δὲν πραγματοποιεῖται διὰ μυστηριακῆς πινὸς ἐκστάσεως, ὅπως λέγουν οἱ μυστικισταί. Χρειάζεται μόνον καρτερία ψυχικὴ και ἡ διὰ τῶν «λογισμῶν» προσπέλασις πρὸς τὴν οὐσίαν. Ἀποτελεῖ κατ' ἀκολουθίαν παρεξήγησις νά ἀποδίδωμεν εις τὸν Πλάτωνα μυστικιστικὰς διαθέσεις. Κατ' αὐτὸν ἡ ἐνόρασις τοῦ ὄντος εἶναι δυνατὴ διὰ «λογισμῶν». Ἡ ἐκρησιμοποιήσις τῶν λογισμῶν ἀποτελεῖ τὴν «διαλεκτικήν» μέθοδον. Ἀλλὰ διὰ νά ἐκρησιμοποιηθῇ αὕτη πρέπει ὁ ἄνθρωπος νά ἔχη ψυχικὴν καρτερίαν ἀσυνήθιστον εις τὸ ἀφιλοσόφητον πλῆθος. Πρέπει διὰ τοῦ αὐτοελέγχου και τῆς αὐτοεξετάσεως, ὅπως τὴν ἐδίδασκεν ὁ Σωκράτης, νά ἀλλάζωμεν τοποθέτησιν, νά ἀπομακρυνθῶμεν ἀπὸ τὴν ἀφιλοσόφητον διαβίωσιν εις τὴν ὁποίαν εἶναι παραδεδομένοι οἱ πολλοί. Μόνον ὁ κατὰ φιλοσοφίαν και ἀρετὴν βίος θὰ μᾶς δώσῃ τὴν καρτερικότητα νά στρέψωμεν τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μας εις τὸ ὄραμα τοῦ ὄντος.

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΠΟΙΗΤΗ ΜΑΣ ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ

Είς τό μνημειῶδες αὐτό σύγγραμμα περιέχεται ἡ Ἀλληλογραφία τοῦ Κωστή Παλαμά μέ τόν κ. Ἀντ. Φ. Χαλᾶν, εἰς τήν ὁποίαν γίνεται ἀνάλυση ὁλοκλήρου τοῦ Ποιητικοῦ ἔργου τοῦ μεγίστου τῶν Ποιητῶν τῶν Νεωτέρων Χρόνων, ὄχι μόνον τῆς Νεωτέρας Ἑλλάδος ἀλλά καί τῆς Ἀνθρωπότητος.

Δεν εἶναι δυνατόν νά εἰσέλθῃ κάποιος στό πνεῦμα τοῦ ἔργου τοῦ Κωστή Παλαμά, ἄνευ τοῦ βιβλίου τούτου, τό ὁποῖον ἐπιχύνει ἀφθονώτατον καί μάγον φῶς ἐπὶ τῶν μεγίστων προβλημάτων τοῦ Ἀνθρώπου καί τῆς Πολιτείας, τά ὁποῖα ἔχει διαχειρισθῇ, μέ τήν βαθύτητα πνεύματος καί θείαν ἐμπνευσίν του, ὁ δαίμονιος Ποιητής.

Παραλλήλως πρός τό διερμηνευτικόν αὐτό ἔργον, ἀποκαλύπτεται ἡ ἀποκρυφιστική πλευρά τοῦ συνολικοῦ ἔργου τοῦ Παλαμά, καί δίδονται ἐκπληκτικώτατες ἀποκαλύψεις ἐπὶ τῆς Ἀποκρύφου Διατάξεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀλφαβήτου, τῆς Ἑλένης Πέτροβνας Μπλαβάτσκη, ἐπὶ τοῦ Δαιμονίου τοῦ Σωκράτους, τῆς Νοομαντείας στίς ὑπό τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἰδρυθεῖσες Ἐκκλησίες, ἐπὶ τῆς «ἐν τῷ Παντί Ἀληθείας», τῆς τοῦ «Παντός Φορᾶς», τῶν Τελείων Ἀνθρώπων (Ορατικῶν Γνωστικῶν, Θεουργῶν), τῶν Ἀοράτων Σωμάτων παντός Ἀνθρώπου, τῆς Μαντικῆς, τῶν Τεσσάρων Δυνάμεων τοῦ Ἀπόλλωνος ἢ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, Ἀπολλωνίου τοῦ Τυανέως (τοῦ μεγίστου μάγου τῆς Ἀρχαιότητος) ἐπὶ τῆς μεγίστης ἀποκαλύψεως τῶν αἰώνων, τοῦ μεσμερισμοῦ, ζωικοῦ μαγνητισμοῦ καί ὑπνωτισμοῦ, καί τέλος δίδεται ὁλόκληρον τό κείμενον τῆς περιφήμου προτάσεως τοῦ κ. Χαλᾶ πρός τήν Σεβαστήν Σύγκλητον τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, πού ἀποτελεῖ τήν πεμπτουσίαν τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Φιλοσοφίας καί Πολιτισμοῦ, καί τήν μόνην ἐλπίδα τῆς ἀνορθώσεως τοῦ ἔθνους.

Κανείς Ἕλλην δέν δύναται νά ἀγνοήσῃ τό Μνημειῶδες καί Προφητικόν αὐτό σύγγραμμα.

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΧΑΛΑ

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΠΟΙΗΤΗ ΜΑΣ ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ

Ἕνα βιβλίο πού ἀποκαλύπτει τίς βαθύτατες ἐσωτερικές γνώσεις
τοῦ μεγάλου μας ποιητοῦ.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ

9 EURO

ΠΕΡΙ ΚΟΣΜΙΚΩΝ ΑΚΤΙΝΩΝ

Τί εἶναι πράγματι κοσμικές ἀκτίνες;

Κοσμικές ἀκτίνες εἶναι τά φαινόμενα τά ὁποῖα προκαλοῦνται εἰς τήν ἐμφάνισιν αὐτῶν ἐκ τῶν ἀσκουμένων ἐπιδράσεων τοῦ οὐρανοῦ πρός τήν Γῆ.

Οἱ κοσμικές ἀκτίνες εἶναι κάτι τό ὁποῖον ἔρχεται αὐτοῦσιον ἀπό τόν οὐρανόν πρός τήν Γῆν, ἢ εἶναι τό ἀποτέλεσμα τό ὁποῖον παράγεται ἐκ τῆς οὐσίας τῆς Γῆς συνεπεία ἐπιδράσεων τίς ὁποῖες ὑφίσταται, ἐκ τῶν δονήσεων τῆς συνεχούσης τούς κόσμους οὐσίας;

Εἶναι τό δεύτερον διότι οἱ κοσμικές ἀκτίνες εἶναι ἐνέργεια ἡ ὁποία γίνεται ἐκ τῶν σχέσεων τῆς συνεχούσης τούς κόσμους οὐσίας, μετ' ἐκείνης ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τό οὐσιαστικόν περιεχόμενον τῆς ἀτμοσφαίρας τῆς Γῆς, τό ἀρχόμενον ἀπό τήν ἐπιφάνειαν αὐτῆς καί ὑφούται πρός τόν οὐρανόν.

Εἶναι τό ἀποτέλεσμα τῆς ἐπιδράσεως τῆς συνεχούσης τούς κόσμους οὐσίας πρός τά στοιχεῖα τῆς ἀτμοσφαίρας ἅτινα ἔχουσι ἀκτινοβολόν κατάστασιν καί διά τοῦτο ἡ ἐνέργεια παραμένει ἐπὶ τοῦ οὐσιαστικοῦ περιεχομένου τῆς Γῆς καί ἔχει ἄμεσα ἀποτελέσματα ἄλλων ἐνεργειῶν, ἄν ὁ ἀριθμός δέν δύναται νά καθορισθῇ ἤδη ὑπό τῆς ἐπιστήμης.

Δυνάμεθα νά ὑποθέσωμεν ὅτι ὅσον περισσότερον ὑφούμεθα πρός τήν ἀτμόσφαιραν τῆς Γῆς οἱ κοσμικές ἀκτίνες εἶναι πλέον ἐμφαντικώτερες καί κατά τήν ἐνέργειάν τους ἰσχυρότερες;

Ὁχι, διότι τά στοιχεῖα τῆς οὐσίας τῆς Γῆς τά ὁποῖα ἔχουν ἀκτινοβολίαν εὐρίσκονται εἰς τό ὕψος τῆς ἀτμοσφαίρας τῆς Γῆς εἰς ἀραιότεραν κατάστασιν καί κατ' ἀριθμόν περιορισμένα, συνεχῶς ἡ ἐνέργεια «κοσμικές ἀκτίνες» εἶναι περιορισμένη. Τοῦτο συμβαίνει καί ὅταν κατερχώμεθα πρός τό κέντρον τῆς μάζης τῆς Γῆς. Ἐκεῖ σπανίζουν τά ἀκτινοβόλα στοιχεῖα.

- Ποῖον δυνάμεθα νά δώσωμεν ὄρισμόν εἰς τίς κοσμικές ἀκτίνες;

Εἶναι ἐνέργεια προερχομένη ἐκ δύο παραγόντων, ἐκ τῶν ἀκτινοβόλων στοιχείων τῆς Γῆς καί τῶν δονήσεων τῆς συνεχούσης τούς κόσμους οὐσίας, οἱ δέ δονήσεις αὐτές ἔχουν τήν ἀφετηρίαν αὐτῶν εἰς τίς κινήσεις τῶν οὐρανίων μαζῶν.

Ὅλες ὁμως αἱ κοσμικές ἀκτίνες δέν εἶναι οὔτε τῆς αὐτῆς δυναμικότητος οὔτε τῆς αὐτῆς φύσεως. Ἐξαρτῶνται ἐκ τοῦ βαθμοῦ τῆς δονουμένης συνεχούσης τούς κόσμους οὐσίας καί τῶν ἀντιστοίχων πρός αὐτήν στοιχείων τῆς οὐσίας τῆς Γῆς πρός τήν ἐνεργητικὴν δυναμικότητα τῶν ὁποίων ἐναρμονίζονται οἱ δονήσεις αὐτές. Ἔτσι οἱ κοσμικές ἀκτίνες ἔχουν ἰδίους χαρακτηρισμούς καί χωρίζονται κατά τόν βαθμόν τῆς δυναμικῆς τῶν ἐνεργειῶν. Προαγου-

μένης τῆς ἐπιστημονικῆς παρατηρήσεως, θά καταταγοῦν παρ' αὐτῆς εἰς τίς εἰδικές τους κατηγορίες.

Ὁ ἀριθμός τῆς κατατάξεως αὐτῶν σέ κατηγορίες, εἶναι ἤδη ἐλάχιστος, ἐνῶ αὐτές κατά τήν φύσιν τους ἀποτελοῦν μεγίστον ἀριθμόν.

- Δέν θά εἶχαμε ἐμφάνισιν τῶν κοσμικῶν ἀκτίνων ἐάν δέν συνέτρεχον καί οἱ δύο παράγοντες αὐτῶν;

Κατηγορηματικῶς ὄχι, οὔτε ἀκτινοβόλα στοιχεῖα τῆς οὐσίας τῆς Γῆς διαφόρου φύσεως καί ἐνεργείας. Δέν θά ὑπῆρχαν καί ἐνεργητικές σχέσεις μεταξύ τῆς οὐσίας τῆς Γῆς καί ἐκείνης τῶν οὐρανίων σωμάτων, οὔτε ἐμφάνισιν μορφῶν καί κατά τήν ἐπιφάνειαν τῆς Γῆς καί κατά τό σύνολον αὐτῆς. Οἱ συνθέσεις τῶν στοιχείων καί διά τούτων τῶν μορφῶν τῆς Γῆς, ἔχουν τήν πηγὴν τους εἰς τήν ἀλληλουχίαν τῶν σχέσεων αὐτῆς πρός τίς οὐράνιες μάζες καί τίς κινήσεις αὐτῶν, τίς σχέσεις τους δέ αὐτές τηρεῖ ἡ συνέχουσα τούς κόσμους οὐσία. Δι' αὐτῆς τά πάντα γίνονται καί ἐνεργοῦν καί ἄνευ αὐτῆς οὐδέν θά ἐγίνετο, τό μὴ γινόμενον δέν δύναται καί νά ἔχῃ ἐνεργητικόν εἶναι.

- Εἰς τό ὕψος τῆς ἀτμοσφαίρας τῆς Γῆς αἱ δονήσεις τῆς συνεχούσης τούς κόσμους οὐσίας εἶναι ἀσθενέστερες;

ΝΕΦΕΛΩΜΑ

“Οχι, εμφανίζονται ως ασθενέστερες μόνον, και τούτο διότι δεν εύρισκουν εκεί τά ανάλογα στοιχεῖα μετά της συνεργασίας των ὁποίων θά εμφανίζον τήν ἐνέργειαν «κοσμικές ἀκτίνες» καθ’ ὅσον ὅμως οἱ δονήσεις αὐτές πλησιάζουν τά πυκνότερα μέρη τῆς ἀτμοσφαίρας τῆς Γῆς καί τήν ἐπιφάνειαν αὐτῆς ἡ παραγομένη ἐνέργεια ἐμφανίζεται ἐντατικωτέρα. Κάτωθι ὅμως τῆς ἐπιφανείας τῆς μάξης τῆς Γῆς ἡ παραγωγή τῆς ἐνεργείας ταύτης, βαθμιαίως ἐκμηδενίζεται διότι ἐκεῖ δεν υπάρχουν ἀκτινοβόλα στοιχεῖα. Τοῦτο ὡσαύτως γίνεται καί ὡς πρὸς τὸ φῶς καί τήν θερμότητα διότι καί τὸ φῶς καί ἡ θερμότης εἶναι ἐνέργεια «κοσμικές ἀκτίνες». Ἡ παρατηρούμενη αὐξησης τῆς θερμότητος κάτω τῆς ἐπιφανείας τῆς μάξης τῆς Γῆς, δεν εἶναι ἐνέργεια «κοσμικές ἀκτίνες» ἀλλ’ ἐκδήλωσης δυναμική μεταξύ τοῦ φωτός καί τῆς θερμότητος τῆς ἀτμοσφαίρας τῆς Γῆς καί ἐκείνου τοῦ προερχομένου ἐκ τοῦ κέντρου τῆς μάξης αὐτῆς. Ἡ μὲν θερμότης τοῦ κέντρου τῆς μάξης εἶναι σταθερά καί κατὰ βαθμὸν προαγωγική, ἡ δὲ θερμότης τοῦ φωτός εἶναι ἐνέργεια «κοσμικές ἀκτίνες» καί ποικίλλει κατὰ τίς τάσεις καί τίς μειώσεις αὐτῆς, συνεπεία τῆς ἐντατικῆς ἢ μὴ δονήσεως τῆς συνεχούσης τούς κόσμους οὐσίας καί τῆς ἀναλόγου καταστάσεως τῶν στοιχείων μετά των ὁποίων ἔρχεται εἰς ἐπαφήν καί συνεργασίαν. Αἱ σχέσεις των δονήσεων τῆς συνεχούσης τούς κόσμους οὐσίας, πρὸς τά ανάλογα διάφορα στοιχεῖα τῆς Γῆς ἐμφανίζουν τὰς διαφορετικές ἐνεργείας τοῦ φωτός καί τῆς θερμότητος εἰς τὴν ἀτμοσφαίραν τῆς Γῆς. Καί ἡ

διάπλασις τῆς μάξης τῆς Γῆς ἔχει σχέσιν πρὸς τὴν δονουμένην συνεχέουσαν τούς κόσμους οὐσίαν ἣτις ἀποτελεῖ τὸ διάμεσον συνδετικὸν αὐτῆς.

Τὸ πνεῦμα προϋπῆρξε τῆς ὕλης;

Τὸ ἐρώτημα ἐάν προϋπῆρξε τὸ πνεῦμα τῆς οὐσίας τῆς φύσεως καί ἐάν προϋπῆρξε τῆς ὕλικῆς γνίνης φύσεως, ἀποτελεῖ δύο διάφορα θέματα, τά ὁποῖα πρέπει νὰ τεθοῦν, διότι γενικῶς μὲ τὸ ἐρώτημα ἐάν προϋπῆρξε τὸ πνεῦμα τῆς ὕλης, δεν εἶναι δυνατόν νὰ δοθῇ σαφὴς ἀπάντησις. Χωρίζω ἐπομένως τὸ ἐρώτημα εἰς δύο τοιαῦτα καί θά ἀπαντήσω δι’ ἕν ἕκαστον.

Α) Προϋπῆρξε τὸ πνεῦμα τῆς παγκοσμίου οὐσίας, τῆς διαμορφωθείσης εἰς κόσμους ἢ τοῦτο εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς Οὐσίας ταύτης;

“Ὅταν λέγωμεν πνεῦμα πρέπει νὰ ἐννοῶμεν κάτι τι τὸ ὁποῖον νὰ ἔχῃ ἀντικειμενικὴν ὑπόστασι, κάτι τὸ ὁποῖον νὰ ἔχῃ ἐνεργείας καί φαινόμενα, δυνάμενα νὰ ὑποπίπτουν εἰς ὅλες τίς ὑγιεῖς ἀντιλήψεις τῶν ἐνεργουσῶν φυσιολογικῶς διανοίων, διότι μέτρον νοήσεως τῶν γεγονότων τῆς Οὐσίας τῆς φύσεως εἶναι ἡ διανόησις τῶν ἀνθρωπίνων ὄντων εἰς τὸ περιβάλλον μας, σέ εὐρύτερο δὲ περιβάλλον διανοήσεις τελειότερων ὄντων ἄλλων κόσμων, τελειότερων τοῦ ἡμετέρου πλανήτου. Μέτρον, λοιπόν, πρὸς διάγνωσιν τῶν ἀληθειῶν τῆς φύσεως, τῶν μορφῶν αὐτῆς καί τῶν ἐνεργειῶν τῶν μορφῶν, εἶναι ἡ ἡμετέρα διανόησις. Ἐπομένως οἱ σχέσεις τῆς διανοήσεώς μας πρὸς τὰ φαινόμενα τῆς οὐσίας τῆς φύσεως, εἶναι πρόδηλος ἀπόδειξις, ὅτι ἡ διάνοια εἶναι κάτι οὐσιαστικόν καί ἀντικειμενικῶς ὑπάρχον! Ὡσαύτως, ἐάν ἡ διάνοια εἶναι λειτουργία ἢ ἐνέργεια τοῦ πνεύματος, τὸ πνεῦμα δεν δύναται παρὰ νὰ εἶναι κάτι οὐσιαστικόν καί νὰ ἔχῃ ἀπολύτους σχέσεις πρὸς τὴν καθόλου Οὐσίαν τῆς φύσεως. Διὰ νὰ ἔχῃ κάτι σχέσεις πρὸς τὴν καθόλου οὐσίαν τῆς φύσεως καί νὰ εἶναι κάτι ἀντικειμενικῶς ὑπάρχον, δεν δύναται παρὰ νὰ εἶναι τοῦτο μέρος τῆς καθ’ ὅλου οὐσίας τῆς φύσεως. Πρέπει δὲ νὰ ἐννοήσωμεν καλῶς ὅτι οὐδὲν δύναται νὰ νοηθῇ ὡς ὑπάρχον ἔξω τῆς οὐσίας τῆς φύσεως, ἐκ τῆς ὁποίας ἀποτελεῖται πᾶν τὸ ὑπάρχον, διότι ἄλλως δεν θά ἦτο ἀντικειμενικῶς ἐρευνητέον ὑπὸ τῆς διανοήσεως.

“Ὁ τοιοῦτος συλλογισμὸς ἀποκλείει τὴν προϋπαρξιν τοῦ πνεύματος πρὸ τῆς ὑπάρξεως τῆς οὐσίας τῆς φύσεως, διότι ἐάν προϋπῆρξε τὸ πνεῦμα τοῦτο θά εἶχε μὴ οὐσιαστικὴν φύσιν καί ἀντικειμενικῶς ὑπάρχουσαν καί ὡς ἐκ τούτου οἱ ἐνέργειαι αὐτοῦ δεν θά εἶχον σχέσιν πρὸς τὰ φαινόμενα τῆς Οὐσίας τῆς φύσεως. Ἐάν πάλιν ἡ οὐσία τῆς φύσεως ἦτο παράγωγον τοῦ προϋπάρχαντος αὐτῆς πνεύματος, τότε τὰ πρῶτα φαινόμενα τῆς ὁργανώσεως αὐτῆς ἔπρεπε νὰ εἶναι πνευματικά, διότι ἡ παράγωγος οὐσία δεν θά ἠδύνατο ν’

ἀποξενωθῇ τῶν ιδιοτήτων τοῦ πνεύματος, αὐτὸ ὅμως δεν δύναται νὰ διαπιστωθῇ ἐκ τῆς παρατηρήσεως, ἀντιθέτως διαπιστώνεται ὅτι τὰ φαινόμενα τοῦ πνεύματος εἶναι μεταγενεστέρα ἐκδήλωσης τῆς ἐξεληθείσης διὰ τῆς ὁργανώσεως τῆς Οὐσίας τῆς φύσεως. Ἐπομένως, τὸ πνεῦμα εἶναι συνισταμένη ἐκδήλωσης ἐκδηλωθεισῶν δυνάμεων ἐκ τῆς Οὐσίας τῆς φύσεως.

Ἐάν πάλιν προϋπῆρξε τῆς οὐσίας τῆς φύσεως τὸ πνεῦμα, καί εἶναι κάτι ἄσχετον πρὸς αὐτήν, τότε τὰ φαινόμενα αὐτοῦ δεν θά ἐλάμβανον ἀντικειμενικὴν ὑπόστασιν διὰ τῶν ἐξ αὐτῆς σχηματισθέντων ὀργάνων. Οὐδεμίαν οὐδαμοῦ ἔχομεν ἀντικειμενικὴν ἐκδήλωσιν τοῦ πνεύματος ἔξω τῆς μορφικῆς ὁργανώσεως τῆς φύσεως. Ἐάν τὸ πνεῦμα προϋπῆρξε τῆς Οὐσίας τῆς φύσεως καί ἀνέπτυξε πρὸς αὐτήν σχέσεις, ἵνα μέσῳ ταύτης ἐκδηλῶνται τὰ φαινόμενα αὐτοῦ, τότε μεταξύ αὐτοῦ καί αὐτῆς πρέπει νὰ ὑπάρχῃ κάτι ἄλλο, τὸ ὁποῖο νὰ χρησιμεύῃ ὡς ἐνωτικὸς δεσμός. Ἡ τοιαύτη ὑπόθεσις ἀποκλείεται, διότι ἡ ὑπαρξὶς κάποιου συνδετικοῦ μεταξύ τοῦ πνεύματος καί τῆς Οὐσίας τῆς φύσεως ἀναγκαίως θά ἐδημιούργει τὴν σκέψιν ὅτι ἡ σύνδεσις τούτου πρὸς τὸ πνεῦμα καί πρὸς τὴν οὐσίαν θά ἐπετυγχάνετο δι’ ἑτέρου τινός καί ἐκεῖνο δι’ ἄλλου.

Κατὰ τὴν σκέψιν ταύτην θά ἐφθάναμεν εἰς ἀπειρον μεγέθυνσιν ἀριθμοῦ ὑπαρχόντων αἰτίων τοῦ συμπαντος κόσμου. Ἡ σκέψις αὕτη εἶναι ἀτοπος. Τὸ πνεῦμα κατ’ ἀκολουθίαν δεν δύναται παρὰ νὰ εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς οὐσίας τῆς φύσεως καί νὰ συνιστᾶται ἡ ἀτομικότης αὐτοῦ κατόπιν ἐκδηλώσεων λανθανουσῶν πρότερον δυνάμεων αὐτῆς.

Τώρα πῶς συνιστᾶται ἡ ἀτομικότης τοῦ πνεύματος, εἶναι ζήτημα ἡ κατανόησις τοῦ ὁποίου προαπαιτεῖ πλήρη καί σαφῆ ἐννοίαν, τί εἶναι Οὐσία τῆς φύσεως καί πῶς αὕτη ἐξελίσσεται ἐν τῷ ἀπείρῳ χρόνῳ γιὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸ σημεῖον τῆς συστάσεως τῆς ἀτομικῆς ψυχῆς.

Β) Προϋπῆρξε τὸ πνεῦμα τῆς ὁργανώσεως τῆς γνίνης φύσεως;

Ἐάν λάβωμεν ὑπ’ ὄψιν ὅτι ἡ Γῆ εἶναι σῶμα οὐράνιον, τοῦ ὁποίου ἡ διάπλασις καί διαμόρφωσις εἶναι μεταγενεστέρα ἄλλων σωμάτων τοῦ οὐρανοῦ καί ἐάν τὸ πνεῦμα εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς οὐσίας τῶν κόσμων, τὴν ὁποίαν (οὐσίαν) καί Θεὸν ἀπεκάλεσαν οἱ Ἀρχαῖοι μύσται διαστείλαντες τὴν ἐννοίαν αὐτοῦ ἀπὸ τὴν ἐννοίαν τοῦ πνευματικοῦ Θεοῦ, ἀποτελέσματος τοῦ πρώτου τοιούτου, τότε ἀναγκαίως θ’ ἀκθώμεν εἰς σαφῆ σκέψιν, ὅτι πρὸ τῆς διαμορφώσεως τῆς γῆς ὑπῆρχεν ἐν τῷ τελειότερῳ τῆς γῆς κόσμῳ, πνεῦμα! καί ἐλειτούργει ἐν τῷ περιβάλλοντι αὐτοῦ! Τό τοιοῦτον πνεῦμα, ἀναμφισβήτητος, ἅμα τῇ ἐκδηλώσει τοῦ πνεύματος τῆς γῆς, ἐβοήθησε, τοῦτο διὰ μέσου σχέσεων ἢ νόμων τοῦ γνίνου πλανήτου πρὸς τοὺς οὐρανίους κόσμους. Ἡ ἀλληλεγγύη ἡ ἀναπτυσ-

σομένη ἐκ τῶν σχέσεων τῶν φυσικῶν κόσμων τοῦ ἀπείρου, ἀναμφισβητήτως ἐπεκτείνεται καί εἰς σχέσεις τοῦ καθ’ ὅλου πνεύματος τῶν κόσμων. Αὐτὸ τὸ ἀν-τελήφθησαν καί διετύπωσαν τὰ ἀρχαῖα μυστήρια, δυστυχῶς ὅμως οἱ ἐννοίαι αὐτές παραληφθεῖσαι ὑπὸ τῶν ἀμυήτων ἀνθρώπων καί μὴ κατανοηθεῖσαι ὑπὸ τούτων καλῶς, ἐκρησέμευσαν εἰς αὐτοὺς ὡς βάσεις δημιουργίας πίστεως ἡ ὁποία ὑπεδούλωσε τὴν ἀπόλυτον ἐλευθερίαν τῆς διανοήσεως.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ. Τὸ πνεῦμα εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς Οὐσίας τῆς φύσεως ἐν συνεχείᾳ παραγόμενον ἐξ αὐτῆς. Αὐτὸ τὸ πνεῦμα ἀκολουθοῦν τῆς μητρὸς αὐτοῦ τὴν ἀέναον μεταμόρφωσιν καί ἐξελίσσιν, ἀεὶ καί τοῦτο μεταμορφοῦται καί ἐξελίσσεται, καθιστάμενον ὡς ἡ μήτηρ αὐτοῦ αἰώνιον!

Πρὸ τῆς διαπλάσεως καί διαμορφώσεως τῆς Γῆς, ὑπῆρχεν ἐν ἐνεργείᾳ πνεῦμα εἰς ἄλλους κόσμους, διότι ἡ σύστασις τοῦ πνεύματος εἶναι σκοπὸς τῆς καθολικῆς Οὐσίας τοῦ Ἀπείρου.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΥΛΗΣ

Αἱ τρεῖς καταστάσεις τῆς ὕλης εἶναι ἡ στερεά, ἡ ρευστή καί ἡ ἀερία, ἐξαρτῶνται δὲ ἐκ τῆς σχέσεως ἡ ὁποία ὑπάρχει εἰς ἐκάστην στιγμὴν τοῦ χρόνου μετὰ τῆς κεντρομολικῆς καί φυγοκεντρικῆς ἐνεργείας τῆς οὐσίας.

ΑΣΤΕΡΙΑ

"Όταν η κεντρομολική ενέργεια επικρατεί, αυτή έχει ως αποτέλεσμα την συνέχειαν των μορίων της ύλης μεταξύ τους και δημιουργεί την στερεάν κατάσταση.

"Όταν η κεντρομολική και φυγοκεντρική ενέργεια της ουσίας ισορροπούν, ουδεμία εκ τούτων επικρατεί και επομένως τα μόρια της ύλης αφήνονται ελεύθερα και δημιουργείται η ρευστή κατάσταση της ουσίας. Τότε τα μόρια της ύλης δύνανται να δι-σπασθούν τα μέρη επί των δέ, έφ' όσον εύρισκονται εντός στερεού περιβάλλοντος και λαμβάνουν τό σχήμα του αγγείου εις τό όποιο εύρίσκεται τό υγρόν. "Όταν δέ τό υγρόν κινείται, τότε αναπτύσσεται μετα-ξύ των μορίων του υγρού τριβή, ή όποία ένεργεί άνασχετικώς επί της κινήσεως.

"Όταν η φυγοκεντρική ενέργεια επικρατεί επί της κεντρομολικής, τότε αναπτύσσεται ή τάσις άπομα-κρύνσεως των μορίων της ύλης άπ' άλλήλων και τό σώμα μεταβαίνει εις την αερίαν κατάσταση, κατά την όποία αναπτύσσεται ή λεγομένη τάσις των αερίων.

Η κατάσταση μεταξύ της κεντρομολικής και φυ-γοκεντρικής ενεργείας δύναται να δημιουργηται είτε εξ έσωτερικών αιτίων, δηλαδή εκ της έκδηλώσεως εκ της ουσίας ώρισμένων νόμων, ή όποία προέρχε-ται λόγω της εξέλιξεως της ουσίας, είτε εξ έξωτε-ρικών αιτίων, δηλαδή λόγω της προσθήκης θερμί-δων. Τουτό προέρχεται εκ της φύσεως της θερμότη-τος, ή όποία προέρχεται εκ της έκδηλώσεως δυνά-μεων της φυγοκεντρικής ενεργείας. Τουτό άποδει-κνύει ότι μεταξύ της τάσεως των αερίων και της θερμότητος υπάρχει άμεσος σχέσις και την σχέσιν αυτήν διατυπώνει ο νόμος του Cau-Khssax και του Laqioke.

Η εξ έσωτερικών αιτίων επικράτησις της φυγο-κεντρικής ενεργείας προέρχεται, είπομεν, εκ της εξέλιξεως της ουσίας και διά τοϋτο τά πολύ εξέλιγμένα άτομα της ύλης έκδηλοϋν ραδιενέργειαν. Έπίσης τοϋτο παρατηρείται εις τά πλέον εξέλιγμένα οϋράνια σώματα, ως π.χ. εις τόν ήλιον και τούς φωτεινούς λεγομένους άπλανείς, εις τούς όποιους λόγω της εξέλιξεως έχουν αναπτυχθί εις μεγαλυτέραν αναλογίαν τά εξέλιγμένα άτομα της ύλης, τά όποια δίδουν εις τά σώματα αυτά και την ρευστήν κατά-στασι και την ραδιενεργόν δύναμι και την θερμότη-τα άκόμη. Συνεπώς τά σώματα αυτά είναι τά πλέον εξέλιγμένα υλικά συγκροτήματα εις την φύσι, αντιθέ-τως από ό,τι δέχεται ή φυσική άστρονομία.

Και διά τοϋτο ο ίδιός μας ήλιος όχι μόνον δέν ψύχεται, όπως δέχονται οί επιστήμονες, και συνεπώς δέν υπάρχει κίνδυνος εξαλείψεως της ζωής επί της γής, αλλά τουναντίον έκδηλοί νέας ικανότητας και δυνάμεις και άκτινοβολίαν και φυγοκεντρικότητα, εκ των όποιων προέρχεται μία άδιάκοπος εξέλιξις της ζωής εις τό σύμπαν και έκτείνεται περισσότερο ή παρατηρουμένη έν τῷ σύμπαντι άρμονία.

"Όταν ή ζωή (μεριστή οϋσία) εις την μορφήν της ύλης έκδηλώση ένα ώρισμένον αριθμόν δυνάμεων, αυτές έλκουν μέρος της αιθερικής οϋσίας, καθιστοϋν αυτήν ζωικήν και οϋτως άποτελείται ή περιφέρεια του στοιχειώδους αυτού πνεύματος.

ΤΑ ΤΕΣΣΑΡΑ ΡΙΖΩΜΑΤΑ

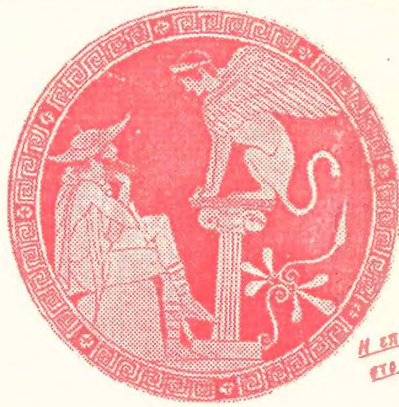
Η αίδιος οϋσία δυάς έκαρκτηρίσθη υπό του Έμπεδοκλέους ως έχουσα τέσσαρα ριζώματα, ήτοι τέσσαρες διαφόρους καταστάσεις, τό αυτό δέ ίσχυρίσθησαν όλοι οί μυσταγωγοί φιλόσοφοι.

Οί τέσσαρες αυτές καταστάσεις της δυάδος έμ-φανίζουν τά μόρια αυτής μέ διαφορετικήν εξέλι-κτικήν δυναμικότητα. Οί διαφορετικές αυτές καταστάσεις είναι τό αίτιον της συμπλοκής των διαφορετικών στοιχείων της φύσεως, τά όποια συγκροτεί ως διάμεσος λόγος ή μονάς, και είναι έκείνα τά όποια δέν υπόκεινται εις τά άντι-δραστήρια της χημείας.

Πρόδηλον είναι ότι ή διαφορετικότης και τό πλήθος των χημικών στοιχείων όφειλεται εις τίς τέσσαρες καταστάσεις της δυάδος και των δυ-νάμεων αυτής και των ικανοτήτων οί όποτες προ-κύπτουν εκ της δυναμικής εξέλιξεως της μονάδος.

Σ. ΝΑΓΟΣ

Η
Πύλη
του Εσωτερισμού
και των Μυστηρίων
www.esoterica.gr

Η επιλογή σας
στο Διαδίκτυο

Νέα
από τα Ελληνικά και τα Διεθνή Διεθνή
Αποδο
παρουσιάζονται σε κατηγορίες
Παρουσιάσεις και Αρχειοποιήσεις Ομάδων
Αρχαίας Γνώσης, Εσωτερισμού, Εσολαυτικής Σκέψης,
Βιβλιοπαρουσιάσεις και νέες Εκδόσεις

ΑΡΧΑΙΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Μια συναρπαστική διαδρομή στους δρόμους της φιλοσοφικής αναζήτησης

Η σειρά προβαίνει σε ό,τι απαιτητικότερο μπορεί να τολμήσει ένας εκδοτικός οίκος στο κατώφλι του 21ου αιώνα. Με μεταφράσεις που φιλοδοξούν -και το καταφέρνουν- να μεταφέρουν με ασφάλεια τον αναγνώστη στη στοχαστική περιπέτεια των αρχαίων Ελλήνων, και με εισαγωγές και σχόλια που δίνουν ζωντάνια στον αρχαίο λόγο, άρχισαν και θα συνεχίσουν τη δύσβατη αλλά και συναρπαστική διαδρομή μέσα σε κείμενα που έθεσαν τις βάσεις της φιλοσοφικής σκέψης, και ψηλάφησαν πρωτογενώς τον άνθρωπο και τον κόσμο όσο καμμία εποχή στην ιστορία του στοχασμού.

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΥΠΟΥΡΛΗΣ

Τό συγγραφικό έργο του πρώτου επιστήμονα γιατρού στην ιστορία της ανθρωπότητας θα μαρτυρεί στους αιώνες τη βαθιά του πίστη πως μόνο αν αγαπά τον άνθρωπο μπορεί ο γιατρός να αγαπά και την τέχνη του. Η σειρά που επιμελείται ο καθηγητής Δ. Λυπουρλής αποβλέπει στο να κάνει τον μεγάλο αυτό γιατρό γνωστό -μέσα από τις καλύτερες στιγμές του πνεύματός του- στο μεγάλο κοινό: στους ειδικούς και στους μη ειδικούς.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: Εκδόσεις ΖΗΤΡΟΣ

Πλάτωνος 2, Θεσσαλονίκη • Τηλ.: 031-270.884, 270.184 • Fax: 031-271.776 • e-mail: info@zitros.gr • www.zitros.gr

Κ.Ο. τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος καί Εὐρωπαίων Δημοκρατῶν

Κομισιόν πρὸς Γιάννη Μαρῖνο: ἡ ἐλληνική καί ἡ λατινική γλῶσσα στίς προτεραιότητες τῆς Ἑνώσεως καί προσπάθεια ὥστε οἱ Ὑπουργοὶ Παιδείας τῶν «16» νά προωθήσουν πρὸ τολμηρὰ μέτρα γιὰ τὴν προστασία τῆς γλωσσικῆς ποικιλομορφίας στὴν Εὐρώπη.

Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐπιτροπὴ συνιστᾷ τὴν διδασκαλίαν τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς γλῶσσας σέ ὅλες τὶς κῶρες τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἑνώσεως. Αὐτὸ προέκυψε ἀπὸ μία ἰδιαίτερα ἐνδιαφέρουσα συζήτηση στὴν Ὁλομέλεια τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου στὸ Στρασβούργο ἀναφορικά μὲ τὶς ἐνέργειες τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς γιὰ τὴν προστασία τῶν γλωσσῶν τῆς ἡπείρου μας.

Ἀφορμὴ στάθηκε ἡ ἐρώτηση τοῦ Ἰρλανδοῦ εὐρωβουλευτῆ κ. Τζέραλντ Κόλλινς σχετικὰ μὲ τὸν γλωσσικὸ πλοῦτο τῆς Ἑνώσεως καί τὶς ἐνέργειες πού ἔχει ἀναλάβει ἡ Κομισιὸν γιὰ τὴν στήριξη τῆς διδασκαλίας ὅσων τὸ δυνατόν περισσοτέρων εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν.

Στὴν συζήτηση παρενέβη ὁ εὐρωβουλευτὴς τῆς Νέας Δημοκρατίας κ. Γιάννης Μαρῖνος, ὁ ὁποῖος ὑπενθύμισε πρὸς τὸ Σῶμα ὅτι πρὶν λίγο καιρὸ ἐνεκρίθη στὸ Εὐρωπαϊκὸ Κοινοβούλιο Ἑκθεση ἡ ὁποία συνετάχθη ἀπὸ τὸν Πορτογάλου εὐρωβουλευτὴ τοῦ «Εὐρωπαϊκοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος» κ. Γκράτσα Μούρα στὴν ὁποία ἀναφερόταν σαφῶς ὅτι «ἡ ἀρχαία ἐλληνική καί ἡ λατινική γλῶσσα θεωροῦνται οἱ μὲν τέρεις ὁλων τῶν εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν» καί ὡς ἐκ τούτου θά ἔπρεπε νά διδάσκεται στὰ σχολεῖα καί τῶν 16 κωρῶν γιὰ τὴν καλύτερη ἐκμάθηση τῶν συγχρόνων εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν.

Ὁ Ἑλληνας εὐρωβουλευτὴς ρώτησε τὴν παρισταμένη Ἐπιτροπὴ ἀρμόδια γιὰ θέματα Πολιτισμοῦ κ. Βιθιάν Ρέντινγκ ἂν ἔκιν προωθηθῇ τὸ ὅλο θέμα καί ἂν αὐτὴ ἡ εἰσήγηση ἔγινε δεκτὴ ἀπὸ τὶς 16 κυβερνήσεις τῶν κωρῶν τῆς Ε.Ε. καί ἐκείνη ἀπάντησε στὸν κ. Μαρῖνο ὅτι μέσα στὸ ἔτος 2001 - τὸ ὁποῖο ἔχει ἀνακηρυχθῇ ἀπὸ τὴν Ἑνωσὴ ὡς τὸ «Εὐρωπαϊκὸ Ἔτος Γλῶσσῶν» - ἡ Ἐπιτροπὴ χρηματοδότησε 200 προγράμματα γιὰ τὴν προαγωγή τῆς γλωσσικῆς ποικιλομορφίας στὴν Εὐρώπη, μεταξύ τῶν ὁποίων ὑπῆρχαν καί σχέδια πού ἀφοροῦσαν στὴν διδασκαλίαν τῶν ἀρχαίων ἐλληνικῶν καί τῶν λατινικῶν.

Ἡ κ. Ρέντινγκ ὑπογράμμισε ὅτι τὰ σχολικὰ προγράμματα προετοιμάζονται ἀποκλειστικά ἀπὸ τὰ Ὑπουργεῖα Παιδείας τῶν κρατῶν - μελῶν μὲ ἀποτέλεσμα νά μὴ μπορεῖ νά παρέμβῃ ἡ Κομισιὸν στὴν σύνταξή τους.

Ἡ Ἐπίτροπος πληροφόρησε, παρ' ὅλα αὐτά, τὸν κ. Μαρῖνο ὅτι διαβίβασε στοὺς 16 Ὑπουργοὺς Παιδείας τῶν κωρῶν τῆς Ἑνώσεως ὅλα τὰ συμπεράσματα τῶν συζητήσεων στὸ Εὐρωπαϊκὸ Κοινοβούλιο ὅπου ὑπογραμμίζεται ἡ ἀνάγκη σεβασμοῦ τοῦ γλωσσικοῦ πλοῦτου τῶν 15 κρατῶν, καθὼς καί τὸ γεγονός ὅτι θά πρέπει νά ἐνθαρρυνθῇ ἡ διδασκαλία ὅσο τὸ δυνατόν περισσοτέρων εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν. Τέλος, ἡ κ. Ρέντινγκ πληροφόρησε τὸν κ. Μαρῖνο ὅτι οἱ Ὑπουργοὶ Παιδείας τῆς Ε.Ε. ἀναμένεται νά ἐγκρίνουν Ψήφισμα ὅπου θά ἐπισημαίνεται ὅτι θά πρέπει ἡ διδασκαλία τῶν γλωσσῶν αὐτῶν νά γίνεται ἀπὸ τὴν πολὺ νεαρή ἡλικία προκειμένου νά ἔρθουν οἱ νεαροὶ Εὐρωπαῖοι ὅσο τὸ δυνατόν πρὶν νωρὶς σέ ἐπαφή μὲ τοὺς γλωσσικοὺς θησαυροὺς τῆς ἡπείρου μας, κάτι πού θά τοὺς κἀν καί πρὸ εὐαίσθητους ἀναφορικά μὲ τὴν περιφρούρηση καί τὴν ἀνάδειξή τους.

Γιὰ περισσότερες πληροφορίες ἐπικοινωνήστε μὲ τὸ γραφεῖο τοῦ κ. Μαρῖνου (00333-88175241)

ΤΟΝ ΟΚΤΩΒΡΙΟ ΤΟΥ 1997 Ο ΡΑΔΑΜΑΝΘΥΣ ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗΣ ΚΑΙ Ο ΦΩΤΗΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ (ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ) ΠΑΡΕΔΩΣΑΝ ΕΠΙΣΗΜΩΣ ΣΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ, ΕΓΓΡΑΦΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΛΛΟΓΗ 300.000 ΚΑΙ ΠΛΕΟΝ ΥΠΟΓΡΑΦΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ.

ΕΧΟΝΤΑΣ ΑΙΣΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΑΠΕΝΑΤΙ ΤΩΝ ΧΙΛΙΑΔΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΠΟΥ ΠΙΣΤΕΨΑΝ ΚΑΙ ΥΠΕΓΡΑΨΑΝ, ΣΥΝΕΧΙΖΟΥΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΜΑ ΕΛΠΙΖΟΥΜΕ ΟΤΙ ΘΑ ΕΧΟΥΜΕ ΘΕΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ!

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ

Η ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

Ἡ ἐπίδραση πού ἔχει ἀσκήσει ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα στὸ εὐρωπαϊκὸ λεξιλόγιο καί ἰδιαίτε- ρως στὴν Ἀγγλική, εἶναι ἐν μέρει μόνο γνω- στή, καί δυστυχῶς μὴ συστηματικὰ καταγεγραμ- μένη καί τεκμηριωμένη.

Οἱ δύο ἐργασίες πού ὑπῆρχαν, ἡ μία γιὰ τὴν Γαλλικὴ καί ἡ ἄλλη γιὰ τὴν Γερμανικὴ, περὶ τὶς 1.500 ρίζες καί λέξεις, ὅχι μόνο δέν ἔδιναν τὴν εἰκόνα τῆς ἐπιδράσεως ἀλλὰ ἀντίθετα δημιου- ροῦσαν μία παραπλανητικὴ εἰκόνα εἰς βάρος τῆς Ἑλληνικῆς.

Ἡ πλειοψηφία τῶν ξένων ἐπιστημόνων γνωρίζει καί ἀναγνωρίζει τὸν θεμελιώδη ρόλο πού ἔχει παίξει ἡ Ἑλληνικὴ στὸν ἐμπλουτισμὸ τοῦ λεξιλογίου τοῦ κλάδου τους. Αὐτό, ὅμως, πε- ριορίζεται στὸν κλάδο τοῦ καθενός, γιατί δέν ὑπάρχει μία σφαιρικὴ εἰκόνα τῆς ἐπιδράσεώς της σέ ὅλους τοὺς ἐπιστημονικοὺς κλάδους.

Οἱ ἀμφισβητήσεις γιὰ τὸ μέγεθος τῆς ἐπι- δράσεως τῆς Ἑλληνικῆς προέρχονται κυρίως ἀπὸ τὸν ἐλλαδικὸ κῶρο ὅπου στὰ πλαίσια τῆς ξενομανίας μας, τῆς ἀναβαθμίσεως κάθε τι ξέ- νου καί ὑποβαθμίσεως κάθε τι ἐλληνικοῦ, περι- λαμβάνεται καί ἡ γλῶσσα μας, μὲ συνέπεια νά ὑπερτονίζονται τὰ δάνεια πού ἔχει δεχθῇ, καί νά ἀποσιωποῦνται τὰ δάνεια πού ἔχει προσφέ- ρει στίς ἄλλες γλῶσσες.

Εἶναι ἀκόμη γεγονός ὅτι δέν ὑπάρχουν στεγανά μεταξύ τῶν γλωσσῶν. Ὅλες οἱ γλῶσσες δανεῖζουν καί δανεῖζονται γιὰ νά καλύπτουν τὶς ἀνάγκες τοῦ λεξιλογίου τους. Ἡ θέση αὐτὴ δημιουργεῖ μία λανθα- σμένη εἰκόνα τῶν δανεισμῶν. Γιατί ὅλες οἱ γλῶσσες οὔτε ἔχουν δανεισθῇ, οὔτε ἔχουν δανείσει τὸν ἴδιο ἀριθμὸ λέξεων καί κυρίως τὴν ἴδια ποιότητα λέξεων.

Ἄλλο τὸ νά ἔχης δανεισθῇ 1.000 λέξεις καί ἄλλο τὸ νά ἔχης δανείσει 25.000 λέξεις.

Ἄλλη βαρύτητα ἔχει ὁ δανεισμὸς τῶν λέξεων «πέ- ναλτυ» ἢ «κεφτές» καί ἄλλη βαρύτητα ὁ δανεισμὸς τῶν λέξεων «δημοκρατία», «φιλοσοφία», «ἀρτηρία», ἀφοῦ ἀπὸ αὐτὲς ἔχουν δημιουργηθῇ ἑκατοντάδες ἄλλες λέξεις. Ὁ ἀριθμὸς τῶν λέξεων μπορεῖ νά μετρηθῇ. Ἡ ποιότητα τῶν λέξεων δέν μπορεῖ νά βαθμολογηθῇ. Ὑπάρχουν ὅμως δύο κριτήρια μὲ τὰ

ὁποῖα μποροῦν νά ἀξιολογηθοῦν: τὸ πρῶτο εἶναι ἡ ἀντοχή τους μέσα στὸν χρόνο καί τὸ δεύτερο ὁ ἀριθμὸς τῶν παραγῶγων πού ἔχουν δημιουργηθῇ ἀπὸ τὴν κάθε λέξη.

Τὸ 1991 στὸ βιβλίο μου «Οἱ Ἑλληνικὲς λέξεις στὴν Ἀγγλικὴ Γλῶσσα» περιελάμβανα 20.600 λέ- ξεις. Σήμερα, ἔχοντας ὁλοκληρώσει τὴν ἐρευνά μου ὅχι μόνο στὴν Ἀγγλικὴ ἀλλὰ καί στὴν Διεθνῇ Ἐπιστημονικὴ Ὁρολογία, διαπίστωσα ὅτι ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς ξεπερνᾷ τὶς 150.000 λέξεις. Καλύπτει ὅλες τὶς ἐλληνικὲς λέξεις πού ὑπάρχουν σέ ὅλους τοὺς ἐπι- στημονικοὺς κλάδους, πλὴν τῶν κλάδων τῆς Βοτανο- λογίας, Ζωολογίας καί Χημείας, γιὰ τοὺς ὁποίους ἔχω προβῇ σέ μία ἐπιλογή, λόγω τοῦ ὅτι στὸν καθε- να ἀπὸ αὐτοὺς ὑπάρχουν ἑκατοντάδες χιλιάδες ἐλληνογενεῖς λέξεις, λέξεις δηλαδή πού ἔχουν δη- μιουργηθῇ ἐξ ὁλοκλήρου μὲ ἐλληνικὰ στοιχεῖα.

Παρακάμπτοντας τὶς ἀόριστες τοποθετήσεις πού μπορεῖ νά εἶναι ἐπιδεκτικὲς παρερμηνειῶν, θά ἀνα- φερθῶ σέ συγκεκριμένα στοιχεῖα καί ἀριθμούς γιὰ νά δώσω μία ἀκριβῆ εἰκόνα τῆς ἐλληνικῆς ἐπι- δράσεως:

(α) Στὰ γενικὰ λεξικά τῆς Ἀγγλικῆς, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐλληνικῶν λέξεων κυμαίνεται ἀπὸ 5.000 - 8.500 λέξεις πού ἀντιπροσωπεύουν τὸ 15-21% ἀνάλογα μὲ τὸ ἐπίπεδο τοῦ λεξικοῦ πού ἐπιλέ- γεται γιὰ σύγκριση.

Ὅσο καλύτερο εἶναι τὸ λεξικό, τόσο ψηλότερη εἶναι ἡ συμμετοχὴ τῆς Ἑλληνικῆς.

(β) Στὸ Merriam Webster, πού εἶναι σήμερὰ τὸ πληρέ- στερο ἀμερικανικὸ λεξικό, σέ σύνολο 166.724 λέ- ξεων, ἡ συμμετοχὴ σέ ἀμιγεῖς ἐλληνικὲς λέξεις εἶναι 42.914, ἀριθμὸς πού ἀντιστοιχεῖ στὸ 25,73%. Ἡ μία στίς τέσσερις λέξεις του εἶναι ἀμιγῶς ἐλληνικὴ.

(γ) Στὴν ἱατρικὴ ὁρολογία, μὲ βάση τὸ ἔγκυρο λεξι- κό Dorland, σέ σύνολο 46.251 λέξεων, οἱ ἀμιγεῖς ἐλληνικὲς λέξεις εἶναι 24.862, ἀριθμὸς πού ἀντιστοιχεῖ στὸ 53,75%.

Ἄν προσθέσουμε καί τὶς λέξεις πού κατὰ τὸ ἥμισυ εἶναι ἐλληνικὲς, ὡς πρὸς τὸ πρῶτο ἢ δεύτερο συνθετικὸ τους, τότε τὸ πσοστὸ αὐτὸ ἀνέρχεται στὸ 68%.

(δ) Ὡς πρὸς τὴν Διεθνῇ Ἐπιστημονικὴ Ὁρολογία π.χ. τοῦ μεγάλου κλάδου τῆς Ζωολογίας. Μὲ βάση

τό Nomenclator Zoologicus τό οποίο αποτελεί τήν επίσημη διεθνή επιστημονική ονοματολογία τών γενών του ζώων όλων τών κλάδων (έρπετων, θηλαστικών, πτηνών, εντόμων, ψαριών κ.λπ.) τά όποια έχουν ανακαλυφθῇ μέχρι τό 1994, δηλαδή 337.789 γένη ζώων, ἡ ἑλληνική συμμετοχή ἀνέρχεται σέ 195.779 λέξεις, ἀριθμός πού ἀντιστοιχεῖ στό 57,96%.

Τό 58% τῆς ονοματολογίας τών ζώων ἀποτελεῖται ἀπό ἑλληνικές λέξεις ἢ ἑλληνογενεῖς λέξεις καί τό 42% ἀπό ὅλες τίς ἄλλες γλώσσες τοῦ κόσμου.

Ἄν καί ἐδῶ προσθέσουμε τίς κατά τό ἥμισυ ἑλληνικές λέξεις, τότε τό ποσοστό ἀνέρχεται στό 73%.

Παρά τήν ἐκπληκτική αὐτή ἑλληνική συμμετοχή, ἡ ἀδράνειά μας ἔχει ἐπιτρέψει νά καθιερωθῇ διεθνῶς ἡ ἐσφαλμένη ἀντίληψη ὅτι στήν Ζωολογία

ἐπικρατεῖ δῆθεν ἡ Λατινική ὀρολογία.

Στό σημεῖο αὐτό πρέπει νά διευκρινίσω τά ἑξῆς:

- Ἡ ἐτυμολογία τών λέξεων πού ἔχω καταγράψει καί ἐρμηνεύσει, δέν ἔχει βασισθῇ σέ προσωπικές ἐρμηνεῖες ἀλλά στό τί ἀναγνωρίζουν οἱ Ἀγγλοι καί Ἀμερικανοί ὡς ἑλληνικῆς προελεύσεως, στά ἐγκυρότερα λεξικά τους.

- Λέξεις τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς πού ἀποδεδειγμένα ἦταν δάνεια ἀπό ἄλλες γλώσσες, δέν τίς ἔχω συμπεριλάβει στήν ἐργασία μου, ὅπως οἱ περσικές ἀγγαρεία-angary, παράδεισος-paradise, ἡ ἐβραϊκές, ὅπως ὁ σατανάς-satan, Μαγδαληνή κ.λπ.

- Ἐνα στοιχεῖο πού πρέπει νά ἔχουμε ὑπ' ὄψιν μας εἶναι ὅτι τά περισσότερα λεξικά πλὴν τῆς Ὁξφόρδης, χωρίς καί αὐτό νά ἐξαιρῆται ἀπόλυτα, σταματοῦν τήν ἐτυμολογία τών λέξεων στήν λατινική ρίζα καί δέν ἀναφέρουν ἄν αὐτή προῆλθε ἀπό τήν Ἑλληνική. Ἡ τακτική αὐτή εἶναι τέτοιας ἐκτάσεως πού δημιουργεῖ τήν ἐντύπωση συστηματικῆς παραπληροφόρησης, ἀφοῦ πρόκειται γιά μερικές χιλιάδες λέξεων. Τήν ἐτυμολογία αὐτῶν τών λέξεων τήν διασταύρωσα μέ τό ἐτυμολογικό λεξικό τῆς Λατινικῆς τών Lewis & Short τῆς Ὁξφόρδης. Τό λεξικό αὐτό περιλαμβάνει 10.500 ἑλληνικές, βάσει τῆς δικῆς τους καί πάλι ἐτυμολογίας, ἀριθμός πού ἀντιστοιχεῖ στό 21,6% τών λέξεών του.

Γιά νά ἐκτιμηθῇ ἡ σημασία τών 42.914 ἑλληνικῶν λέξεων τοῦ Webster, ἀξίζει νά ἀναφερθῇ ὅτι, στό ἴδιο λεξικό, ἡ Ἀγγλική ἔχει δανεισθῇ:

- 57 λέξεις ἀπό τήν Τουρκική
- 34 λέξεις ἀπό τίς Σλαβικές γλώσσες.

Ἡ ΓΕΝΕΣΗ ΚΑΙ Ἡ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΩΣ ΑΥΤΗΣ

Μετά ἀπό αὐτά προκύπτει τό ἐρώτημα «πῶς προκλήθηκε ἡ ἐπίδραση αὐτή». Ἡ Ἑλληνική γλώσσα ἐπηρεάσθηκε ἀπό τήν Τουρκική, γιατί ὑπῆρξε 400 χρόνια τουρκικῆς κατοχῆς (καί 500 χρόνια γιά τήν Βόρειο Ἑλλάδα). Οἱ Ἕλληνες ὅμως δέν κατέκτησαν ποτέ τήν Ἀγγλία. Μέ ποιό τρόπο ἡ Ἀγγλική γλώσσα δανείσθηκε τόσες χιλιάδες ἑλληνικές λέξεις;

Ἱστορική ἡ ἐπίδραση αὐτή ἐγίνε στά ἑξῆς στάδια:

1. Μέσῳ τῆς Λατινικῆς

Εἶναι γνωστό ὅτι ἀπό τό 800-500 π.Χ. οἱ Ἕλληνες ἀποίκισαν τήν νότιο Ἰταλία. Τόν 8ον αἰῶνα οἱ Χαλκιδεῖς ἀποικοι μετέφεραν ἕνα τύπο ἀλφαβήτου στούς Ρωμαίους, αὐτό πού σήμερα εἶναι γνωστό ὡς λατινικό ἀλφάβητο.

Τό 146 π.Χ. οἱ Ρωμαῖοι κατακτοῦν τήν Ἑλλάδα καί δημιουργοῦν τήν ρωμαϊκή αὐτοκρατορία κατακτώντας προοδευτικά μεγάλο τμήμα τῆς Εὐρώπης, τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καί τῆς Βορείου Ἀφρικῆς. Λόγῳ τῆς ἀνωτερότητος ὅμως τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, οἱ Ρωμαῖοι δέχονται τήν ἐπίδρασή του καί φυσικά δέχονται καί τήν ἐπίδραση τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας, ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπό τό Λατινικό λεξικό τών Lewis & Short πού προανέφερα.

Οἱ Ρωμαῖοι ἐκρωμαΐζουν τούς λαούς πού κατακτοῦν, καί μέσα στήν ἔννοια τοῦ ἐκρωμαϊσμοῦ περιλαμβάνεται καί ἡ ἐπίδραση τῆς γλώσσας.

Ἔτσι, οἱ ἑλληνικές λέξεις πού εἶχαν περάσει στό λεξιλόγιο τῆς Λατινικῆς, περνοῦν ἀσυναίσθητα στό λεξιλόγιο τών εὐρωπαϊκῶν λαῶν πού ἔχουν κατακτήσει.

Ἀπό τόν 3ο αἰῶνα π.Χ. μέχρι τόν 2ο αἰῶνα μ.Χ. ἡ Ἑλληνική ἦταν ἡ γλώσσα τοῦ πολιτισμοῦ καί τών ἐμπορικῶν συναλλαγῶν (lingua franca), ἐκτιμᾶται δέ, ὅτι σέ ὅλην τήν Μεσόγειο μιλοῦσαν καί διάβαζαν ἡ ὁποσδήποτε καταλάβαιναν ἑλληνικά.

Ὁ Durant στήν «Παγκόσμιο Ἱστορία Πολιτισμοῦ» (Τόμος Γ', σελ. 278) ὑπολογίζει ὅτι μόνο τήν περίοδο τοῦ Αὐγούστου ἐνσωματώθηκαν στήν Λατινική 10.000 περίπου ἑλληνικές λέξεις, ἀριθμός πού ἐπιθεβαιώνεται ἀπό τό λεξικό τών Lewis & Short.

Τό 55 π.Χ. οἱ Ρωμαῖοι κατακτοῦν τήν Ἀγγλία, τήν ὁποία κράτησαν ὑπό τήν κατοχή τους μέχρι τό 410 μ.Χ. Τήν περίοδο αὐτή τοῦ ἐκρωμαϊσμοῦ τών Κελτῶν, οἱ ἑλληνικές λέξεις, πού εἶχαν περάσει στήν Λατινική, περνοῦν στήν Ἀγγλική.

2. Στήν συνέχεια μέ τήν διδασκαλία τοῦ Χριστιανισμοῦ. Τό 597 ὁ Ἅγιος Αὐγουστίνος μεταβαίνει στήν Ἀγγλία γιά νά ἐκχριστιανίσῃ τούς Ἀγγλους. Τό Εὐαγγέλιο ὅμως εἶναι γραμμένο στά ἑλληνικά καί λέξεις πού περιέχονται σέ αὐτό καί δέν υπάρχουν στήν Ἀγγλική υἱοθετοῦνται ἀναγκαστικά ἀπό τήν Ἑλληνική π.χ. μάρτυρας-martyr, βάπτισμα-baptism.

3. Τό τρίτο στάδιο εἶναι ἀπό τήν κατάκτηση τῆς Ἀγγλίας ἀπό τούς Νορμανδούς τό 1066, πού κράτησε μέχρι τό 1362.

Λέξεις πού προηγουμένως εἶχαν περάσει ἀπό τήν Λατινική στήν Γαλλική, περνοῦν μέ τήν σειρά τους στήν Ἀγγλική.

4. Τό τέταρτο στάδιο ἀρχίζει μέ τήν Ἀναγέννηση καί ἐντείνεται μετά τήν πτώση τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἕλληνες λόγιοι διασκορπίζονται μέσῳ τῆς Ἰταλίας σέ ὁλόκληρη τήν Εὐρώπη, καί φθάνουν μέχρι τήν Ἀγγλία. Μέσῳ αὐτῶν οἱ Εὐρωπαῖοι ἀνα-

καλύπτουν τήν ἑλληνική γραμματολογία, καί ἐπειδή σέ πολλές περιπτώσεις δέν υπάρχουν οἱ ἀντίστοιχες λέξεις στό λεξιλόγιό τους, υἱοθετοῦν τήν ἑλληνική, ὅπως ἡ «έντελέχεια» τοῦ Ἀριστοτέλους πού ἐγίνε «entelechy».

Τά πρῶτα γραπτά μνημεῖα σέ ὁλοκληρωμένη μορφή κειμένων τῆς Γαλλικῆς γλώσσας ἐμφανίζονται τόν 9ο-10ο αἰῶνα μ.Χ.

Τῆς Ἰσπανικῆς καί τῆς Ἀγγλικῆς τόν 11ο αἰῶνα.

Τῆς Πορτογαλικῆς τόν 12ο αἰῶνα.

Ἡ Ἀγγλική καθιερώνεται ὡς ἐπίσημη γλώσσα μόλις τό 1422 μέ διάταγμα τοῦ Ἑρρίκου τοῦ 5ου.

Τό 1534 ὁ Μαρτῖνος Λούθηρος ἀποφασίζει νά μεταφράσῃ τό Εὐαγγέλιο ἀπ' εὐθείας ἀπό τό πρωτότυπο κείμενο τῆς ἑλληνικῆς, ἐπειδή τό Βατικανό εἶχε παραφράσει καί προσαρμόσει ὀρισμένα τμήματά του στήν διδασκαλία τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας.

Ἐπειδή στήν Γερμανία χρησιμοποιοῦσαν διαφόρους διαλέκτους, ἀναγκάζεται νά θέσῃ κανόνες γραμματικῆς καί συντακτικοῦ γιά τήν Γερμανική γλώσσα, πού δέν ὑπῆρχαν, καί προτιμᾷ νά υἱοθετήσῃ κανόνες τῆς γραμματικῆς καί τοῦ συντακτικοῦ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς πού ἰσχύουν μέχρι σήμερα.

Ὁ Λούθηρος σήμερα τιμᾶται στήν Γερμανία ὄχι μόνο ὡς θρησκευτικός μεταρρυθμιστής, ἀλλά καί ὡς γλωσσικός μεταρρυθμιστής.

Ἡ κορύφωση τών δανεισμῶν ἀπό τήν Ἑλληνική πραγματοποιήθηκε τόν 18ο καί 19ο αἰῶνα μέ τήν ἀνάπτυξη τών ἐπιστημῶν.

Τό 1734, ὁ Σουηδός ἐπιστήμονας Carl von Linnaeus στό ἔργο του Systema Naturae, καθιερώνει τήν διώνυμη ονοματολογία στά φυτά καί τά ζῶα ἀντιγράφοντας τά μέχρι τότε γνωστά εἶδη, πού εἶχαν ἤδη καταγραφῇ ἀπό τόν Ἀριστοτέλη, τόν Θεόφραστο καί τόν Διοσκουρίδη.

Ἡ μεταγραφή τών ἑλληνικῶν λέξεων καί ὀνομάτων μέ τούς κανόνες τῆς Λατινικῆς καί ἰδιαίτερως μέ τίς λατινικές καταλήξεις καί προφορά τους π.χ. τό -ος σέ -us (ρύγχος - rhynchus), τό -ον σέ -um (φύλλον - phyllum, θηρίον - therium) κ.λπ., εἶναι τά στοιχεῖα ἐκεῖνα πού δημιούργησαν τήν παραπληντική εἰκόνα ὑπέρ τῆς Λατινικῆς καί εἰς βάρος τῆς Ἑλληνικῆς, π.χ. ἡ γνωστή φράση «monachus», προφέρεται μονάχους ἀντί τοῦ ὀρθοῦ «μοναχός».

Τήν ὑποκατηγορία τοῦ αἵματος τήν λέμε «ρέζους» (rhesus), ἀντί ρήσος, πού ἦταν ὁ βασιλιάς τῶν Θρακῶν καί σύμμαχος τοῦ Πριάμου στήν Τροία, ὄνομα τό ὁποῖο δόθηκε στόν πίθηκο rhesus macacus πού τά πειράματα σέ αὐτόν ὁδήγησαν στήν δημιουργία τῆς ὑποκατηγορίας τοῦ αἵματος (θετικό, ἀρνητικό).

	a	ε	ι	ο	υ
	✱	✱	✱	≧	Υ
δ	ϙ			≈	
φ	λ<	Ι	γ<	↑	
ρ	ϙ	↑	γ	λ	γ<
χ	≧	8	≤	+	ω
μ	λ<	λ	≧	⊕	×
ν	τ	ι<	γ	λ	γ<
π	†	λ	≧	λ	≧
τ	†	≧	↑	φ	φ
κ	↑	λ	Υ	λ	✱
σ	ν	μ	↑	≧	✱
=	λ<			λ<	
×	λ<	(H			

Τό βάθος της επιδράσεως

Τό ὅλο θέμα τῆς ἐλληνικῆς συμμετοχῆς, ὡστόσο, δέν εἶναι θέμα μόνο ποσοτικό, δηλαδή μεγάλου ὀριθμοῦ λέξεων πού υπάρχουν στν Ἀγγλική καί στίς ἄλλες εὐρωπαϊκές γλώσσες, ἀλλά κυρίως θέμα ποι-
οτικό, γιά δύο κυρίως λόγους:

α) Οἱ βασικές ἔννοιες σκέψεως καί ἐκφράσεως, αὐτό πού οἱ γλωσσολόγοι ἀποκαλοῦν «γλωσσολογι-
κό κλειδί» τῆς κάθε γλώσσας, εἶναι λέξεις πού ἔχουν ληφθῇ αὐτούσιες ἀπό τήν Ἑλληνική π.χ. οἱ λέξεις analysis, synthesis, problem, hypothesis, method, theory, axiom, music, melody, orchestra, rhythm, harmony, rhapsody, hypocrisy, theater, drama, tragedy, comedy, poetry, lyrism, democracy, tyranny, anarchy, despotism, oligarchy, idea, logic, dilemma, program, system, symbol, syllable, phrase, dialogue, dialect, energy, machine, mystery, phenomenon, dogma, symmetry, metal, crisis, philosophy κ.λπ.

Οἱ βασικές αὐτές λέξεις ἀνέρχονται περίπου στίς 500, καί ὅπως οἱ ἴδιοι ἀναγνωρίζουν, ἄν ἀφαιρεθοῦν ἀπό τό λεξιλόγιό τους, θά ὑπάρξη ἀδυναμία ἐπικοινωνίας μεταξύ τους.

β) Οἱ βασικές λέξεις τῶν κλάδων τῆς ἐπιστη-
μονικῆς ὁρολογίας, π.χ.:

1. Τῆς Ἱατρικῆς: ἄλγος, ἀρτηρία, ἀορτή, ἄρθρο, καρδιά, πάγκρεας, ἐγκέφαλος, δέρμα, αἱμορραγία, οἶδημα, οἰσοφάγος, περικάρδιο, περίνεο, περιτόναιο, ὑπόφυσις, ἐμφύσημα, ἱκτερος, νεῦρον, παράλυσις, παρέγχυμα, διάγνωσις, πρόγνωσις, ἐπιληψία, σύμπτωμα, διάγνωσις, ἔγκυμα, ἀναισθησία, ἀγγεῖο, ἀπόφυσις, κόνδρος, κολεός, κύστις, ἐφίδρωσις, ἔμβρυον, γάγγλιον, γένεσις, ὑστέρα, λάρυγξ, φάρυγξ, νεφρός, οὐρήθρα, φάρμακον, θεραπεία κ.λπ.

2. Τῆς Βοτανολογίας: βοτάνη, βλαστός, βρῦον, βολβός, κάλυξ, καρπός, κλάδος, κοτύλη, κοτυληδών, δένδρον, λειχήν, μύκης, νῆμα, παράσιτον, πέταλον, φύλλον, φυτόν, πτέρις, ρίζα, σπέρμα, σκόρος, θαλλός, στήμων, θάμνος, θήκη κ.λπ.

3. Τῆς Ζωολογίας: αἶλουρος, σαῦρος, ὄρνις, ἰχθύς, βάτραχος, βράγχια, δελφίν, κοράλλιο, δίπτε-
ρος, ἐκτίνος, ἔντομο, ἐρπετόν, ἔλμινς, ὄφις, ὄστρακον, πέρκη, πελεκάνος, κῆτος, πίθηκος, πτερόν, πτερύ-
γιον, πτηνόν, ράμφος, ρύγχος, σκώληξ, σπόγγος, θηρίον, ζῶον κ.λπ.

Ἡ ἐπίδραση τῆς Ἑλληνικῆς ἐπεκτείνεται ἀκόμη:

α) Σέ 190 κύρια ὀνόματα ἀνδρῶν καί γυναι-
κῶν, ὅπως Alexander, Andrew, Crhistopher, Eugene, Irene, Margaret κ.λπ.

β) Σέ μετάφραση 62 παροιμιακῶν φράσεων καί ἀποφθεγμάτων, πού πλουτίζουν τήν ἐκφραση καί ὁμορφαίνουν τό ὕφος, μέ τό ἴδιο ἐννοιολογικό περιεχόμενο πού τίς χρησιμοποιοῦμε καί ἐμεῖς π.χ. λέμε: «πάρθια βέλη», λένε: parthian shots· λέμε: «ὑπό τήν αἰγίδα», λένε: under the aegis· λέμε: «εἰς τās ἀγκάλας τοῦ Μορφέως», λένε: in the arms of Morpheus· λέμε: «ἡλύσια πεδία», λένε: elysian fields.

γ) Στήν υἱοθέτηση ἄνω τῶν 200 λέξεων τῆς Μυθολογίας καί τῆς ἱστορίας μας προσδίδοντας στήν λέξη τήν ἔννοια τῶν ιδιοτήτων καί χαρακτηριστικῶν τοῦ ἥρωος ἢ τοῦ ἀτόμου π.χ.

- Ἡ λέξη mentor, σημαίνει σοφός καί συνετός· προέρ-
χεται ἀπό τόν Μέντορα, τόν φίλο τοῦ Ὀδυσσεύς, στόν ὁποῖον εἶχε ἐμπιστευθῇ τήν ἐκπαίδευση τοῦ γυιοῦ του Τηλεμάχου, ὅταν ἔφυγε γιά τήν Τροία.
- Ἡ λέξη nestor, σημαίνει σοφός καί συνετός· προέρ-
χεται ἀπό τόν Νέστορα, τόν γέροντα ἀπό τήν Πύ-
λο πού διακρίθηκε στήν Τροία γιά τήν σύνεσή του.
- Ἡ λέξη Erinyes, ὡς συνώνυμο τῶν διωκτικῶν πνευμάτων.
- Ἡ λέξη nemesis χρησιμοποιεῖται ὡς συνώνυμο τῆς θείας δίκης.

Μεγάλο τμήμα τῆς μυθολογίας μας ζῇ μέσα ἀπό τήν χρήση αὐτῶν τῶν ὀνομάτων.

Ἐνα σημεῖο πού ἀξίζει νά τονισθῇ καί ἀφορᾷ ἰδιατέρως σέ ἐμᾶς τούς Ἑλλήνες εἶναι ὅτι ἡ Ἀγγλι-
κή, ὅσο καί ἡ διεθνῆς ἐπιστημονική ὁρολογία τηροῦν καί σέβονται τήν παράδοση καί τούς κανόνες τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσας.

Εἶναι ἀνακριβής ὁ ἰσχυρισμός ὁρισμένων ὅτι οἱ ξένοι τίς ἐλληνικές λέξεις πού δανεισθήκαν καί δα-
νειζονται τίς γράφουν ὅπως θέλουν. Τό σημεῖο αὐτό θά ἤθελα νά τό τονίσω ἰδιατέρως, ὅχι μόνο γιατί ἀποτελεῖ ἕνα ἐπιχείρημα γιά τήν καθιέρωση τοῦ μο-
νοτονικοῦ καί τήν περαιτέρω ἀπλοποίηση τῆς γλώσ-
σας μας, ἀλλά γιατί ἔχει λειτουργήσει ἀντίστροφα, μέ ἀποτέλεσμα νά μεταγράφονται τά ἐλληνικά ὀνό-
ματα σέ ἐπίσημους χάρτες, πινακίδες ἐθνικῶν ὁδῶν, διαβατήρια, ἐπωνυμίες ἐπιχειρήσεων κ.λπ. ὅπως θέ-
λει ὁ καθένας, γενόμενοι καταγέλαστοι γιά τήν ἀνορ-
θογραφία μας.

α) Διατηροῦν σέ μεγάλο βαθμό τήν ἱστορική ὀρθογραφία, ὅπως ἡ διατήρηση τοῦ ι ἢ του υ σέ γ π.χ. δίκτυο-dictum. Τό ει π.χ. ονειροcrisy, μέ ὁρισμέ-
νες ἐξαιρέσεις ἀπλοποιήσεως τῶν διφθόγγων οι σε e (οἶδημα-edema) τοῦ ει σέ i, χωρίς ὡστόσο νά θεω-
ρῆται λάθος καί ἡ γραφή μέ τό oe (oedema) ἢ τοῦ ei (cheilus καί chilus).

β. Διατηροῦν τήν προφορά τοῦ ω, π.χ. ὁ ἥρωας προφέρεται χήρου, ἡ νεύρωσις, νιουρζούσις κ.λπ.

100		ΑΝΗΡ	120		ΣΙΤΟΣ	20		ΚΟ (= κυοφορεῖται)
102		ΓΥΝΗ	121		ΚΡΙΘΗ	31		ΣΑ (= σπασμένη)
104		ΕΛΑΦΟΣ	122		ΕΛΑΙΑ	31		ΚΥ (= κυβερνῶν)
105		ΙΠΠΟΣ	126		ΔΕΝΔΡΟΝ	73		ΜΙ (= μίθω)
85		ΣΙΣ	151		ΦΑΡΕΑ	80		ΜΑ (= μαρτυρεῖται)
243		ΤΡΟΧΟΣ	190		ΕΛΛΙΟΝ	13		ΜΕ (= μέγιστος)
231		ΒΕΛΟΣ	1312		ΟΙΝΟΣ			
233		ΞΙΡΟΣ						
201		ΤΡΙΠΛΥΣ						
209		ΑΜΦΟΡΕΥΣ	175		ΣΤΥΧΑ			
240		ΑΡΜΑ						

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ - ΙΔΕΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

γ. Διατηροῦν σύμφωνα ἢ συμφωνικά συμπλέγ-
ματα, παρά τό γεγονός ὅτι δέν τά προφέρουν, ἀρ-
νούμενοι νά ἀκολουθήσουν τήν φωνητική ὀρθογρα-
φία ὅπως:

τό ψ σέ ps ὅπως psychology, psychiatry, pseudonym

τό πν σέ pn ὅπως pneumonia, pneumatic

τό σθμ σέ sthm ὅπως asthma, isthmus, χωρίς νά
προφέρεται τό «h».

δ. Διατηροῦν τούς ἐλληνικούς πληθυντικούς,
παρά τό ὅτι γιά ὅλους τούς ξένους εἶναι κάτι τό
ἐξαιρετικά δύσκολο, π.χ. hepatitis-hepatitides, phalanx-
phalanges, mesonephros-mesonephroi, stoma-stomata,
criterion-criteria.

Παρά τίς τεράστιες δυσκολίες πού ἀντιμετωπί-
ζουν τά ἔγκυρα λεξικά τους παραθέτουν τόν ὀρθό
ἐλληνικό πληθυντικό αὐτῶν τῶν λέξεων, καί οὐδεὶς
διανοήθηκε νά τούς καταργήσῃ ἀπλοποιώντας τους.

ε. Στήν τήρηση κανόνων τῆς ἐλληνικῆς γραμ-
ματικῆς ὡς πρὸς τήν δημιουργία συνθέτων λέξεων
π.χ.

γυνή+μορφή - gynecomorphy, gynecocracy

βάτραχος+φοβία - batrachophobia

στ. Στήν διατήρηση τῶν δασυνόμενων λέξεων
μέ τήν προσθήκη τοῦ h... Μέ ἐξαίρεση τήν Ἰταλική,

τό ἡ διατηρεῖται ἀπό τήν Ἀγγλική, Γαλλική, Γερ-
μανική, Προτογαλική, τήν Ἰσπανική, ἀπό μή λατινο-
γενεῖς γλώσσες ὅπως ἡ Οὐγγρική καί ἡ Τουρκική,
καθὼς ἐπίσης καί ἀπό ὅλην τήν διεθνή ἐπιστημονι-
κή ὁρολογία.

Ἐπειδή μπορεῖ νά νομίση κάποιος ὅτι μιλάμε
μόνο γιά μερικές δεκάδες λέξεις, ἀξίζει νά ἀναφερ-
θῇ ὅτι μόνο στήν Ζωολογία οἱ δασυνόμενες ἐλλη-
νικές λέξεις ἀνέρχονται σέ 11.313 λέξεις, ἐνῶ στήν
Ἱατρική σέ 2.233 λέξεις.

Ἀκόμη τό ἡ διατηρεῖται καί σέ σύνθετες λέξεις
πού τό δεύτερο συνθετικό τους δασύνεται.

Ἐτσι, ἡ λέξη ὀκτάεδρος μεταγράφεται octahedral,
ὀκταήμερος - octahemeral, ἰσοῦφομετρικός - isohyp-
sometric κ.ο.κ.

Ἐάν δέ γίνῃ κάποιο λάθος καί μία δασυνόμενη
λέξη γραφῇ χωρίς τό h, αὐτό τονίζεται, π.χ. eureka,
endecagon, endecasyllable, ἀντί heureka, hendecagon,
hendecasyllable κ.λπ.

Ὅπως καί τό ἀντίθετο μέ τήν λέξη ἀλκυών, τήν
ὁποίαν ἐδάσυναν (halcyon) γιατί νόμισαν ὅτι προέρ-
χεται ἀπό τό ἄλς-ἄλός = θάλασσα+κύω = κυοφορῶ.

Τά ἄτομα πού ἀγνοοῦν τήν ἔννοια καί τό ποιές λέ-
ξεις δασύνονται, δυσκολεύονται νά ἐτυμολογήσουν
λέξεις ὅπως «cachemia» (κακός + αἷμα) «cacelcosis»

(κακός + ἔλκος), «othaematomia» (οὖς, ὠτός + αἷμα + -ωμα), «othemorrhea» (οὖς, ὠτός + αἷμα + -ροια) κ.λπ.

Ἡ ἀποκοπή ἀπὸ τὴν ἐτυμολογία τῶν λέξεων δὲν θά ὀδηγήσῃ μόνο σὲ μία στρέβλωση τῆς γλώσσας, ὅπως ἤδη γράφεται «κατ' ὅλην τὴν διάρκειαν» ἢ στὴν μείωση τῆς γλωσσολογίας μας ἰκανότητας. Ἀφαιρεῖται ἐπίσης καὶ ἡ δυνατότητα ἀπὸ τῆς ἐπόμενης γενιᾆς νὰ ἀναγνωρίζουν λέξεις τῆς δικῆς τους γλώσσας πού δανείσθηκαν οἱ ξένες γλώσσες καὶ στὸν ἐξευτελισμὸ νὰ μὴ γνωρίζουν τὸν ὀρθὸ τρόπο γραφῆς, ἀκόμη καὶ τοῦ ὀνόματος τῆς πατρίδος τους, γράφοντας ELLAS ἀντὶ HELLAS.

Ἐνα ἀπὸ τὰ βασικά ἐπιχειρήματα τῶν εἰσηγητῶν τοῦ μονοτονικοῦ εἶναι ἡ παγκοσμιοποίηση τῆς Ἀγγλικῆς καὶ τῆς ἐπιστημονικῆς ὀρολογίας. Καὶ δὲν ἀντιλαμβάνονται ὅτι ἀκριβῶς γιὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς θά πρέπει νὰ τηροῦμε τὴν ἱστορικὴ ὀρθογραφία τῆς γλώσσας μας ἀφοῦ πρῶτοι οἱ Εὐρωπαῖοι τηροῦν τὴν ὀρθογραφία αὐτὴν μέσω τῆς ἐπιδράσεως τῆς Λατινικῆς.

Ὅσοι μὲ τὸ πρόσχημα τῆς ἀπλοποιήσεως τῆς ἐλληνικῆς μεθοδεύουν τὴν ἀντικατάσταση τοῦ ἐλληνικοῦ ἀλφαβήτου ἀπὸ τὸ λατινικόν, δὲν ἔχουν συνειδητοποιήσει ὅτι αὐτὸ θά σημαίη ἐπιστροφή σὲ πολλοὺς κανόνες τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς, καὶ τὴν δασεῖα πού κατήργησαν μὲ τὸ μονοτονικόν θά τὴν ἐπαναφέρουν μὲ ἓνα ὁλόκληρο γράμμα, ἀκόμα καὶ στὸ ρ πού παλαιότερα δασυνόταν, ὅπως στίς λέξεις rheumatic, hemorrhage κ.λπ.

Περιορίζομαι σ' αὐτά, καὶ δὲν ἀναφέρωμαι στίς πολιτικές προεκτάσεις πού ἔχει τὸ θέμα αὐτό, ὅπως σὲ χαρακτηρισμούς περὶ «ἐκφυλισμένου ἔθνους» πού δὲν σέβεται ἀλλὰ καταστρέφει τὴν πολιτικὴ του κληρονομιά, κυριώτερο στοιχεῖο τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ ἡ γλώσσα.

Ὅσοι δὲν βλέπουν αὐτὰ τὰ προβλήματα στρουθοκαμηλίζουν, γιατί τὰ παιδιά μας θά τὰ βροῦν μπροστά τους. Καὶ τότε, ἡ κατάσταση αὐτὴ δὲν θά εἶναι ἀναστρέψιμη, οὔτε θά εἶναι δυνατόν νὰ ἀντιμετωπισθῇ μὲ διαδηλώσεις καὶ συλλαλητήρια.

Γιατί προτιμᾶται ἡ Ἑλληνικὴ Γλῶσσα

Τὰ ἱστορικά στοιχεῖα πού παρέθεσα ἐξηγοῦν τὸ πῶς προκλήθηκε αὐτὴ ἡ ἐπίδραση. Ἀπομένει νὰ ἐξετασθῇ καὶ τὸ γιατί.

1084		11702 + ΠΑ
1088		2YE + KA
1089		2YE + EI
159		ΦΑΡΕΑ + ΠΑ
158		ΦΑΡΕΑ + ΤΕ
159		ΦΑΡΕΑ + ΖΟ
152		ΔΕΡΜΑ + ΗΙ
153		ΔΕΡΜΑ + ΚΟ

127		ΚΑ + ΠΟ (-καρμιά)
128		ΚΑ + ΠΑ + ΚΟ (-καρμιά, καρμιά)
133		ΠΑΡΕΤΑ (-παρετα)
135		ΜΕ + ΡΙ (-μή)
145		ΜΑ + ΡΥ
156		ΤΙ + ΡΟ (-τύρι)

ΙΔΕΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ

Ποιό εἶναι τὸ μυστικὸ αὐτῆς τῆς γλώσσας πού ἀκόμη καὶ σήμερον ἐξακολουθεῖ νὰ σαγηνεύη καὶ νὰ δανείζη μὲ λέξεις τῆς τὴν Ἀγγλικῆς καὶ τὴν διεθνῆ ἐπιστημονικῆς ὀρολογίας;

α) Ὁ πρῶτος λόγος τῆς προτιμήσεως εἶναι, ἀναμφισβήτητα, ὁ πλοῦτος τῶν λημμάτων τῆς. Ἐνας πλοῦτος πού παρέχει στὸ ἄτομο τὴν δυνατότητα νὰ ἐπιλέγῃ μεταξὺ πολλῶν συνωνύμων, προκειμένου νὰ ἐκφρασθῇ μὲ ἐπάρκεια καὶ ἐννοιολογικὴ ἀκρίβεια.

Δὲν εἶναι τυχαῖο, ἄλλωστε, αὐτὸ πού λένε οἱ Ἀμερικάνοι, ὅταν ἀντιμετωπίζουν πρόβλημα κυριολεξίας «The Greeks have a word for it», οἱ Ἕλληνες ἔχουν τὴν κατάλληλη λέξη ἢ αὐτὸ πού ἀναφέρει τὸ ἐγκυκλοπαιδικὸ λεξικὸ Webster «The Greeks had a word for everything», οἱ Ἕλληνες εἶχαν μία λέξη γιὰ τὸ κάθε τι.

β) Ἡ πλαστικότητα τῶν λέξεων ἀπὸ τῆς ὁποῆς μποροῦν νὰ δημιουργηθοῦν πολλὰ παράγωγα. Ἐνα παράδειγμα: τὰ 394 βασικώτερα λήμματα τῆς ἱατρικῆς ὀρολογίας δημιουργοῦν 17.000 παράγωγα. Ἀπὸ τὴν λέξη ἄλγος ὑπάρχουν 225 παράγωγα καὶ ἀπὸ τὴν λέξη ἀρτηρία 102.

Ὁ Λαβουαζιέ στὴν πραγματεία του τῆς Στοιχειώδους Χημείας τὸ 1787, ἔγραφε:

«Ἀπὸ τὴν ἐλληνικὴ γλῶσσα ἔχουμε πάρει τῆς καινούργιες λέξεις καὶ ἐνεργήσαμε μὲ τρόπο ὥστε ἡ ἐτυμολογία τους νὰ θυμίζῃ τὴν ἰδέα τῶν πραγμάτων πού θέλαμε νὰ δείξουμε, καὶ ἔπρεπε νὰ βροῦμε λέξεις πού ἦταν κατάλληλες καὶ ἔχουν πλαστικότητα γιὰ τὴν δημιουργία ἐπιθέτων καὶ παραγῶγων».

Ἔτσι:

- τὸ ἰρίδιο πῆρε τὸ ὄνομα αὐτὸ γιατί οἱ ἐνώσεις του θυμίζουν τὰ χρώματα τοῦ οὐρανοῦ τόξου
- τὸ χλώριο γιὰ τοὺς πράσινους ἀτμούς του
- τὸ ἰώδιο γιὰ τοὺς ἰώδεις, μώβ, ἀτμούς του
- τὸ φθόριο γιατί προσβάλλει καὶ φθείρει ὅλες τῆς οὐσίες.
- Τὸ 1940 τὸ στοιχεῖο ἄστατο πῆρε τὸ ὄνομά του γιατί κανένα ἀπὸ τὰ ραδιενεργὰ ἰσότοπά του δὲν εἶναι σταθερό.

Ἀπὸ τὸ 1787-1940, σὲ περισσότερα ἀπὸ 70 νέα στοιχεῖα, τὰ μισὰ προέρχονται ἀπὸ ἐλληνικὲς λέξεις.

γ) Ἡ μαγεία τῆς ἱστορίας καὶ τῆς ἐτυμολογίας τῆς. Συχνά πίσω ἀπὸ μία λέξη κρύβεται μία ὁλόκληρη ἱστορία. Ἡ λέξη π.χ. Ιαπωνία-λακωνικός, δὲν εἶναι μία λέξη πού σημαίνει ἀπλᾶ σύντομος, ὅπως τὸ ἀγγλικὸ brief. Προῆλθε ἀπὸ τὸν τρόπο ζωῆς καὶ συμπεριφορᾶς τῶν Σπαρτιατῶν, καὶ στὴν ἐννοία τῆς περικλείεται ἡ ἀπλότητα, ἡ λιτότητα, ἡ φυσικότητα καὶ μία θεώρηση τοῦ κόσμου καὶ τῆς ζωῆς, ὅπως οἱ ἴδιοι τὴν ἤθελαν καὶ τὴν ἀντιλαμβάνονταν.

Πολλοὶ ἐπιστήμονες προσπαθοῦν νὰ δώσουν κάποια αἴγλη ἢ νὰ συνδέσουν τῆς νέες ἀνακαλύψεις τους μὲ κάποιο στοιχεῖο ἀπὸ τὸ παρελθόν, σὲ μία προσπάθεια νὰ μὴ φαίνεται ὁ ὅρος πού δίνουν μετέωρος.

Τὸ 1877, π.χ., ὁ Ἀμερικανὸς Ἀστρονόμος Ἀσαφ Χῶλ ἀνακάλυψε τὸν δεῦτερο δορυφόρο τοῦ πλανήτη Ἀρῆ. Τὸν ὀνόμασε Δεῖμο, γιατί ὁ θεὸς Ἀρῆς κατὰ τὴν Μυθολογία εἶχε δύο γιουούς, τὸν Δεῖμο καὶ τὸν Φόβο. Ὁ Δεῖμος ἦταν ἡ προσωποποίηση τοῦ τρόμου.

Ἐπίσης, ὅταν ἀνακαλύφθηκε ὁ δορυφόρος τοῦ πλανήτη Ποσειδῶνος ὀνομάσθηκε Τρίτων, γιατί κατὰ τὴν Μυθολογία ὁ Τρίτων ἦταν γιὸς τοῦ Ποσειδῶνος.

δ) Τὸ εὐρηκα τῶν λέξεων. Οἱ ἐλληνικὲς λέξεις ἔχουν μία ἰσορροπημένη χρῆση συμφώνων καὶ φωνέντων. Δὲν παρουσιάζουν τὸ φαινόμενο πού παρουσιάζουν ὀρισμένες γλώσσες νὰ ἔχουν 3-4 σύμφωνα στὴν σειρά καὶ νὰ καθίσταται ἡ λέξη κακόχη ἢ δυσκολοπρόφερτη.

ε) Πέμπτος, καὶ ἴσως κυριώτερος, λόγος εἶναι ὅτι ἀπὸ τὸν τόπο αὐτὸ πέρασαν κάποια φωτεινά καὶ προικισμένα μυαλά, πού ἔθεσαν τῆς βάσεις τοῦ πολιτισμοῦ, τῶν ἐπιστημῶν, καὶ ἀσχολήθηκαν μὲ θέματα, πού εἶχαν καὶ ἔχουν καθολικὸ καὶ διαχρονικὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὸν ἄνθρωπο. Αὐτὰ τὰ προικισμένα ἄτομα, ὅμως, ὑπῆρξαν καὶ γλωσσοπλάστες, ἄφησαν τὰ ἴχνη τους καὶ στὴν γλῶσσα, δημιουργώντας λέξεις πού στὴν πλειοψηφία τους ἀποτελέσαν τὴν βάση καὶ ἔδωσαν τὴν δυνατότητα νὰ ἐκφρασθῇ καὶ νὰ ἀναπτυχθῇ ὁ σημερινὸς δυτικὸς πολιτισμός. Πῶς νὰ μὴ θαυμάσῃ κανεὶς 3.000 περίπου λέξεις τοῦ Ὁμήρου,

τοῦ Ἡσιόδου, τοῦ Ἡροδότου, τοῦ Πλάτωνος, τοῦ Ἀριστοτέλους, τοῦ Ἱπποκράτους καὶ τοῦ Γαληνοῦ, ὅταν τῆς βλεπῇ νὰ εἰσάγονται στὴν ἀγγλικὴ μετὰ ἀπὸ 13 ἢ καὶ 26 αἰῶνες; Οἱ ἡμερομηνίες στὰ λίγα παραδείγματα πού θά ἀναφέρω εἶναι πότε πρωτοεμφανίζονται οἱ λέξεις αὐτές σὲ ἀγγλικὸ κείμενο, βάσει τῶν λεξικῶν τῆς Ὁξφόρδης:

Ἀπὸ τὸν Ὀμηρὸ 900 π.Χ.

ἄγγελος - angel 1592, εἶδωλο - idol 1545, θώραξ - thorax 1750

Ἀπὸ τὸν Ἡσιόδο 800 π.Χ.

χάος chaos 1667 ἀπ' ὅπου προῆλθε καὶ τὸ gas, χάσμα - chasm 1596

Ἀπὸ τὸν Ἡρόδοτο 440 π.Χ.

δημοκρατία - democracy 1975, θέατρον - theater 1548, ἱστορία - history 1425

Ἀπὸ τὸν Ἱπποκράτη 430 π.Χ.

αἱμορραγία - hemorrhage 1671, πρόγνωση - prognosis 1655, θεραπεία - therapy 1846

Ἀπὸ τὸν Ἀριστοτέλη 345 π.Χ.

ἀξίωμα - axiom 1485, ἐνέργεια - energy 1599, συλλογισμός - syllogism 1855.

Ἡ ἀξιοποίηση τῆς Ἑλληνικῆς

Ἡ σκυτάλη τῆς δημιουργικότητος καὶ τῆς ἀξιοποιήσεως τῆς Ἑλληνικῆς ἔχει περάσει πλέον στοὺς Ἀγγλοὺς καὶ Ἀμερικανούς ἀλλὰ καὶ στοὺς ἐπιστήμονες ὅλου τοῦ κόσμου, οἱ ὁποῖοι δημιουργοῦν μὲ ἐλληνικὰ γλωσσικά στοιχεῖα χιλιάδες νέους ὅρους, γιὰ νὰ ὀνοματίσουν τὰ εὐρήματα καὶ τῆς ἀνακαλύψεις τους.

Αὐτὸ ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸ ὅτι στίς 150.000 λέξεις τῆς ἐργασίας μου, οἱ 27.500 εἶναι λέξεις πού ἔχουν ληφθῇ αὐτούσιες ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ, ἐνῶ οἱ ὑπόλοιπες 122.500 εἶναι δημιουργήματα δικὰ τους. Καὶ βεβαίως δὲν εἶναι μόνο αὐτές, ἀφοῦ μόνο στὴν Ζωολογία, ὅπως προανέφερα, ὑπάρχουν 195.779 λέξεις, ἀπὸ τῆς ὁποῆς ἓνα μικρὸ μέρος περιλαμβάνονται στὴν ἐργασία μου.

Καὶ πρέπει νὰ ὁμολογήσουμε ὅτι ἔχουν δημιουργήσει ὁμορφες πραγματικὰ λέξεις, ὅπως:

- ἓνα φυτὸ πού βγαίνει ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, σκόρπια, μετὰ ἀπὸ τὴν διάνοιξη μεγάλων ὁδῶν, τὸ ὀνόμασαν aletophyte - ἀλντόφυτο.

- Τὴν ἡμιτύφλωση, πού συνοδεύεται ἀπὸ τὴν παρουσία ζίγκ-ζάγκ σάν πολεμίστρες, τὴν ὀνόμασαν teichopsia <- τεῖχος+ὄψις

- Τὴν ἀκούσια σιαλόρροια τὴν ὀνόμασαν sialozemia

- Τήν διοίκηση ἢ διακυβέρνηση χωρίς πρόγραμ-
μα καί κανόνες, κατά τό κοινῶς λεγόμενο «ὅπου
φυσᾷ ὁ άνεμος» τήν ὀνόμασαν anemocracy-άνεμο-
κρατία.

- Τήν διακυβέρνηση ἀπό τούς χειρότερους, τήν
ὀνόμασαν kakistocracy.

- Λαμβάνοντας ὡς βάση τήν λέξη *μογιλάθος* =
μουγγός, πού προέρχεται ἀπό τό *μόγισ* = *μέ κόπο*, *μέ*
δυσκολία, δημιούργησαν τίς λέξεις:

mogiathria = μορφή δυσαρθρίας

mogigraphia = δυσκογραφία καί σπασμός τῶν
γραφέων

mogiphonia = δυσκολία παραγωγῆς φωνητικῶν
ἤχων

mogitocia = δύσκολος καί ἐπώδυνος τοκετός

Πολλές ἀπό τίς λέξεις αὐτές τίς βλέπουμε σέ
πολλά ἑλληνικά λεξικά νά μεταφράζονται περι-
φραστικά, λόγω ἄγνοιας τῆς ἐτυμολογίας τους.

Ὅρισμένοι ὑποστηρίζουν ὅτι προτιμήθηκε ἡ
ἀρχαία Ἑλληνική γλῶσσα ὄχι γιά τήν ἀξία της, ἀλλά
ὡς μία οὐδέτερη καί νεκρή γλῶσσα γιά νά ἀποφεύ-
γωνται οἱ ἔριδες ἰκαί ἀντιπαλότητες τῶν ἐπιστη-
μόνων γιά τήν υἱοθέτηση κάποιου ὅρου ἀπό τήν
ἀλφα ἢ τήν βῆτα γλῶσσα.

Ἡ ἀποψη αὐτή εἶναι αὐθαίρετη καί προϊόν ὑποθέ-
σεως.

Στούς κώδικες ὀνοματολογίας τῶν φυτῶν, τῶν
ζώων, Μικροβιολογίας, Ἱατρικῆς καί τῶν ἄλλων
κλάδων, δέν ὑπάρχει κάποια παρόμοια σύσταση ἢ
προτροπή. Ὁ κάθε ἐρευνητής εἶναι ἀπόλυτα ἐλεύθε-
ρος νά ὀνομάσῃ τό εὐρημά του, μέ ὅποιο ὄνομα
ἐκεῖνος κρίνει προσφορώτερο. Ἀρκεῖ τό ὄνομα νά
σχηματίζει κάποια λέξη καί νά μή εἶναι ἀκατανόητα
γράμματα, ὅπως «αβγδ», νά εἶναι γραμμένο στό
λατινικό ἀλφάβητο καί νά μή ἀναπαριστᾶται μέ
ἰδιογράμματα ἢ σύμβολα.

Ὡς σημεῖο ἀναφορᾶς λαμβάνεται, βεβαίως, ἡ
ἀρχαία Ἑλληνική. Οἱ δανεισμοί ὅμως δέν προέρ-
χονται μόνο ἀπό τήν ἀρχαία Ἑλληνική, ἀλλά συνε-
χίσθηκαν καί κατά τήν διάρκεια τοῦ Βυζαντίου μέ λέ-
ξεις ὅπως θεοπνευστος-theopneust, ἱερομόναχος-
monk, θεανθρωπία-theanthropy, ἀσκητικός-ascetic,
βιογραφία-biography, κίρσοκλήνη-cirsocele, μοναστή-
ριον-monastery, ἐτυμολογικός-etymologic, θεολογία-
theology, ἰσονομία-isonomy, λεξικόν-lexicon. Ὡστό-
σο, λόγω τῆς διαχρονικότητας τῆς ἑλληνικῆς εἶναι
ἀδύνατο νά διαχωρισθοῦν χιλιάδες λέξεις, ὅτι ἀναφέ-
ρονται μόνο στήν ἀρχαία Ἑλληνική, ἀφοῦ οἱ ἴδιες λέ-
ξεις χρησιμοποιοῦνται καί στήν Νεοελληνική, ὅπως
οἱ λέξεις ergatocracy, chrematomania, plutocracy, dro-
nometer, astronaut, biochemical, aerodnetics κ.λπ.

Ἀκόμη, ἓνα σημαντικό ποσοστό ἀρχαίων
ἐλληνικῶν λέξεων πού δέν χρησιμοποιοῦνται σήμε-
ρα αὐτούσιες, ἐνυπάρχουν σέ ἄλλες σύνθετες λέξεις
ὡς πρῶτο ἢ δεύτερο συνθετικό στήν Νεοελληνική.

Παράδειγμα:

ἡ λέξη *λεώς* = *λαός*, ἐνυπάρχει στό λεωφορεῖο,
λεωφόρος κ.λπ.

ἡ λέξη *θρύχιος* = *βαθύς*, ἐνυπάρχει στό ὑποβρύχιο

ἡ λέξη *αὐδή* = *φωνή*, ἐνυπάρχει στό ἄναυδος

ἡ λέξη *λᾶς* = *πέτρα*, ἐνυπάρχει στό λατόμος.

Ἡ ὅπως λέει ὁ Robert Browning στό βιβλίο του
«Ἡ Ἑλληνική γλῶσσα μεσαιωνική καί νέα» γιά
τόν νεώτερο Ἑλληνα, οἱ παλαιότερες μορφές τῆς
γλῶσσας εἶναι λίγο πολύ κατανοητές, ἐνῶ γιά τόν
σύγχρονο Ἑγγλο, τά παλιά καί ἴσως καί τά Μεσαιω-
νικά Ἀγγλικά δέν εἶναι κατανοητά (σελ. 22, 23).

Γιά νά τό ἐπαναλάβῃ ὁ Arnold Toynbee στό βιβλίο
του «Οἱ Ἕλληνες καί οἱ κληρονομίες τους» σελ.
170: «Ἡ νεώτερη Ἑλληνική δέν διαφέρει τόσο πολύ
ἀπό τήν ἀρχαία Ἑλληνική, ὅσο ἡ νεώτερη Ἀγγλική
ἀπό τήν Ἀγγλοσαξονική ἐποχή. Ἡ σχέση μεταξύ
νεώτερης Ἑλληνικῆς καί ἀρχαιοελληνικῆς εἶναι
περισσότερο στενή ἀπό ὅσο ἡ μεταξύ τῆς νεώτερης
Ἀγγλικῆς καί Μεσαιωνικῆς Ἀγγλικῆς -μῆς γλῶσ-
σας πού παραμένει ἐν μέρει κατανοητή γιά κάποιον
πού μιλά τήν νεώτερη Ἀγγλική γλῶσσα. Ἐπὶ πλέον
τό γόητρο τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς γλῶσσας ἐξακο-
λουθεῖ νά εἶναι τεράστιο».

Πέρα ἀπό τίς βασικές ἔννοιες σκέψεως καί ἐκ-
φράσεως πού ἀνέφερα προηγουμένως, ὑπάρχουν
ὀρισμένες βασικές λέξεις-κλειδιά πού χρησιμο-
ποιοῦνται ἀπό ὅλους τούς ἐπιστημονικούς κλάδους
ὅπως:

-λογία -logy (biology)

-μέτρον -meter (dynamometer)

-γραφία -graphy (chartography)

-σκόπιο -scope (microscope)

Μόνο οἱ 4 αὐτές λέξεις καί μόνο ὡς β' συνθετι-
κό δημιουργοῦν 3.271 σύνθετες λέξεις ἀπό τίς
ὁποῖες οἱ 2.645 εἶναι καθ' ὅλοκληρίαν ἑλληνικές
(καί μέ πρῶτο συνθετικό ἑλληνικό), δηλαδή τό 81%.

Στήν Ζωολογία οἱ λέξεις -saurus, -ornis, -ichthys
καί πάλι ὡς β' συνθετικό χρησιμοποιοῦνται σέ 2.689
λέξεις.

Τό στοιχεῖο αὐτό τίς τελευταῖες κυρίως δεκαετίες
ἐμφανίζεται ἐντονώτερα στόν κλάδο τῆς Ζωολογίας
ὅπου παρουσιάζεται μία τάση νά τονίζωνται κάποια
ἐθνικά ἢ τοπικά στοιχεῖα ὡς πρῶτο συνθετικό τῶν λέ-
ξεων στήν ὀνοματολογία τῶν ζώων πού ἀνακαλύ-
πτονται, ἐνῶ γιά δεύτερο συνθετικό χρησιμοποιεῖται
μία ἀπό τίς λέξεις-κλειδιά τοῦ κλάδου. Ἐτσι,

μέ τό -σαῦρος ἔχουμε: Helveticosaurus, Kenyasau-
rus, Argetinosaurus, Laplatasaurus

μέ τό -κερας ἔχουμε: Mexicanoceras, Siberioceras,
Kamerunceras

μέ τό μῦς ἔχουμε: Mindanaomys, Nebrackomys

μέ τό πίθηκος ἔχουμε: Alsaticopithecus, Hispanopi-
thecus.

Πέρα ἀπό τούς ἀριθμούς καί τά στατιστικά στοι-
χεῖα πού ἀνέφερα, ἓνα ἀκόμη στοιχεῖο πού ἀποδει-
κνύει ὅτι ἡ Ἑλληνική χρησιμοποιεῖται ὡς ἡ γλῶσσα
τῶν ἐπιστημῶν εἶναι τό ἑξῆς: Ἐνῶ ὑπάρχουν οἱ
ἀντίστοιχες λέξεις στήν καθομιλουμένη Ἀγγλική,
ὅταν ὁ ὅρος εἰσέρχεται στό πεδίο τῆς ἐπιστημονικῆς
ὀρολογίας, τότε υἱοθετεῖται ἑλληνική λέξη. Λίγα
παραδείγματα:

ἐρημος-desert - eremology, eremophobia, eremo-
phyte

λίμνη-lake - limnology, limnometer, limnoplankton-
σεισμός-earthquake - seismograph, seismometer,
seismology

δένδρον-tree - dendrology

ἐντομο-insect - entomology, entomophagus

ἡ ἀκόμη, ἐνῶ στήν καθομιλουμένη ἓνας τύπος
ἀρουραίου τῶν πετρωδῶν ἐδαφῶν τόν λένε rock-rat,
στήν ἐπιστημονική ὀρολογία τόν λένε aconaemys <
ἀκόναις=πέτρα + μῦς.

Ὑπάρχει λοιπόν ἓνας διαχωρισμός θά λέγαμε
δημῶδους καί λόγιας γλῶσσας, μέ μόνη διαφορά ὅτι
τήν θέση τῆς λόγιας καταλαμβάνει σέ σημαντικό
βαθμό ἡ ἑλληνική.

Μήπως, ὅμως, ὅλα αὐτά ἀνήκουν στό μακρινό
παρελθόν, καί ἡ σημερινή πραγματικότητα εἶναι
διαφορετική; Ὁχι, ἡ παράδοση συνεχίζεται.

Μόνο τά τελευταῖα 30 χρόνια ἔχουν δημιουργηθῇ
μέ ἑλληνικά στοιχεῖα:

α) 4.516 ὅροι στήν Ἱατρική, ὅπως ἡ λέξη ἐμρο-
riatics, ἡ ἐμποριατρική πού ἀσχολεῖται μέ τά προ-
βλήματα τῶν ἀτόμων πού ταξιδεύουν συχνά γιά
ἐμπορικούς λόγους, ἢ ἡ erhebiatics, ἡ ἐφηβιατρική
γιά τούς ἐφήβους.

β) 23.482 λέξεις (ἀπό τό 1966-1994) στήν
ὀνοματολογία τῶν ζώων.

Πέρα ἀπό τούς κλάδους αὐτούς, μερικές λέξεις
ἄλλων κλάδων πού ἔχουν δημιουργηθῇ τά τελευταῖα
χρόνια εἶναι οἱ ἑξῆς:

archaeoastronomy 1971, ecocatastrophe 1973, exoa-
tmospheric 1966, glottochronological 1955, optoeastron-
ics 1959, palaeobathymetry 1971, paleotectonic 1975,
paleotopography 1971, paraplitical 1965, phallocrat
1977, photoelectrochemical 1972, pomorphotographer
1965, saprobiology 1958, theratron 1959, tribophysics
1950, xenolalia 1978, zooarcheology 1978, οἱ πλανῆτες

καί δορυφόροι πού προσφάτως ἔχουν ἀνακαλυφθῇ,
Calypso 1980, Despina 1989, Epimetheus 1980, Pro-
metheus 1980, Larissa 1989, Proteus 1989.

Καί τέλος ἡ ἀνάπτυξη τῆς τεχνολογίας ἔδωσε τήν
δυνατότητα νά δημιουργηθοῦν νέοι κλάδοι ἐπιστη-
μῶν ὅπως palaeobiogeography, palaeobiology, palaeo-
chemistry, palaeoecology, palaeoichnology, palaeophysio-
logy, palaeopsychology, palaeoethanatology κ.λπ.

Ἀκόμη, μέ βάση τίς λέξεις πού εἶχαν υἱοθετηθῇ
αὐτούσιες ἀπό τήν Ἑλληνική ἢ πού δημιουργήθηκαν
βάσει τῶν ἑλληνικῶν λέξεων, δημιουργοῦνται νέες
λέξεις συνεχίζοντας τήν παράδοση ἢ τήν ἐξάρτηση
-ὅπως τήν χαρακτηρίζουν ὀρισμένοι- ἀπό τήν
Ἑλληνική π.χ.

astronomy 1580 - archaeoastronomy 1971

catastrophe 1579 - ecocatastrophe 1973

atmospheric 1661 - exoatmospheric 1966

bathymetry 1661 - exoatmospheric 1966

bathymetry 1864 - palaeobathymetry 1971

planet 1470 - protoplanet 1949

galaxy 1398 - protogalaxy 1959

iatric 1851 - geriatrics 1909 - ephibiatics 1988

Μέ βάση τήν Ἑλληνική γλῶσσα, οἱ ἐπιστήμονες
στήν Δύση κατάφεραν νά ὀνοματίσουν τίς ἐφευρέ-
σεις τους καί νά προαγάγουν τήν ἐπιστήμη τους
δημιουργώντας αὐτό πού λέμε σήμερα «δυτικό πολι-
τισμό».

Παρακάμπτοντας τούς χαρακτηρισμούς καί τήν
κατάταξη τῶν γλωσσῶν σέ «ἰσχυρές» καί «ἀσθενεῖς»,
ἡ καταγραφή τῆς σημερινῆς διεθνοῦς γλωσσικῆς πραγ-
ματικότητας ἀποδεικνύει ὅτι παρά τό γεγονός ὅτι ἡ Ἑλ-
ληνική ὀμιλεῖται ἀπό μικρό ἀριθμό ἀτόμων, ὥστόσο:

α. ἔχει μία σημαντική παρουσία στήν Ἀγγλική
κατά 25%, καί ἀντίστοιχα ποσοστά ἰσχύουν καί γιά
τίς ἄλλες λατινογενεῖς γλῶσσες.

β. στήν διεθνή ἐπιστημονική ὀρολογία κατέχει
κυρίαρχη θέση, ἀφοῦ ἡ συμμετοχή της κυμαίνεται
ἀπό 40-70%, ἀνάλογα μέ τόν κλάδο τῆς ἐπιστήμης.

Ε Ν Ξ Π Α Ρ Τ Η ...

ΤΡΙΩΝ ΓΑΡ ΧΟΡΩΝ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΤΡΕΙΣ ΗΛΙΚΙΑΣ
ΣΥΜΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΕΝ ΤΑΙΣ ΕΟΡΤΑΙΣ

Ο ΜΕΝ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ ΑΡΧΟΜΕΝΟΣ ΗΔΕΝ:

ΑΜΜΕΣ ΠΟΚ' ΗΜΕΣ ΑΛΚΙΜΟΙ ΜΕΑΜΙΑΙ

Ο ΔΕ ΤΩΝ ΑΚΜΑΖΟΝΤΩΝ ΑΜΕΙΒΟΜΕΝΩΝ ΕΛΕΓΕΝ:

ΑΜΜΕΣ ΔΕ Γ' ΕΙΜΕΝ. ΑΙ ΔΕ ΛΗΕ ΑΥΓΑΣΕΔΕΟ.

Ο ΔΕ ΤΡΙΤΟΣ Ο ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ:

ΑΜΜΕΣ ΔΕ Γ' ΕΞΕΟΜΕΘΑ ΠΟΛΛΩ ΚΑΡΡΩΝΕΣ

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ, ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ

Η ΕΙΣΒΟΛΗ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Τίς τελευταίες δεκαετίες με την ανάπτυξη της τεχνολογίας και των μέσων μαζικής ενημερώσεως, η Άγγλική έχει λάβει έναν παγκόσμιο χαρακτήρα τον οποίον ουδείς μπορεί να αμφισβητήσει. Όρισμένες χώρες, όπως η Γαλλία, προσπαθούν με νομοθετικές παρεμβάσεις να προστατέψουν την γλώσσα τους, ενώ άλλες χώρες, όπως η Γερμανία, η Σουηδία και η Ιταλία προσπαθούν να δημιουργήσουν υποκατάστατα των αγγλικών νεολογισμών με δικά τους γλωσσικά στοιχεία.

Όλες σχεδόν οι άλλες χώρες έχουν παραδοθεί χωρίς αντίσταση και υίοθετούν αυτούσιους τους νέους επιστημονικούς όρους που καθιερώνονται μέσω της Άγγλικής. Αυτό συμβαίνει και στην Ελλάδα.

Κινδυνεύει λοιπόν η γλώσσα μας;

Η Έλληνική γλώσσα είναι πεπρωμένο να επιβιώσει όχι μόνο για τον δυναμισμό, τον πλούτο και την πλαστικότητα της (όπως είχε προβλέψει ο Κλαύδιος, γι' αυτό και έγραψε τα απομνημονεύματά του στην Έλληνική και όχι στην Λατινική), αλλά γιατί ζει σήμερα και μέσα από τις άλλες γλώσσες.

Αν κατά την διάρκεια της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, η Λατινική είχε γίνει ο φορέας μεταδόσεως της ελληνικής γλώσσας στην Ευρώπη, στις μέρες μας η Άγγλική γίνεται ο φορέας μέσω του οποίου επιτελείται μία μορφή διεθνοποίησης χιλιάδων ελληνικών λέξεων, ακόμη και σε μη λατινογενείς γλώσσες.

Ένα μόνο παράδειγμα: Τό 1973, η Ούγγρική Ακαδημία εξέδωσε ένα βιβλίο με τίτλο «Οι ξένες λέξεις στην Ούγγρική γλώσσα», στο οποίο περιλαμβάνονται τα αντιπροσωπευτικότερα δείγματα της επιστημονικής ορολογίας.

Παρά το γεγονός ότι η Ούγγρική είναι μία Ουρालοαλταϊκή γλώσσα και ούδέποτε είχε δεχθεί την επίδραση της Έλληνικής, ωστόσο στο λεξικό αυτό υπάρχουν 6.007 ελληνικές λέξεις που έχουν μεταφερθεί μέσω της Άγγλικής.

Τό ίδιο φαινόμενο, αλλά σε μεγαλύτερη έκταση, ισχύει και για την Τουρκική, που άντληϊ όλη την ορολογία της μέσω της Άγγλικής και της Γαλλικής. Κρίνω περιττό να τονίσω την τεράστια σημασία που έχουν για την αυτογνωσία μας τά στοιχεία αυτά, αλλά και σε πολιτικό και πολιτιστικό επίπεδο.

Η Ελλάδα, λοιπόν, μπορεί να είναι μία μικρή χώρα και να έχη μείνει πίσω σε πολλούς τομείς:

Η Έλληνική, όμως, γλώσσα έχει ακολουθήσει

την δική της δυναμική πορεία και έχει διεισδύσει σε τομείς και γλώσσες που θα χρειασθούν αρκετές δεκαετίες για να εκτιμηθεί τό βάθος και η έκταση της επιδράσεως αυτής.

Αν για κάθε λαό η γλώσσα του είναι τό κυριώτερο στοιχείο της πολιτιστικής τους κληρονομιάς, για μας τούς Έλληνες είναι κάτι περισσότερο. Είναι τό ένωτικό εκείνο στοιχείο που, μαζί με την Όρθοδοξία, κράτησε τον Έλληνισμό ένωμένο και τόν βοήθησε να ξεπεράσει τις εθνικές του περιπέτειες.

Ακόμη, γιατί, η Έλληνική γλώσσα αποτελεί την μεγαλύτερη προσφορά των Ελλήνων στην οικουμένη.

Άλλοι λαοί, από την ελάχιστη πολιτιστική κληρονομιά που διαθέτουν, προσπαθούν να δημιουργήσουν κάτι προβάλλοντας και αξιοποιώντας το στόν μέγιστο βαθμό.

Εμείς την εκπληκτική αυτή κληρονομιά, όχι μόνο δεν την εκτιμάμε, αλλά φροντίζουμε να την υποβαθμίζουμε, να την ακρωτηριάζουμε και να την χλευάζουμε.

Οι Ίσπανοί απείλησαν με αποχώρηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση αν για λόγους απλοποίησης καταργούσαν την περισπωμένη πάνω από την λέξη ESPAÑA. Και πέτυχαν την διατήρησή της.

Οι Γερμανοί συζητούν και μελετούν τό θέμα της απλοποίησης της γλώσσας τους από τό 1901. Πέρυσι αποφάσισαν κάποια μέτρα και αυτά θα ισχύσουν δοκιμαστικώς για την επόμενη 15ετία.

Εμείς χωρίς προετοιμασία καθιερώσαμε τό μονοτονικό, μέσα σε μία νύκτα. Δεχθήκαμε την αποβολή 10 γραμμάτων των αλφαβήτου μας (Γ, Δ, Θ, Λ, Ξ, Π, Σ, Φ, Ψ, Ω) γιατί δεν ταιριάζουν με τό Λατινικό αλφάβητο.

Πιστεύει κανείς ότι οι χώρες που χρησιμοποιούν τό Κυριλλικό αλφάβητο, και οι οποίες θά ένταχθούν προσεχώς στην Ε.Ε., θά δεχθούν να αποβάλουν 16 γράμματα του αλφαβήτου τους, επειδή δεν ταιριάζουν με τό Λατινικό αλφάβητο της Ε.Ε.;

Αν εμείς δεν σεβόμαστε τόν έαυτό μας και την κληρονομιά μας δεν μπορούμε να απαιτήσουμε από τούς άλλους να τόν σεβώνται.

Μας έχει καλλιεργηθεί έδω και αϊώνες μία νοοτροπία ραγιαδισμού και ξενομανίας. Μιλάμε για Έλληνικό Πολιτισμό και υποσυνείδητα αναφερόμαστε σε κάτι τό απόμακρο, κάτι τό άρχαϊο, σάν να είναι κάτι ξένο προς έμάς.

Περιορίζομαστε και μεμψιμοιρούμε για τόν περιορισμένο μικρόκοσμο της ελληνικής λογοτεχνίας και αγνοούμε τόν μακρόκοσμο που έχει δημιουργήσει η Έλληνική και την συμβολή της στόν εμπλουτισμό των γλωσσών του δυτικού κόσμου και των επιστημών, με γλωσσικό ύλικό υψηλών προδιαγραφών.

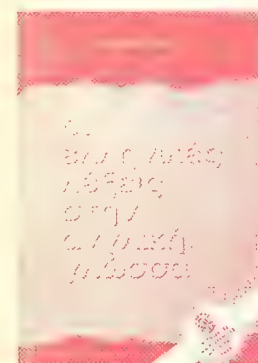
Ο κίνδυνος για την Έλληνική προέρχεται μόνο από έμάς τούς ίδιους και όχι από την Άγγλική. Και είναι λυπηρό η διατήρηση των άρχων του Έλληνισμού και της γλώσσας μας που διασώθηκαν στά 400 χρόνια σκλαβιάς, να κινδυνεύουν να καθούν σε περίοδο έλευθερίας και ειρήνης.

Η άρχή της «ήσσονος προσπάθειας» και της εύκολιας οδηγεί στόν περιορισμό του λεξιλογίου του χρήστη και αυτό οδηγεί με βεβαιότητα σε όπισθοδρόμηση και πρωτογονισμό. Έγκληματολογικές μελέτες των τελευταίων έτών στις ΗΠΑ αποδεικνύουν ότι η έγκληματικότητα αυξάνεται με την άγραμματοσύνη. Πολλοί έγκληματίες όμολογούν ότι η αδυναμία τους να έκφραστούν κατέληγε στην βία και στό έγκλημα, που αποτελούσε την μοναδική έκφρασή τους.

Ο ξένος που χρησιμοποιεί στόν προφορικό ή στόν γραπτό του λόγο ελληνικές λέξεις, θεωρείται κατά τεκμήριο, άτομο με ανώτερη μόρφωση. Στην χώρα μας όρισμένοι προσπαθούν να καθιερωθούν χρησιμοποιώντας διαφόρους ξενισμούς με τό αίτιολογικό ότι δεν έχουμε τις κατάλληλες λέξεις.

Από λεξιπενία όμως δεν πάσχει η ελληνική γλώσσα αλλά οι χρήστες της.

Μέ όσα ανέπτυξα δεν προσπαθώ να μειώσω την παγκοσμιότητα που έχει σήμερα η Άγγλική γλώσσα, ούτε να παρουσιάσω την Έλληνική ως την περιούσια γλώσσα. Πεποίθησή μου, όμως, είναι ότι έχουμε κληρονομήσει έναν άνεκτίμητο θησαυρό, μία πανέμορφη γλώσσα, για την όποιαν πρέπει να είμαστε περήφανοι και πρέπει να βοηθήσουμε να τό καταλάβουν και τά παιδιά μας.

Βιογραφικό Σημείωμα

Ο Άριστειδης Ε. Κωνσταντινίδης σπούδασε στην ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ του Άριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ στο Πανεπιστήμιο LA SALLE ΗΠΑ. Τό δράμά του είναι η συγκέντρωση των ελληνικών λέξεων που υπάρχουν στην Άγγλική γλώσσα, εργασία την όποια ξεκίνησε τό 1969. Τό 1991 εξέδωσε τμήμα της εργασίας αυτής με τίτλο «Οι Έλληνικές Λέξεις στην Άγγλική Γλώσσα» (420 σελίδων) που περιελάμβανε 20.600 λέξεις. Τό βιβλίο αυτό τιμήθηκε με τό βραβείο της ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ τό 1994. Η εργασία αυτή συνεχίστηκε και είναι υπό έκδοση 150.000 ελληνικές λέξεις που χρησιμοποιεί η Άγγλική και η Διεθνής Επιστημονική Ορολογία.

Λεξικό της Στερνατίας

(Lessico di Sernatia)

Του Κάρμινε Γραϊκο

και της Γεωργίας Λαμπρογιώργου

Με την ψήφιση του Ν. 48299 από την Ιταλική ή Έλληνοσαλεντική διάλεκτο (Γκρήκο), άνεγνωρίστη από τό Ιταλικό κράτος, ως μία εκ των 13 «όλιγότερο όμιλουμένων» γλωσσών της Ιταλίας.

Από τό Φθινόπωρο του 2001 η διάλεκτος θά διδάσκεται υποχρεωτικώς στά σχολεία των 9 Έλληνοφώνων Δήμων της Γκραισία Σαλεντίνα (Ελλάδα του Σαλέντο).

Η διδασκαλία είναι και ό μόνος τρόπος να διασωθεί ένας πραγματικός γλωσσικός θησαυρός, άπομεινάρι της λαμπρής παρουσίας του πολιτισμού της Μεγάλης Ελλάδος και των Βυζαντινών χρόνων στόν Ιταλικό νότο, ή όποία διάλεκτος άδικαιολογήτως χλευάστηκε, περιφρονήθηκε και άγνοήθηκε.

Τό νεοεκδοθέν λεξικό παρουσιάζει την διάλεκτο της Στερνατίας, ενός από τούς πλέον άμιγείς Έλληνοφώνους Δήμους της Απουλίας.

Είναι λεξικό τριπλό, αποδίδει δηλαδή τις λέξεις της Γκρήκο στα Ιταλικά και στα Νέα Έλληνικά, βοηθώντας και τούς Έλλαδίτες να κατανοήσουμε την διάλεκτο και συγχρόνως αναδεικνύει τις αρχαιοελληνικές της ρίζες.

Τό λεξικό βοηθά αυτούς που διδάσκονται την διάλεκτο αλλά και αυτούς που την διδάσκουν. Είναι ένας πολύτιμος οδηγός του διδασκομένου και αποτελεί προσφορά στους νέους και έρέθισμα για γνώση και πό εύκολη εκμάθηση της διαλέκτου.

Τό λεξικό παρουσιάζει έμμεσα μία καταγραφή παροιμιών, καθημερινών έκφράσεων και ιδιωτισμών της διαλέκτου βοηθώντας ακόμη περισσότερο στην κατανόηση αλλά και εκμάθησή της.

Περιέχει φωτογραφίες από την Στερνατία, από τις ένασχολήσεις των κατοίκων, παραδοσιακές ένδυμασίες, τοπικά έθιμα κ.λπ. Την επιμέλεια του επιστημονικού αυτού έργου είχαν η φιλόλογος Γεωργία Λαμπρογιώργου και ό επίσης φιλόλογος Κάρμινε Γκραικο.

Τό λεξικό επιτυγχάνει τόν στόχο του και μάλιστα σε μία κρίσιμη καμπή για την πορεία της ιστορικής διαλέκτου, όταν όπως προαναφέραμε, **επιχειρείται η διδασκαλία της, ή όποία θά σημαίνη την επιβίωση και την ανάδειξή της.**

ΣΚΕΨΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΩΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΟΝ ΑΛΛΑΓΗ ΤΟΥ ΡΟΥ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Αί σκέψεις, αἱ ὁποῖαι ἀκολουθοῦν, δέν παρυσιάζουν τὰ δρώμενα μέ τήν συνήθη ἱστορική διαδοχή τῶν ἐξωτερικῶν γεγονότων καί τήν ἐν συνεχείᾳ ἐσωτερικήν ἀνάλυσιν τῶν αἰτίων.

Ὁρμώμεναι αἱ σκέψεις ἐκ τῆς μυστηριακῆς δυνάμεως τῶν ἀριθμῶν, βάσει τῆς Πυθαγορείου Ἀριθμοσοφίας, θά ἐπισημαίνουν σταθμούς, οἱ ὁποῖοι ὁμοιάζουν ὡς νά συνεργάζωνται, προκειμένου νά ἀναδείξουν συγκεκριμένα συμβάντα καί κατόπιν νά ζητήσουν, ὅχι ἀπό τόν ἐρευνητήν, ἀλλά ἀπό τόν ἀναγνώστην, τήν εἰδικήν ἰδική του ἐπεξεργασία.

Ὁδηγός τῶν διαπιστώσεων ὑπῆρξε μία συγκυρία γεγονότων, ἡ ὁποία μόνη της, ἀδιάσπαστος, ἔφερε εἰς τό προσκήνιο ἐκεῖνα τὰ συμβάντα, πού ἐσημειώθησαν κορυφαῖες στιγμές ἀλλαγῶν ψυχικῆς φύσεως εἰς τόν ροῦν τῆς Ἱστορίας. Ψυχικῆς φύσεως ἀλλαγαί ἀναφέρονται κυρίως εἰς τήν προσωπικήν σχέσιν τοῦ ἀνθρώπου μέ τό θεῖον.

Σημειοδότης αὐτῆς τῆς ἀλλαγῆς ἐνεφανίσθη ὁ ἀριθμός τέσσερα εἴτε ὡς μονοψήφιος 4, εἴτε ὡς διψήφιος 40 εἴτε ὡς τριψήφιος 400, εἴτε ὡς τετραψήφιος 4000.

Κάθε 400 ἡλιακά ἔτη ἐμφανίζεται εἰς τήν ἀνθρωπότητα -περιοριζόμενη μόνον εἰς τὰ γεγονότα τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ χώρου- μία ἀπρόβλεπτος ἀλλαγή μέ ψυχικά συμβάντα εἰς τό ἀνθρώπινον πεδίον, τὰ ὁποῖα σημαδεύονται ὅχι ἀπό τόν ἀριθμό τρία (ἀοράτου θείας ἐπενεργείας) ἢ ἕξι (ψυχικῆς ἐξεληκτικῆς διαδικασίας), ἀλλά ἀπό τόν ἀριθμό τέσσερα, τῆς ὑλοποιήσεως καί μορφοποιήσεως.

(Σχετικῶς μέ τήν ἀριθμοσοφικήν σημασίαν τῆς ποιότητος καί ὅχι τῆς ποσότητος τῶν ἀριθμῶν, ὁ ἀναγνώστης μπορεῖ νά ἀνατρέξῃ εἰς τό ἄρθρον τοῦ Σπ. Νάγου, «Ἡ Ἑννοια τῶν Ἀριθμῶν», περιοδικόν ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ, ἀρ. τεύχους 14).

Αἱ κατωτέρω παρατηρήσεις ἀφοροῦν εἰς τὰ ψυχικά κορυφαῖα καί ἀπόκρυφα δρώμενα τῶν ἀνά 400 ἐτῶν συμβάντων καί ὅχι εἰς τήν συνολικήν πορείαν τοῦ πολιτισμοῦ.

- 400 τοῦ Ζωδίου τοῦ Κριοῦ. Εἶναι τό Ζώδιον τῆς Κεφαλῆς καί τῶν προωθητικῶν δυνάμεων τῆς ψυχῆς διά τῆς γνώσεως εἰς τό ἐσωτερικόν πεδίον καί τῶν πολέμων εἰς τό ἐξωτερικόν. Εἶναι ἡ τελευταία περίοδος 400 ἐτῶν διανοητικῆς ἐξελίξεως.

Εἶναι ταυτοχρονῶς ἡ ἀρχή τῆς ἐπιδράσεως τοῦ Ζωδίου τῶν Ἰχθύων, τῆς πίστεως ἄνευ ἐρεύνης καί ἄνευ γνώσεως (θεοποίησις Ἀλεξάνδρου καί Ρωμαίων Αὐτοκρατόρων).

Τό ἔτος - 399, μέ τήν καταδίκη εἰς θάνατον τοῦ Σωκράτους, σημειοδοτεῖται ἡ ἀλλαγὴ εἰς τό ρεῦμα τῆς αἰθερικῆς σκέψεως τῆς πολιτισμένης ἀνθρωπότητος τῆς Δύσεως, ἡ ὁποία οὕτως ἢ ἄλλως περιωρίζετο εἰς τήν Ἑλλάδα καί Κάτω Ἰταλίαν. Τό Θεῖον Ὄν Σωκράτης ἐκληροδότησεν εἰς τήν ἀνθρωπότητα τό πρότυπον τοῦ ἀνθρώπου μέ κεφαλαῖον Α. Ὁ ἀνθρώπος ἀνά τούς αἰῶνας, θά μπορούσε ἀκολουθῶν τὰ ἴχνη τοῦ προτύπου του ἐπὶ τῆς Γῆς, νά ἀνέλθῃ τήν κλίμακα τῆς ἀθανασίας (λόγος Διοτίμας καί ἡ ἐπταβάθμια ἐρωτική κλίμαξ, [210-212] τοῦ Συμποσίου τοῦ Πλάτωνος).

Ἡ καταστροφή τοῦ Ἀθηναϊκοῦ Κράτους, μέ τό τέλος τοῦ Πελοποννησιακοῦ Πολέμου (-431/404), εἶναι ἡ ἐπιβεβαίωσις τοῦ τέλους μιᾶς ἐποχῆς. Εἰς τήν ζοφερὰν αὐτὴν στιγμὴν τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας, ἐγεννήθη ἡ προβολή τοῦ Σωκράτους ἐπὶ γῆς εἰς τό πρόσωπον τοῦ μαθητοῦ του Πλάτωνος (-427/348). Τό ἔργον τοῦ Σωκράτους θά παρέμενε ἄγνωστον, διότι ὁ Σωκράτης δέν ἠσκολήθη μέ τήν συγγραφὴν. Τό ἀνέλαβε καί περαιτέρω τό ἀνέπτυξεν ὁ μαθητής του, ὁ Μεγάλος Πλάτων.

- 1 + 1. Ἀρχὴ Νέου Κύκλου, «Τελέου Ἔτους» (Τιμ. 39Δ Πλάτωνος) ἢ Κύκλου Μεταπτώσεως Ἰσημεριῶν, μέ ἀρχὴν τὰς 29 μοίρας τοῦ Ζωδίου τῶν Ἰχθύων. Ὁ Πόλος τῆς Γῆς διά τοῦ Κύκλου τῆς Μεταπτώσεως τῶν Ἰσημεριῶν τῶν 26.000 ἐτῶν περίπου, προχωρεῖ κατ' ἀνάδρομον φοράν, δηλαδή ἀπὸ τό Ζώδιον τῶν Ἰχθύων εἰς τό Ζώδιον τοῦ Ὑδροχόου καί ὅχι ἀπὸ τό Ζώδιον τῶν Ἰχθύων εἰς τό Ζώδιον τοῦ Κριοῦ (Σχ. 1, σελ. 33).

Τό Ζώδιον τῶν Ἰχθύων διακρίνεται! διά τήν τάσιν δογματικῆς πίστεως ἔναντι ἐλευθέρως ἐρεύνης πρὸς ἀπόκτησιν ἀντικειμενικῆς γνώσεως τῆς φυσικῆς ἀντικειμενικῆς πραγματικότητος. - 1 + 1. Χριστιανισμός.

Ὁ Πλούταρχος (50/125), γεννηθεὶς 400 ἔτη περίπου μετὰ τόν Πλάτωνα, εἶναι ὁ ἐρμηνευτὴς τῶν κειμένων του εἰς ἓν ἐπίπεδον προσιτόν εἰς τούς ἀσχολουμένους μέ τήν Πλατωνικὴν φιλοσοφίαν.

400. Κατὰ τὰ ἔτη 395-6 γίνεται ἡ μεγάλη

ΜΕΤΑ ΤΗΝ 11ΗΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2001 ΚΑΙ Η ΠΥΡΑΜΙΣ ΤΗΣ ΑΡΙΘΜΟΣΟΦΙΑΣ

καταστροφὴ μνημείων καί σφαγῶν ἀπὸ τόν Γότθον Ἀλαρίχ καί Ἑλληνας μοναχοὺς ἀπ' ἄκρης εἰς ἄκρην τοῦ Ἑλληνικοῦ χώρου. Ἀκολούθησαν συνεχεῖς ἐκθροπραξίαι τοῦ Ἀλαρίχ κατὰ τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους. Τό 410 ὁ Ἀλαρίχ κατέλαβε καί ἐλεηλάτησεν τήν Αἰωνίαν πόλιν, τήν Ρώμην.

Πρώτη ἐμφάνισις περὶ τό 400 τῆς Ἱερᾶς Ἐξετάσεως εἰς τήν Ἰσπανία. «Ἡ Ἱερά Ἐξέτασις ἦτο θεσμός τῆς Δυτικῆς ἐκκλησίας πρὸς ἀνεύρεσιν καί πωρίαν τῶν αἵρετικῶν», (Νεώτ. Ἑγκ. Λεξικόν «ΗΛΙΟΣ», τόμος Ι, σ. 551). Πρῶτος θανατωθεὶς ὁ Πρισκιλιανός.

400 + 400 ἔτη περίπου μετὰ τήν γέννησιν τοῦ Πλάτωνος ὁ Πρόκλος (412/485) ὁδηγεῖ τόν ἐντρυφήσαντα εἰς τήν Πλατωνικὴν φιλοσοφίαν εἰς τὰ βαθειὰ ἄδυτα, εἰς τὰ μυστικά καί ἀπόκρυφα τῆς Θεολογίας τοῦ Πλάτωνος. Ἄνευ Πρόκλου δέν θά ἦτο δυνατόν ἡ ἀνθρώπινος σκέψις νά εἰσβάλῃ εἰς τό γνωσιολογικόν καί θεολογικόν πέλαγος τῶν κειμένων τοῦ Πλάτωνος.

800. Στέψις Καρλομάγνου ὑπὸ Πάπα Λέοντος Γ' καί ἐγκαθίδρυσις Ἀγίας Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας τῆς Δύσεως, τῆς ὁποίας ὁ Καρλομάγνος ὑπῆρξε ὁ ἰδρυτής. Ἐκτεταμέναι καταστροφαὶ ἀρχαίων πολυθεϊστικῶν θρησκειῶν τῆς Εὐρώπης ἀπὸ Καρλομάγνου καί Ἐκκλησία.

1200. Πρώτη Σταυροφορία 1096. Ὀγδόη Σταυροφορία 1270. Τετάρτη Σταυροφορία 1204 σφαγαὶ καί καταστροφαὶ μνημείων ἀπὸ ὀρδῆς Σταυροφόρων εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Ἐπισημοποίησις Ἱερᾶς Ἐξετάσεως δι' εἰδικοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ὀργάνου. Ἡ Ἱερά Ἐξέτασις ἐγκαθιδρύθη ἐπισήμως τό 1259 ὑπὸ τοῦ Πάπα Ἀλεξάνδρου Δ' καί Κλήμεντος Δ' τό 1267. Πρῶτος ἐπίσημος ἱεροεξεταστής ὁ Οὐμβέρτο Ὁρσίνι, μετέπειτα Πάππας Νικόλαος Δ' (Περίεργος σύμπτωσις: τέταρτοι εἰς τήν διαδοχὴν τῶν προκατόχων τοῦ ὀνόματός των καί οἱ τρεῖς Πάπαι!)

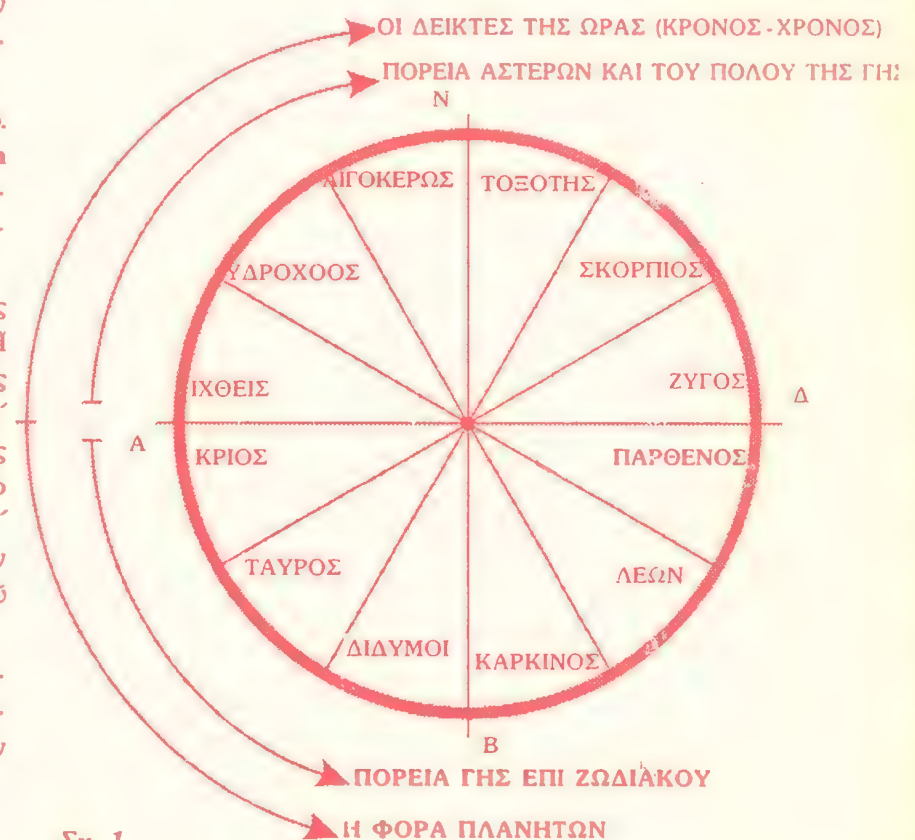
1600. Ἱερά Ἐξέτασις εἰς ἔξαρσιν μέ διωγμούς, ἀνελέντα βασανιστήρια καί καῦσιν εἰς τήν πυράν τῶν «αἵρετικῶν» εἰς ὅλην τήν Εὐρώπην.

400 + 400 + 400 + 400 + 400 + 400 = 2000 ἔτη μετὰ τόν Πλάτωνα καταδικάζεται ὁ Τζιορντάνο Μπρούνο (1548/1600) τό 1600 εἰς τόν διά πυρᾶς θάνατον μετὰ ἀπό πολυετῆ καταδίωξιν καί ἐγκλεισμόν εἰς φυλακάς. Σημαντικώτατος Ἰταλὸς φιλόσοφος Πλατωνιστής, διάνοια φωτισμένη μέ τετράτομον ἔργον καί περιεχόμενον τήν Πλατωνικὴν φιλοσοφίαν.

Καταδίωξις Γαλιλαίου (1564/1642) διὰ τήν ὑποστήριξιν τοῦ ἡλιοκεντρικοῦ συστήματος τοῦ ἀποδιδόμενου ἐσφαλμένως εἰς τόν Κοπέρνικον. Ἀναγκάζεται νά τό ἀποκηρύξῃ διὰ νά μὴ ὑποστῇ βασανιστήρια καί τόν διά πυρᾶς θάνατον. Ὡς γνωστόν μέχρι σήμερον ἡ πατρότης τοῦ ἡλιοκεντρισμοῦ ἀνῆκε εἰς τόν Ἀρίσταρχον τόν Σάμιον.

(Τὰ ἀνωτέρω στοιχεῖα καί ἡμερομηνία ἀπὸ τὴν Νεώτ. Ἑγκυκλοπαίδειαν τοῦ ΗΛΙΟΥ, τόμος Ι, σ. 551 καί τόμος ΙΑ, σ. 402).

2000. Κατὰ τήν προηγηθεῖσα δεκαετία διεξήχθη πόλεμος κατὰ τοῦ Ἰράκ καί τῆς Γιουγκοσλαβίας. Ἀπὸ 11ης Σεπτεμβρίου 2001, ἀπρόβλεπτος σύγκρουσις Χριστιανῶν καί Μωαμεθανῶν

Σχ. 1

μέ άγνωστες καί άπρόβλεπτες συνέπειες 4 μήνας πρό τοῦ τέλους τοῦ ἔτους 2000+1.

Ὁ Κύκλος τοῦ Αἵματος διά τήν υπέρσχυσιν θρησκευτικῶν δογματικῶν ἀντιλήψεων μονοθεϊστικῆς καί μόνον φύσεως πλέον, ἐφ' ὅσον αἱ πολυθεϊστικά θρησκείαι διελύθησαν βιαίως ὑπό τῶν μονοθεϊστικῶν, φαίνεται νά ἔχη φθάσει εἰς τήν τελικήν εὐθείαν. Ἡ διαμάχη μαίνεται μεταξύ Χριστιανισμοῦ καί Μωαμεθανισμοῦ. Ζητούμενον παραμένει ποῖος ἐκ τῶν δύο θά υπερίσχυση.

Ἡ οὐσία ὁμως τῆς διαμάχης ἀλλοῦ πρέπει νά ἀναζητηθῇ. Θέμα μέ τό ὁποῖον δέν θά ἀσχοληθῇ ἡ παροῦσα ἔρευνα.

Μία άγνωστος εἰς τό εὐρύ κοινό ἀνακάλυψις

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω καταδιώξεων συνάγεται ὅτι τό Ἡλιοκεντρικόν Σύστημα ὑπῆρξεν δεδηλωμένος ἐχθρός τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας.

Σχετικῶς μέ τό θέμα τοῦ Ἡλιοκεντρικοῦ Συστήματος, κατά περίεργον καί πάλιν σύμπτωσιν, τό ἔτος 1994, ἀνεκαλύφθη ὑπό τῆς ἐρευνητρίας ὅτι 40 ἔτη πρό τῆς γεννήσεως τοῦ Ἀριστάρχου τοῦ Σαμίου, τό Ἡλιοκεντρικόν Σύστημα ἦτο ἤδη ἀποτυπωμένον λεπτομερῶς εἰς τό δάπεδον καί τήν ὁροφὴν τῆς Θόλου τῆς Ἐπιδαύρου. Ἦτο συνεπῶς εἰς γνῶσιν τοῦ Μαντείου τῶν Δελφῶν, τοῦ ἐπιλαμβανομένου ὄλων τῶν λεπτομερειῶν αἱ ὁποῖαι ἐσχετίζοντο μέ τήν κατασκευὴν τῶν ναῶν.

Ἡ ἀνέγερσις τῆς Θόλου ἤρχισεν τό ἔτος -360. Ὁ Ἀρίσταρχος ὁ Σάμιος ἐγεννήθη τό ἔτος -320. 40 ἔτη χωρίζουν τήν ἀνέγερσιν τῆς Θόλου ἀπό τό ἔτος -400 καί ἄλλα 40 ἔτη τήν χωρίζουν ἀπό τήν γέννησιν τοῦ Ἀριστάρχου.

Πρώτη δημοσίευσίς τοῦ εὐρήματος τοῦ Ἡλιοκεντρισμοῦ, ἐγένετο εἰς τό Περιοδικόν ΔΑΥΛΟΣ, τεῦχος 176-177 τοῦ ἔτους 1996, 4 ἔτη πρό τοῦ 2000. Ἐκτοτε ἐδημοσιεύθη ἐκτενὴς μελέτη τῆς Θόλου τῆς Ἐπιδαύρου εἰς τό βιβλίον «ΑΡΡΗΤΟΙ ΛΟΓΟΙ, Ἐπίδαυρος, Θόλου Ἀποκάλυψις», ἐκδ. ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ, τόν Δεκέμβριον τοῦ 1999, μερικὰς ἡμέρας πρό τοῦ ἔτους 2000.

Ἀγνωστον παραμένει πότε θά γίνη ἡ ἀποκατάστασις τῆς ἱστορικῆς ἀληθείας προκειμένου νά ἀποδοθῇ εἰς τό Μαντεῖον τῶν Δελφῶν ἡ πατρότης τοῦ Ἡλιοκεντρισμοῦ.

Ἡ ποιότης τῆς ἐσωτερικῆς ὑφῆς τῶν τ ε σ σ ά ρ ω ν Νόμων, ὡς ἀποκαλύπτονται διά τῶν τ ε σ σ ά ρ ω ν πρώτων ἀριθμῶν.

(Ἄρθρο Σπ. Νάγου, «Ἡ ἔννοια τῶν ἀριθμῶν», περιοδικόν ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ, Τεύχος 14ον, Ἰούνιος 2001, σ. 22 καί Ἰαμβλίку «Τά Θεολογούμενα τῆς Ἀριθμητικῆς»).

Κατά τούς Πυθαγορείους, οἱ ἀριθμοὶ χωρίζονται εἰς περιττοὺς καί ἄρτιους. Οἱ περιττοὶ διαιρούμενοι ἀφήνουν πάντοτε ὑπόλοιπον τήν μονάδα (περιττοὶ = μονοί), ἐνῶ οἱ ἄρτιοι διαιρούμενοι δέν ἀφήνουν ὑπόλοιπον (ἄρτιοι = ζυγοὶ ἀριθμοί). Ἐνεργητικοὶ καί Δημιουργικοὶ οἱ πρῶτοι, Δεκτικοὶ καί Παραγωγικοὶ οἱ δεῦτεροι.

«Ἡ μέν μονάς περιέχει ἐντός αὐτῆς τήν ἀναλογίαν κάθε ἀριθμοῦ ἀκόμη ἀδιαμορφώτου καί ἄνευ διακρίσεως ὡς ἐν σπέρματι, ἐνῶ ἡ δυνάς εἶναι κάποια μικρά προχώρησις πρὸς τόν ἀριθμόν, ἡ τριάς δὲ προξενεῖ τήν προχώρησιν τῶν δυνάμεων τῆς μονάδος εἰς ἐνεργητικὴν ἐκδήλωσιν καί ἐπέκτασιν. Καί εἰς τήν μονάδα μέν ἀνῆκει τό αὐτό, ἐνῶ εἰς τήν δυνάδα τό καθέν ἐκ τῶν δύο καί εἰς τήν τριάδα τό καθέν καί τό ὅλον»

(Ἰαμβλίку, Τά Θεολογούμενα τῆς Ἀριθμητικῆς, ἐκδ. ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ/ΔΙΜΕΛΗ, 1998, σ. 53).

Ἡ μονάς δέν εἶναι ὁ πρῶτος περιττός ἀριθμός, διότι κατά τόν Πυθαγόρα, ὁ ἀριθμός αὐτός εἶναι ἀρρενοθηλὺς, ἀλλάζων τήν φύσιν τοῦ ἀριθμοῦ εἰς τόν ὁποῖον προστίθεται.

Ὁ πρῶτος συνεπῶς περιττός ἀριθμός εἶναι ὁ ἀριθμός τρία, τῆς ἀρχῆς, μέσης καί τέλους τῶν νοπτῶν πραγμάτων, εἰκονοποιημένος διά τῶν τριῶν σημείων τοῦ ἰσοπλεύρου τριγώνου, ὀρίζων τήν ἐπιφάνειαν. Ἐκφράζεται καί ἐνεργεῖ εἰς τόν ἀόρατον, νοπτόν κόσμον καί ὡς ἐκ τούτου τά αἶτια τῆς δράσεώς του εἶναι ἀφανῆ.

Ὁ δεῦτερος ἄρτιος, ὁ ἀριθμός 4 τῆς μορφοποιήσεως τῶν αἰσθητῶν διά τῶν 4 σημείων τοῦ ὀρίζοντος εἰς τόν κῶρον, ὁ ὀρίζων διά τῶν 4 τριγώνων τό πρῶτον στερεόν, τήν τριγωνικὴν πυραμίδα, ὑλοποιεῖ τά ἀφανῆ αἶτια καί καθιστᾷ αἰσθητὰ τά ἀποτελέσματα.

Τό ἔτος 2000+1 ἐμπεριέχει τήν μονάδα, ἀρχὴν νέου κύκλου, τήν δυνάδα, τήν διάστασιν καί ὁλοκλήρωσιν κύκλου δύο χιλιάδων ἐτῶν καί τόν ἀριθμόν τρία, ἀριθμόν-πυθμένα, σύνολον μονοψη-

φίου ἀριθμοῦ πού προκύπτει ἀπό τό ἐπὶ μέρους ἄθροισμα τῶν ἀριθμῶν 2+1=3 τοῦ ἀριθμοῦ 2000+1.

Εἰς γενικὰς γραμμάς, τό ἔτος αὐτό ἐμπεριέχει ἀπό τήν φύσιν του τούς τρεῖς πρώτους μονοψηφίους ἀριθμούς, τούς καθολικούς, κατά τόν Πυθαγόρα. Αὐτό ὁμως δέν εἶναι παρά τό γενικόν πλαίσιο τοῦ καθορισμοῦ τῆς γενέσεως μιᾶς νέας ἐξελικτικῆς βαθμίδος, ἡ ὁποία συναντᾶται εἰς πλῆθος ἄλλων ἀριθμῶν.

Ποῖος ὁ λόγος νά δοθῇ ἰδιαίτερα σημασία καί ἔμφασις εἰς τόν ἀριθμόν αὐτόν θά φανῇ ἐντός ὀλίγου.

Τό ἐξωτερικόν συμβάν εἶναι ὅτι τό ἔτος 2000+1 κατέστη θέατρον μέ κοινὴ σκηνὴ τήν ὀθόνη τῶν τηλεοράσεων, ὅπου ὁλόκληρος ἡ ἀνθρωπότης ἔγινε παθητικὸς θεατῆς μιᾶς πρωτοφανοῦς ἀγνώστου προελεύσεως εἰσβολῆς βίας καί μέ ἐπίσης ἀκόμη περισσότερον ἄγνωστα εἰς συνεπείας καί ἔκβασιν ἀποτελέσματα.

Ἡ ἀπροκάλυπτος ὁμως βία ἐναντίον ὁλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος τοῦ τελευταίου αἰῶνος τῆς δευτέρας χιλιετίας, ὑπῆρξεν ἡ ἀφορμὴ τῆς ὁποίας τό ποτήριον ἐξεχείλισεν διά τῆς σταγόνος, μέ τό ἀπρόβλεπτον, μοιραῖον συμβάν τῆς καταστροφῆς τῶν Διδύμων Πύργων.

Τονίζεται ὁμως τό γεγονός ὅτι εἶναι παντελῶς ἀφανεῖς καί μυστηριωδῶς ἄγνωστοι, οἱ ἰθύνοντες νόες, οἱ ὁποῖοι συνέλαβαν τήν ἰδέαν καί προεκάλεσαν τά γεγονότα τῆς 11ης Σεπτεμβρίου 2001.

Ἡ πυραμὶς τῆς ἀριθμοσοφίας καί ὁ Μέγας Κύκλος τῆς Μεταπτώσεως τῶν Ἰσημεριῶν

Τό μυστήριον τοῦ ἀριθμοῦ 2000+1 δέν παραμένει καθ' ὁλοκλήριαν εἰς τό σκότος. Ἐκανε δειλά τήν ἐμφάνισίν του, τρία ἔτη ἐνωρίτερον, ὅταν εἰς τό περιοδικόν ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ, Τεύχος 1ον, Ἰούνιος 1998, ἐδημοσιεύθη ἄρθρον μέ τίτλον «Μοναδικόν τό ἔτος 1998 εἰς τόν Μέγαν Ἐνιαυτόν».

Ἡ μοναδικότης ἔγκειται εἰς τήν πυραμιδοειδῆ διάταξιν τῶν ἀριθμῶν 1.998 καί 2.001, ἡ ὁποία ἐμφανίζεται μόνο δύο φορές ἐντός τοῦ κύκλου τῶν 26.000 ἐτῶν, τοῦ Κύκλου τῆς Μεταπτώσεως τῶν Ἰσημεριῶν, δηλαδή

(1)	3 3 3	3 3 3
(2)	3 3 3 + 3 3 3	6 6 6
(3)	3 3 3 + 3 3 3 + 3 3 3	9 9 9
		1 9 9 8

μέ συνολικὸ ἄθροισμα τόν ἀριθμόν 1998 (τό αὐτό παρατηρεῖται καί εἰς τόν ἀριθμόν 19.998). Τά συμβάντα τοῦ ἔτους αὐτοῦ ὑπῆρξαν ἀφανῆ, διότι ἡ ποιητικὴ ὄντοτης τοῦ ἀριθμοῦ τρία εἰς τριαδικὴν διάταξιν παραμένει ἀθέατος. Τά ἀποτελέσματα ἔγιναν ὁρατά μέ τήν συμπλήρωσιν τῆς πυραμίδος διά τῶν τριῶν ἐπὶ πλέον ἐτῶν, δηλαδή:

(1)	3	3
(2)	3 3 3	3 3 3
(3)	3 3 3 + 3 3 3	6 6 6
(4)	3 3 3 + 3 3 3 + 3 3 3	9 9 9
		2 0 0 1

Ἡ πυραμιδοειδὴς διάταξις συνεπληρώθη διά τῆς κορυφῆς τῆς τετραδικῆς ἀνωτέρω διατάξεως, τοῦ τελικοῦ ἀριθμοῦ τρία,

$$(3)+(333)+(333+333)+(333+333+333) = 2.000+1$$

φέρων ἐπ' αὐτοῦ τήν σφραγίδα τῆς ὑπλοποιήσεως καί τῆς ὁρατοποιήσεως τῶν γεγονότων τῆς 11ης Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους 2000+1.

Συνεπῶς τό πρῶτον ἔτος τῆς νέας χιλιετίας θά σφραγίσῃ διά τῆς μονάδος τήν νέα τάξιν πραγμάτων. Ποία θά εἶναι αὐτή, οὐδεὶς γνωρίζει.

Ἀλλὰ μέν βουλαί ἀνθρώπων, ἄλλα δέ Θεός κελεύει

Εἰς τό 1ον τεῦχος τοῦ ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΥ τοῦ ἔτους 1998 ἀνεφέρετο εἰς τό ἄρθρον ΜΟΝΑΔΙΚΟΝ ΕΤΟΣ 1999 ΕΙΣ ΤΟ ΜΕΓΑΝ ΕΝΙΑΥΤΟΝ, σ. 1η καί 25 ὅτι:

«Ἡ δραστηριοποίησις τῶν τριαδικῶν δυνάμεων καί δυνατοτήτων δέν λήγει μέ τήν λήξιν τοῦ ἔτους 1998. Ἡ κορύφωσις θά ἐπέλθῃ εἰς τόν τελικόν ἀριθμόν 3, ὁ ὁποῖος θά ἐμφανισθῇ εἰς τό ἔτος 2001».

Τό ἀνωτέρω ἀπόσπασμα συνάδει, ὡς ἀναφέρεται καί εἰς τό ἐν λόγω ἄρθρο, μέ τὰς προβλέψεις τοῦ Dave Davidson σχετικῶς μέ τήν πυραμίδα τοῦ Χέοπος, αἱ ὁποῖαι ἤρχισαν τό -3999, δηλαδή προβλέψεις διαρκείας 4.000+2000 ἐτῶν καί λήγουν τό 1998 μέ γεγονότα κοσμοϊστορικῆς σημασίας μεταξύ τοῦ 1998-2001.

Εἰς τό τέλος τοῦ ἀνωτέρω ἁρθρου, σ. 35, ἀναφέρονται καί τά ἐξῆς ἐπιγραμματικῶς:

B. ΠΙΝΑΞ ΤΡΙΠΛΗΣ ΟΜΟΨΗΦΙΑΣ ΤΩΝ 9 ΜΟΝΟΨΗΦΙΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ

$$1998 : 1 = 1998 : 6 = 333$$

$$: 3 = 666$$

$$: 2 = 999$$

$$1998 \eta \ 333 + (333 + 333) + (333 + 333 + 333) = 1998$$

1η GENEΑ	2η GENEΑ	3η GENEΑ
1998 : 2 = 999 + 1998	= 2997 : 9 = 333	1998 : 3 = 666
	: 3 = 999	: 6 = 333
	1332 : 6 = 222	: 9 = 222
	: 3 = 444	18 = 111
	: 2 = 666	1332 : 2 = 666
	1332	
1998 : 3 = 666 + 1998	= 2664 : 3 = 888	1998 : 2 = 999
	: 4 = 666	: 3 = 666
	: 6 = 444	: 6 = 333
	: 8 = 333	: 9 = 222
	2331	18 = 111
		2331 : 3 = 777
1998 : 4 = ---		
1998 : 5 = ---		
1998 : 6 = 333 + 1998	= 2331	
	7992 : 4 = 1998	
1998 : 7 = ---		
1998 : 8 = ---		
1998 : 9 = 222 + 1998	= 2220 : 4 = 555	1998 : 2 = 999
	: 5 = 444	: 3 = 666
	999	: 6 = 333
		: 9 = 222
		2220 : 4 = 555
		1998

«Επί πλέον ο αριθμός 1998 ο ίδιος είναι απόκρυφος αριθμός, διότι εντός αυτού μέσω διαδοχικών διαιρέσεων προκύπτουν και οι έννέα μονοψήφιοι αριθμοί ομοψηφούντες εις τριάδας (Πίναξ Β, σελ. 34). Αυτοί είναι δυνάμει άκόμη και άνεκδήλωτοι. Τοῦτο είναι πυραμιδοειδώς όρθόν, διότι ή έκδήλωση των αποτελεσμάτων του αριθμοῦ 1998 θά πραγματοποιηθῇ το έτος 2 0 0 1 = 2 0 0 0 + 1, κλείων ο αριθμός 3 τήν κορυφήν της πυραμίδος (σελ. 25)».

Τρία ήλιακά έτη ενωρίτερον, τό έτος 1998 εις το περιοδικόν του ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΥ, έπεσημάνθη ότι τά άφανή αίτια, τά όποια έκυφορήθησαν προγενεστέ- ρως, θά ήρχιζαν τήν τελικήν των αποτύπωση εις τό αίθερικόν του πλανήτη Γη μέ τήν ύλοποίησιν και συνειδητοποίησιν αυτών των γεγονότων από τήν ανθρωπινή διάνοια, τό έτος 2 0 0 0 + 1.

Τά συγκλονιστικά γεγονότα της 11ης Σεπτεμ- βρίου φαίνεται ως νά μή έχουν δυνατότητα περαιτέ- ρω προβλέψεων των μελλοντικών συνεπειών, ως υποδεικνύει ή άρχαία μυστηριακή σοφία της Πυθα- γορείου έσωτερικής γνώσεως της λειτουργίας των Νόμων/Αριθμών και μέ αυτήν συναινεϊ ή έπίσης άρχαία σοφία της Πυραμίδος του Χέοπος της Αιγύ- πτου, ή όποια εις τό έτος 2 0 0 1 διακόπτει τός προβλέψεις της.

Ο ψ ό μ ε θ α ...

ΑΛΤΑΝΗ

web.page: www.altani.gr
e-mail: altagr@otenet.gr

Τό 1921 ο Έλβετός φιλέλ- ληνας Πάουλ Άμαντέους Ντϊ- ναχ, μετά από ένα άτύχημα πέ- φτει σέ ληθαργικό ύπνο (κλινι- κά νεκρός για 15 λεπτά). Ή συνείδησή του διολισθαίνει μπροστά στον χρόνο. Βρίσκε- ται στο έτος 3.906 μ.Χ. διατη- ρώντας όμως τήν συνείδηση του έαυτού του. Είναι μεταβιω- μένος στον φυσικό επιστήμονα Άνδρέα Νόρθαμ.

Γνωρίζει τότε και μās με- ταφέρει τά ιστορικά γεγονότα πού συγκλόνισαν τήν ανθρω- πότητα από τό 2000 έως τό 4000 μ.Χ. Αναφέρεται στα έπιτεύγματα του μεγάλου εκεί- νου πολιτισμού της 4ης χιλιετι-

Θά υπάρξει ή Πλατωνική Πολιτεία τό 4000 μ.Χ. στή Γη;

πρίδος στον όποιο θά ζήσουν οι μακρινοί απόγονοι των σημερινών Εύρωπαίων. Όραματίζεται μία Πανοικουμένη μέ ιδιότυπο σοσιαλισμό, υπό τήν αιγίδα των Εδ-ρωπαίων ή όποια διαβιώνει μέσα σέ μία ανώτατη πνευματι- κή ζωή -παράλληλη μέ τήν υλική ευημερία. Ό λυρικός λόγος, ή καλλιτεχική δη-μιουργία, ό φιλοσοφικός στοχασμός, ή μετα-φυσική πίστη, και όλες έν γένει οι άξίες και τά ύψηλά ιδανικά φθάνουν στο άπόγειό τους.

Τό 3906 μ.Χ., Η ΚΟΙΛΑΔΑ ΤΩΝ ΡΟΔΩΝ, Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΤΗΣ ΓΗΣ (κάπου στή νότιο Εύρώπη στήν πε- ριοχή της Μεσογείου) κατοικείται από 6.000.000 ανθρώπους οι όποιοι είναι τό άπαύγασμα του πνευματικού κόσμου της ύδρογείου. Έκει ό HOMO SAPIENS-SAPIENS (Άλέξης Βόλκυ) μεταμορφώνεται (άποκτώντας τήν ΥΠΕΡΟ- ΡΑΣΗ, τήν άμεση φώτιση και έπαφή μέ τό ΦΩΣ) σέ HOMO OCCIDENTALIS - NOVUS, τον νέο άνθρωπο μέ ανατομικές αλλαγές στα κυριώτερα έγκεφαλικά κέντρα.

Ό Πάουλ Άμαντέους Ντϊναχ, κατέγραψε τήν έμπειρία του και παρέδωσε τά χειρόγραφα του στα Γερμανικά, στον μετέπειτα πρύτανη της Παντείου, Γεώργιο Παπαχατζή, τον μεταφραστή, σχολιαστή και πρώτο έκδότη, του έκπληκτικού αυτού σύγχρονου (προφητικού ή ιστορικού;) κειμένου. Πάντως τά όσα αναφέρει ό Ντϊναχ (λέπξερ, πυρηνική ένέργεια, θερμοπυρηνική έκρηξη, τρισδιάστατες εικόνες κ.ά.) από τό 1921 έως τό 2000 έχουν όλα έπαληθευθεϊ.

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ
ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ
ΟΤΑΝ Ο ΧΡΟΝΟΣ ΕΞΑΦΑΝΙΖΕΤΑΙ

ΑΠΟΣΤΕΛΛΕΤΑΙ ΔΙΑ ΑΝΤΙΚΑΤΑΒΟΛΗΣ (44 ΕΥΡΩ)
ΤΗΛ. 010.52.37.543

Πρός τά πού θαδίζει ή κοινωνική ιστορία της Εύρώπης και γενικώτερα ή ιστορία; Τό ώραιότερο δώρο για κάθε έποχή. Άξίζει νά 'χετε για συντροφιά σας τήν

ΚΟΙΛΑΔΑ
ΤΩΝ ΡΟΔΩΝ

του Πάουλ Άμαντέους Ντϊναχ
(Κείμενα έφαρμοσμένης μελλοντολογικής κοινωνιολογίας και μεταφυσικής άναζητήσεως)
Σέ λογοτεχνική μετάφραση από τά γερμανικά άπ' τον καθηγητή κ. Γ. Παπαχατζή.

Έσωτερική μορφή: Σελίδες ταξιδιωτικής πεζο- γραφίας. Ένα λογοτέχνημα ποιότητας, ένα έξαισιο τα- ξίδι στις κυριώτερες περιοχές της κεντρικής και δυτικής Εύρώπης μιās συγκεκριμένης μελλοντικής έποχής, όπου ό συγγραφέας, δι μονάχα έζησε στο κοινωνικό της περιβάλλον, αλλά και είδε «σάν σέ πανοραμική όθόνη» (σελ. 417) (και διάβασε και σέ βιβλία ιστορίας) κι όλα τά ένδιάμεσα περιστατικά (άπ' τον 20ό αιώνα και πέρα).

Βαθύτερη ούσία: Ίδιότυπα σοσιαλιστική Πανευ- ρώπη (και οικουμένη). Οι ιστορικές τύχες των λαών της Εύρώπης (21ος έως 39ος αι.) και ή παραλληλόδρομη ισόχρονη εξέλικτική πορεία του δυτικού πολιτισμού. Σάν ένα θαυμάσιο δραματικό θέαμα έκτυλίσσονται τά άυθεντικά περιστατικά, τά άληθινά γεγονότα, πού θα πραγματοποιηθοῦν -τόσον τά πιο κοντινά μας όσο και τά χρονικά άπώτερα - μέσα στο πολιτιστικό και κοινω- νικό κλίμα της μακρινής εκείνης μελλοντικής έποχής, πού θά τήν ζήσουν οι απόγονοι των τωρινών Εύρω- παίων, έκτυλίσσονται μπροστά στα μάτια της ψυχής του προικισμένου μέ πνευματική καλλιέργεια άναγνώστη. Άρκεϊ νά έχει αποφασίσει τό προσεκτικό διάβασμα.

Παραδεκτές έρμηνείες: Είτε ένα από τά σπανιώτε- ρα φαινόμενα παραψυχολογίας -μέ «άναμνήσεις προϋπάρξεως» και μέ παλίνδρομη πνευματική πορεία μιās ατομικότητας μέ ισχυρό ψυχοδυναμισμό διά μέσου μεγάλων χωρονικών διαστημάτων - είτε (για όσους δέν πιστεύουν στα μεταψυχικά) μελλοντολογικές ένοράσεις μέ έκπληκτικές Ικανότητες προγνώσεως. Μεταξύ άλ- λων, άπεικονίζει ό συγγραφέας (σελ. 492 και 493) και τήν τελική έκβαση προαιωνίων διενέξεων ανάμεσα στις δύο γειτονικές κώρες έκατέρωθεν του Αιγαίου. Ζων- τανές «έμπειρίες» πού τίς «είδε» και τίς «έζησε» ό συγ- γραφέας.

Η ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΣΥΣΤΑΣΗ

Κωνσταντίνος Τριανταφυλλίδης

Καθηγητής Γενετικής

Τμήματος Βιολογίας του Άριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Εισήγηση στο θέμα:

«*Η γενετική σύσταση των κατοίκων της Ελλάδας*»

από την ιατρό κ. Πηνελόπη Μηνασίδου-Μαυρίδου,
πρόεδρο Συνδέσμου Ιατρών Γυναικών Βορείου Ελλάδος

Όταν πριν λίγα χρόνια, ο Γάλλος ιστορικός Ντυροζέλ έγραψε σέ βιβλίο του και δήλωσε σέ συνεντεύξεις του, ότι οι Έλληνες καταγόμαστε από τους Τούρκους και ότι η εισοδός μας στην εύρωπαϊκή κοινότητα ήταν έσφαλμένη, νοιώσαμε όλοι μας νά επαναστατούμε και βαθειά μέσα μας την αγανάκτησή μας νά κορυφώνεται γιά τίς τόσο ανιστόρητες αυτές δηλώσεις.

Βέβαια δέν ξέραμε, όλοι οι άλλοι, έμεις, εκτός Βιολογίας, ότι εκτός από τά ιστορικά δεδομένα, μπορούσαμε νά αντικρούσουμε τόν Ντυροζέλ και μερικούς άλλους άσπονδους «φίλους» μας μέ βάση την επιστημονική έρευνα.

Δέν ξέραμε ότι στο τμήμα Βιολογίας του Άριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ο καθηγητής Γενετικής κ. Κ. Τριανταφυλλίδης και οι συνεργάτες του είχαν ήδη έτοιμη την εργασία γιά νά τεκμηριώσουν και γενετικά την καταγωγή μας.

Όταν διαβάσαμε στόν τύπο τό άρθρο-διαμαρτυρία του κ. Κ. Τριανταφυλλίδη, τό όποιο αναφερόταν και σέ άλλες σχετικές μέ τό θέμα εργασίες ξένων Πανεπιστημίων, όπως του καθηγητή κ. Πιάτσα και των συνεργατών του στο Τορίνο, αισθανθήκαμε υπερήφανοι γιά την τόσο σοβαρή και έξ ίσου πολύτιμη εργασία πού είχε προηγηθεί στο δικό μας Πανεπιστήμιο και βρήκαμε, ο Σύνδεσμος Ιατρών Γυναικών Βορείου Ελλάδος, ότι τά συμπεράσματα αυτής της επιστημονικής έρευνας έπρεπε νά γνωστοποιηθούν σέ όλους έμās τους Έλληνες και βέβαια, μετά, σέ όλον τόν κόσμο.

Όλοι οι Έλληνες, όπου κι αν βρισκόμαστε, θέλουμε νά ξέρουμε τίς ρίζες μας και όχι βέβαια γιά νά νοιώσουμε πίο Έλληνες, γι' αυτό έχουμε άδιαφιλονίκητες αποδείξεις, αλλά γιά νά μπορούμε νά αντικρούουμε και επιστημονικά - και όχι μόνο ιστορικά - άνθελληνικές απόψεις κάποιων ανθρώπων και άλλων πού επιβουλεύονται όλο αυτό τό μεγαλειό πού λέγεται ΕΛΛΑΣ.

Ο Σύνδεσμος Ιατρών Γυναικών Β. Ελλάδος θά θέλαμε νά ευχαριστήσουμε τόν Καθηγητή κ. Κ. Τριανταφυλλίδη πού τόσο φιλικά ανταποκρίθηκε στο αίτημά μας νά γίνει αυτή η διάλεξη και νά επιμεληθών την έκδοση του φυλλαδίου, πού είναι μία περίληψη του θέματος «*η γενετική σύσταση των κατοίκων της Ελλάδος*» γραμμένο στην Έλληνική και Άγγλική γλώσσα, γιά νά σταλεί παντού στην Ελλάδα και στο έξωτερικό, γιά νά μάθουμε όλοι, πόσο Έλληνες είμαστε και γενετικά. Ο Σύνδεσμος Ιατρών Γυναικών Β. Ελλάδος, χρωστάμε ένα μεγάλο ευχαριστώ στον πρόεδρο του Ιατρικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης κ. Ν. Άγγελίδη, τόν γενικό Γραμματέα κ. Γ. Χατζηδόμο και τό Διοικητικό Συμβούλιο, πού μέ τόση προθυμία συνεργάστησαν μαζί μας στην όργάνωση της διαλέξεως πού έγινε στο Έμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο στις 3 Μαρτίου 1993 και ανέλαβαν την χορηγία της πρώτης εκδόσεως του φυλλαδίου μέ τίτλο «*Γενετική σύσταση των κατοίκων της Ελλάδος*».

Ευχαριστούμε επίσης τόν κ. Κων. Στασινόπουλο, ιατρό, συνάδελφο, εκδότη του Ιατρικού Περιοδικού ΓΑΛΗΝΟΣ και τόν κ. Παντ. Παπαγεωργίου, επιμ. εκδόσεως του περιοδικού γιά την δημοσίευση του κειμένου στο περιοδικό ΓΑΛΗΝΟΣ και την επανέκδοση του φυλλαδίου, γιά νά συνεχισθεί η αποστολή του σέ όλες τίς βιβλιοθήκες του κόσμου και σέ αρμόδιους φορείς.

ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Οι πρώτοι κάτοικοι της Ελλάδος, οι Πρωτοέλληνες, φαίνεται πώς εμφανίσθηκαν στον ελληνικό χώρο πολύ πριν από τό 6.000 π.Χ. Άργότερα άνέπτυξαν τόν Μινωικό και τόν Κυκλαδικό πολιτισμό. Άκολούθησαν οι Έλληνες πού έφθασαν κατά διαδοχικά κύματα στην σημερινή Έλληνική Χερσόνησο στο τέλος της Χάλκινης Έποχής (2.500 - 1.100 π.Χ.). Αυτό συνάγεται από τά εύρήματα των αρχαιολογικών ανασκαφών, τά γραπτά και τά ιστορικά δεδομένα.

Στους επόμενους τρεις αιώνες (1.100-800 π.Χ.), παρατηρείται αύξηση του πληθυσμού της Ελλάδος και ξεκινάει ο πρώτος άποικισμός των άκτών της Μεσογείου και της Μαύρης Θάλασσας. Ήδη τόν 8ο π.Χ. αιώνα υπήρχαν Έλληνικές άποικίες στην σημερινή Βουλγαρία και Ρουμανία και στίς άκτές της Μαύρης Θάλασσας και της Μικράς Άσίας. Οι Έλληνες άποίκισαν επίσης περιοχές της Σικελίας και της Κάτω Ιταλίας ώστε η περιοχή νά όνομασθών Μεγάλη Ελλάς. Ταυτόχρονα ιδρύθηκαν πόλεις στίς Γαλλικές και στίς Ισπανικές άκτές καθώς και στην Βόρειο Άφρική.

Τόν 4ο αιώνα π.Χ. ο Μέγας Άλέξανδρος (356-323 π.Χ.) έφερε τους Έλληνες και τόν Έλληνικό πολιτισμό ως την Ινδία, την Άίγυπτο και την Άραβία. Ο έποικισμός και ο έξελληνισμός συνεχίστηκαν γιά περισσότερο από 200 χρόνια μέσα από τά Έλληνικά Βασίλεια των διαδόχων του Μεγάλου Άλεξάνδρου και διατηρήθηκε άκμαίος κατά την Ρωμαϊκή αυτοκρατορία. Κατά την Βυζαντινή εποχή η Άνατολία άποτελούσε μία από τίς σπουδαιότερες περιοχές μέ Έλληνικό πληθυσμό έξω από την Έλληνική Χερσόνησο.

Η μελέτη των κατοίκων της Ελλάδος συνήθως γίνεται μέ ιστορικά, γλωσσικά ή αρχαιολογικά δεδομένα. Τό άρθρο αυτό σκοπεύει νά προσεγγίσει τό θέμα από διαφορετική σκοπιά μία και βασίζεται σέ βιοϊατρικά - γενετικά - δεδομένα.

Άξίζει νά αναφερθεί ότι η πρώτη μελέτη των ομάδων αίματος διεξήχθη στην Ελλάδα από τόν Καθηγητή και την κυρία Hirszfeld τό 1919. Κατά την διάρκεια του Πρώτου Παγκοσμίου πολέμου είχαν την εύκαιρία νά μελετήσουν στην Θεσσαλονίκη μεγάλους αριθμούς στρατιωτών από διαφορετικές χώρες. Στην έρευνα συμπεριέλαβαν και 500 Έλληνες. Από τότε και μέχρι σήμερα πολλοί έρευνητές, κυρίως Έλληνες, μελέτησαν τίς συχνότητες των άλληλομόρφων των γονιδίων πού καθορίζουν

ομάδες αίματος, και ένζυματικούς ή πρωτεϊνικούς πολυμορφισμούς ανάμεσα στους κατοίκους της Ελλάδος. Άλλοι έρευνητές μελέτησαν τοπικούς ή άπομονωμένους Έλληνικούς πληθυσμούς. Τό άρθρο αυτό σκοπεύει νά παρουσιάσει την γενετική δομή των κατοίκων της Ελλάδος, καθώς επίσης και την γενετική δομή άπομονωμένων ελληνικών πληθυσμών γιά τους όποιους υπάρχουν διαθέσιμα αρκετά γενετικά στοιχεία. Αυτοί οι πληθυσμοί είναι οι πρόσφυγες από την Μικρά Άσία και οι ένδογαμικοί και νομαδικοί πληθυσμοί των Σαρακατσανών και των Άθιγγάνων.

Η ιστορία της γλώσσας - ή έξέλιξή της - μπορεί νά ίκνηλατηθών από τίς όμοιότητες και διαφορές των γλωσσών. Τά στοιχεία πού θά προκύψουν μπορούν νά χρησιμοποιηθούν γιά την μελέτη της ιστορίας και των συγγενειών του λαού που όμιλεί την γλώσσα. Μέ τόν ίδιο τρόπο οι όμοιότητες και οι διαφορές ανάμεσα στα γονίδια, τίς μονάδες της κληρονομικότητας,

μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να αποκαλυφθούν πρότυπα γενετικής συγγένειας ανάμεσα σε διαφορετικούς πληθυσμούς. Προηγουμένως αναφέραμε ότι οι Έλληνες μετανάστευσαν σε όλη την περιοχή της Μεσογείου και ακόμη μακρύτερα. Ός εκ τούτου είναι ενδιαφέρον να παρουσιαστούν τα αποτελέσματα της γενετικής συγγένειας ανάμεσα στους κατοίκους της Ελλάδος και των άλλων χωρών της Μεσογείου κα-

θώς επίσης ανάμεσα στους κατοίκους της Μεσογείου και τις τρεις κύριες ανθρώπινες φυλές (ο όρος φυλή θα χρησιμοποιηθεί στο άρθρο για λόγους ευκολίας αν και όλα τα γενετικά στοιχεία υποστηρίζουν ότι δεν υπάρχουν ανθρώπινες φυλές αλλά άνθρωποι πληθυσμοί).

Παλαιότερα η εκτίμηση του βαθμού συγγενείας ανάμεσα στους ανθρώπινους πληθυσμούς βασιζόταν κυρίως στην μελέτη μορφολογικών χαρακτηριστικών (π.χ. διαφορές στο ανάστημα, στο χρώμα της επιδερμίδος κ.λπ.). Αργότερα άρχισαν να χρησιμοποιούνται οι ομάδες αίματος. Σε ένα τρίτο στάδιο από το 1976 άρχισε να γίνεται μελέτη των πρωτεϊνικών και ένζυμικών παραλλαγών.

Οι λόγοι για τους οποίους οι ομάδες αίματος και οι άλλοι πρωτεϊνικοί και ένζυμικοί πολυμορφισμοί χρησιμοποιούνται όλοένα και συχνότερα σε σχέση με τις μορφολογικές μετρήσεις γι' αυτού του τύπου τις έρευνες είναι δύο: α) ο φαινότυπός τους δεν επηρεάζεται από τις μεταβολές του περιβάλλοντος ή την ηλικία των φορέων και β) κληρονομούνται και προσδιορίζονται με απλό τρόπο. Η συνδυασμένη μελέτη του πολυμορφισμού των ομάδων αίματος και των πρωτεϊνών επέτρεψε την καλύτερη μελέτη της διαφοροποίησης των πληθυσμών. Τα τελευταία χρόνια για τον ίδιο σκοπό άρχισε η μελέτη του πολυμορφισμού του μιτοχονδριακού και του πυρηνικού γενετικού υλικού (DNA) καθώς και ο προσδιορισμός διαφορών στις αλληλουχίες του πυρηνικού ή μιτοχονδριακού DNA.

A. Η γενετική σχέση των κατοίκων της Ελλάδος με τους κατοίκους άλλων μεσογειακών χωρών

Η περιοχή της Μεσογείου υποδιαιρείται σε πολλά κράτη. Οι πληθυσμοί αυτών των χωρών αποτελούνται από άτομα διαφορετικής εθνικότητας, γλώσσας και θρησκείας. Κατά συνέπεια θα άξιζε να προσδιοριστεί η γενετική σχέση ανάμεσα στους κατοίκους των μεσογειακών χωρών δηλαδή η συγγένεια μεταξύ τους καθώς και η γενετική απόσταση ανάμεσα στους κατοίκους των μεσογειακών χωρών και των κυριωτέρων ανθρωπίνων φυλών. Για τον σκοπό αυτό χρησιμοποιήθηκαν δεδομένα για πολλά γονίδια και χώρες της Μεσογείου (1,2).

Συγκεντρώθηκαν στοιχεία για την γενετική σύσταση των κατοίκων της Ισπανίας, της Γαλλίας, της Ιταλίας, της Ελλάδος, της Τουρκίας, του Ισραήλ, της Λιβύης, της Αιγύπτου και της Αλγερίας σε 16 γενετικά συστήματα που αφορούν σε 40 παραλλαγές

(άλληλομορφα) περίπου. Στα στοιχεία αυτά περιλαμβάνονται οι ομάδες αίματος ABO, Rhesus κ.λπ., τα πρωτεϊνικά συστήματα ACPH, AK, Hp, κ.ά. Τα αποτελέσματα για την καυκάσια και την μογγολική φυλή προέρχονται από λευκούς Αμερικανούς και από Γιαπωνέζους αντίστοιχα. Τα αποτελέσματα για την νέγκρι φυλή προέρχονται από μαύρους της Αφρικής και των ΗΠΑ.

Με βάση τα στοιχεία αυτά και χρησιμοποιώντας κατάλληλους μαθηματικούς τύπους υπολογίστηκε η γενετική ομοιότητα ανάμεσα στους κατοίκους των 9 μεσογειακών χωρών. Κατασκευάστηκε δενδρόγραμμα στο οποίο φαίνεται παραστατικά η γενετική σχέση ανάμεσά τους. Από αυτό φαίνεται ότι η μικρότερη γενετική απόσταση (ή με άλλα λόγια η μεγαλύτερη γενετική συγγένεια) υπάρχει ανάμεσα σε Γάλλους-Ισπανούς και Έλληνες-Ιταλούς. Λίγο μικρότερη συγγένεια εμφανίζεται ανάμεσα στους Έλληνες-Ιταλούς και Γάλλους-Ισπανούς. Η μεγαλύτερη γενετική απόσταση βρέθηκε ανάμεσα στους κατοίκους της Αλγερίας και τους κατοίκους των άλλων 8 μεσογειακών χωρών. Οι πληθυσμοί της Β. Μεσογείου εντάσσονται όλοι σε μία ομάδα ενώ αυτό δεν συμβαίνει με τους κατοίκους της Ν. Μεσογείου.

Θά μπορούσαμε να υποστηρίξουμε ότι οι Έλληνες μοιάζουν γενετικά σε σειρά πρώτα με τους Ιταλούς, έπειτα με τους Γάλλους και τελευταία με τους Τούρκους. Κατά συνέπεια η άποψη του Γάλλου ιστορικού Ζ. Ντυροζέλ ότι οι Έλληνες κατάγονται από τους Τούρκους δεν υποστηρίζεται από τα γενετικά δεδομένα.

B. Οι γενετικές αποστάσεις ανάμεσα στους κατοίκους της Μεσογείου και στις τρεις κύριες ανθρώπινες φυλές

Σε άλλη εργασία μελετήθηκε η γενετική ομοιότητα ανάμεσα στους κατοίκους των χωρών της Μεσογείου και των τριών κυριωτέρων ανθρωπίνων φυλών. Ανθρωπολογικά οι κάτοικοι της Μεσογείου ανήκουν στους Καυκασίους αν και κάποιες επιμειξίες με νέγκρικους και μογγολικούς πληθυσμούς δεν μπορούν να αποκλειστούν. Η γενετική και μαθηματική ανάλυση έδειξε αρκετά ενδιαφέροντα στοιχεία.

1) Η γενετική απόσταση από τους Καυκασίους μειώνεται στους πληθυσμούς των χωρών της Β. Μεσογείου αρχίζοντας από ανατολής και πηγαινόντας προς δυσμάς.

2) Η γενετική απόσταση από την μογγολική ομάδα αυξάνεται από ανατολής προς δυσμάς τόσο στους πληθυσμούς της Β. όσο και της Ν. Μεσογείου.

3) Η γενετική απόσταση ανάμεσα στους Βουλγάρους, Τούρκους, Έλληνες, Ιταλούς, Ισπανούς, Γάλλους και Ισραηλινούς και τους Καυκασίους είναι μικρότερη από εκείνη που υπολογίστηκε για τους κατοίκους κάθε χώρας και τους Νέγκρους.

4) Οι Λίβυοι και οι Αιγύπτιοι βρίσκονται πλησιέστερα στους Νέγκρους παρά στην Μογγολική ομάδα,

ένω οι Άλγερινοί είναι πιο κοντά γενετικά με τους Νέγρους παρά με τους Καυκασίους. Αυτά τα αποτελέσματα μπορούν ίσως να εξηγηθούν από την μετανάστευση Νέγρων σε αυτές τις χώρες.

Γ. Σύγκριση της γενετικής συστάσεως των κατοίκων της Ελλάδος με εκείνη των κατοίκων της Ιταλίας

Από τα προηγούμενα επιστημονικά στοιχεία τεκμηριώνεται ότι οι Ιταλοί και οι Έλληνες γενετικά είναι στενά συγγενείς. Είναι ενδιαφέρον ότι στο ίδιο συμπέρασμα κατέληξε η επιστημονική ομάδα του καθηγητή κ. Α. Piazza του Πανεπιστημίου του Τορίνο σε εργασία του που δημοσιεύθηκε το 1988 στο περιοδικό Human genetics (Γενετική του ανθρώπου) και είχε ως αντικείμενο την «Γενετική Ιστορία των Κατοίκων της Ιταλίας». Οι Ιταλοί έρευνήτες χρησιμοποίησαν για την αναπαράσταση της γενετικής ιστορίας των κατοίκων της Ιταλίας γενετικά (π.χ. ομάδες αίματος και πρωτεϊνικές παραλλαγές), ιστορικά και γλωσσικά δεδομένα.

Στην έμπεριστατωμένη μελέτη τους αναφέρουν

ότι η Ιταλία το 400 π.Χ. είχε 4.000.000 κατοίκους. Στην Σικελία υπήρχαν τουλάχιστον 200.000 Έλληνες και στην Ιταλική χερσόνησο τουλάχιστον άλλοι 100.000 Έλληνες. Έτσι καταλήγουν πώς στην Προρρωμαϊκή περίοδο ένας σε κάθε 10-13 κατοίκους της Ιταλίας ήταν Έλληνας.

Αν και αυτοί οι αριθμοί πρέπει να γίνουν αποδεκτοί με κάποια επιφύλαξη, ίσως όμως παρέχουν κάποια εξήγηση για την γενετική διαφοροποίηση της Βορείου από την Νότιο Ιταλία και την ομοιότητα της Νοτίου Ιταλίας με τους κατοίκους της Ελλάδος. Ειδικότερα από τον συνθετικό χάρτη της Ιταλίας που παρουσίασαν οι έρευνήτες προκύπτει ότι οι κάτοικοι της Βορείου Ιταλίας γενετικά είναι συγγενείς με τους κατοίκους των χωρών της Κεντρικής και Βορείου Ευρώπης ενώ οι κάτοικοι της Νοτίου Ιταλίας γενετικά είναι πιο συγγενείς με τους κατοίκους της σημερινής Ελλάδος. Η γενετική δηλαδή σύσταση της Ιταλίας αντικατοπτρίζει ακόμη και σήμερα την εθνική στρωμάτωση που υπήρχε στην Προρρωμαϊκή εποχή. Έξακολουθεί δηλαδή να διακρίνεται στην Νότια Ιταλία και Σικελία η περιοχή που έχει μείνει γνωστή στην ιστορία ως Μεγάλη Ελλάδα (Magna Graecia). Δεν είναι παράδοξο συνεπώς που τα αποτελέσματα της γενετικής αναλύσεως τεκμηριώνουν πώς υπάρχει μεγαλύτερη γενετική ομοιότητα ανάμεσα στους κατοίκους της Ελλάδος και της Ιταλίας και όχι με τους κατοίκους άλλων γειτονικών χωρών.

Για τους Έλληνες με βάση τα στοιχεία μας υπολογίσαμε ότι ο διαχωρισμός τους από τους πληθυσμούς της Ιταλίας, της Γαλλίας και της Ισπανίας έγινε πριν από 8 χιλιάδες χρόνια ή στην μεσολιθική εποχή. Το συμπέρασμα αυτό βασίζεται σε ένδειξεις της μοριακής εξέλιξης και τεκμηριώνει θέσεις άλλων επιστημών (Ιστορικών, Αρχαιολόγων, Ανθρωπολόγων) που υποστηρίζουν την κοινή καταγωγή των λαών της Βορείου Μεσογείου από φυλές της Κεντρικής Ευρώπης που μετανάστευσαν κατά κύματα προς νότο.

Δ. Σύγκριση της γενετικής συστάσεως των κατοίκων της Ελλάδος με εκείνη των κατοίκων της Βουλγαρίας

Ο γενετικός πολυμορφισμός μελετήθηκε σε ένα ακόμη Βαλκανικό κράτος, στην Βουλγαρία. Ιστορικά οι δύο πληθυσμοί (Έλληνες και Βούλγαροι) διαφέρουν σημαντικά. Οι Έλληνες μετανάστευσαν στην νοτιοανατολική Ευρώπη γύρω στα 1.500 π.Χ. όπου ήλθαν σε επιμεξία με τους Πρωτοέλληνες. Οι Βούλγαροι έχουν μογγολική καταγωγή και μετανάστευσαν στα Βαλκάνια γύρω στον 8ο αιώνα μ.Χ. Εκεί

ήλθαν σε επιμεξία με τους Σλαύους και απορροφήθηκαν από αυτούς.

Ελέγξαμε επίσης και την συγγένεια των κατοίκων της Βουλγαρίας με τους κατοίκους της Τουρκίας, της Ελλάδος, της Ιταλίας και της Γαλλίας. Είναι ενδιαφέρον πώς οι κάτοικοι της Βουλγαρίας δείχνουν μεγαλύτερη γενετική συγγένεια με τους κατοίκους της Ιταλίας, μετά με τους κατοίκους της Τουρκίας, έπειτα με της Γαλλίας και την μικρότερη γενετική συγγένεια με τους κατοίκους της Ελλάδος.

Επί πλέον συγκρίθηκαν οι γονιδιακές συχνότητες πέντε πολυμορφικών συστημάτων ανάμεσα στον πληθυσμό της Ελλάδος και της Βουλγαρίας από τον Stamatoyanopoulos και τους σύν αυτώ στον Τομέα της Ιατρικής Γενετικής στο Πανεπιστήμιο της Ουάσιγκτον του Seattle των ΗΠΑ. Μόνο ένα σύστημα, το AK, έδειχνε παρόμοιες συχνότητες. Ανάμεσα στα πέντε συστήματα που συγκρίθηκαν στατιστικώς σημαντικές διαφορές διαπιστώθηκαν συνολικά σε τέσσερα (PGM, ACPH, 6-PGD και ABO). Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι το πρότυπο των γονιδιακών συχνοτήτων διαφέρει ανάμεσα στους κατοίκους των δύο χωρών. Επί πλέον το πρότυπο των κατοίκων της Βουλγαρίας μοιάζει με εκείνο των ασιατικών πληθυσμών.

Τα υπάρχοντα γενετικά στοιχεία επιτρέπουν να ρίξουμε φως και στην αντιδικία ανάμεσα στους Έλληνες και τους Σλαύους ιστορικούς σχετικά με την εθνική προέλευση των κατοίκων της Μακεδονίας. Είναι ενδιαφέρον ότι ανάμεσα στις γονιδιακές συχνότητες των κατοίκων της Μακεδονίας και του πληθυσμού της Βουλγαρίας στατιστικώς σημαντικές διαφορές (4,5) διαπιστώθηκαν συνολικά σε τέσσερα (PGM, ACPH, 6-PGD και ABO). Η πιθανότητα ότι οι παρατηρηθείσες διαφορές στις 4 από τις 7 συγκρίσεις οφείλονται στην τύχη, είναι πρακτικώς μηδέν. Τα αποτελέσματα αυτά καταρρίπτουν τους ισχυρισμούς των Σλαύων ιστορικών ότι οι σημερινοί κάτοικοι της Μακεδονίας δεν είναι Έλληνες αλλά Βούλγαροι ή γενικά Σλαύοι.

Από τις εργασίες προκύπτει πώς οι Τούρκοι και οι Βούλγαροι δείχνουν μεγαλύτερη συγγένεια με την μογγολική ομάδα από όλους τους κατοίκους της Β. Μεσογείου, πράγμα που υποστηρίζει την καταγωγή τόσο των Τούρκων, όσο και των Βουλγάρων από την Κεντρική Ασία και τους διαχωρίζει από τους Έλληνες. Τέλος αν και αποδεδειγμένα υπήρξε ροή γονιδίων (μετανάστευση) στην ζώνη της Μεσογείου από ανατολάς προς δυσμάς, οι Έλληνες δείχνουν μεγαλύτερη συγγένεια προς τους Ιταλούς και τους

Γάλλους παρά προς τους Τούρκους ή τους Βουλγάρους. Γεγονός που αποδεικνύει πώς για λόγους θρησκευτικούς, πολιτισμικούς, γλωσσικούς κ.τ.λ. οι Έλληνες δεν ήλθαν σε μεγάλο βαθμό σε επιμειξία με τους γειτονικούς λαούς.

Ε. Η γενετική σύσταση των Ελλήνων προσφύγων από την Μικρά Ασία

Στις αρχές του 20ου αιώνα ζούσαν 2.000.000 περίπου Έλληνες στην Μικρά Ασία, έξω από τα σύνορα της σημερινής Ελλάδος. Η δημιουργία αυτού του Έλληνικού πληθυσμού άρχισε από αποικίες που ιδρύθηκαν στα Δυτικά παράλια της Μικράς Ασίας πριν από το 800 π.Χ. Με την πάροδο του χρόνου οι αποικίες εξαπλώθηκαν βορειότερα κατά μήκος των ακτών της Μαύρης Θάλασσας. Ο αποικισμός αποτέλεσε και την άπαρχή του εξελληνισμού αρκετών αυτόχθονων πληθυσμών της Εγγύς Ανατολής. Αυτοί οι Έλληνικοί πληθυσμοί διατήρησαν την Ελληνική τους ταυτότητα και κατά την Οθωμανική κυριαρχία. Λόγω της Ορθοδόξου θρησκείας και της ελληνικής γλώσσας τους, παρέμειναν διαχωρισμένοι από τους γειτονικούς πληθυσμούς. Οι περιοχές ιδιαίτερα του Πόντου και της Καππαδοκίας αποτελούσαν κέντρα του Ελληνισμού.

Μετά τον Πρώτον Παγκόσμιο Πόλεμο ακολούθησε ο Ελληνοτουρκικός πόλεμος. Στα πλαίσια της Διεθνούς Συνδιασκέψεως της Λωζάννης η Ελλάδα και η Τουρκία υπέγραψαν το 1923 σύμβαση για την μεταξύ τους υποχρεωτική ανταλλαγή πληθυσμών. Κατά την ανταλλαγή έφυγαν 300.000 περίπου Μουσουλμάνοι και εγκαταστάθηκαν περίου 700.000 Έλληνες πρόσφυγες στην Μακεδονία και την Δυτική Θράκη, κυρίως από την Μικρά Ασία και την Ανατολική Θράκη. Υπολογίζεται πώς το 1928 το 25% του πληθυσμού της Μακεδονίας ήταν πρόσφυγες από την Μικρά Ασία, τον Πόντο, την Κωνσταντινούπολη και άλλες περιοχές.

Είναι συχνά δύσκολο μετά δύο γενιές να διαχωρισθούν οι αυτόχθονες από τους προσφυγικούς πληθυσμούς της Μακεδο-

ΚΛΑΔΟΓΡΑΜΜΑ που δείχνει τις γενετικές συσχετίσεις ανάμεσα στους κατοίκους έννέα χωρών της Μεσογείου

νίας. Μία από τις 1047 κοινότητες όπου εγκαταστάθηκαν πρόσφυγες, κυρίως από την Καπαδοκία, ήταν το Πλατύ Ήμαθιας. Την γενετική σύσταση του πληθυσμού αυτής της κοινότητας μελέτησαν οι Tills και οι σύν αυτό.

Ο Tills και οι σύν αυτό πήραν για την γενετική ανάλυση δείγματα αίματος από 1.038 άτομα, τα 2/3 του πληθυσμού. Η μελέτη των δειγμάτων έγινε στο Έργαστήριο της Βιολογικής Ανθρωπολογίας, του Βρετανικού Μουσείου Φυσικής Ιστορίας του Λονδίνου, σε συνεργασία με τον Έλληνικό Έρυθρό Σταυρό. Η μελέτη αφορούσε σε 10 συστήματα ομάδων αίματος (ABO, MNSs, Rhesus, Pl, Lutheran, Kell, Duffy, Kidd, Wright και Radin), τρία συστήματα πρωτεϊνών του όρου (άπτοσφαιρίνες, τρανσφερίνες και αίμοσφαιρίνες) και 8 ένζυμα των έρυθροκυττάρων (ACPH, AK, ADA, EsD, G6PD, PGM, 6-PGD και PHI). Τα αποτελέσματά τους τα συνέκριναν όπου αυτό ήταν δυνατό με ανάλογα από την ήπειρωτική Ελλάδα, την Τουρκία και την Βουλγαρία. Η σύγκριση έγινε για κάθε γενετικό σύστημα μεμονωμένα ή για όσο τό δυνατόν περισσότερα συστήματα ταυτόχρονα.

Αξιόπιστα συμπεράσματα για τον βαθμό συγγενείας δύο πληθυσμών μπορούν να προκύψουν όταν αυτοί συγκριθούν με βάση αρκετά γενετικά συστήματα. Έτσι ο Tills και οι σύν αυτό υπολόγισαν την γενετική απόσταση ανάμεσα στους τέσσερις παραπάνω πληθυσμούς βασιζόμενοι σε 8 γενετικά συστήματα (ABO, MNSs, Rhesus, άπτοσφαιρίνη, όξίνη φωσφατάση, 6-φωσφογλυκονική αφυδρογονάση, άδενυλική κινάση και άπαμινάση της άδενοσίνης) για τα όποια υπήρχαν διαθέσιμα αποτελέσματα και για τους τέσσερις πληθυσμούς. Χρησιμοποιώντας κατάλληλους μαθηματικούς τύπους υπολόγισαν τις γενετικές αποστάσεις μεταξύ των τεσσάρων πληθυσμών (Εικ. 2). Από τα αποτελέσματά τους προκύπτει ότι ο πρόσφυγικός πληθυσμός από το Πλατύ παρουσιάζει μεγαλύτερη γενετική ομοιότητα με τον πληθυσμό της ήπειρωτικής Ελλάδας, μετά με τον τουρκικό πληθυσμό και την μικρότερη ομοιότητα με τον βουλγαρικό πληθυσμό.

Η συχνότητα των φορέων της β-Μεσογειακής και της δρεπανοκυ-

ταρικής αναιμίας καθώς και της ανεπάρκειας γλυκοζο-6-φωσφορικής αφυδρογονάσης μελετήθηκαν σε 410 άτομα από την περιοχή του Πόντου (Τραπεζούντα, Σάντα, Καύκασο, Άμισσό, Νικόπολη και Κερασούντα) από τους Σινάκο και σύν αυτό (1975) στην Α' Παθολογική Κλινική του ΑΠΘ υπό την διεύθυνση του καθηγητού Δ. Βαλτιή. Διαπιστώθηκε χαμηλή συχνότητα τόσο της ανεπάρκειας G-6-PD

(2%) όσο και των φορέων της β-Μεσογειακής αναιμίας (3,7%) ενώ βρέθηκε μόνο ένα άτομο με Hb-S. Η κατανομή των φορέων της β-MA ήταν άνομοιογενής και σχετίζεται με την τοπογραφία της έλκνωσης της περιοχής από την όποια μετανάστευσαν.

ΣΤ. Η γενετική σύσταση των Σαρακατσαναίων

Οί νομαδικοί πληθυσμοί σε διάφορες περιοχές της γής υφίστανται κοινωνική πίεση και αλλάζουν τον τρόπο ζωής τους μετακινούμενοι δίπλα σε αστικούς ή ήμιαστικούς πληθυσμούς. Ωστόσο, υπάρχουν ακόμη και σήμερα αρκετές ομάδες πληθυσμών στην Εύρώπη οι όποιες παρέχουν εξαιρετική ευκαιρία για να μελετηθούν οι βιολογικές επιπτώσεις αυτών των κοινωνικών αλλαγών. Από αυτήν την σκοπία ο ένδογαμικός πληθυσμός των Σαρακατσαναίων παρουσιάζει τεράστιο ενδιαφέρον. Οί Σαρακατσαναίοι αριθμούν στην Ελλάδα 80.000 περίπου άτομα. Ζούσαν ως νομάδες, βοσκοί κυρίως, στις όρεινες περιοχές της Θεσσαλίας, της Μακεδονίας, της Ήπειρου, της Θράκης και της Στερεάς Ελλάδος. Η συνεχής έποική μετακίνησή τους άφησε πολλούς από αυτούς έξω από τα σύνορα της Ελλάδος, στην Βουλγαρία (15.000), την Άλβανία, την Ν. Γιουγκοσλαβία και την Τουρκία.

Όλοι μιλούν Έλληνικά, όπουδήποτε και άν ζούν (7,8). Η διάλεκτός τους περιέχει στοιχεία της αρχαίας Έλληνικής γλώσσας. Παρέμειναν για πολλούς αιώνες γενετικά άπομονωμένοι εξ αίτίας των όρεινων περιοχών όπου ζούσαν, του πολιτισμού τους, του ένδογαμικού τρόπου όργανώσεως της κοινωνίας τους και του παραδοσιακού τρόπου ζωής τους. Τά τε-

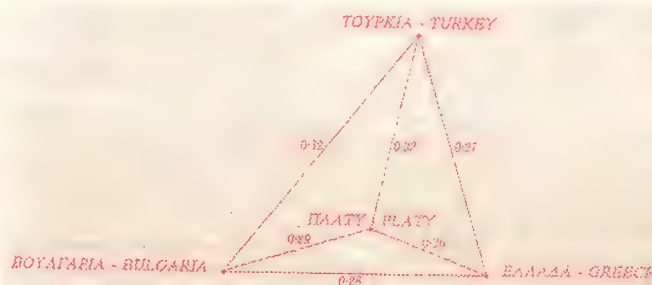

Fig. 2. Genetic distances among four populations.

Οί γενετικές αποστάσεις ανάμεσα σε τέσσερις πληθυσμούς.

λευταία όμως 20 χρόνια άρχισαν να εγκαταλείπουν τον νομαδικό τρόπο ζωής τους και να εγκαθίστανται σε πόλεις και χωριά αλλάζοντας τις επαγγελματικές τους άσכולίες και παντρεύόμενοι με άτομα ξένα προς την πληθυσμιακή τους ομάδα. Υπάρχει συνεπώς μία διαδικασία τερματισμού της άπομονώσεώς τους. Για όλους τους παραπάνω λόγους η μελέτη της γενετικής συστάσεως αυτής της πληθυσμιακής ομάδος είναι σημαντική.

Η Χατζημικάλη πού ανάλωσε την ζωή της στην μελέτη των Σαρακατσαναίων παρουσίασε ένδειξεις ότι πρόκειται για έναν πληθυσμό πού από κοινωνική όργάνωση δείχνει όρισμένα πρωτότυπα στοιχεία του Έλληνικού πολιτισμού. Τό 1980 ο Πουλιανός χρησιμοποιώντας μετρικά και μορφολογικά χαρακτηριστικά, πρότεινε πώς οι Σαρακατσαναίοι είναι επιζώντες της Άνω Παλαιολιθικής έποχής και θά μπορούσαν να θεωρηθούν ως ο άρχαιότερος πληθυσμός της Εύρώπης. Η γενετική μελέτη κατά συνέπεια αυτής της ομάδος είναι έξ ίσου σημαντική όσο εκείνης των Βάσκων στην Ίσπανία και των Λατώνων στην Σκανδιναβία.

Η γενετική μελέτη των Σαρακατσαναίων έγινε με βάση δείγματα αίματος πού πάρθηκαν από 232 άτομα μή συγγενικά μεταξύ τους. Η περιοχή δειγματοληψίας περιελάμβανε όλον τον χώρο κατανομής τους στην Ελλάδα. Η έρευνα διεξήχθη στον Τομέα Γενετικής, Άναπτύξεως και Μοριακής Βιολογίας του Τμήματος Βιολογίας του ΑΠΘ και στον Τομέα Γενετικής του Άνθρώπου του Πανεπιστημίου του Newcastle Upon Tyne στην Άγγλία, με άπώτερο σκοπό να μελετηθί η γενετική δομή τους και να προσδιορισθεί η συγγενειά τους με άλλους πληθυσμούς της Εύρώπης.

Στό τυχαίο δείγμα από τον πληθυσμό των Σαρακατσαναίων η μελέτη αφορούσε σε 10 συστήματα ομάδων αίματος, 11 ένζυμα συστήματα, την δρεπανοκυτταρική αναιμία και την άχρωματοψία. Τά αποτελέσματα συγκρίθηκαν με ανάλογα από γειτονικές περιοχές (Μακεδονία, Θεσσαλία, Ήπειρο,

Θράκη και Στερεά Ελλάδα) ή από όλην την Ελλάδα ή από άλλους Εύρωπαϊκούς πληθυσμούς. Συνοπτικά για 17 πολυμορφικά γενετικά συστήματα πού μελετήθηκαν, ανάμεσα στον πληθυσμό των Σαρακατσαναίων και τον υπόλοιπο έλληνικό πληθυσμό, στατιστικώς σημαντικές διαφορές βρέθηκαν μόνο σε 7 από τις 28 δυνατές συγκρίσεις. Κατά συνέπεια οι Σαρακατσαναίοι δείχνουν μεγάλη γενετική όμοιότητα με τον υπόλοιπο έλληνικό πληθυσμό.

Η σύγκριση με τους εύρωπαϊκούς πληθυσμούς έδειξε ότι οι Σαρακατσαναίοι έχουν γονιδιακές συχνότητες παρόμοιες με άλλους Μεσογειακούς και

Εύρωπαϊκούς πληθυσμούς. Ωστόσο θά άξιζε να μνημονευθί ο μονομορφισμός του συστήματος Kell, ή χαμηλή συχνότητα των α λ λ η λ ο μ ο ρ φ ω ν GLO*1, AK*1 και ACP-B και ή ύψηλή συχνότητα των άλλν-λόμορφων GPT-1 EsD-1 και ACP-C. Τέλος, είναι ενδιαφέρουσα ή παρατήρηση ότι οι Σαρακατσαναίοι δέν είναι επιβαρυνμένοι για τις τρεις συχνότερες άρρώστιες πού χαρακτηρίζουν πολλές περιοχές της Ελλάδος. Ειδικότερα δείχνουν χαμηλή συχνότητα ανεπάρκειας γλυκοζο-

6-φωσφορικής αφυδρογονάσης (H6ΠΔ), δρεπανοκυτταρικής και μεσογειακής αναιμίας. Τό αποτέλεσμα αυτό θά μπορούσε να έξηγηθί από τό γεγονός ότι επί αιώνες ζούσαν άπομονωμένοι σε περιοχές χωρίς έλκνωση (ύψηλά βουνά).

Ζ. Η γενετική σύσταση των Άθιγγάνων

Οί Άθιγγανοί αποτελούν νομαδικό και ένδογαμικό πληθυσμό. Τόν 10ον με 12ον αιώνα, άρχισαν να διασπείρονται από την Ίνδία σε όλην την Εύρώπη. Στην Ελλάδα άρχισαν να εγκαθίστανται τον 14ο αιώνα. Σήμερα ο πληθυσμός τους υπολογίζεται σε 25-30.000 και είναι διασκορπισμένοι σε όλην την Ελλάδα. Διατηρούν τά ήθη και έθιμά τους.

Οί Bartsocas et al μελέτησαν τήν γενετική δομή 200 'Αθιγγάνων στήν Δεύτερη Παιδιατρική Κλινική του Πανεπιστημίου 'Αθηνών. 'Η μελέτη ἀφορούσε σέ πέντε συστήματα ομάδων αἵματος (ABO, Rhesus, MN, Kell καί Duffy) καί δύο ἄλλα γενετικά συστήματα (αἰμοσφαιρίνες καί κερουπλάσμινη). 'Από τήν συγκριτική μελέτη τῶν ἀποτελεσμάτων τους οἱ ἐρευνητές συμπέραναν ὅτι οἱ γονιδιακές συχνότητες τῶν συστημάτων ABO, Rhesus, MN καί Duffy διαφέρουν στατιστικῶς σημαντικά ἀπό τίς ἀντίστοιχες συχνότητες πού ὑπολογίσθηκαν γιά τό σύνολο τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ. 'Ωστόσο, φαίνεται πώς ἡ κατανομή τῶν γονιδιακῶν συχνότητων στούς 'Ελληνες 'Αθιγγάνους δείχνει ὁμοιότητα μέ τήν ἀντίστοιχη κατανομή τῶν σημερινῶν κατοίκων τῆς περιοχῆς τῆς Punjab τῆς 'Ινδίας καί τοῦ Δυτικοῦ Πακιστάν, ἀπό ὅπου πιστεύεται πώς μετανάστευσαν. Οἱ ὁμοιότητες εἶναι πιά χαρακτηριστικές γιά τά τρία γενετικά συστήματα τῶν ομάδων αἵματος ABO, Rhesus, καί Duffy. Στό ἴδιο ἀποτέλεσμα κατέληξαν καί οἱ Σινάκος καί σύν, μελετώντας τά συστήματα ομάδων αἵματος ABO καί Rhesus.

'Η ἔρευνα τοῦ Σινάκου καί τῶν σύν αὐτῷ ἀφορῶσε στήν μελέτη 557 ἀτόμων. 'Η ἔρευνά τους ἀποκάλυψε ὅτι οἱ 'Αθιγγανοί χαρακτηρίζονται ἀπό ὑψηλό ποσοστό (21,2%) ἀνεπάρκειας γλυκοζο-6-φωσφορικῆς ἀφυδρογονάσης καί ἕνα σχετικά ὑψηλό ποσοστό (8,6%) β-Μεσογειακῆς ἀναιμίας. Οἱ ὑψηλές συχνότητες στίς δύο κληρονομικές ἀσθένειες ἐνδέχεται νά διατηροῦνται γιὰτί ομάδες 'Αθιγγάνων ζοῦσαν γιά πολλούς αἰῶνες κοντά σέ περιοχές μέ ἐλονοσία. 'Εναλλακτικά, οἱ ὑψηλές συχνότητες τῶν δύο ἀσθενειῶν, καθὼς καί ἡ ὑπαρξη σπανίων κληρονομικῶν δυσπλασιῶν, θά μπορούσε νά ἀποδοθεῖ στήν ἀπομόνωσή τους καί στόν ὁμογενετικό τρόπο ὁργάνωσης τῆς κοινωνίας τους.

Συμπέρασμα

'Η μελέτη λοιπόν τῆς γλώσσας τῶν γονιδίων ἐπιτρέπει νά ἀναπαραστήσουμε τήν καταγωγή καί τήν ἱστορία τῶν κατοίκων τῆς 'Ελλάδος. 'Υστερα ἀπό τά προηγούμενα, μπορούμε νά πούμε ὅτι ἀποδεδειγμένα οἱ κάτοικοι τῆς 'Ελλάδος καί τῆς 'Ιταλίας, καί εἰδικώτερα τῆς Νότιας 'Ιταλίας, δείχνουν μεγάλη γενετική συγγένεια. 'Αντίθετα εἶναι μεγάλη ἡ γενετική ἀπόσταση τῶν κατοίκων τῆς 'Ελλάδος ἀπό τοὺς κατοίκους τῆς Τουρκίας καί περισσότερο τῆς Βουλγαρίας. 'Ετσι ἐπιβεβαιώνονται τά ἱστορικά δεδομένα.

Τρόποι καταστροφῆς μιᾶς ὁργανώσεως

- Μή πηγαίνεις στίς συνεδριάσεις.
- 'Εάν δέν μπορείς νά ἀπουσιάσης, ὅμως μπορείς νά βραδύνεις.
- 'Αφοῦ παρακολουθήσης τήν συνεδρίαση, ψάξε νά βρῆς ἐλαττώματα στούς διοικοῦντας καί τά ἄλλα μέλη.
- Μή δέχεσαι ἀξιώματα· εἶναι πιά εὐκολο νά κριτικάρης, παρά νά ἐργάζεσαι.

'Εάν δέν σέ ἐκλέξουν σέ καμμία ἐπιτροπή, νά γκρινιάζης· ἐάν σέ ἐκλέξουν, νά ἀδιαφορῆς.

- 'Εάν σέ ρωτήσῃ ὁ πρόεδρος σχετικά μέ κάποιο ἐνδιαφέρον ζήτημα, πές του ὅτι δέν ἔχεις τίποτε νά πῆς· πές τήν γνώμη σου ἔξω ἀπό τήν συνεδρίαση.

- Μή κάνης τίποτε ἀπολύτως ὑπέρ τῆς ὁργανώσεως, ἐφ' ὅσον μπορείς νά ξεφύγης· διὰν ἄλλοι ἀνασκουμπώνονται καί προσφέρουν ἀνιδιοτελῶς τήν ἐργασία τους, λέγε ὅτι ἡ ὁργάνωση διευθύνεται ἀπό μία μερίδα μόνο.

- Μὴ σκοτίζεσαι γιά τήν ἐγγραφή νέων μελῶν· ἄφησε τήν σκοτοῦρα στόν γραμματέα.

- Μὴ ζητᾶς ἀπό τήν ὁργάνωση νά σέ βοηθήσῃ καί γκρινιάζε ὅτι δέν βοηθοῦνται τά μέλη.

- Μέσα στίς συνεδριάσεις νά συμφωνῆς μέ ὅλους καί νά διαφωνῆς ἀπ' ἔξω.

- Παίρνει ἀπό τήν ὁργάνωση ὅ,τι κέρδος μπορεῖ νά σοῦ προσφέρῃ, ἀλλά μὴ δίνης τίποτε.

- Νά δέχεσαι τήν συνεργασία τῶν συναδέλφων σου, ἀλλά νά μὴ προσφέρῃς τήν δική σου.

- "Ὅταν κάτι δέν πάει καλά, ρίχνε τὸ στήν διοίκηση...

ΤΟ ΙΕΡΟ ΔΕΝΔΡΟ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΑ ΕΘΙΜΑ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

Εἶναι γνωστό σέ πολλοὺς πνευματικούς ἀνθρώπους, μελετητές τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας, τό ὅτι οἱ θεολόγοι Πατέρες τῆς 'Εκκλησίας γνώριζαν τήν συμβολική ἔννοια τῶν πλέον σημαντικῶν γεγονότων τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ. Γνώριζαν, δηλαδή, τήν συμβολική ἔννοια τῆς γεννήσεως, τῆς βαπτίσεως, τοῦ θανάτου καί τῆς ἀναστάσεώς του, ἀγνοοῦσαν ὅμως, καθὼς εἶναι ἐξακριβωμένο πλέον, τήν ἱστορικά ἀκριβῆ ἡμερομηνία τους. Κι αὐτό, γιὰτί οἱ ἡμερομηνίες αὐτές δέν μπόρεσαν νά παραδοθοῦν στή σωστή χρονική τοποθέτησή τους, κυρίως ἀπό σκοπιμότητα τῶν ἐκθρῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

'Ετσι, ὁ καθορισμός καί ἡ χρονική τοποθέτηση τοῦ ἑορτασμοῦ τῶν σημαντικῶν γεγονότων τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ ἀπό τοὺς θεολόγους Πατέρες τῆς 'Εκκλησίας, ἀναφέρεται ὅτι ἐγίνε σύμφωνα μέ τά ὅσα συμβολίζουν τά γεγονότα αὐτά. Καί ἡ γέννησή του, ἐπομένως, πού συμβολίζει τήν κάθοδο, τήν ἐνσάρκωση καί τήν ἐξοδο στήν ἀνθρώπινη ζωή τοῦ πνευματικοῦ Λόγου-Χριστοῦ, ἔπρεπε νά τοποθετηθῇ ἐορταστικῶς κοντά στίς ἡμέρες τῆς Χειμερινῆς Τροπῆς τοῦ 'Ηλίου, πού τό ὑλικό φῶς του, τό τόσο πολύτιμο γιά τή γέννηση καί συντήρηση τοῦ κάθε εἴδους ζωῆς στή Γῆ, ἀρχίζει τήν ἀνοδό του στό στερέωμα.

'Αλλά τί ἀκριβῶς συμβολίζει ὁ Πνευματικός Λόγος-Χριστός, ἡ ἐνσάρκωσή του καί ἡ γέννησή του στήν ἀνθρώπινη ζωή;

'Ο Εὐαγγελιστής 'Ιωάννης, ἕνας ἀπό τοὺς πιά μυσταγωγημένους ἀπό τόν ἴδιο τό Χριστό, μαθητές του, μιλῶντας γι' αὐτόν, λέγει στό Κεφ. α' Ι, : «*Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ*

Λόγος καί ὁ Λόγος ἦν παρά τῷ Θεῷ καί Θεός ἦν ὁ Λόγος. Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ παρά τῷ Θεῷ. Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγιναν.»

'Επειτα ἀπό αὐτά δίκαια γεννιέται ἡ ἀπορία, τί ἐπὶ τέλους νά εἶναι ὁ Λόγος γιά τόν ὅποιο τόσος λόγος γίνεται στό Εὐαγγέλιο τοῦ 'Ιωάννου καί πού ἀναφέρεται ἐπίσης μέ διαφορετικά ὀνόματα ὅμως καί σέ ὅλες σχεδόν τίς θρησκείες καί τίς θρησκευοφιλοσοφικές παραδόσεις; Γιατί ὁ Λόγος, ἀφοῦ συμβολίζει τόν Δημιουργό ὅλων Θεό, ἕνας εἶναι πάντοτε καθὼς ἕνας εἶναι πάντοτε καί ὁ πνευματικός Λόγος πού συμβολίζει τό πνευματικό Φῶς του, εἴτε λέγεται

Χριστός στή Χριστιανική, εἴτε 'Απόλλων στήν ἀρχαία 'Ελληνική Θρησκεία ἢ καί ὅπως διαφορετικά ἂν τό ἀναφέρουν οἱ ἄλλες θρησκείες καί παραδόσεις.

'Ο δημιουργός Θεός λοιπόν εἶναι ὁ Λόγος στή Χριστιανική διδασκαλία ὡς δημιουργικό αἶτιο τῶν πάντων, πού ἔπειτα ἀπό τήν πρώτη δημιουργική φανέρωσή του, παρουσιάζεται σάν ἐξελικτικό αἶτιο πρὸς πνευματική τελειοποίηση τῶν ἐμψύχων ὄντων. Καί τότε ὁ Λόγος τοῦτος εἶναι ὁ πνευματικός, ἐκεῖνος πού σάν πνευματικό Φῶς, φωτίζει τῶν ἀνθρώπων τίς ψυχές, γιά νά γεννηθῇ σέ αὐτές ἡ ἀγάπη κι ἡ καλωσύνη, πού τίς φέρνει στό φῶς τῆς γνώσεως τοῦ Χριστοῦ, στή τελειότητα, μέ μιά λέξη.

'Ὅπως γίνεται ἔτσι φανερό, ἡ ἐπιδίωξη τῆς ψυχοπνευματικῆς τελειοποιήσεως τῶν ἀνθρώπων ὑπῆρξε ἡ βασική ἀλήθεια, πού γύρω τῆς στρέφονταν τόσο ὁ Χριστιανισμός ὅσο καί οἱ διδασκαλίες τῶν ἀρχαίων φιλοσόφων, τῆς ἑλληνικῆς παραδόσεως καί ὁλῶν σχεδόν τῶν παλαιῶν καί νεωτέρων φιλοσοφικῶν συστημάτων.

Διόνυσος βρέφος στή γονάτα τοῦ Ἑρμοῦ, μέ φωτισμένο πρόσωπο, σύμβολο ἡλιακῆς λατρείας. Γεννηθῆκε 25 Δεκεμβρίου καλεῖτο ΣΩΤΗΡ καί διά μέσου τοῦ Οἰ-ΝΟΥ, ὠρῶσε τό σῖμα τοῦ!

Σχετικά με τή γέννηση τοῦ Χριστοῦ, ὁ Ἰωάννης λέγει ἀκόμη στό Κεφ. α'. 14: «*Καί ὁ Λόγος ἔγινε σὰρξ καί κατώκησε μεταξύ ἡμῶν... πλήρης χάριτος καί ἀληθείας*».

Τί ἄλλο ὅμως μαρτυροῦν τά λόγια αὐτά τοῦ Ἰωάννη, παρά τήν ἐνσάρκωση σέ ἀνθρώπιν μορφή τοῦ Θεοῦ Λόγου, τοῦ ἀγνοῦ καί φωτισμένου δηλαδή Πνεύματος, τοῦ Χριστοῦ, γιά νά μπορέσῃ μέ τήν ἡθική συμπαράσταση, τήν ἀγάπην καί τήν οὐσιαστική βοήθειά του, νά προσφέρῃ τήν πνευματική σωτηρία καί στίς ἄλλες ἀνθρώπινες ψυχές; Τοῦ Πνεύματος πού θεληματικά κατέρχεται ἀνάμεσά μας μέ τή γέννησή του καί μέ ὅλη τήν ὁμορφιά τῆς θυσίας του, γιά νά προσφέρῃ τό πνευματικό Φῶς του μέ τή «*σάρκα καί τό αἷμα Του τῆς θείας Μεταλήψεως*», στίς ἀγνές ἀνθρώπινες ψυχές πού εἶναι ὥριμες νά τό δεχθοῦν. Καί ἀκόμη νά διαλύσῃ ἔτσι μέ αὐτόν τόν τρόπον καί μέ τό μαρτύριό Του, τά σκοτάδια τῶν ἄλλων ψυχῶν, τῶν στείρων σέ αἰσθήματα καί ἀγάπην.

Ἡ ἐνσάρκωση τοῦ Θεοῦ Λόγου-Πνεύματος, δέν εἶναι θαῦμα ἢ κάτι τό ὑπερφυσικό. Δέν εἶναι ἓνα γεγονός ἔξω ἀπό τούς φυσικούς καί τούς πνευματικούς νόμους τοῦ Δημιουργοῦ Θεοῦ. Ἀντίθετα εἶναι ἓνας ἀπό τούς βασικούς πνευματικούς νόμους, πού ἀπορρέουν ἀπό τούς φυσικούς καί πού χαρακτηρίζει τήν Θεότητα, τοῦ θείου δηλαδή νόμου τῆς ἀγάπης, πού ὑποχρεώνει «*τόν γιοῦ τοῦ Θεοῦ*» νά βοηθήσῃ ἀπό κοντά, μέ αὐτήν ἀκριβῶς τήν ἀγάπην, τούς ἀνθρώπους.

Καί ὅμως, ἡ ἐνσάρκωση τοῦ Πνευματικοῦ Λόγου-Χριστοῦ, δέν εἶναι ἡ μόνη ἔννοια στά λόγια τοῦ Ἰωάννη, γιατί παρουσιάζει καί ἄλλη ἀκόμη συμβολική ἔννοια. Ἐκτός δηλαδή ἀπό τό πνευματικό γεγονός τῆς ἐνσαρκώσεως καί τῆς γεννήσεως τοῦ Θεοῦ Πνεύματος, πού φέρνει τό φῶς τοῦ Οὐρανοῦ στούς ἀνθρώπους, τό πνευματικό τοῦτο φῶς συμβολίζει ὅ,τι μπορεῖ «*νά γεννηθῇ*» καί στήν ψυχοπνευματική ὑπόσταση τοῦ κάθε ἀγνοῦ καί ἠθικοῦ ἀνθρώπου.

Τό σημαντικό αὐτό γιά κάθε ἀνθρώπο γεγονός συντελεῖται πάντοτε σιωπηλά καί ἀθόρυβα, κοντά στήν ἐποχή τῆς ἀνόδου καί τοῦ ὕλικου ἡλιακοῦ φωτός, κοντά στή Χειμερινή Τροπή τοῦ Ἡλίου, κοντά δηλαδή, στά Χριστούγεννα. Καί αὐτό εἶναι «*ἡ θεία χάρις τοῦ οὐρανοῦ*», ἡ δωρεά στούς ταπεινούς, στούς ταπεινούς ὅχι στό πνεῦμα, ἀλλά στούς χωρίς ἐγωισμό καί ὑπερηφάνεια, τά δύο αὐτά πάθη πού σέ μύριες ἀνάξιες πράξεις ὁδηγοῦν τόν ἀνθρώπο.

Στήν ἐποχή αὐτή τῆς φαινομενικῆς ἀνόδου τοῦ Ἡλίου πού ἀρχίζει νά μεγαλῶνῃ ἡ ἡμέρα καί πού τοποθετήθηκε ἡμερολογιακά καί ἡ γέννηση τοῦ πνευματικοῦ Φωτός-Χριστοῦ, ἄπειρα ἔθιμα καί συμ-

βολικές λατρευτικές ἐκδηλώσεις παρέμειναν στούς διάφορους λαούς καί τόπους ἀπό τά παλὰ καί ἀπό τά πανάρχαια ἀκόμη χρόνια. Καί τοῦτο γινόταν καί ἐξακολουθεῖ νά γίνεται καί σήμερα, μέ προσθῆκες ἢ καί παραλλαγές, πάντοτε ἀπό ἀφορμή χρονικῶν περιόδων τῆς ἀνθρωπότητας καί ἀπό τίς τοπικές συνθῆκες τῶν διαφόρων λαῶν.

Πρίν ὅμως ἀναφέρουμε τά σπουδαιότερα ἔθιμα καί προσπαθήσουμε νά ἐξηγήσουμε τόν συμβολισμό τους, θά πρέπει προηγουμένως νά ποῦμε λίγα γιά τό τί μᾶς ἔφερε νά πιστεύουμε στή σχέση τῶν ἐορτῶν τῶν Χριστουγέννων καί τοῦ Νέου Ἑτους, μέ τίς ἐορτές τοῦ Χειμερινοῦ Ἡλιοστασίου.

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες καί μάλιστα οἱ φιλόσοφοι καί οἱ θεολόγοι τους, ὅπως κάθε ἄλλος μέ μεγάλο πολιτισμό λαός, ἔδιναν μεγάλη σημασία στίς ἡλιακές καί στίς ἄλλες ἀστρολογικές ἐπιδράσεις στόν πλανήτη μας καί ὅχι μόνο γιά τά γεγονότα τῆς ζωῆς, ἀλλά καί γιά τίς ἐορτές καί γιά τίς τελετές τους.

Ἡ σύγχρονη ἐπιστήμη ἐπίσης, σχετικά μέ τίς ἐπιδράσεις αὐτές, ὅχι μόνο τίς ἀποδέχεται ὡς πραγματικές σέ ὅλα τά ἐπίπεδα καί τίς μορφές τῆς ζωῆς καί στά διάφορα ἄλλα φυσικά φαινόμενα, ἀλλά τίς ἀποδεικνύει καί πειραματικῶς.

Τό ἴδιο ὅμως γινόταν καί μέ τούς πρώτους Χριστιανούς, συνεχιστές, καθῶς ἀναγνωρίζεται πλέον, στά περισσότερα σημεῖα τῆς ἴδιας μέ τούς ἀρχαίους Ἕλληνες φυσικῆς καί πνευματικῆς πραγματικότητας καί στούς σχετικούς ἀνάλογους συμβολισμούς της.

Οἱ ἐορτές, οἱ τελετές καί τά ἔθιμα ἐκείνων καί οἱ ἐορτές καί τά ἔθιμα τῶν Χριστιανῶν, πάντοτε συνδεόμενα μέ τίς ἀνάλογες ἀστρολογικές καί ἡλιακές ἐπιδράσεις, τοποθετήθηκαν ἐπίσης στά ἀνάλογα μ' αὐτές σημεῖα τῶν ἐποχῶν τοῦ ἔτους καί μάλιστα οἱ πιό σημαντικές, ὅπως τά Χριστούγεννα, ἡ Ἀνάσταση κ.λπ. κοντά στίς Ἡλιακές Τροπές καί Ἰσημερίες.

Ἡ γέννηση λοιπόν τοῦ Χριστοῦ, ὁρίστηκε ἔτσι ἀπό τούς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, γνῶστες τῶν συμβολισμῶν τῆς διδασκαλίας του, ὥστε νά γιορτάζεται κοντά στή Χειμερινή Τροπή.

Τό ἔθιμο τῆς Χριστουγεννιάτικης κουλούρας καί ἡ πίτα τῆς Πρωτοχρονιάς μέ τό χρυσό νόμισμα, τό πιθανώτερο φαίνεται νά συμβολίζουν, μέ τό στάρι πού ἔχουν ζυμωθῇ, τήν τροφή τῆς ἐνέργειας τοῦ ἡλιακοῦ φωτός καί, ἀκόμη βαθύτερα, τήν τροφή ἐνέργειας τοῦ πνευματικοῦ Ἡλίου, πού ἐνσαρκώθηκε καί γεννήθηκε ἀνάμεσά μας, γιά νά μοιράσῃ ἀπό κοντά τήν σάρκα Του καί τό θεῖο δῶρο τοῦ χρυσοῦ νόμισματος: «*Λάβετε φάγετε, τοῦτο ἐστὶ ἡ σάρκα μου...*», διακηρύσσει ὁ Χριστός γιά τήν Ἀγία Μετά-

ληψν. Καί μέ τό χρυσό νόμισμα, τό ξεπερασμένο ἀπό τή θεία θαλπωρή τῆς ἀγνότερης μητέρας τῆς Γῆς μας, «*τῆς πύλης τῆς ὁδοῦ πρὸς τήν ἀθανασία*» ὅπως τήν διδάσκει καί ἡ Χριστιανική θρησκεία, τήν μητέρα δηλαδή τοῦ Χριστοῦ, ἐξαγοράζεται ὁ Παράδεισος! Ὁ πνευματικός ἐκεῖνος Παράδεισος, πού προσφέρει τήν πραγματική ψυχική εὐδαιμονία καί τήν μακαριότητα στόν ἀνθρώπο, εἴτε στή ζωὴ βρίσκεται, εἴτε μετὰ τόν θάνατό του καί πού εἶναι αὐτός ὁ ἴδιος ὁ πνευματικός Ὀλυμπος τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς παράδοσεως.

Τή νύκτα τῆς ἀναμονῆς τῆς θείας χάριτος, τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, οἱ χριστιανοί σέ μυστική συνάθροιση, πού σήμερα ἔχει καθιερωθῇ σέ χριστουγεννιάτικο τραπέζι καί πρωτοχρονιάτικη βραδυά, μοιράζονταν τόν συμβολικό ἄρτο, τήν «*σάρκα τοῦ Θεοανθρώπου*». Καί ὁ ἐκλεκτός τῆς τύχης, ὁ πνευματικά ἱκανώτερος, δεχόταν τό λαμπερό δῶρο τοῦ εὐγενικοῦ μετάλλου, πού θά τόν βοηθοῦσε νά γεννηθῇ στή ψυχὴ του τό πνευματικό Φῶς-Χριστός. Ἀπὸ αὐτό δέ τό ἔθιμο κυρίως, ἀπὸ αὐτό τό συμβολικό γεγονός, ἔμεινε ἀπὸ τότε ἡ συνήθεια τῶν δώρων καί τῶν τυχερῶν παιχνιδιῶν, «*οἱ τυχερές δοκιμασίες*», ὅπως τότε λέγονταν, κατὰ τά Χριστούγεννα καί τήν Πρωτοχρονιά.

Μέ τήν γέννηση τοῦ Χριστοῦ, καινούργιος χρόνος ἀρχίζει: Καινούργιος χρόνος ἀρχίζει τότε καί γιά τή ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου μέ δῶρα κι ἐλπίδες.

Ὁ Ἥλιος ἀνεβαίνει ὑψηλότερα, θερμαίνει καί φωτίζει περισσότερες ὥρες τήν πλάση, σκορπίζει τά σκοτάδια πού καταθλίβουν, θερμαίνει τίς ψυχές. Καί μέ τήν γέννηση τότε κάποιου πνευματικοῦ βρέφους, πού τό προσφέρει τό συμβολικό δέντρο τῆς ζωῆς, καινούργιες χαρές ἠθικῆς ἱκανοποίησης ἀρχίζουν γιά τόν ἀνθρώπο.

Τά δένδρα στή Φύση προσφέρουν ὥριμους τούς καρπούς τους γιά συγκομιδὴ καί τή συντήρηση τῆς ζωῆς. Καί τό δένδρο τῆς ζωῆς, τό σύμβολο τῆς αἰώνιας μητρότητας, γεμᾶτο κι αὐτό καρπούς, κάτω ἀπὸ τίς ἀκτίνες τοῦ πνευματικοῦ Ἡλίου πού τοῦ αὐξάνει τήν ἱερότητα, φωτίζεται καί ὁλόλαμπο προσφέρει ἔτσι τούς πνευματικούς καρπούς του δῶρο στούς ἠθικούς ἀνθρώπους.

Ἀλλά, ἀνάμεσα στά δένδρα τῆς ζωῆς, ἓνα εἶναι τό ἱερώτερο, τό δένδρο ἐκεῖνο πού συμβολίζει τήν Ἀγία Μητέρα μέ τόν πολύτιμο καρπὸ της, τό ἀστέρι τῆς κορυφῆς, τό θεῖο βρέφος, τόν θεὸ τοῦ πνευματικοῦ Φωτός, τόν Λόγο τοῦ Δημιουργοῦ.

Ὅμως, τό χριστουγεννιάτικο δένδρο, πού συμβολίζει γενικά τό ὑπέροχο δένδρο τῆς ζωῆς, τή μητέ-

ρα, καί μάλιστα τήν Ἀγία Μητέρα, φορτωμένο καρπούς, δῶρα, ἀσημοκλωστές, λαμπερά πολυχρώμα στολίδια, φῶτα καί ἓνα ἀστέρι στή κορυφή, πιστεύεται ἀπὸ τούς πιό πολλοὺς ὅτι ἔχει μεταφερθῇ καί στήν Ἑλλάδα σάν ἔθιμο ἀπὸ τούς βόρειους λαούς. Καί ὅμως, τό δένδρο αὐτό, πού θά πρέπει νά λέγεται μόνον δένδρο τῆς ζωῆς καί νά ἦταν μαζί μέ τή μεγάλη χριστουγεννιάτικη ἐορτὴ ἐορταστικὴ ἐκδήλωση καί τῆς Χειμερινῆς Τροπῆς τοῦ Ἡλίου γιά ὅλους τούς ἀνθρώπους, εἶναι ἓνα πανάρχαιο ἔθιμο, μεταφερμένο σ' ἄλλες κῶρες τοῦ Βορρᾶ ἀπὸ τήν πραγματική πατρίδα του, τήν ἀρχαία Ἑλλάδα.

Ἄς ἀνατρέξουμε ὅμως στήν ἱστορία γιά στήριγμα αὐτοῦ τοῦ ἰσχυρισμοῦ. Καί πρῶτο, στήν λέξη δένδρο-συμβολικῶς τά ἐλληνικά λεξικά ἀναφέρουν ὅτι ἡ χρῆση συμβολικῶν δένδρων ἀνάγεται στήν πανάρχαια ἐποχή. Κατὰ τόν Πλίνιο δέ καί ἄλλους, ὡς πρῶτοι ναοί, χρησιμοποιήθηκαν ἀπὸ τούς ἀνθρώπους τά δένδρα. Κατὰ τόν Λουκιανὸ ἐξ ἄλλου, ἀπὸ τήν πανάρχαια ἐκείνη ἐποχή, ἀναγνώριζαν, σέ κάθε θεό, καί ἀπὸ ἓνα ἱερό δένδρο.

Καί εἶναι ἀκόμη γνωστὸ τό ὅτι πραγματικά ὅλες οἱ θρησκείες, ἀρχαῖες καί νεώτερες, ἔχουν τό συμβολικό δένδρο τους, ἀνάλογο πάντοτε σέ εἶδος, στίς τοπικές συνθῆκες βλαστήσεως καί στίς ιδιότητες τῶν δένδρων αὐτῶν. Ἔτσι, εἴτε δρυς ἦταν αὐτό, ἢ ἔλατο, δάφνη, φοίνικας, ἐλιά, συκιά ἢ ἀκακία, πάντοτε συμβόλιζε τήν καρποφόρα φύση τῆς γυναίκας, τήν μητρότητα.

Κατὰ τήν ἐλληνικὴ ὅμως παράδοση, γιά τήν πανάρχαια λατρεία τῆς Κρητομινωικῆς ἐποχῆς, τό πρῶτο δένδρο πού, γύρω του καί κάτω ἀπ' αὐτό, γίνονταν οἱ ἱεροτελεστίες καί οἱ προσφορές, ἦταν ἡ δρυς ἀφιερωμένη κατ' ἀρχάς στήν πρώτη Μεγάλῃ Μητέρα Ρέα, τήν μητέρα τῶν Ὀλυμπίων Θεῶν. Ἐπειτα, ἡ δρυς ἔγινε τό ἱερό σύμβολο τοῦ πιό δυνατοῦ γιοῦ της, τοῦ Διός.

Κατὰ τήν παράδοση ἐπίσης, ὡς ἱερό δένδρο μεταφέρθηκε στή Δωδώνη, ἀπὸ τήν Κρήτη ἀπὸ τίς δύο μελαχροινές περιστέρες της, ἱέρειες τῆς Θεᾶς Μητέρας Ρέας μαζί μέ τή λατρεία τοῦ γιοῦ της Δία. Κι ἐκεῖ, ὅπως πίστευαν, ἡ ἱερὴ δρυς εἶχε τή δύναμιν νά χρησιμοδοτῇ.

Δαίδαλα καί δαιδάλια λέγονταν ἐκεῖνη τήν ἐποχή, τά ἀπὸ δρυ κατασκευασμένα καί ἐπικρυσωμένα ξόανα-εἰδῶλα τῶν Θεῶν, πού ἀνάγονταν στήν τέχνη τοῦ Κρητικοῦ Δαιδάλου. Καί στήν ἐορτὴ Δαίδαλα τῆς Βοιωτίας, ἐορτὴ πρὸς τιμὴν τῆς Θεᾶς Ἥρας, ἀπὸ ὠρισμένης δρυὸς ἐπίσης τό ξύλο κατασκεύαζαν τό ξόανό της.

Ἀλλά καί στούς «Βίους παράλληλους», κεφ. «ΘΗΣΕΥΣ» τοῦ Πλούταρχου, ἀναφέρεται ὅτι ὁ Θησεύς, ἐπιστρέψας ἀπό τήν Κρήτη, ὕστερα ἀπό τή γνωστή περιπέτειά του μέ τόν Μινώταυρο, καθιέρωσε στήν Ἀθήνα, πρὸς τιμὴν τοῦ Κρητικοῦ Ἀπόλλωνα, θεοῦ τοῦ πνευματικοῦ Φωτός τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, τήν ἑορτὴ τῶν Πυανειῶν.

Στὴν πομπή πού γινόταν κατὰ τήν ἑορτὴ αὐτή, περιφερόταν ἡ «Εἰρεσιώνη», κλάδος δηλαδή ἐλιάς, στήν Ἀθήνα πού εἶχε ἀντικαταστήσει τήν δρυὶ τοῦ Κρητομινωικοῦ ἐθίμου, μέ πλεγμένα ἐπάνω της ἄσπρα ἔρια -μαλλιά προβάτου δηλαδή, ἀπ' ὅπου εἶχε ὀνομασθῇ καί εἰρεσιώνη - καί κρεμασμένους στὰ κλαδιά της ὄλων τῶν εἰδῶν τοὺς καρπούς.

Τὸν κλάδο τὸν περιέφερε ἓνα «ἀμφιθαλές» ἀγόρι, ἐνῶ οἱ παρακολουθοῦντες τραγουδοῦσαν ὕμνους καί στίχους, πού διατήρησε ὁ Πλούταρχος: «*Ἡ Εἰρεσιώνη φέρνει σῦκα καί πλούσια ψωμιά, καί μέλι σέ ἀγγεῖο καί λάδι γιὰ φωτισμό, καί ποτήρι μέ καθαρό - ἄκρατο - κρασί πού ἀπ' αὐτό μπορεῖς νά μεθύσης ὥσπου νά κοιμηθῇς*».

Τέλος, ἡ πομπή κατέληγε στὸν ναὸ τοῦ θεοῦ τοῦ φωτός, Ἀπόλλωνα, καί κρεμοῦσαν τήν Εἰρεσιώνη στήν πόρτα τοῦ ναοῦ του. Κάθε Ἀθηναῖος, ἐπίσης, τοποθετοῦσε εἰρεσιώνη στήν πόρτα τῆς κατοικίας του καί, μαζί της κρεμοῦσε ψωμί, ἀγγεῖο μέ μέλι καί σῦκα. Ὅπως δέ στήν σύγχρονή μας ἐποχή, τό ἴδιο καί στήν ἀρχαία, κυρίως τὰ παιδιά γύριζαν στὰ σπίτια ψάλλοντας τὰ κάλαντα, πού κι αὐτὰ λέγονταν ἐπίσης εἰρεσιώνη ἢ ἀγερμός καί ἀγυρμός.

Καί τὰ λόγια τους ἦσαν: «*Στὸ σπίτι τοῦτο πού ἦλθαμε μεγαλοδύναμου ἄνδρα, πού μεγάλη βέβαια μπορεῖ νά κατορθῶν, ἀλλὰ καί πολύ εὐτυχισμένος πρέπει νά εἶναι πάντοτε. Οἱ πόρτες του αὐτές ἄς ἀνοίξουν· γιατί πολὺς πλοῦτος θά εἰσχωρήσῃ μέσα, μαζί δέ μέ τὸν πλοῦτο καί ἡ εὐθυμία ἄς ἀνθίσῃ καθὼς καί ἡ ἀγάπη εἰρήνη. Ὅσα σκεύη ὑπάρχουν, γεμᾶτα βέβαια νά εἶναι, ζυμωτό δέ πάντοτε τὴν σκάφη του νά γεμίξῃ καί τώρα κριθαρόψωμο, ὁμορφο σπασμένιο...»*». Ἐπειτα, τέλειωναν τὰ κάλαντα μέ τὰ λόγια: «*κι ἂν θέλῃς, βέβαια, δῶσε κάτι· ἐάν ὅμως ὄχι, δέν θά σταθοῦμε ἄλλο· γιατί δέν ἦλθαμε νά συγκατοικήσουμε ἐδῶ*».

Στὸ τέλος τῆς ἑορτῆς, γινόταν συνεστίαση μέ διάφορα τρόφιμα μαγειρευμένα σέ κοινὴ χύτρα.

Ἀπὸ τό ἄλλο μέρος, κατὰ τήν ἴδια ἐποχή καί κοντὰ στὴ χειμερινή Τροπή τοῦ Ἥλιου, πού κι ἐμεῖς σήμερα ἔχουμε τό λεγόμενο «δωδεκάημερο» ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων ἕως τὰ Θεοφάνεια, μέ τὴν παρουσία τῶν καλλικαντζάρων, διαφόρων δη-

λαδή μικρῶν δαιμονίων τῆς λαϊκῆς δοξασίας, οἱ ἀρχαῖοι Ἑλλήνες στίς ἀντίστοιχες περίπου μέρες, πού τίς ἔλεγαν «μιαρές», τελοῦσαν διάφορα ἔθιμα.

Τῆς ἡμέρας αὐτῆς τιμοῦσαν ξεχωριστὰ τὴ Σεληνιακὴ Ἑκάτη, γιατί αὐτὴ ἦταν ταγμένη γιὰ τοὺς καθαρμούς ἀπὸ τὰ μιάσματα πού ἔφερναν οἱ ψυχές τῶν πεθαμένων, πού δικαιοματικά ἀναβαίνουν ἐκεῖνες τίς ἡμέρες ἀπὸ τὸν Ἄδη στὴ Γῆ.

Τὴν ἴδια ἐκείνη ἐποχή προσφέρονταν καί γλυκίσματα παρόμοια μέ τὰ σύγχρονά μας, τὰ λεγόμενα *ἀμφιφῶντες, ψάμματα, βασυνίες* καί *κόκκωρα*.

Καί οἱ μὲν *ἀμφιφῶντες* ἦσαν *πλακοῦντες* μέ μπηγμένες ὁλόγυρα στήν περιφέρειά τους ἀναμμένες λαμπάδες καί δαδιά. Κι αὐτὰ τὰ γλυκίσματα προσφέρονταν ὅταν ὁ Ἥλιος φαίνεται στήν ἀνατολή τὸ πρωὶ καί προφθάνει στὴ δύση της καί τὴ Σελήνη, καί τὰ δύο φῶτα τους φαίνονται ἐπάνω στὴ Γῆ καί ὁ Οὐρανός τότε γίνεται «ἀμφίφωτος». Τὰ δέ *ψάμματα*, πού προσφέρονταν καί στήν Ἑκάτη, ἦταν κομμάτια ζυμωμένα μέ ἀλεύρι, λάδι καί μέλι, πού μποροῦμε νά τὰ κατατάξουμε ὡσάν «προγόνους» στὰ σημερινὰ μελομακάρωνα.

Οἱ *βασυνίες* τέλος ἦσαν ἀπὸ σταρένιο ἀλεύρι καί μέλι καί τὰ *κόκκωρα* ἓνα εἶδος κουλούρια ζυμωμένα ἀπὸ νεοαλεσμένο ἀλεύρι, ἓνα σῦκο καί τρία καρύδια.

Τὸ ἄγαλμα τῆς θεᾶς Ἑκάτης τό στεφάνωναν μέ δρύινο κλαδί καί συγχρόνως ἔψαλλαν ὕμνους. Γιατί ἡ δρυς ἔπαιζε πάντοτε μεγάλο ρόλο στίς κοινωνικές τελετές τόσο στήν πανάρχαια Ἑλλάδα, ὅσο ἀργότερα καί σέ ἄλλες κῶρες τῆς Εὐρώπης καί τῆς Ἀσίας.

Ἀλλὰ, γιὰ νά γεφυρώσουμε τό χάσμα τῆς καταγωγῆς τοῦ χριστουγεννιάτικου δένδρου, πού πολλοὶ τό ἀποδίδουν σήμερα στοὺς Κέλτες, εἶναι ἀνάγκη νά ἀνατρέξουμε στήν ἱστορία τους καί στήν ἱστορία τῶν λαῶν τῆς Εὐρώπης.

Οἱ Κέλτες λοιπόν, λαὸς τῆς ἀρίας ὁμοφυλίας, κατοίκησαν τὴν Κεντρικὴ Εὐρώπη καί ἰδίως στήν Γερμανία, Γαλλία, Βρετανία καί τὴ Βόρειο Ἰταλία, λίγο πρὶν ἀπὸ τὸν 5ον π.Χ. αἰῶνα. Στὸν 6ον ὅμως π.Χ. αἰῶνα, οἱ Ἑλλήνες Φωκαεῖς εἶχαν ἀποικήσει τὴν Μασσαλία, δηλαδή λίγο πρὶν στήν σκηνὴ τῆς Εὐρώπης ἀναφανοῦν οἱ Κέλτες. Ἡ Μασσαλία, ἔτσι, ἐγίνε μία ἀπὸ τίς ἀρχαιότερες πόλεις τῆς Εὐρώπης, κυβερνουμένη ἀριστοκρατικά, καί μέ πολὺ ἀκμαῖο ἐμπόριο. Ἡ ἐλληνικὴ δέ γλῶσσα διατηρήθηκε σ' αὐτὴ μέχρι τό 300 μ.Χ., παρὰ τὴν κατάκτησή της τό ἔτος 49 π.Χ., ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους.

Οἱ Κέλτες, γνωστοὶ στοὺς Ἑλλήνες καί στοὺς Ρωμαίους ὡς Γαλάτες, κατακλύσανε καί τὴν Μασ-

σαλία, κατερχόμενοι ἀπὸ τό τέλος τοῦ 3ου π.Χ. αἰῶνος καί πρὸς τὴν χώρα τῆς πόλεως τῶν Φωκαέων. Ἀλλὰ πάλι στίφη Γαλατῶν εἰσέβαλαν ἀπὸ τίς κῶρες τοῦ Δούναβη κι ἔφθασαν μέχρι καί στοὺς Δελφούς.

Τὸ ἱερατεῖο τῶν Κελτῶν -Γαλατῶν, στίς ἀρχές τῆς ἐξαπλώσεώς τους στήν Εὐρώπη, ἱεουργοῦσε μέσα σέ σπήλαια καί τελοῦσε μάλιστα καί ἀνθρωποθυσίες. Τό γεγονός αὐτό δέν τό ἀνέχθηκαν οἱ Ἑλλήνες καί οἱ Ρωμαῖοι, οἱ ὅποιοι πίεσαν τότε τοὺς Γαλάτες καί τοὺς ἐξεδίωξαν μέ ἀγριότητα. Στὴ Μασσαλία ὅμως συνεδέθησαν αὐτοὶ ξεχωριστὰ μέ τοὺς Ἑλλήνες κατοίκους της, τόσο πού οἱ ἱερεῖς τους ὀνομάστησαν «φιλέλληνες».

Ἀπὸ τοὺς Μασσαλιῶτες λοιπόν αὐτοὺς πῆραν οἱ Γαλάτες τὰ πρῶτα στοιχεῖα τοῦ ἐλληνικοῦ πολιτισμοῦ καί ὄχι ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους, ὅπως ἰσχυρίζονται μερικοί.

Ἐκείνη ἀκριβῶς τὴν ἐποχή, οἱ προηγουμένως σπηλαιολάτρες καί ἀνθρωποθυσιαστές ἱερεῖς τῶν Κελτῶν, ἔγιναν «δρυῖδες» ἀφοῦ παραλάβανε ἀπὸ τὴν ἐλληνικὴ ἐπίδραση τὴν λατρεία τῆς δρυός. Βέβαια μάλιστα καί ἱστορικῶς θεωρεῖται τό ὅτι, ἐκτός ἀπὸ τὴν ἐλληνικὴ γλῶσσα μεταχειρίζονταν καί τὴν ἐλληνικὴ γραφὴ καί πιθανολογεῖται ἀκόμη ὅτι καί ἡ φιλοσοφία τοῦ Κελτικοῦ ἱερατείου ἐπήγαγε ἀπὸ τὴν Πυθαγόρειο. Καί αὐτό, ὄχι μόνον γιατί, κατὰ τὴ δευτέρη μετανάστευση τῶν Κελτῶν, στὸν 3ο π.Χ. αἰῶνα πρὸς τὴν Ἑλλάδα καί τὴν Ἰταλία, ἔφθασαν αὐτοὶ ὡς τοὺς Δελφούς, ὅπως ἀναφέρθηκε καί προηγουμένους, ἀλλὰ ἀκόμη καί γιατί, ἀργότερα, ὑποτάχθησαν ὁλοσχερῶς στοὺς Ρωμαίους, ἀφοῦ ἀντάλλαξαν ὁλοκληρωτικὰ καί τὴν θρησκεία τους τῆς σπηλαιολατρείας καί τῶν ἀνθρωποθυσιῶν, μέ τὴν ἐλληνορρημαϊκὴ φυσιολατρικὴ θρησκεία. Ἔτσι, τὰ δένδρα καί ἡ δρυς, πού κατ' ἀρχὰς ἐσήμαινε κυρίως τό κάθε δένδρο καί ἀπὸ ὅπου κατάγεται καί ἡ λέξη δρυμός πού σημαίνει τὴν πυκνὴ συστάδα πολλῶν δένδρων, καθιερώθηκε καί ὡς συνέχεια τῆς ἐλληνικῆς δένδρολατρείας, ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς τῶν Κελτῶν -Γαλατῶν ὡς σύμβολο τῆς ἑορτῆς τῆς Χειμερινῆς Τροπῆς τοῦ Ἥλιου, τῆς ἑορτῆς δηλαδή τῆς ἀνόδου -γεννήσεως τοῦ ἡλιακοῦ φωτός.

Ὅπου ὅμως οἱ δρυές ἦσαν ἀπλησiasτες ἀπὸ τοπικές συνθήκες, τίς ἀντικαθιστοῦσαν τὰ ἔλατα, ὅπως γινόταν μέ τό κλαδί τῆς ἐλιάς στὰ πεδινὰ τῆς Κρήτης καί στήν Ἀττικὴ, τό κλαδί δηλαδή τῆς εἰρεσιώνης πού τὴν στόλιζαν μέ ἔρια καί καρπούς. Οἱ δέ φωπιές πού ἀναβαν κοντὰ στὰ σπήλαια, στίς τελετές τους οἱ Γαλάτες ἱερεῖς, ἀντικατεστάθησαν τότε μέ ἀναμμένες δάδες τῆς ἐλληνικῆς λατρείας καί οἱ ὕμνοι στὸν

ἐλληνικὸ θεὸ Ἀπόλλωνα, μέ τὸν ὕμνο τῶν δρυῖδων στὸν δικό τους θεὸ τοῦ πνευματικοῦ φωτός, στὸν θεὸ Βάλτερ.

Ἀλλὰ ἡ τελετὴ τῆς κοπῆς τοῦ ἱσοῦ ἀπὸ τίς δρυς καί τὰ ἔλατα, τοῦ παράσιτου αὐτοῦ φυτοῦ πού φυτρώνει ἐπάνω στὰ κλαδιά τους καί πού λέγεται γκί ἀπὸ τοὺς Γαλάτες καί *μίσλετο* ἀπὸ τοὺς Σκανδιναvoὺς καί γιὰ τό ὅποιο ὁ Ἀγγλὸς Φρέντζερ ἀναφέρει πολλὰ σχετικά μέ αὐτό τό ἔθιμο στό βιβλίο του «Ο ΧΡΥΣΟΥΣ ΚΛΩΝΟΣ»*, εἶναι ἀναμφισβήτητο ὅτι εἶναι προσθήκη τῶν δρυῖδων στήν ἑορτὴ κυρίως τοῦ δένδρου τῶν Χριστουγέννων. Κι αὐτό, γιατί ὁ θρύλος, στήν θρησκεία τῶν Βορείων, ἀνέφερε ὅτι μέσα στό φυτὸ αὐτό, πού ζεῖ ἀπὸ τίς δρυς καί τὰ ἔλατα, παίρνοντας ζωὴ ἀπ' τὴ ζωὴ τους, ζῇ ἡ ψυχὴ τοῦ Βάλτερ.

Ἦλθαν ἔπειτα οἱ αἰῶνες τῆς ἐξαπλώσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἡ λατρεία τοῦ ἱεροῦ δένδρου δέν ἔσβησε. Ἡ λατρεία τῆς δρυός, τῆς εἰρεσιώνης, ἔζησε σάν ἔθιμο στοὺς λαοὺς τῆς Εὐρώπης μέ χρονικὲς καί τοπικὲς παραλλαγές, γιατί καί ἡ Χριστιανισμὸς πού ὕμνεῖ ἐπίσης τὴν ἱερὴ μητρότητα στήν ἁγία μητέρα τοῦ Χριστοῦ, ἔχει κι αὐτὴ τό συμβολικὸ δένδρο της.

Δέν εἶναι ἄλλωστε δυνατό νά γινόταν διαφορετικά, γιατί ἡ ἀλήθεια ἡ σχετικὴ μέ τὴ θεότητα, ὅσες ὤψεις κι ἂν ἀλλάξῃ, πάντοτε εἶναι μία, ὅσους πνευματικούς διδασκάλους κι ἂν στείλῃ ὁ Οὐρανός στοὺς ἀνθρώπους γιὰ νά τοὺς τὴν διδάξῃ.

Τὸ φῶς τοῦ Ἀπόλλωνος, τὸ φῶς τοῦ Βάλτερ, πού λατρευόταν πάντοτε κοντὰ στήν Χειμερινή Τροπὴ τοῦ Ἥλιου, ὅπως τότε, κι ἐμεῖς, στὰ τωρινὰ χρόνια, τό λατρεύουμε τό ἴδιο, κοντὰ στήν Χειμερινή Τροπὴ, σάν τό πνευματικὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ, γιὰ νά μᾶς θυμίξῃ τὴν δύναμη καί τὴν σημασία πού ἔχει στὴ ζωὴ μας, κάθε φῶς, ἀπὸ τό ἀπλὸ ἡλιακὸ, τό ὕλικό, ὡς ἐκεῖνο τό θεῖο, τό πνευματικὸ, τό σταλμένο ἀπὸ τὸν Δημιουργὸ Θεό -Λόγο γιὰ τὴν ψυχοπνευματικὴ σωτηρία μας.

Ἰσως ἰσχυρισθοῦν μερικοὶ ὅτι τό συμβολικὸ δένδρο εἶναι εἰδωλολατρικὸ ἀφοῦ ἔλκει τὴν καταγωγὴν του ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα. Κι ὅμως, ὅπως φαίνεται τό πιθανώτερο, τό δένδρο τῆς Χειμερινῆς Τροπῆς, τό χριστουγεννιάτικο, δέν ὑπῆρξε συμβολικὸ ἔθιμο μόνον τῆς ἐλληνικῆς ἀρχαιότητος, ἀλλὰ καί χριστιανικὸ σάν συνέχεια τοῦ πρώτου ἐθίμου. Γιατί, ἐκτός τοῦ δένδρου τῆς ζωῆς τοῦ χριστιανικοῦ παραδείσου, πού κατὰ τοὺς Βυζαντινοὺς ἦταν συκία καί κατὰ τοὺς Ἰταλοὺς πορτοκαλιά, καί, ἐκτός τοῦ ἱεροῦ δένδρου Τόμπα τῆς θρησκείας τοῦ Μωυσῆ, ὑπάρχει ἀκόμη καί στήν χριστιανικὴ παράδοση κάποιο ἱερὸ δένδρο τῆς μητέρας τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ θρύλος ἀναφέρει ὅτι ἡ Θεοτόκος μέ τόν Χριστό βρέφος στήν ἀγκαλιά της, εἶχε καταφύγει στό κούφωμα τοῦ κορμοῦ μιᾶς συκομορέας κατά τήν φυγή τους στήν Αἴγυπτο, καί μία ἀράχνη, πλέκοντας τόν ἴστό της ἐκάλυπτε τό κούφωμα τοῦ δένδρου. Οἱ στρατιῶτες τοῦ Ἡρώδη, ψάχνοντας στά γύρω, δέν μπόρεσαν νά τοὺς ἱδοῦν καί ἔτσι τό βρέφος Χριστός σώθηκε ἀπό τήν δίωξή τους, κρυμμένος μέσα στόν κορμό τοῦ δένδρου.

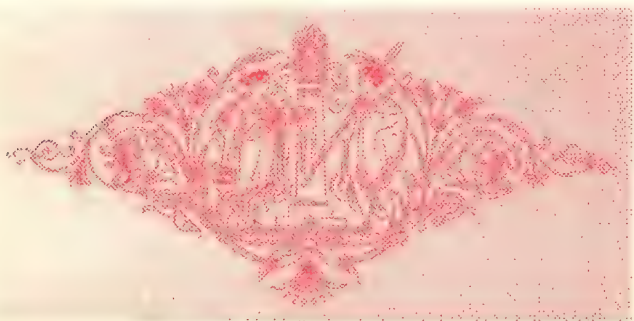
Ποιά ἄλλη λοιπόν παραστατική εἰκόνα θα μποροῦσε νά μᾶς δώσῃ ἡ χριστιανική θρησκεία γιά τήν προστασία πού πρόσφερε τό δένδρο στόν θεό της; Τό δένδρο-μπτέρα πού ἔκρυψε μέσα της, τόν θεῖο καρπό της, τό θεϊκό βρέφος της.

Τό ἱερό δένδρο, τό ἱερό τοῦτο σύμβολο τῆς γυναικείας-μπτέρας καί μάλιστα τῆς πάναγνης γυναικείας μέ τήν ἱερή μητρότητα, σύμβολο τῆς ἀναπαραγωγικῆς ζωῆς καί τοῦ πνευματικοῦ φωτός, θέλουν μερικοί νά καταργηθῇ, σάν ξένο, στήν χώρα μας. Ἀντίθετα ὅμως, πρέπει νά διατηρηθῇ καί ἡ λατρεία του νά γενικευθῇ, σεβαστό ἀπ' ὅλους, ὅσο σεβαστή πρέπει νά εἶναι πάντοτε ἡ μπτέρα. Καί ὄχι μόνον γιατί εἶναι ἱερό σέ ὅλες τίς θρησκείες καί γιά τήν πρώτη καταγωγή του ἀπό τήν ἐλληνική δρῦ καί τήν εἰρεσιώνη, ἀλλά γιατί, γιά τόν Χριστιανισμό κυρίως, ὡς ἔθιμο καί ὡς σύμβολο, εἶναι αὐτό πού ἀποδίδει φόρο τιμῆς καί λατρείας στήν πνευματική μητρότητα, στήν Θεοτόκο, πού προσφέρει τόν καρπό της, τό θεῖο βρέφος της, κοντά πάντοτε στήν Χειμερινή Τροπή τοῦ Ἡλίου, πού στό στερέωμα ἀρχίζει καί ἡ ἀνοδος τοῦ ἡλιακοῦ φωτός.

Σάν ἐπίλογο, προσθέτουμε ὅτι δέν εἴμαστε ὑπέρ τῆς κοπῆς τῶν δένδρων στήν κατακαμένη Ἑλλάδα μας, ἀντίθετα εἴμαστε φανατικά ἀντιδραστικοί σ' αὐτήν. Τά τεχνητά δένδρα, ἄλλωστε, εἶναι θαυμάσιοι ἀντικαταστάτες τοῦ ἐθίμου, πού πρέπει νά διατηρηθῇ.

ΔΙΔΩ ΚΑΛΛΕΡΓΗ

(¹) Ὁ Βάλτερ ἦταν ὁ Ἀπόλλων τῶν Σκανδιναυῶν καί τῶν Γερμανῶν. Ὁ Ἀπόλλων τῶν Κελτῶν λεγόταν ΜΥΗ ἢ ΜΥΗ-ΜΙΟΣ (²) FRASER: THE GOLDEN BOUGH-Ο ΧΡΥΣΟΣ ΚΛΩ-ΝΟΣ (Διατίθεται τηλ. 010.52.37.543)

Αὐλὶδα

Ἐστρεψες στή Μεσόγειο τό βλέμμα
ἀπό τῆς Ἰδῆς τίς κορφές στό φῶς λουσμένη
κι εἶδες ἡρώων καί μαρτύρων αἶμα
Οἱ Ἴωνες, οἱ Ἀχαιοί στ' ἄσπρα ντυμένοι

Τά πλοῖα γιά τήν Τροία ἔχουν κινήσει
μά σάν ὁ ἄνεμος τά ἱστία θά φουσκώνῃ
ἡ σκέψη στήν Αὐλίδα θά γυρίσῃ
κι ἡ Ἀρτεμις ἀπ' τό βωμό θά σέ σπρώχνῃ

Ἰέρεια δέ θά βρεθῇς «ἐν Ταύροις»
κι ἴσως δέν ξαναδεῖς ποτέ τόν Ἀχιλλέα,
γάμου τραπέζι γιορτινό δέ θά ἔρῃς
θά κυνηγᾷς ὅπως ὁ Κάδμος τόν Πρωτέα

Κι ὅταν ἡ Ὑπατία σέ ρωτήσῃ
«πού πᾶς παιδί; Μέ πού χρησμό οἱ Δελφοί σέ στέλνουν»
«πείθου τοῖς κείνων ῥήμασι» νά πῇς
τότε θά ξέρῃς οἱ Αὐλίδες τί σημαίνουν

Εἰς Αἰκατερίνην

Ι. ΓΑΒΡΑΣ

Ὁμιλος γιά τήν προβολή τῶν Ἀρχαίων
Ἑλληνικῶν Μαθηματικῶν

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Σᾶς γνωρίζουμε ὅτι ὁ μαθηματικός-συγγραφέας **Εὐάγγελος Σπανδάγος** (Διεθνές βραβεῖο Ι.Γ.Α.Γ. 1997 καί βραβεῖο Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν 2000) παρουσιάζει κάθε Κυριακή στίς 8 τό βράδυ καί κάθε Δευτέρα στή 01:00 (σέ ἐπανάληψη) ἀπό τό High T.V. τήν ἐκπομπή:

ΟΠΕΡ ΕΔΕΙ ΠΟΙΗΣΑΙ

(Μία γνωριμία μέ τοὺς θετικούς ἐπιστήμονες τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος καί ὄχι μόνον).

Σέ κάθε ἐκπομπή συμμετέχει καί ἓνας προσκεκλημένος μέ τόν ὁποῖο γίνεται σχετική συζήτηση. (Τηλέφωνο ἐκπομπῆς 3301269).

Ὁ εἰδικός γραμματεὺς τοῦ Ὁμίλου
Ἀριστοτέλης Γεωργαντᾶς, Μαθηματικός
Δρ τοῦ Πανεπιστημίου Paris VII

ΕΠΙΤΑΚΤΙΚΗ ΣΗΜΕΡΑ Η ΑΝΑΒΙΩΣΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΤΩΝ ΜΑΝΤΕΙΩΝ

Πλανήτης γῆ, Νέα Ἐποχή...

Νέα Ἐποχή... Ἐτσι τουλάχιστον ἀποκαλοῦν αὐτό τό μόρφωμα ὑπερτεχνολογικοῦ καί ἀπόλυτα ἀντιπνευματικοῦ πολιτισμοῦ οἱ τεχνοκράτες ἀνάδοχοί του.

Τά νέα τρέχουν γρήγορα, ἀγκαλιάζοντας ὅλη τήν ὑδρόγειο, ἓνα ἀσφυκτικό ἀγκάλιασμα ἀπογοιτεύσεως, περιορισμοῦ τῆς ἐλευθερίας καί ἀγωνίας γιά τό αὔριο. Τά ΜΜΕ ἀναδίδουν τήν ἀπογορά τῆς ὕβρεως, καθὼς τό γελοῖο, τό φρικιαστικό καί τό αἰχρὸ ἀναδεικνύονται σέ ὑπερθεματικά πρότυπα ζωῆς.

Οἱ σεισμοὶ πληθαίνουν, ὁ ἐνοσίγαιος Ποσειδῶν βοᾷ ἀναταράσσοντας τήν τρίαينά του στά τρίαβαθα, οἱ κλιματολογικὲς ἀκρότητες πολλαπλασιάζονται, μετατρέποντας τίς ἐποχές σέ προτόγνωρους ἐφιάλτες καί πότε ὁ Αἴολος χορεύει ξέφρενα μέ τήν παμβασιλεία τοῦ ὄμβρου στήν μολυσμένη ατμόσφαιρα, καί πότε ὁ ἐκατηβόλος Φοῖβος αὐξάνει τήν φονικότητα τῶν ἀκτίνων του, γδέρνοντας τυραννικά τήν ἀπελπισμένη ἐπιφάνεια τῆς Δανάης, τῆς «ξερῆς γῆς», χωρίς ἐλπίδα ἐλεύσεως τῆς γονιμοποιῶν χρυσῆς βροχῆς...

Ἡ τρομοκρατία ἐντείνεται, καθὼς ὁ μοχλὸς τῆς Ἀδράστειας ἐνισχύει τό αἷματό τῆς ἀντιδράσεως ἀπέναντι στήν αὐξανόμενη θρασυότητα τῶν κρατούντων τοῦ παγκοσμιοποιητικοῦ «ὀράματος», χωρίς τήν ἱερή παρουσία τῆς Θέμιδος, χωρίς τήν λειτουργία τῶν θεσμῶν, χωρίς ἰσορροπία. Ἀπὸ τήν μία οἱ ὑπερατλάντειοι νεοθάρβαροι, καί ἀπὸ τήν ἄλλη, οἱ φανατικοί, ἄλογοι καί ἐξαθλιωμένοι, πλὴν δαιμονοποιημένοι, πληθυσμοί, καί οἱ δύο παραδομένοι μέ φλογερὴ ἔθελουσία ἀνοησίας στίς Κῆρες. Ὁ Ἄρης, πῶς ἀποφασιστικά ἀπὸ ποτέ, ἀκονίζει τό ξίφος του, ὁ Φόβος καί ὁ Δεῖμος ἀνεβαίνουν στό ἐφιαλτικό τους ἄρμα, ἔτοιμοι νά συναπαντηθοῦν μέ τόν νυμφίο τοῦ Θανάτου, τόν αἰμοχαρῆ ἄρχοντα τοῦ Ἄδου, πού ἀναδύεται πάνοπλος ἀπὸ τὰ κάσματα τοῦ παντός.

Τό μέλλον, πάντα ἄορατο, διαγράφεται πῶς σκοτεινὸ ἀπὸ ποτέ, πῶς δυσσοῖνο, πῶς ζοφερό...

Καί ὁ ἄνθρωπος στήν μέση, μόνος -σχεδόν χωρίς πιά νά συνειδητοποιῇ, ὅπως παλιότερα- πόσο τραγική εἶναι αὐτή ἡ μοναξιά.

Ἐνας δέσμιος οἰκονομικός εἴλω, ἄλλοτε μέ βασικές ζωώδεις ὁρέξεις, στόν ἀντίποδα τῆς πνευματικῆς ἐξελίξεως, καί ἄλλοτε ἓνας τέλειος ἀναφρόδιτος, καταδικασμένος σέ ἀνερωτισμό κάτω ἀπὸ τήν πίεση τῆς ἐπαγγελματικῆς καί χρηματοοικονομικῆς ἐδραζομένης δικτατορίας.

Τό λεξιλόγιο τῶν νέων γίνεται ὄλο καί πῶς φτωχό, ἓνα πληγωμένο ἐλάφι, πού ἄγεται καί φέρεται ἐπαιτῶντας ἀταβιστικά στά σκοτεινὰ ἄντρα τῶν νυκτερικῶν κέντρων γιά κάποιον καινούργιο ἥχο πέρα ἀπὸ τὸν ψηφιακό, ἀνίκανο ὅμως νά διακρίνῃ καί νά ἐκτιμῇ τό εὐγενικώτερο. Ἡ ἔκφραση ἔχει χάσει τήν ζωντάνια της, ὁ ἔρως ἔχει χάσει τὰ ἐκφραστικά του μέσα, ἡ σκέψη ἔχει χάσει τοὺς στυλοβάτες της, ἡ φιλοσοφία φεύγει πανικόβλητη μακριά ἀπὸ τίς εὐυπόλυτες «ἐπιστημονικές» κοινότητες, πού διοικοῦν τίς ὑπόγειες πυρηνικές βάσεις, τὰ ἐργοστάσια βιοχημικοῦ πολέμου καί τὰ ἐργαστήρια τῆς γενετικῆς ὕβρεως...

Ποῦ νά βρῇς τὸν μίτο τῆς Ἀριάδνης, ὥστε νά μπορέσῃς νά περάσῃς -ὄχι ἥρωικά, γιατί αὐτό εἶναι πολὺ σέ μία τέτοια ἀντιπρωϊκή καί ὑποκριτική ἐποχή!- ἀλλὰ ἔστω μετρίως ἱκανοποιητικά ἀπὸ τοὺς φοβεροὺς δαιδάλους τοῦ προσωπικοῦ λαβύρινθου;

Ποιὸς νά σέ συμβουλευσῇ ἐπ' ἀγαθῷ, ὅταν ἡ φρενιασμένη ἄγρια τοῦ χρήματος τό μόνο πού ἐπιτάσσει εἶναι ἡ συρρίκνωση τῶν ψυχῶν καί τῶν ἀνθρώπινων χαρακτηριστικῶν;

Πῶς νά ἀντιμετωπίσῃς μέ σωφροσύνη τό ἐπερχόμενο, ὅταν ἡ εἰμαρμένη ἔχει κλείσει ἐρμητικά, αἰῶνες τώρα, τίς πύλες προσεγγίσεως τῶν δεδομένων της, ὅταν τὰ Μαντεῖα -ὁ ἱερώτατος καί ἀπαράιτος γιά τήν ἀνέλιξη τοῦ ἀνθρώπου αὐτὸς ἐλληνικὸς θεσμός- ἔχουν σιγήσει;

Καί ὅμως, σήμερα, περισσότερο ἀπὸ ποτέ, ἀναδύεται ἐπιτακτικὴ ἡ ἀνάγκη τῆς ἀναβιώσεως τῶν Μαντείων. Καί ἀπὸ τό κουτί τῆς Πανδώρας δέν ἔχουν ὅλα καθῆ, ἀφοῦ ἡ ἐλπίδα παραμένει ἀκόμα πιστὴ στήν ὑπηρεσία τοῦ ἀνθρώπου.

Τά σημεῖα ὑπάρχουν, ὁ Φοῖβος «σημαίνει», καί ἂς μὴ ἔχουμε συνηθίσει νά ἀποσυμβολίζουμε τὰ φωτεινὰ σημάδια του. Ὁ Ζεὺς στέλνει ἀκατάπαυστα τίς διοσημίες του, καί

ὅς ἔχουμε ξεκάσει τὴν λαλιά τῆς Παμμήτειρας Φύσεως. Ἡ Πυθαγόρεια σοφία εἶναι ἐκεῖ, καί ἄς ἔχουμε ἐμποτιστῇ μόνο μέ τὴν σημαντική μὲν, ἀλλὰ καθόλου ἐσωτερική καὶ ἀναποτελεσματική πρακτικά γιὰ τὴν ζωὴ μας, μαθηματική τῆς ὄψης. Οἱ ἀριθμοὶ ἀποκαλύπτουν ἀκόμη σέ ὅσους βούλονται καὶ ἐπιθυμοῦν τὴν ἐσωτερική τους σημασία, τὸ ἱερό τους δίδαγμα, πού ἐφαρμόζεται παντοῦ, ἀπὸ τὴν ἁρμονία τῶν σφαιρῶν, μέχρι τὰ ἀτομικά προβλήματα.

Οἱ οὐράνιοι ὁδηγοὶ τῶν ἀνθρώπων, οἱ ἀστερισμοί, συνεχίζουν τὴν πορεία τους στὸ στερέωμα, ἐπισημαίνοντας τὴν ἀλλαγὴ τῶν ἐνιαυτῶν καὶ ὀρίζοντας τὴν μοῖρα, τὸ κοσμικὸ «μερίδιο» τῶν θνητῶν, ὡς γένος, ὡς φυλὴς καὶ ὡς ἄτομα.

Καὶ οἱ ἀνθρώποι οἱ διαισθητικοὶ οἱ ἔχοντες τὸ χάρισμα προσεγγίσεως τῆς ὁμῆς τῶν Θεῶν, δὲν ἔχουν ὁλότελα καθῆ, συνεχίζουν νὰ γεννιοῦνται, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀκρωτηριάζονται ἐν τῇ γενέσει τους πνευματικά, καθὼς ἡ κοινωνία τοῦ ἐφήμερου πολιτισμικοῦ μας μορφώματος τοὺς καταδικάζει σέ σιωπὴ, καθὼς ὁ φόβος τοῦ χαρακτηρισμοῦ «γραφικός» εἶναι παρῶν καὶ τὰ πάντα πληρῶν... Καὶ ἂν δὲν ἔχης μέσα σου τὴν τάση τῆς στυνγῆς ἐκμεταλλεύσεως του συνανθρώπου - ὅποτε, οὕτως ἢ ἄλλως, μέ ἢ χωρὶς συγκεκριμένο χάρισμα, κάνεις τὴν δυνατότητα ἐπικοινωνίας μέ τὸ Θεῖον - ἂν ἔχης ἥθος καὶ καθαρότητα, τότε ἡ ἐπίπλαστη, ἐπιβαλλόμενη σοβαρότητα δὲν σέ ἀφήνει νὰ ἐκφραστῇ μέσα σέ μία τόσο διαφημιζόμενη ὡς ἐλεύθερη, ἀλλὰ καὶ τόσο λογοκριτική καὶ ἀσφυκτική κοινωνία. Καὶ ἔτσι, μένει τὸ πεδίο τῆς Μαντικῆς, τῆς τόσο Ση-μαντικῆς, ἐλεύθερο σέ κάθε λογῆς τσαρλατάνους καὶ εὐτελεῖς ἀπατεῶνες, πού ὑπόσχονται μέλλον λαμπρό καὶ πουλᾶνε ψεύτικες ἐλπίδες σέ ἀφελεῖς καὶ ἄδαεῖς ἀπελπισμένους. Ἀμόρφωτοι καὶ ἀπαίδευτοι ἀγύρτες, πού θησαυρίζουν βασανίζοντας ψυχές...

Χωρὶς οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν νὰ ὑπολογίῃ τὴν βασικώτερη ἀξία καὶ λειτουργία τῶν χρησμάτων, πού δὲν εἶναι ἄλλη ἀπὸ τὴν σέ ἀτομικὸ ἐπίπεδο ἀπόδοση τῶν δύο δελφικῶν ρητῶν: «Γνώθι σαυτόν» καὶ «Μηδὲν ἄγαν». Ὁ πραγματικὸς χρησμός, ὁ γνήσιος κατερχόμενος ἀπὸ τοὺς Ὀλυμπίους κόσμους, σέ βοηθᾷ στὰ δύο αὐτὰ κεφαλαιώδεις σημασίας δεδομένα τοῦ ἐσωτερικοῦ δρόμου. Στὸ νὰ γνωρίσης τὸν ἑαυτό σου, ἄρα νὰ γνωρίσης ποιὸς πραγματικὰ εἶσαι καὶ τί πραγματικὰ θέλεις, ἀπομακρύνοντας τὴν πλάνη καὶ τὰ ξένα «ἐμφυτεύματα». Καὶ στὸ νὰ μὴ ἀφήνης τὴν ὑπερβολὴ νὰ περιχαρᾶν τὸ μέλλον σου, νὰ γνωρίσης πῶς, πότε καὶ μέ ποιό μέτρο θὰ δράσης καὶ θὰ ἀντιδράσης, ὥστε νὰ μὴ ἐγείρῃς ἀδιάκοπα τοὺς ἀρνητικούς μηχανισμούς τῆς Ἀδράστειας.

Ἡ χρησιμοδοσία σέ συμβουλεύει δὲν κατευθύνει τὸ μέλλον, ἐπισημαίνει τὴν εὐκαιρίαν, ἀλλὰ καὶ τὰ δεινὰ τὰ ὅποια ἐπιφυλάσσει τὸ πεπρωμένο, καὶ διοχετεύει τὴν κινητικότητά σου σέ θετική ὁδὸ, πρὸς συνάντηση καὶ ἀναγνώριση τῶν εὐκαιριῶν, ἀλλὰ καὶ ἀποτροπὴ τῶν δεινῶν.

Τὸ μέλλον δὲν εἶναι ἀπόλυτο, εἶναι πορεία ἐν δυνάμει, ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν πράξιν μας, τὸ αἰτιατό εἶναι ἀπόρροια τοῦ αἰτίου. Ὁ ἀφορισμὸς τῶν μεταχριστιανικῶν προφητῶν: «Θά γίνῃ de facto αὐτὸ καὶ μόνο αὐτό!», δὲν ἔχει καμμία ἐπαφὴ μέ τὴν φυσικὴ πραγματικότητα, δὲν ἔχει κανένα σεβασμὸ ἀπέναντι στοὺς ἱερούς νόμους τοῦ παντός.

Γιατί ἡ Θέμις εἶναι ἐκείνη πού δίδαξε στὸν ἄνακτα Φοῖβο τὴν τέχνη τῆς Μαντικῆς; Γιατί ἡ Θεά εἶναι ὁ ἴδιος ὁ θεματοφύλακας τῶν νόμων καὶ γνωρίζει πῶς ὅποια πράξη συνάδει μέ τοὺς νόμους εἶναι ἀποδεκτή, ἐνῶ ὅποια ἀντίκειται στοὺς νόμους, προκαλεῖ αὐτόματη ἀντίδραση. Γι' αὐτὸ, οἱ χρησμοὶ λέγονται καὶ θέσφατα: λόγια θεϊκά. Ὅταν, λοιπόν, ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ πληροφορηθῇ αὐτὸ πού ὀρίζει ὁ φυσικὸς νόμος, αὐτὸ πού εἶναι ὁ «θεμιτὸς θεσμός» γιὰ τὴν δική του ζωὴ καὶ τὴν ἀτομικὴ του πορεία ὡς τὸ πρέπον καὶ τὸ βέλτιστον, βαδίζει πρὸς τὸ σίγουρο, δὲν προχωρεῖ στὰ τυφλά. Αὕτῃ εἶναι ἡ μεγάλη ὑπηρεσία πού προσέφεραν τὰ Μαντεῖα στοὺς προγόνους μας, βοηθώντας τους νὰ δημιουργήσουν τὸν λαμπρὸ πολιτισμὸ τους.

Αὐτὸ ὀφείλουμε νὰ ἀναβιώσουμε καὶ σήμερα. Νὰ προσπαθήσουμε, δηλαδή, ὅσο μποροῦμε, νὰ καθαροῦμε, νὰ ἱεροποιήσουμε τὸ σκεπτικὸ μας πεδίο, ὥστε νὰ ἐλευθερώσουμε τὸν δρόμο γιὰ τὴν κάθοδο τῆς θείας ὁμῆς. Νὰ μιλήσουν ξανά τὰ Μαντεῖα τῶν Θεῶν, ἀφοῦ οἱ Θεοὶ ποτὲ δὲν ἔπαψαν νὰ ἐφορεύουν τοῦ φυσικοῦ μας κόσμου, ἀπλᾶ ἐμεῖς κλείσαμε τὰ μάτια καὶ τὰ αὐτιά μας, κλείσαμε ἐρημικά καὶ «χριστιανικά» τὴν καρδιά μας, πεπεισμένοι ὅτι ἀγαπᾶμε τό... τίποτα στὸ πούθεν καὶ μισώντας παράλληλα ὅ,τι φυσικὸ, ἄρα ὅ,τι ἱερό. Ἐμεῖς ἀδρανοποιήσαμε τὸν ὁμφάλιο λῶρο τῆς ὁμῆς, καταδικάζοντας τοὺς ἑαυτοὺς μας σέ ἕναν ἀτέλειωτο πνευματικὸ μεσαιῶνα. Καὶρός νὰ ξανακουστῇ ἡ θεία λαλιά, οἱ οἰωνοὶ νὰ ξαναποκτήσουν τὸ βαθύτερο νόημά τους καὶ τὸ νερό τῆς Κασταλίας νὰ γίνῃ ἡ εὐγλωττὴ παρουσία τῶν Θεῶν ἐπὶ τῆς γῆς.

Αἰῶνες τώρα, τὰ μαντεῖα ἔχουν σιγήσει καὶ τὰ προβλήματα ἔχουν πληθύνει... Μήπως σήμερα μιλοῦν καὶ πάλι οἱ χρησμοὶ καὶ τὸ κάθε ἐρώτημα θὰ ἀπαντηθεῖ;

Ντορέτα Πένπα

ΑΡΧΗ ΕΟΦΙΑΣ, ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΥΙΣ 17.800 ΓΝΗΣΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΕΤΟΝ ΘΗΣΑΥΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ

Ὁ Θησαυρὸς Ἑλληνικῶν Ὀνομάτων εἶναι ἀποτέλεσμα μακροχρόνιας ἐρευνας καὶ «ὀνοματοθηρίας», ἡ ὁποία καὶ συνεχίζεται, ἐφ' ὅσον ὅλο καὶ νέες πηγὲς βλέπουν τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος.

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες εἶχαν μόνο ἓνα κύριον ὄνομα. Δὲν ὑπῆρχε δηλαδή ὁ θεσμὸς τοῦ οἰκογενειακοῦ ἐπωνύμου. Πρὸς διάκριση ὅμως ἐνίοτε ἐχρησιμοποιοῦσαν τὸ πατρώνυμο, π.χ. Μενέλαος Ἀτρέως/ Ἀτρείδης, Νέστωρ Νηλεὺς/ Νηλεΐδης, ἡ τὸν τόπο καταγωγῆς, ὅπως Θαλῆς ὁ Μιλήσιος, Διαγόρας ὁ Ρόδιος.

Ἐπίσης οἱ πρόγονοί μας ἐφρόντιζαν, οἱ ἴδιοι καὶ τὰ παιδιὰ τους νὰ ἔχουν ὀνόματα διακριτὰ καὶ χαρακτηριστικά, ἔτσι πού οἱ συνωνυμίες ἦσαν σπάνιες.

Ἐντυπωσιάζει ἡ πλούσια εὐρεσιπέειά τους στὴν δημιουργία ὀνομάτων πού νὰ ἐκφράζουν τὰ ὁράματα καὶ τὴν προσδοκίαν τους, τὴν ιδέαν καὶ τὴν φιλοσοφικὴν ἀντιλήψιν.

Μὲ τὴν χιλιάδην ἐπικλήσεις καὶ ἐπωνυμίας τῶν Δώδεκα Ὀλυμπίων καὶ τῶν ἄλλων Θεῶν, δείχνουν τὴν βαθειὰ τους εὐσέβεια, καθὼς καὶ πληθὸς ἀνθρωπωνυμίων εἶναι θρησκευτικοῦ περιεχομένου, π.χ. Διίφιλος, Ἀθηνόδορος, Ἀπολλώνιος, Ἡροφίλη, Ἡρόδοτος, Ποσειδώνιος, Ἑρμογένης, κ.ἄ.

Περαιτέρω δείχνουν τὴν ἀγάπην τους πρὸς τὸν λαὸν καὶ τὰ κοινὰ μέ ὀνόματα, ὅπως Δημοσθένης, Δημονίκη, Δημοκύδης, Κλεόδαμος, Ἀστυδάμεια κ.λπ., καὶ ἐκφράζουν τὸν σεβασμὸν τους πρὸς τοὺς γονεῖς μέ ὀνόματα, ὅπως Πάτροκλος, Κλεοπάτρα, Μητροκλῆς κ.λπ. Μὲ ποικίλα ἄλλα ὀνόματα ὑποδηλώνουν τὴν ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσίν τους στὴν ἀρετὴν, τὴν Πατρίδα, τοὺς προγόνους, τοὺς θεσμούς.

Ὁ Θ.Ε.Ο., ἐκτὸς ἀπὸ κατάλογος ὀνομάτων, εἶναι καὶ μία διαφωτιστικὴ ἀναδρομὴ στὴν Μυθολογίαν - πρωτοϊστορίαν καὶ Ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. Ἀβίαστα, καὶ πέρα ἀπὸ ἰδιωτελεῖς σκοπιμότητες καὶ πλαστογραφίες,

προβάλλουν τὰ ἀληθινὰ ἱστορικὰ γεγονότα. Βλέπομε βασιλεῖς καὶ ἀπλοὺς πολῖτες τῆς Λυδίας, Καρίας, Φρυγίας νὰ ἔχουν τὰ ἴδια Ἑλληνικὰ ὀνόματα μέ τοὺς Ἀθηναίους ἢ τοὺς Σικελιώτες - εὐγενεῖς καὶ κοινούς ἀνθρώπους τῶν Ἰνδιῶν, τῆς Αἰγύπτου, τοῦ Καυκάσου νὰ εἶναι συνονόματοι μέ τοὺς Σπαρτιάτες, Μακεδόνες, Ἑπειῶτες. Ὅλα αὐτὰ ἀποτελοῦν σημαντικὰ στοιχεῖα καὶ πληροφορίες.

Ἐξ ἄλλου διαπιστώνομε ὅτι Ἀχαιοὶ καὶ Τρῶες ἔχουν τὰ ἴδια ὀνόματα - συχνὰ μάλιστα ἄνδρες τῶν δύο ἀντίπαλων στρατοπέδων, καθὼς καὶ οἱ μητέρες, ἀδελφές καὶ σύζυγοί των, εἶναι ἀπολύτως συνονόματοι - εἶναι ὁμόγλωσσοι καὶ ὁμόθησκοι, καὶ κατὰ συνέπειαν ὁ Τρωικὸς Πόλεμος ἀπλῶς ἀποτελεῖ ἕναν ἀκόμα ἐπαχθὴ ἐμφύλιον πόλεμον.

Τὰ Ἑλληνικὰ ὀνόματα, λοιπόν, δὲν ἀποτελοῦν τυχαίους ἀνόητους φθόγγους, ἀλλὰ εἶναι πλήρη νοημάτων καὶ ἐμπεριέχουν πολὺτιμα στοιχεῖα ἱστορίας καὶ πολιτισμοῦ.

Καὶ ὅμως θρησκόληπτοι ἰθύντορες τῆς νέας θρησκείας ἐκατάφεραν νὰ ἀφελληνίσουν τὰ ὀνόματα μεγάλου μέρους τοῦ Λαοῦ μας, ἀντικαθίστωντας τα μέ μιὰ χοῦφτα ξενόφερτα ὀνόματα καὶ ἀπρόσωπα ὀνόματα, ὥστε τώρα νὰ ἔχουμε ἓνα ὄνομα ἀνὰ χιλιάδες ἄτομα, χωρὶς διάκριση καὶ προσωπικότητα, προκαλώντας, σὺν τοῖς ἄλλοις, πρωτοφανὴ γιὰ τὴν Ἑλληνικὴν συνήθειαν ὀνοματοπενίαν.

Γιὰ τὴν ἄρσιν αὐτοῦ τοῦ νοσηροῦ φαινομένου, ὁ Θ.Ε.Ο. προσφέρει τὴν πλουσιώτερη ὡς τώρα συλλογὴ Ἑλληνικῶν ὀνομάτων. Ἐξ ἔθους βέβαια στὰ ἐγγόνια δίνονται τὰ ὀνόματα τῶν παπποῦδων καὶ γιαγιάδων, ὅπως συνήθως ἔκαναν καὶ οἱ ἀρχαῖοι, ὅμως κάποτε, ὅταν ἓνα ὄνομα κρίνεται ἀνεπιθύμητον καὶ ἀκατάλληλον, τὸ ἔθιμον θὰ πρέπει νὰ ἀναστέλλεται καὶ νὰ ἐπανερχεῖται μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως.

ΑΡΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

ΝΥΜΦΕΣ

(Οι συχνότερα αναφερόμενες)

Άβα - Άβαρβαρέα - Άγανίππη - Άγνώ -
 Άγριόπη - Άγχιρρόη - Άδεκτώ - Αίγινα -
 Αίγλη - Αιολίς - Άκακαλλίς - Άκάλ(λ)η -
 Άκάστη - Άκμήνη (συλλ.δν.) - Άλιμάδη -
 Άλκινόη - Άλκυόνη - Άλοξοθή - Άλσηις
 (συλλ.δν.) - Άμαδρυάς (συλλ.δν.) - Άμάλθεια -
 Άμβροσία - Άναξιβία - Άνιγρίς (συλλ.δν.) -
 Άργιόπη/Άργιόπη - Άργυρά - Άρέθουσα -
 Άρκαδία - Άρνώ - Άρχιρρόη - Άστερόδεια -
 Άτλάντεια - Βασίλη - Βάτεια - Βερόη -
 Βιστονίς/Βιστωνίς - Βλάστη - Βόλβη - Βολίνη -
 Βοιβής - Βρίσσα - Βριτόμαρτις - Βύζη -
 Γορτυνίς (ή Βριτόμαρτις) - Γυγαία - Δάειρα -
 Δαυλίς - Δάφνη - Δάφνις - Δεξιθέα - Διοπάτρη -
 Διόπειρα - Διώνη - Δωδώνη - Δωρίππη - Έθιμέ
 ρα - Έλευσις - Έλίκη - Έρατώ - Εὐαγόρα -
 Εὐθυμία - Εὐκαρπία - Εὐρυδίκη - Εὐρύτη -
 Έχέμεια - Έχενίς/Έχεναις - Ζευξίππη -
 Ήγερία - Ήχῶ - Θάλεια - Θέλπουσα - Θέμις -
 Θηραμένη - Θάωσα - Θυία - Θύμβρις - Ίάχη -
 Ίδαία - Ίδη - Ίθώμη - Ίμαλία - Ίοφώσσα -
 Καλιάνδη - Καλλικρίτη - Καλλιστώ
 Καλλιφάνεια - Καλύβη - Καλύκη - Καλυψώ -
 Κάμπη - Κανάκη/Κανάχη - Καρμέντις -
 Κασσωτίς - Κεγχρίς - Κερόεσσα -
 Κιθαιρωνίς (συλλ.δν.) - Κλείδη - Κλείς -
 Κλεοδώρα - Κνωσία - Κορώνη - Κορωνίς
 Κρέουσα - Κροκάλη - Κυάνη - Κυλλήνη -
 Κυρήνη - Κωρυκ(ε)ία - Λαοδίκη - Λαοθή -
 Λειριόπη - Λιγέα - Λίλαια - Μάκρις - Μαλίσ
 Μελανίππη - Μελία (συλλ.δν.) - Μελίτη - Μενδής -
 Μίνθη - Μοίρα - Μορέα Μυρτώεσσα/Μυρτώεσσα -
 Ναϊάς (συλλ.δν.) - Ναπαία - Νέαιρα - Νεβροφόνη
 Νησσα - Νίκαια - Νομία - Νυχεία - Όθρηις -
 Οϊνής - Οϊνόη - Οϊνώνη - Όλβια -
 Όρειάς (συλλ.δν.) - Όρεστιάς - Όρνέα - Παρία -
 Παρνασσίς - Περίβοια - Περιστέρα - Περιδίκη -
 Πιερία (συλλ.δν.) - Πίτυς - Προνόη - Πυρήνη -
 Ρήνη - Ρόδη - Ρόδος - Σθενίς - Σιθνίς (συλλ.δν.) -
 Συνόη - Σμίλαξ - Σταφύλη - Συμαίθα - Σύμη -
 Συνάλλασις - Σύριγξ - Ταϋγέτη - Τηλεδίκη -
 Τριτωνιάς/Τριτωνίς - Υάς (συλλ.δν.) - Υγη -
 Υλλίς - Φάσις - Φερωνία - Φιγαλία - Φιλωνίς -
 Φοίβη - Φρονία - Φυσάδεια - Χαλκίς -
 Χαρικλώ - Χησιάς - Χιτόνη - Χίος - Χλωρίς -
 Χρονοφύλη - Χρυσή - Χρυσοπέλεια - Ψαλάκανθα

ΩΚΕΑΝΙΔΕΣ

(Κατά τόν Ήσιοδο ήσαν τρεις χιλιάδες)

Άδμήτη	Ίάνειρα	Οὐρανία
Άκάστη	Ίάνθη	Πασιθόη
Άμφιρώ	Ίάχη	Πειθώ
Άμφιτρίτη	Ίππώ	Πέρση/Περσηίς
Άσία	Καλλιρρόη	Πετραία
Άστερόπη	Καλυψώ	Πληξάνυρα/-η
Βρομία	Καφείρα	Πλουτώ
Γαλαξάνυρα/-η	Κερκήις	Πολυδώρα
Δάειρα	Κλεοχάρεια	Πολύφη
Διώνη	Κλυμένη	Πρυμνώ
Δωδώνη/Δωδῶ	Κλυτία	Ρόδεια
Δωρίς	Κορυφή	Ροδόπη
Ειδυία/Ίδυία	Λεύκη	Σαώ
Έριφία	Λευκίππη	Στύξ
Εὐδώρα	Μελία	Τελεσθῶ/-
Εὐρυνόμη	Μελίβοια	στῶ
Εὐρώπη	Μελίτη	Τύχη
Ζευξῶ	Μενεσθῶ	Φαινῶ
Ήλέκτρα	Μηλόβασις	Χρυσήις
Ήσιόνη	Μήτις	Ώκυρρόη
Θόη	Ξάνθη	

ΤΟ ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ
ΥΠΟΕΤΗΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ
ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ
ΕΝΩΣΕΩΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΔΟΧΗ ΤΩΝ
ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ
ΕΑΣ ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ ΝΑ ΥΙΟΘΕΤΗΣΕΤΕ
ΕΝΑ ΑΡΧΑΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΟΝΟΜΑ
ΤΙΜΩΝΤΑΣ ΤΟ
ΚΑΙ ΜΕ ΤΟ ΧΡΕΟΣ ΟΠΩΣ ΔΙΑΔΩΞΕΤΕ
ΑΥΤΟ ΕΤΟΥΣ ΑΠΟΓΟΝΟΥΣ ΕΑΣ

ΚΑΘΕ ΗΛΙΟΕΤΑΙΟ ΚΑΙ ΙΕΗΜΕΡΙΑ
 ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΕΤΟΝ ΧΩΡΟ
 ΤΟΥ ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΥ ΟΝΟΜΑΤΟΔΟΣΕΙΣ

ΟΙ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΙ
 ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΤΗΛΕΦΩΝΗΣΟΥΝ
 010.52.37.543 ΚΑΙ 010.75.67.111

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ

ΡΑΔΑΜΑΝΘΥ ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗ

ΕΠΙΚΤΗΤΟΥ 1 ΠΑΓΚΡΑΤΙ - ΤΗΛ.: 010.75.12.156 - 010.75.67.111 Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΡΟΜΟΣ

Όμήρου:	ΙΛΙΑΣ	50
Όμήρου:	ΟΔΥΣΣΕΙΑ	50
Όρφews:	ΥΜΝΟΙ - FRAGMENTA	10
Όρφews:	ΛΙΘΙΚΑ - ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΑ	10
Έμπεδοκλέους	ΑΠΑΝΤΑ-ΕΜΠΕΔΟΚΛΗΣ ΑΚΡΑΓΑΝΤΙΝΟΣ	10
Πινδάρου:	ΕΠΙΝΙΚΟΙ ΑΠΑΝΤΑ ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΟΙ NEMEONIKOI PYΘIONIKOI IΣΘMIONIKOI	25
Σόλωνος:	ΑΡΧΑΙΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ	16
Πλάτωνος:	ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ	9
Πλάτωνος:	ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ - ΦΑΙΔΡΟΣ (ΕΡΩΤΟΣ ΜΥΣΤΗΡΙΑ)	6
Πορφυρίου:	ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΝ ΟΔΥΣΣΕΙΑ ΤΩΝ ΝΥΜΦΩΝ ΑΝΤΡΟΥ	8
Λουκιανού:	ΜΙΑ ΑΛΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΣΤΗΝ ΣΕΛΗΝΗ ΚΑΙ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ	5
Κέβαντος:	ΠΙΝΑΣ - ΤΟ ΧΡΥΣΟΥΝ ΕΓΚΟΛΠΙΟΝ
Ίαμβλίχου:	ΤΑ ΘΕΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΤΗΣ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ	11
Σαλουστίου:	ΠΕΡΙ ΘΕΩΝ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΥ	5
Ίουλιανού:	ΕΙΣ ΜΗΤΕΡΑ ΘΕΩΝ ΕΙΣ ΒΑΣΙΛΕΑ ΗΛΙΟΝ	7
Ίεροκλέους:	ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ ΤΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ	8
Πυθαγορείων:	ΑΚΟΥΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑ ΧΑΛΔΑΪΚΑ ΛΟΓΙΑ ΠΡΟΚΛΟΥ - Μ. ΨΕΛΛΟΥ - Π. ΓΡΑΒΙΓΓΕΡ	5
ΜΕ ΣΧΟΛΙΑ	ΤΑ ΜΑΓΙΚΑ ΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΑΠΟ ΖΩΡΟΑΣΤΡΟΥ ΜΑΓΩΝ	14
Πλάτωνος:	ΤΑ ΜΑΓΙΚΑ ΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΑΠΟ ΖΩΡΟΑΣΤΡΟΥ ΜΑΓΩΝ	5
Π. Γράβιγγερ:	Ο ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ Η ΜΥΣΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΠΥΘΑΓΟΡΙΣΜΟΥ	44
Π. Γράβιγγερ:	ΥΜΝΟΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΙ ΚΑΙ ΛΕΠΟΥΡΓΙΚΟΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΜΥΣΤΩΝ	10
Π. Γράβιγγερ:	Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΩΝ ΔΟΝΗΣΕΩΝ	11
Σακελλαρίου:	ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ Ο ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ	22
J. Mallinger	ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ ΤΑ ΑΠΟΡΡΗΤΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΝ	11
Σ. Νάγου:	Ο ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΑΝΤΟΣ	9
Σ. Νάγου:	ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΙΔΕΑΙ	5
Σ. Νάγου:	ΠΕΡΙ ΤΡΟΦΗΣ ΚΑΙ ΑΚΡΕΟΦΑΓΙΑΣ	8
Δ. Καλλέργη:	ΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ	9
Δ. Καλλέργη:	ΟΙ ΔΩΔΕΚΑ ΟΛΥΜΠΙΟΙ ΘΕΟΙ	9
Δ. Καλλέργη:	Ο ΝΟΥΣ, Η ΓΝΩΣΗ, Η ΨΥΧΗ ΚΑΙ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ	5
Δ. Καλλέργη:	ΥΜΗΤΤΟΣ - ΤΟ ΙΕΡΟΝ ΟΡΟΣ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	5
E. Baillera- Rickerson	ΑΡΧΑΙΕΣ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΑΘΛΗΤΡΙΕΣ (Δίγλωσσο) ΕΛΛΗΝΙΚΑ - ΑΓΓΛΙΚΑ	17
Anne Reese	ANCIENT GREEK WOMEN ATHLETES	
Dido Kallergi:	ANCIENT HELLENIC MYSTERIES	8
Ντσίαν Ρόμινς	ΤΕΛΟΣ-ΔΕΝ ΕΙΜΑΣΤΕ ΜΟΝΟΙ ΚΑΛΕΣΜΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΙΛΗ ΓΗ	13

ΑΠΟΣΤΕΛΛΟΝΤΑΙ ΔΙΑ ΑΝΤΙΚΑΤΑΒΟΛΗΣ
 ΤΗΛ.: 52.37.543 - 75.12.156

Κ. Κουρτίδου:	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ	15
Άγνωστου:	Η ΜΥΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΓΟΡΑ	5
Σ. Πιρμλν:	ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ	6
Π. Βασιλειάδου:	Η ΠΛΑΤΩΝΙΚΗ ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ	6
Άσπμακόπουλο:	ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΟΥ ΟΙΔΙΠΟΔΑ	6
Έ. Δάγιου:	ΟΙ ΑΡΓΟΝΑΥΤΕΣ ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΥΝ	14
Έ. Δάγιου:	Η ΛΥΤΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΜΗΘΕΑ	14
Κ. Κακούρη:	ΔΙΟΝΥΣΙΑΚΑ	16
Άλτάνη:	ΑΡΡΗΤΟΙ ΛΟΓΟΙ Βιβλίου του ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ-ΘΟΛΟΥ ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ	24
Ή. Νικολοδν:	ΕΡΩΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΣ	9
Ά. Χαλδ:	Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΠΟΙΗΤΗ ΜΑΣ ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ	9
Γρ. Ζώρζου:	ΑΜΒΡΟΣΙΑ-ΑΠΑΡΧΑΙ-ΣΠΟΝΔΑΙ ΝΕΚΤΑΡ-ΠΕΛΑΓΣΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΙ	5
Λαμπροπούλου:	ΠΕΡΙ ΦΥΣΕΩΣ-ΧΟΡΟΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΝΙΑ	7
Μ. Μάκρα:	ΓΝΩΡΙΣΕ ΤΗΝ ΨΥΧΗ ΣΟΥ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΡΧΕΤΥΠΑ	10
Μ. Μάκρα:	ΟΙ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΚΑΙ ΤΑ ΚΥΚΛΑΜΙΝΑ	7
Μ. Μάκρα:	ΟΙ ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ	7
Ά. Κελεσίδου:	ΣΠΟΥΔΕΣ ΨΥΧΗΣ	9
Ά. Κελεσίδου:	ΠΡΟΣΩΚΡΑΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ	8
Ά. Γεωργιάδου:	ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ	6
Ν. Έλάτου:	Ο ΧΑΡΗΣ ΤΟΥ ΘΕΑΓΕΝΗ Ίστορικό αφήγημα για παιδιά. Τό εκπαιδευτικό σύστημα της αρχαίας Αθήνας και Σπάρτης	10
Κωνσταντινίδη:	ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΑ (παιδικό διήγημα)	4
Στασινόπουλου:	Η ΑΣΠΑΣΙΑ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ	8
C. Dupuis:	Η ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ ΜΥΘΟΥ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ ΠΟΥ ΛΑΤΡΕΥΘΗΚΕ ΩΣ ΧΡΙΣΤΟΣ	8
Ί. Κακριδν:	ΑΡΑΙ (ΚΑΤΑΡΑΙ - ΠΡΟΣΕΥΧΑΙ) Μυθολογική μελέτη	10
Ν. Παράσχη:	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ Η ΖΩΗ ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟΝ	5
Άδριανόπουλου	ΑΡΧΑΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ	15
Άδριανόπουλου	ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ	8
Άδριανόπουλου	ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΖΩΗ
Πλ. Δρακούδη:	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΒΙΟΝΟΜΙΑΣ	8
Πλ. Δρακούδη:	ΦΩΣ ΕΚ ΤΩΝ ΕΝΔΟΝ	9
Ί. Βασιλν:	ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ ΕΝΟΣ ΜΥΣΤΟΥ	10
Ί. Βασιλν:	ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ
Πάουλ Ντίννακ:	Η ΚΟΙΛΑΔΑ ΤΩΝ ΡΟΔΩΝ	44
Γ. Βογιατζν:	ΚΟΥΡΗΤΕΣ - ΔΕΡΒΙΣΙΔΕΣ	8
Γ. Βογιατζν:	ΟΡΦΕΥΣ-ΠΑΓΓΑΙΟΝ-ΡΟΔΟΛΕΙΒΟΣ	8

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ - ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ
 ΤΟ ΜΟΝΑΔΙΚΟ ΑΥΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ
 ΟΛΗ ΤΗΝ ΥΛΗ ΑΠΟ ΤΟ 1ο ΕΩΣ & ΤΟ 16ο ΤΕΥΧΟΣ
 ΤΟΥ ΕΥΛΛΕΚΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ

ΕΙΔΙΚΟ
 τριμηνιαίο
 περιοδικό για ελεύθερους ερευνητές
ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ
 ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ-ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Κυκλοφορεί και στα περιττερα

5 Ε

ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ

Ἀρχαίο κείμενο, μετάφραση. Τό βιβλίο περιλαμβάνει τήν ζωή καί τό ἔργο τοῦ Σωκράτους, τήν σχέση του μέ τόν Πλάτωνα, τό ἱστορικό πλαίσιο τῆς δίκης, τούς λόγους πού καταδικάστηκε σέ θάνατο, ποιό ἦταν τό δαιμόνιό του. Σχόλια: Διογένης Λαερτίου, Χρ. Μαλεβίτσι, Ρ. Ἀναστασάκη, F. Nietzsche.

9 EURO

ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΝ ΟΔΥΣΣΕΙΑ ΤΩΝ ΝΥΜΦΩΝ ΑΝΤΡΟΥ

Κυκλοφορεῖ γιά πρώτη φορά τό κορυφαῖο φιλοσοφικό - θεολογικό ἔργο τοῦ Πορφυρίου. Ἕνα ἀπό τά κύρια ἔργα τῆς θρησκευτικῆς Νεοπλατωνικῆς παραδόσεως. Γέμει Μυστηριακῶν καί ἀπορρήτων ἀληθειῶν γιά τήν πορεία τῆς ψυχῆς μετά θάνατον, ἀποσυμ-

βολίζοντας μέρος τῆς μυητικῆς διδασκαλίας τοῦ Ὁμήρου.

8 EURO

ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΥ ΠΕΡΙ ΘΕΩΝ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΥ

Σύνοψις τῶν βασικῶν ἀρχῶν τῆς ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ καί τῆς Μυστηριακῆς καί Μεταφυσικῆς διδασκαλίας περί θεῶν καί κόσμου, ἀνθρώπου, ψυχῆς καί εἰμαρμένης.

5 EURO

ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ ΕΙΣ ΜΗΤΕΡΑ ΘΕΩΝ ΕΙΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΗΛΙΟΥ

Δύο ἀριστουργηματικά ἔργα τοῦ τελευταίου ὑπερμάχου τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Τό πρῶτο ἀπτεται τοῦ μύθου Ἀττιος - Κυβέλης, τῆς οἰκουμένης μητρός τῶν Θεῶν, ἐνδ' στό δεύτερο ἐπιχειρεῖ τήν μυητική ἀνάλυση τοῦ συμβολισμοῦ τοῦ Ἡλίου.

7 EURO

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΗΝ ΣΕΛΗΝΗ ΚΑΙ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

Ἕνα περιπετειῶδες ταξιδιωτικό μυθιστόρημα ἀρχαίας ἐλληνικῆς "ἐπιστημονικῆς φαντασίας".

5 EURO

ΠΛΗΘΩΝΟΣ ΤΑ ΜΑΓΙΚΑ ΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΑΠΟ ΖΩΡΟΑΣΤΡΟΥ ΜΑΓΩΝ

Ἱερή Λογοτεχνία μεγάλης ἀξίας, ἡ ὁποία διδάσκεται ἐντός τῶν σχολῶν σέ ὑψηλά ἐπίπεδα μαθητείας.

5 EURO

ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ

Διδακτορική διατριβή τοῦ Ἀ. Γεωργιάδου ἐπάνω στά διασωθέντα ἔκδοματά τοῦ μεγάλου νεοπυθαγορείου φιλοσόφου καί ὑπερμάχου τῆς ἐθνικῆς θρησκείας Πορφυρίου.

6 EURO

ΧΑΛΔΑΪΚΑ ΛΟΓΙΑ ΧΡΗΣΜΟΙ

ΧΑΛΔΑΪΚΑ ΛΟΓΙΑ

Τό δυσκολώτερο θεολογικό κείμενο τῆς ἐποχῆς τῶν Νεοπλατωνικῶν διαφωτίζεται ἀπό τά σχόλια: ΠΡΟΚΛΟΥ (ἀποσπ. Χαλδαϊκῆς Φιλοσοφίας), Μικ. Ψελλοῦ, Π. Γράβιγγερ, Π. Μαρίνη. Τά βιβλίο - σύμβουλος ὄλων τῶν Ἑλλήνων φιλοσόφων.

14 EURO

ΙΕΡΟΚΛΕΟΥΣ ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΑ ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ ΤΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ

Σχόλια τοῦ νεοπλατωνικοῦ φιλοσόφου Ἱεροκλέους στό ἱερώτερο Εὐαγγέλιο τῆς Ἑλληνικῆς Μυσταγωγίας, τά ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ, ἀπαραίτητα σέ ὅποιον θέλει νά ἐμβαθύνῃ στήν πρα-

κτική μυητική ἀγωγή τοῦ ἀνθρώπου καί νά ἐφαρμόσῃ στόν βίον του τίς ἐπτά ἀρετές, ὥστε νά καταστή θεός ἄμβροτος, οὐκέτι θνητός.

8 EURO

ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ ΑΚΟΥΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑ

Παρατίθενται περί τά 100 ἀληθῶς ἀριστουργηματικά πυθαγόρεια ἀποφθέγματα στήν πρωταρχική τους ἀρχαία ἐλληνική διατύπωση μέ σύντομα σχόλια διαφόρων διανοητῶν.

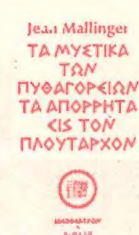
5 EURO

ΙΑΜΒΛΙΧΟΥ ΤΑ ΘΕΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΤΗΣ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ

Ἡ Πυθαγόρεια ἀριθμολογία ἦταν Ἀριθμοσοφία ἐγκλείουσα βαθύτατες μυητικές ἀλήθειες, διδασκόμενες στό μυστηριακό σκηνώματα τῆς ἀρχαιότητος. Στό ἔργο αὐτό ἀναπτύσσονται οἱ θεῖες ιδιότητες τῶν 10 πρώτων ἀριθμῶν.

11 EURO

Jean Mallinger ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ ΤΑ ΑΠΟΡΡΗΤΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΝ

Ἡ κάθοδος τῆς ψυχῆς. Ἡ πλάνη τῆς καύσεως τῶν νεκρῶν. Γέφυρα μεταξύ ζώντων καί νεκρῶν. Τά ἀπορρήτα τοῦ ζώντος πυρός. Τά ἀπόρρητα τοῦ Ἄδου. Τά μυστικά τῶν ζώντων ἀγαθῶν τῶν θεῶν.

11 EURO

Π. ΓΡΑΒΙΓΓΕΡ Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΩΝ ΔΟΞΗΣΕΩΝ

Ἡ δύναμη τοῦ Λόγου καί τῶν θεῶν ὀνομάτων, ἥχος καί μουσική, περί ἀρωμάτων καί θυμιαμάτων, τελεικά χειρονομία, θρηματισμός, ρυθμικά κινήσεις, τελεικός χορός, τό φῶς καί τά χρώματα, φυλακτήρια, τελέσματα, ἐμβλήματα.

11 EURO

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΑΡΕΟΠΑΓΙΤΟΥ ΠΕΡΙ ΜΥΣΤΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

Ἡ μυστική θεολογία εἶναι ἕνα ἔργο πού εἰσάγει στόν κῶρο τῆς σιωπῆς, πού στοχεύει στό ἀνεῖπωτο.

6 EURO

Σ. ΝΑΓΟΥ Ο ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΑΝΤΟΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΝΑΓΟΥ Ο ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΑΝΤΟΣ

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἐνάρτετος βοηθεῖται καί γίνεται συνεργάτης τῶν ἀνωτέρων αὐτοῦ συνειδήσεων, τῶν συνειδήσεων οἱ ὁποῖες συνέστησαν τήν Πνευματικὴν Ἱεραρχίαν, εἰς τήν κορυφὴν τῆς ὁποίας εὐρίσκεται Ὑπέρθεος Ἄρχων, χειριστὴς τῶν Φυσικῶν καί τῶν Πνευματικῶν Νόμων διευθετῶν καί ἐποπτεύων τήν τάξιν τοῦ Παντός, ὁ ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΑΝΤΟΣ

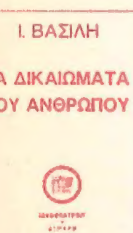
10 EURO

Ι. ΒΑΣΙΛΗ ΤΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟΝ ΕΝΟΣ ΜΥΣΤΟΥ

ΣΕ ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΟΛΗ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Ἕνας Πυθαγόρειος φιλόσοφος διδάσκει σέ ἕνα μαθητὴ τοῦ ὅλη τήν διδασκαλία τῆς ἐλληνικῆς φιλοσοφίας καί μυσταγωγίας ἀπὸ τὸν Ὁρφέα ἕως τὸν 20ο αἰῶνα καί τὸν μυεῖ στήν ἐλληνική σκέψη καί τήν πρακτική ἐφαρμογή της.

10 EURO

Ι. ΒΑΣΙΛΗ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΦΥΣΙΟΚΡΑΤΙΚΕΣ ΤΟΥΣ ΒΑΣΕΙΣ

Γιά νά διεκδικήσῃ ὁ ἄνθρωπος τὰ δικαιώματά του πρέπει νά τὰ γνωρίζει. Ὁ ἄνθρωπος ἀποτελεῖ στήν φύση αὐτόνομη καί ἐνσυνείδητη ὄντοτητα καί ἐξελίσσεται προσαρμοζόμενος πρὸς τὸν Φυσικόν Νόμον.

Ὑπό ἔκδοσιν

ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΔΡΑΚΟΥΛΗ ΦΩΣ ΕΚ ΤΩΝ ΕΝΔΟΝ

Ἡ ἐσωτερικὴ ἐρμηνεία τῶν συμβόλων τοῦ ἄρρενος καί τοῦ θήλεος, τοῦ ἀπανταχοῦ μεγάλου νόμου τῆς φύσεως πρὸς παραγωγήν τελειότητος. Ἕνα ἐξαιρετικὸ σημαντικό κείμενο πού θέτει τίς βάσεις γιά τήν σωστή θεώρηση τοῦ ἀνθρώπου σέ ὅλα του τὰ ἐπίπεδα στήν διαχρονικὴ ἐσωτερικὴ του ἐξέλιξη.

10 EURO

ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΔΡΑΚΟΥΛΗ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΒΙΟΝΟΜΙΑΣ

Ἡ ἐλκτική δύναμη τοῦ νοῦ ἐπηρεάζει καταλυτικὰ τήν ποιότητα τῆς ζωῆς μας καί τίς συνθήκες πού δημιουργοῦνται γύρω μας. Τό κείμενο αὐτό δίδει κανόνες ζωῆς (νόμους τοῦ βίου) πού καθορίζουν τό ΕΥ ΖΗΝ.

8 EURO

Ν. ΠΑΡΑΣΧΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ - Η ΖΩΗ ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟΝ

Ἕνα μεστό κείμενο γιά τήν πορεία τῆς ψυχῆς ἀπὸ τήν δημιουργία ἕως τήν θεοποίησίν της σύμφωνα μέ τήν Πυθαγόρεια φιλοσοφία.

5 EURO

ΑΓΝΩΣΤΟΥ Η ΜΥΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΓΟΡΑ

Ἕνας αἰγυπτιακὸς πάπυρος πού βρέθηκε στήν Κοιλιάδα τῶν τάφων, ἀποκαλύπτει ὅλο τό μυητικό δρώμενο τῶν Ἐλευσινίων Μυστηρίων, τό ὁποῖο συνάδει ἀπολύτως μέ τίς ἀρχαῖες πηγές (βλ. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ὑπὸ Κ. Κουρτίδου).

5 EURO

ΗΛΙΑ ΝΙΚΟΛΟΥΔΗ ΕΡΩΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΣ

ΛΕΓΩ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΠΛΑΓΙΑΖΩ ΕΡΩΤΙΚΑ. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΟΜΟΛΟΓΕΙ ΟΤΙ ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΕΙΝΑΙ Ο ΛΟΓΟΣ - ΕΡΩΣ Τό βιβλίο ἀπαντᾷ στό ἐρώτημα τῆς οὐσίας τοῦ ἀνθρώπου καί τοῦ κόσμου μέσῳ τῆς "σημαντικῆς" τῶν ἐλλήνων λέξεων καί τῆς "σκέψεως" τῆς ἐλληνικῆς γλώσσας. Ἀποτελεῖ μαθητεία σκέψεως μέ δάσκαλο τόν ἐλληνικό Λόγο.

10 EURO

ΣΠΥΡΟΥ ΠΙΜΠΛΗ ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

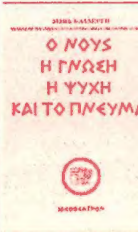
Τελετή - Συμβολισμός - Διαμόρφωσις καί ὁργάνωσις τῶν Παναθηναίων. Ἀγῶνες καί Πομπή. Ἡ μοναδική πραγματεία πού ἀναλύει τήν μεγάλην ἑορτή καί τόν συμβολισμό τῶν Παναθηναίων.

6 EURO

ΚΕΒΗΤΟΣ Ο ΠΙΝΑΞ Ἡ ΤΟ ΧΡΥΣΟΥΝ ΕΓΚΟΛΠΙΟΝ ΑΥΤΟΜΑΘΕΙΑΣ ΣΥΝΘΕΣΗ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΥ ΚΑΙ ΣΩΚΡΑΤΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Ὑπό ἔκδοσιν

ΔΙΔΩΣ ΚΑΛΛΕΡΓΗ ΤΙ ΕΙΝΑΙ Ο ΝΟΥΣ, Η ΓΝΩΣΗ, Η ΨΥΧΗ ΚΑΙ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ

5 EURO

ΔΙΔΩΣ ΚΑΛΛΕΡΓΗ Ο ΥΜΗΤΤΟΣ

Ἡ ἱστορία τοῦ ἱεροῦ ὄρους τῆς Ἀττικῆς ἀπὸ τὰ Πελασγικά χρόνια ἕως σήμερα.

5 EURO

ΔΙΔΩΣ ΚΑΛΛΕΡΓΗ ΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ

Ἡ πνευματικὴ κληρονομία τῆς Ἑλλάδος. Τά μυστήρια τῆς Μεγάλης Μητέρας Ρέας - Γῆς, τοῦ Ἰδαίου Διός, Κορυβαντικά Μυστήρια, Λαβυρινθικά Μυστήρια, Ὀλυμπία, Δελφοί, Δωδώνη, Ἄργος, Μαντεῖα, Χρηστήρια.

8 EURO

DIDO KALLERGI ANCIENT HELLENIC MYSTERIES

The spiritual heritage of Hellas. The mysteries of the Great Mother Earth - The Mysteries of Idaean Zevs - The Corybantic Mysteries - The Labyrinthic Mysteries. OLYMPIA - DELFI - DODONA - ARGOS.

8 EURO

ΕΛΕΝΗΣ ΔΑΓΙΟΥ

**Η ΛΥΤΡΩΣΗ
ΤΟΥ ΠΡΟΜΗΘΕΑ**

Ο μύθος του Προμηθέα είναι ένα δοκίμιο ψυχής, που φανερώνει την κατάβαση του ουρανού πυρός στον άνθρωπο για την απόκτηση της μυστικής Σοφίας. Ο Προμηθέας "είναι" η φυλή που ήρθε από τ' άστρα, η φυλή των Ελλήνων οι προμηθείς της Γης! ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ 14 EURO

ΕΛΕΝΗΣ ΔΑΓΙΟΥ

**ΟΙ ΑΡΓΟΝΑΥΤΕΣ
ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΥΝ**

Οι ιπτάμενοι δίσκοι που εμφανίζονται στην Γη αφήνουν γραπτές μαρτυρίες ότι είναι απόγονοι των Ελλήνων, που ζούν έντος άτράκτου. Διέφυγαν στο διάστημα μετά την Τιτανομαχία. Το πλήρωμα του χρόνου όμως έφθασε και ... οι Άργοναυτες επιστρέφουν. 14 EURO

ΜΑΙΡΗΣ ΜΑΚΡΑ

**ΓΝΩΡΙΣΕ ΤΗΝ ΨΥΧΗ ΣΟΥ
ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΡΧΕΤΥΠΑ**

Πρωτότυπη μέθοδος αυτογνωσίας που στηρίζεται στις ελληνικές ρίζες. Παρέχει γνώσεις για σημαντικούς νόμους ισορροπίας που λειτουργούν στο σύμπαν, στην ψυχική σφαίρα και στην πραγματικότητα της ζωής. 10 EURO

ΜΑΙΡΗΣ ΜΑΚΡΑ

**ΟΙ ΑΠΕΝΑΝΤΙ
ΚΑΙ ΤΑ ΚΥΚΛΑΜΙΝΑ**

"Ένα παραμύθι για μεγάλους με ανοικτή καρδιά αλλά και για παιδιά με σοφία. Πανανθρώπινες αλήθειες ντύθηκαν την απλότητα του παραμυθιού για να μιλήσουν κατ' εὐθείαν στην ψυχή μας. 6 EURO

ΜΑΙΡΗΣ ΜΑΚΡΑ

**ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ
ΤΗΣ ΖΩΗΣ**

Μυθιστόρημα στοχασμού και αγάπης. Έκτιμησης και σεβασμού για την ίδια την ζωή και τον άνθρωπο. Μέ την σφραγίδα της ψυχής μας. Για να μην γίνει η ζωή μία υπόθεση από "άγνωστες λέξεις". 8 EURO

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΧΑΛΑ

**Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΟΥ
ΜΕ ΤΟΝ ΠΟΙΗΤΗ ΜΑΣ
ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ**

"Ένα βιβλίο που αποκαλύπτει τις βαθύτατες εσωτερικές γνώσεις του μεγάλου μας ποιητού. 10 EURO

C. DUPUIS

**Η ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ ΜΥΘΟΥ
ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ ΠΟΥ ΛΑΤΡΕΥΟΝΤΕ
ΜΕ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ**

Ο γνωστός μαθηματικός και διανοητής της Γαλλικής Έπαναστάσεως έρμηνεύει με πληθώρα τεκμηριώσεων την Χριστιανική ως καθαρά ήλιακή λατρεία. Το βιβλίο κήκε σιγήν πυρά όταν εξεδόθη για πρώτη φορά. 8 EURO

Ι. Θ. ΚΑΚΡΙΔΗ

ΑΡΑΙ

Μυθολογική μελέτη για τις προσευχές και τις κατάρτες. Το βιβλίο ζητεί να καθορίσει την σημασία και την προέλευση ενός σημαντικού στοιχείου στις ελληνικές παραδόσεις, της άρας-κατάρτας, και υπηρετεί μέσω πλήρους βιβλιογραφίας και παραπομπών την επιστημονική αλήθεια. 10 EURO

ΑΝΝΑΣ ΚΕΛΕΣΙΔΟΥ

ΣΠΟΥΔΕΣ ΨΥΧΗΣ

Μία επιστημονική μελέτη της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφικής ψυχολογίας, όπου το θέμα της ψυχής εξετάζεται από τον Όμηρο, τους Προσωκρατικούς, τον Πλάτωνα, τον Άριστοτέλη και τον Πλωτίνο. Πρόλογος του ακαδημαϊκού καθ/του Ε. Μουτσόπουλου. 10 EURO

ΑΝΝΑΣ ΚΕΛΕΣΙΔΟΥ

**ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΑ
ΠΡΟΣΩΚΡΑΤΙΚΩΝ**

Προσεγγίσεις της φυσικής, ηθικής και πολιτικής φιλοσοφίας των πρώτων Ελλήνων φιλοσόφων των διδασκάλων της ανθρωπότητας. 9 EURO

Μ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

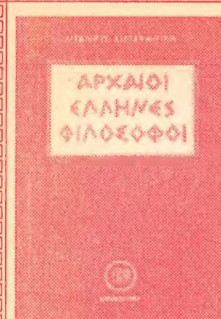
ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΑ

Μέ ένα μοναδικό αφηγηματικό τρόπο παρουσιάζονται όλα τα μυθολογικά στοιχεία που αφορούν την περίφημη Άργοναυτική εκστρατεία. Από την προετοιμασία των Άργοναυτών με τον Κένταυρο Χείρωνα έως την αποθέωσή τους. 5 EURO

Ε. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

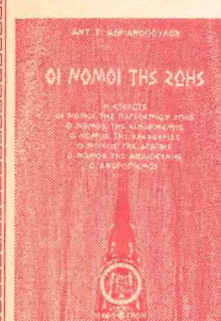
Μία σημαντική τεκμηριωμένη μελέτη για την Άσπασία και τις έταίρες μέσα στο κοινωνικό πλαίσιο της εποχής τους. Το κείμενο παρέχει σημαντικές πληροφορίες για την θέση των γυναικών, την κοινωνική τους υπόσταση και εκπαίδευση την εποχή του Περικλέους ανά την Ελλάδα. 3 EURO

ΑΝΤ. ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

**ΑΡΧΑΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ
ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ**

Μία μοναδική πραγματεία και εσωτερική ανάλυση των διδασκάλων της ανθρωπότητας ΟΡΦΕΥΣ - ΘΑΛΗΣ - ΑΝΑΞΙΜΑΝΔΡΟΣ ΑΝΑΞΙΜΕΝΗΣ - ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ - ΞΕΝΟΦΑΝΗΣ ΠΑΡΜΕΝΙΔΗΣ - ΣΗΝΩΝ - ΕΜΠΕΔΟΚΛΗΣ ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ - ΑΝΑΞΑΓΟΡΑΣ - ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ ΕΛΚΡΑΤΗΣ - ΠΛΑΤΩΝ - ΣΤΑΘΙΚΟΙ 16 EURO

ΑΝΤ. ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

**ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ
Ο ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΖΩΗΣ
Ο ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΕΙΜΑΡΜΕΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ - ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ
ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΣ**

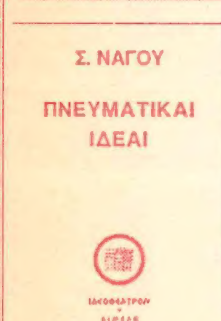
Οι φυσικοί νόμοι που διέπουν την ζωή και τα εξελικτικά στάδια της ανθρωπίνης ψυχής από την γένεση έως την θεοποίησή της σύμφωνα με την Πυθαγόρεια φιλοσοφία. 8 EURO

ΒΟΥΛΑΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΧΟΡΟΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΝΙΑ

Φιλοσοφική προσέγγιση της αρμονίας του σύμπαντος και των όντων μέσα από την μουσική και τον χορό. 8 EURO

Σ. ΝΑΓΟΥ

**ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ
ΙΔΕΑΙ**

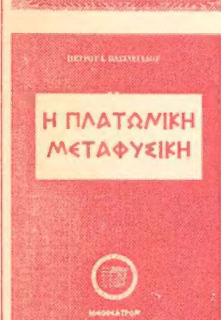
Η Πυθαγόρεια εξήγηση των φαινομένων της τηλεπάθειας και της επικοινωνίας με τον πνευματικό κόσμο. 5 EURO

ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΝΑΓΟΥ

**ΠΕΡΙ ΤΡΟΦΗΣ
ΚΑΙ ΑΚΡΕΟΦΑΓΙΑΣ
ΠΑΣΑ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΑΡΧΕΤΑΙ
ΑΠΟ ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΧΟΥ**

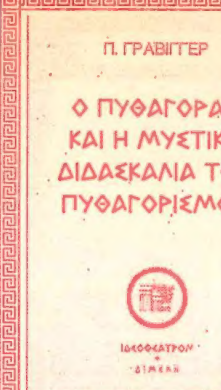
"Ένα κείμενο του Πυθαγορείου Διδασκάλου Σπυρίδωνος Νάγου επάνω στο θέμα της αποχής από το κρέας ως πρώτου παράγοντος και προϋποθέσεως της συνεδνητικής ανελίξεως της ψυχής του ανθρώπου. 8 EURO

Π. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ

**Η ΠΛΑΤΩΝΙΚΗ ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ
ΩΣ ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ**

Τό βιβλίο περιλαμβάνει όλες τις μεταφυσικές απόψεις του Πλάτωνος οι οποίες αναλύονται επιστημονικώς. 8 EURO

Π. ΓΡΑΒΙΓΓΕΡ

**Ο ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ
ΚΑΙ Η ΜΥΣΤΙΚΗ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ
ΠΥΘΑΓΟΡΙΣΜΟΥ**

Π. ΓΡΑΒΙΓΓΕΡ
**Ο ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ
Η ΜΥΣΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
ΤΟΥ ΠΥΘΑΓΟΡΙΣΜΟΥ**

Η μυστική διδασκαλία του Πυθαγορισμού όπως παρουσιάζεται μέσα από τους Νεοπυθαγορείους φιλοσόφους και αποκοδικωποιείται από τον έμβριθε-στατο έρευνήτή Π. Γράβιγγερ. 44 EURO

ΟΡΦΕΩΣ

ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΑ - ΛΙΘΙΚΑ

Άρχαιο κείμενο - μετάφραση. Επί πλέον αναλυτική παρουσίαση της Άργοναυτικής εκστρατείας, πίνακες και αποσυμβολισμός. Η χρήση των λίθων από τον Όρφέα. 10 EURO

Κ. ΚΑΚΟΥΡΗ

ΔΙΟΝΥΣΙΑΚΑ

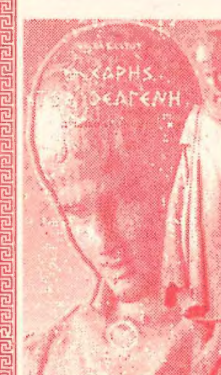
Η κλασική πραγματεία της μεγάλης ανθρωπολόγου! Διδακτορική διατριβή για τα ΑΝΑΣΤΕΝΑΡΙΑ και την σχέση τους με τα Διονυσιακά Μυστήρια. 15 EURO

ΣΟΛΩΝΟΣ

**ΑΡΧΑΙΟΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ
ΔΙΚΑΙΟΝ**

ΣΟΛΩΝΟΣ
**ΑΡΧΑΙΟΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ**
Η ζωή και το έργο του Σόλωνα. Ο Σόλων και οι οικονομικές του μεταρρυθμίσεις. Διασώθεντα αποσπάσματα του Σόλωνα. Συλλογή ιομοθετημάτων. Μετάφραση, σχόλια. Αναλυτικός πίναξ Δικαίου. 15 EURO

ΝΩΝΤΑ ΕΛΑΤΟΥ

Ο ΧΑΡΗΣ ΤΟΥ ΘΕΑΓΕΝΗ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
Ο Χάρης, ένα νέο άγιορι μας ξενάγει στην κλασική Ελλάδα μέσα από την περιπετειώδη ζωή του. Ένα ολοζώντανο μάθημα ιστορίας που περιγράφει αναλυτικά τον τρόπο εκπαίδευσής των νέων στην Αθήνα αλλά και την Σπάρτη. Ένα βιβλίο που πρέπει να διαβάσουν όλοι οι Έλληνόπουλοι. 10 EURO

Κ. ΚΟΥΡΤΙΔΟΥ
ΑΡΧΑΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ
"Η πλέον ξγκυρος
μελέτη γιά τά Μυστήρια
Περιλαμβάνει δλα τά αποσπάσματα
τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γραμματείας
γιά τά **ΟΡΦΙΚΑ - ΚΑΒΕΙΡΙΑ**
ΔΙΟΝΥΣΙΑ - ΕΛΕΥΣΙΝΙΑ

15 EURO

ΟΡΦΕΩΣ ΥΜΝΟΙ
FRAGMENTA
"Όλοι οί ιεροί ὕμνοι τοῦ 'Ορφέως
στό ἀρχαῖο κείμενο καί στίχο πρὸς
στίχο μετάφραση, μέ πλούσιο σχο-
λιασμό, ὕμνους τοῦ Πρόκλου καί
σημαντικές πληροφορίες γιά τό
ἀρχαῖο ἑλληνικό μινολόγιο. 'Επίσης
τά διασωθέντα ἀποσπάσματα ἀπό
τὴν ΚΔ' ραψωδία τοῦ 'Ορφέως.

11 EURO

Π. ΓΡΑΒΙΓΓΕΡ
ΥΜΝΟΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΙ
ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΙ ΤΩΝ
ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΜΥΣΤΩΝ
Οἱ ἐν λόγῳ ὕμνοι, οἱ ὅποιοι εἶχαν
κατ' ἐξοκὴν λειτουργικό καί λα-
τρευτικό χαρακτῆρα, ἦσαν προϊόν
εἴτε ἐξάρσεως τοῦ πνεύματος θεο-
φορήτων ἀνδρῶν, εἴτε ἐμπνεύσεως
ἐκ θείων Πηγῶν.

11 EURO

ΕΡΩΤΟΣ ΜΥΣΤΗΡΙΑ
ΟΡΦΕΩΣ
ΛΟΓΟΙ ΙΕΡΟΙ
ΠΛΑΤΩΝΟΣ
ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ - ΦΑΙΔΡΟΣ
"Από τόν 'Ερωφάντη καί τόν
'Ανδρόγυνον, τόν Φιλόσοφον
'Ερωτα, καί τό 'Υπατον Κάλλος,
ἕως τὴν Θεῖαν 'Ερωτικήν Μανίαν,
τὴν μίξιν τῆς 'Ανθρωπίνης Ψυχῆς
μετά τοῦ Θεοῦ, μέ τέκος τόν
Διόνυσον.

6 EURO

Α. ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΟΥ ΟΙΔΙΠΟΔΑ
Φιλοσοφικό δοκίμιο. 'Εσωτερική
ἀνάλυση, ἀποσυμβολισμός καί συνέ-
χεια τοῦ ΟΙΔΙΠΟΔΑ ΤΥΡΑΝΝΟΥ
καί ΟΙΔΙΠΟΔΑ ΕΠΙΚΟΛΩΝΩ τοῦ
Σοφοκλέους. Δραματουργική ἐπε-
ξεργασία Ραδάμανθου 'Αναστασάκη.

6 EURO

**Νέα μετάφραση μέ προσέγγιση
τῆς 'Ομηρικῆς διαλέκτου
ἀπό τόν Κώστα Δούκα
μία ἱστορικὴ ἔκδοση**

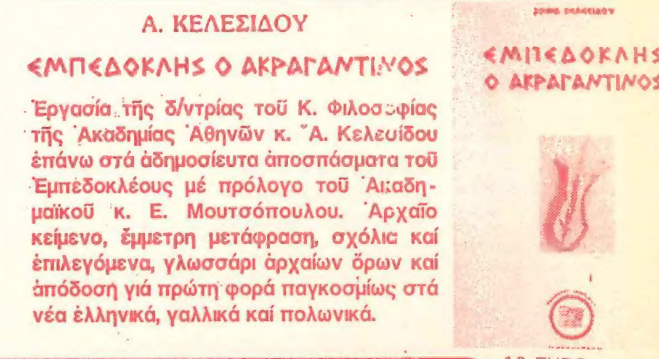
Μέ τὴν συνεργασία τοῦ οἴκου "Γεωργιάδης" 50 EURO ΕΚΑΣΤΟΝ

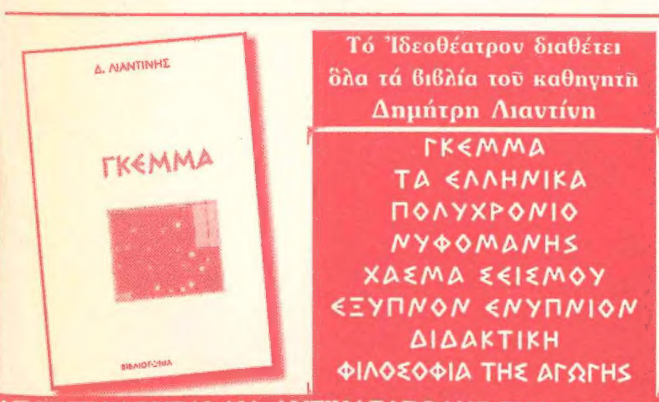
ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ
Γ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ
ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ
Ο ΔΙΔΑΚΤΕΛΟΣ

ΕΜΠΕΔΟΚΛΗΣ
Α. ΚΕΛΕΣΙΔΟΥ
ΕΜΠΕΔΟΚΛΗΣ Ο ΑΚΡΑΓΑΝΤΙΝΟΣ

ΗΧΟΓΡΑΦΗΜΕΝΕΣ ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ
μέ τόν **ΡΑΔΑΜΑΝΘΥ ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗ**
ΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΣΕ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

ΠΑΟΥΛΑ ΑΜΑΝΤΕΟΥΣ ΝΤΗΝΑΧ
Η ΚΟΙΛΑΔΑ
ΤΩΝ ΡΟΔΩΝ
ΘΑ ΥΠΑΡΞΕΙ Η
ΠΛΑΤΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
ΤΟ 4000 μ.Χ. ΣΤΗΝ ΓΗ;
44 EURO

24 EURO

ΑΝΝΑ ΡΗΖ - Ε. ΒΑΛΛΕΡΑ
ΑΡΧΑΙΕΣ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ
ΑΘΛΗΤΡΙΕΣ
ANCIENT GREEK WOMEN ATHLETES

Τό βιβλίο τεκμηριώνει τὴν συμμετοχὴ
τῶν γυναικῶν τῆς 'Αρχαίας 'Ελλάδος
στόν κόσμο τοῦ ἀθλητισμοῦ, σέ
ἀγῶνες καί ἑορτές. Στόχος μας εἶναι
νά προσφέρουμε ἕνα ἀκόμη κομμάτι
στὴν συνολικὴ ἀνασκευὴ τῆς ἱστορικῆς
εἰκόνας τῶν γυναικῶν, ὡς ἀτόμων μέ
ικανότητες, ἀνεξάρτητη σκέψη καί
πολύτιμη συνεισφορά στὴν κοινωνία.

17 EURO

ΕΙΔΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ
ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ
ΤΟΥ ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΥ
Αριστοτέλους ΠΕΡΙ ΤΥΧΗΣ
Ισχυδρίχου ΠΥΘΑΓΟΡΙΚΟΣ ΒΙΟΣ
Επίκτητος ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ
Λυρικοί ΑΛΚΑΙΟΣ-ΑΡΧΙΛΟΧΟΣ-ΘΕΟΓΝΙΣ
ΒΑΚΧΥΛΙΔΗΣ-ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ-ΣΙΜΩΝΙΔΗΣ
ΣΟΛΩΝ - ΤΥΡΤΑΙΟΣ
ΑΡΧΑΙΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ - ΣΧΟΛΙΑ
ἐκδ. ΖΗΤΡΟΣ 2001
ἀπό 80 εὐρώ
μόνον 45 εὐρώ!
μόνον γιά 30 συνδρομητές τηλ. 52.37.543